

The European Agricultural Fund for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Ετήσια έκθεση υλοποίησης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ετήσια έκθεση υλοποίησης	
Περίοδος	01/01/2016 - 31/12/2016
Έκδοση	2016.1
Κατάσταση - Τρέχων κόμβος	Απεστάλη - European Commission
Εθνικός κωδικός αναφοράς	
Ημερομηνία έγκρισης από την επιτροπή παρακολούθησης	

Ισχύουσα έκδοση προγράμματος	
CCI	2014GR06RDNP001
Είδος προγράμματος	Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
Χώρα	Ελλάδα
Περιφέρεια	EL - National
Περίοδος προγραμματισμού	2015 - 2020
Έκδοση	1.3
Αριθμός απόφασης	C(2015)9170
Ημερομηνία απόφασης	11/12/2015
Αρχή διαχείρισης	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΑ, ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ του ΥΠ.Α.Α.Τ.

Πίνακας περιεχομένων

1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ	10
1.a) Δημοσιονομικά στοιχεία	10
1.b) Κοινοί και ειδικοί δείκτες του προγράμματος και ποσοτικά προσδιορισμένες τιμές-στόχοι	10
1.b1) Συνοπτικός πίνακας	10
1.c) Βασικές πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του ΠΠΑ βάσει δεδομένων από τα στοιχεία α) και β) ανά τομέα επικέντρωσης	18
1.d) Βασικές πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο ως προς την επίτευξη των οροσήμων που έχουν καθοριστεί στο πλαίσιο επιδόσεων βάσει του πίνακα ΣΤ	34
1.e) Άλλο ειδικό στοιχείο του ΠΑΑ [προαιρετικό]	40
2. Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	41
2.a) Περιγραφή τυχόν τροποποιήσεων στο σχέδιο αξιολόγησης του ΠΑΑ κατά τη διάρκεια του έτους, με την αιτιολόγησή τους	41
2.b) Περιγραφή των δραστηριοτήτων αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια του έτους (σε σχέση με το τμήμα 3 του σχεδίου αξιολόγησης)	42
2.c) Περιγραφή των δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με την παροχή και διαχείριση δεδομένων (σε σχέση με το τμήμα 4 του σχεδίου αξιολόγησης)	42
2.d) Κατάλογος ολοκληρωμένων αξιολογήσεων, συμπεριλαμβανομένων παραπομπών στις δημοσιεύσεις τους στο διαδίκτυο	44
2.e) Σύνοψη των ολοκληρωμένων αξιολογήσεων, με επικέντρωσης στα πορίσματα της αξιολόγησης.	45
2.f) Περιγραφή των δραστηριοτήτων επικοινωνίας που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με τη δημοσιοποίηση των πορισμάτων της αξιολόγησης (σε σχέση με το τμήμα 6 του σχεδίου αξιολόγησης)	49
2.g) Περιγραφή της παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης (σε σχέση με το τμήμα 6 του σχεδίου αξιολόγησης)	51
3. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ	52
3.a) Περιγραφή των μέτρων που λήφθηκαν για τη διασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης του προγράμματος	52
3.b) Ποιότητα και αποτελεσματικοί μηχανισμοί υλοποίησης	59
4. ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΈΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	60
4.a) Ληφθέντα μέτρα και πρόοδος των εργασιών όσον αφορά τη θέσπιση του ΕΑΔ και την υλοποίηση του σχεδίου δράσης του	60
4.a1) Μέτρα που λήφθηκαν και κατάσταση όσον αφορά τη σύσταση του ΕΑΔ (δομή διακυβέρνησης και μονάδα υποστήριξης δικτύου)	60
4.a2) Μέτρα που λήφθηκαν και κατάσταση όσον αφορά την εφαρμογή του σχεδίου δράσης	62
4.b) Μέτρα που λήφθηκαν για την εξασφάλιση της δημοσιότητας του προγράμματος (άρθρο 13 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής)	67

5. ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΛΗΦΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΩΝ.....	71
5.a) Μη πληρούμενα κριτήρια γενικών εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων.....	71
5.b) Μέτρα που λήφθηκαν για την τήρηση των εφαρμοστέων γενικών εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων.....	72
5.c) Μη εκπληρωθέντα κριτήρια συνδεόμενων με προτεραιότητες εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων.....	77
5.d) Μέτρα που έχουν ληφθεί για την τήρηση των εφαρμοστέων συνδεόμενων με προτεραιότητες εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων.....	78
5.e) (Προαιρετικές) πρόσθετες πληροφορίες για τη συμπλήρωση των πληροφοριών που παρέχονται στον πίνακα σχετικά με τα «μέτρα που λήφθηκαν»	83
6. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	89
7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	90
7.a) CEQ01-1A - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την καινοτομία, τη συνεργασία και την ανάπτυξη της βάσης γνώσεων στις αγροτικές περιοχές;.....	90
7.a1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ.....	90
7.a2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	90
7.a3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι.....	91
7.a4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων.....	91
7.a5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης.....	91
7.a6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	92
7.a7) Συμπεράσματα και συστάσεις.....	92
7.b) CEQ02-1B - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της γεωργίας, της παραγωγής τροφίμων, της δασοκομίας και της έρευνας και καινοτομίας, μεταξύ άλλων για τον σκοπό της βελτίωσης της περιβαλλοντικής διαχείρισης και αποδοτικότητας;.....	92
7.b1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ.....	93
7.b2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	93
7.b3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι.....	93
7.b4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων.....	93
7.b5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης.....	94
7.b6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	94
7.b7) Συμπεράσματα και συστάσεις.....	94
7.c) CEQ03-1C - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει τη διά βίου μάθηση και την επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας;.....	94
7.c1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ.....	95
7.c2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	95
7.c3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι.....	95

7.c4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων	95
7.c5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης	96
7.c6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης	96
7.c7) Συμπεράσματα και συστάσεις	96
7.d) CEQ04-2A - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας, στην αναδιάρθρωση και στον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη, ειδικότερα μέσω της αύξησης της συμμετοχής τους στην αγορά και της διαφοροποίησης της γεωργίας;	96
7.d1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	97
7.d2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	98
7.d3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	98
7.d4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων.....	100
7.d5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης	102
7.d6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	102
7.d7) Συμπεράσματα και συστάσεις	105
7.e) CEQ05-2B - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την είσοδο επαρκώς εξειδικευμένων γεωργών στον γεωργικό τομέα και ειδικότερα την ανανέωση των γενεών;.....	106
7.e1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ.....	107
7.e2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	107
7.e3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι.....	107
7.e4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων.....	107
7.e5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης	111
7.e6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης	111
7.e7) Συμπεράσματα και συστάσεις	111
7.f) CEQ06-3A - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των υποστηριζόμενων πρωτογενών παραγωγών με την καλύτερη ενσωμάτωσή τους στην αλυσίδα γεωργικών προϊόντων διατροφής μέσω της ανάπτυξης συστημάτων ποιότητας, με την προσθήκη αξίας στα γεωργικά προϊόντα και με την προώθηση των τοπικών αγορών και των μικρών αλυσίδων εφοδιασμού, των ομάδων παραγωγών και των διεπαγγελματικών οργανώσεων;.....	112
7.f1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	113
7.f2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	114
7.f3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	114
7.f4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων	115
7.f5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης	116
7.f6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	116
7.f7) Συμπεράσματα και συστάσεις.....	119

7.g) CEQ07-3B - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις;	120
7.g1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	121
7.g2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ	121
7.g3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	121
7.g4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων	121
7.g5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης	122
7.g6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης	122
7.g7) Συμπεράσματα και συστάσεις	122
7.h) CEQ08-4A - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000, των περιοχών που παρουσιάζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, της γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας και της κατάστασης των ευρωπαϊκών τοπίων;	122
7.h1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	123
7.h2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ	124
7.h3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	125
7.h4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων	125
7.h5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης	126
7.h6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης	126
7.h7) Συμπεράσματα και συστάσεις	128
7.i) CEQ09-4B - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων;	131
7.i1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	132
7.i2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ	133
7.i3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	134
7.i4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων	134
7.i5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης	135
7.i6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης	135
7.i7) Συμπεράσματα και συστάσεις	136
7.j) CEQ10-4C - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους και τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους;	138
7.j1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	139
7.j2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ	140
7.j3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	141
7.j4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων	141

7.j5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης.....	142
7.j6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	142
7.j7) Συμπεράσματα και συστάσεις	143
7.k) CEQ11-5A - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στην αύξηση της αποδοτικότητας στη χρήση νερού στη γεωργία;.....	144
7.k1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	145
7.k2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	146
7.k3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	146
7.k4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων.....	147
7.k5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης.....	148
7.k6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	148
7.k7) Συμπεράσματα και συστάσεις	149
7.l) CEQ12-5B - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στην αύξηση της αποδοτικότητας στη χρήση ενέργειας στη γεωργία και στη μεταποίηση τροφίμων;.....	150
7.l1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	151
7.l2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	151
7.l3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	151
7.l4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων	151
7.l5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης.....	152
7.l6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	152
7.l7) Συμπεράσματα και συστάσεις	152
7.m) CEQ13-5C - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στην παροχή και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποπροϊόντων, αποβλήτων, υπολειμμάτων και λοιπών πρώτων υλών εκτός των τροφίμων για τους σκοπούς της βιο-οικονομίας;.....	152
7.m1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	153
7.m2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	154
7.m3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	154
7.m4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων	154
7.m5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης.....	155
7.m6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	155
7.m7) Συμπεράσματα και συστάσεις	155
7.n) CEQ14-5D - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και αμμωνίας από τη γεωργία;.....	155
7.n1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	156
7.n2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	157

7.n3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	157
7.n4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων.....	157
7.n5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης	159
7.n6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	159
7.n7) Συμπεράσματα και συστάσεις	160
7.o) CEQ15-5E - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει τη διατήρηση και δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα στη γεωργία και τη δασοκομία;	161
7.o1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	162
7.o2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	163
7.o3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	163
7.o4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων.....	163
7.o5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης	164
7.o6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	165
7.o7) Συμπεράσματα και συστάσεις	165
7.p) CEQ16-6A - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει τη διαφοροποίηση, τη δημιουργία και την ανάπτυξη νέων μικρών επιχειρήσεων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας;...166	
7.p1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	167
7.p2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	167
7.p3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	168
7.p4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων.....	168
7.p5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης	170
7.p6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	171
7.p7) Συμπεράσματα και συστάσεις	176
7.q) CEQ17-6B - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την τοπική ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές;	177
7.q1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ	178
7.q2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	179
7.q3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	179
7.q4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων.....	180
7.q5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης	183
7.q6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	183
7.q7) Συμπεράσματα και συστάσεις	185
7.r) CEQ18-6C - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν ενισχύσει την προσβασιμότητα, τη χρήση και την ποιότητα των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) σε αγροτικές περιοχές;	186
7.r1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ.....	187

7.r2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	187
7.r3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι.....	187
7.r4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων	188
7.r5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης.....	188
7.r6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	188
7.r7) Συμπεράσματα και συστάσεις.....	188
7.s) CEQ19-PE - Σε ποιο βαθμό οι συνέργειες μεταξύ προτεραιοτήτων και τομέων επικέντρωσης έχουν βελτιώσει την αποτελεσματικότητα του ΠΑΑ;	189
7.s1) Συνέργειες προγράμματος και εγκάρσιο αποτέλεσμα	190
7.s2) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι.....	190
7.s3) Ποσοτικά ευρήματα με βάση τον υπολογισμό της δευτερεύουσας συνεισφοράς πράξεων σε τομείς επικέντρωσης	190
7.s4) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης.....	191
7.s5) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης	191
7.s6) Συμπεράσματα και συστάσεις.....	191
7.t) CEQ20-TA - Σε ποιο βαθμό η τεχνική βοήθεια έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 59 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και στο άρθρο 51 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013;	192
7.t1) Στήριξη για τεχνική βοήθεια (εκτός του ΕΑΔ)	193
7.t2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	193
7.t3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι.....	194
7.t4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων	194
7.t5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης.....	196
7.t6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	196
7.t7) Συμπεράσματα και συστάσεις.....	197
7.u) CEQ21-RN - Σε ποιο βαθμό το εθνικό αγροτικό δίκτυο έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 54 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013;	198
7.u1) Λογική παρέμβασης του ΕΑΔ.....	199
7.u2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ.....	200
7.u3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι	200
7.u4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων.....	201
7.u5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης.....	202
7.u6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης.....	202
7.u7) Συμπεράσματα και συστάσεις	203
7.v) PSEQ01-FA - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με τους ειδικούς για το πρόγραμμα τομείς επικέντρωσης.....	204

7.w) PSEQ02-FA - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με τους ειδικούς για το πρόγραμμα τομείς επικέντρωσης	204
7.x) PSEQ03-FA - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με τους ειδικούς για το πρόγραμμα τομείς επικέντρωσης	204
7.y) PSEQ04-FA - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με τους ειδικούς για το πρόγραμμα τομείς επικέντρωσης	204
7.z) PSEQ05-FA - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με τους ειδικούς για το πρόγραμμα τομείς επικέντρωσης	204
7.aa) PSEQ01-TOPIC - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με το ειδικό για το πρόγραμμα θέμα της αξιολόγησης	204
7.bb) PSEQ02-TOPIC - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με το ειδικό για το πρόγραμμα θέμα της αξιολόγησης	205
7.cc) PSEQ03-TOPIC - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με το ειδικό για το πρόγραμμα θέμα της αξιολόγησης	205
7.dd) PSEQ04-TOPIC - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με το ειδικό για το πρόγραμμα θέμα της αξιολόγησης	205
7.ee) PSEQ05-TOPIC - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με το ειδικό για το πρόγραμμα θέμα της αξιολόγησης	205
8. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΩΣΤΕ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΥΠΩΨΗ ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΆΡΘΡΑ 5, 7 ΚΑΙ 8 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) ΑΡΙΘ. 1303/2013	206
8.a) Προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση (άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013).....	206
8.b) Αειφόρος ανάπτυξη (άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013)	207
8.c) Ο ρόλος των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 στην υλοποίηση του προγράμματος	209
9. ΠΡΟΟΔΟΣ ΠΟΥ ΣΗΜΕΙΩΘΗΚΕ ΌΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΓΤΑΑ ΚΑΙ ΆΛΛΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ	212
10. ΈΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ (ΆΡΘΡΟ 46 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) ΑΡΙΘ. 1303/2013).....	213
11. ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ-ΣΤΟΧΟΙ	214
Annex II	215
Annex III	229
Έγγραφα.....	232

1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΥΤΗΤΕΣ ΤΟΥ

1.a) Δημοσιονομικά στοιχεία

Βλ. συνημμένα έγγραφα

1.b) Κοινοί και ειδικοί δείκτες του προγράμματος και ποσοτικά προσδιορισμένες τιμές-στόχοι

1.b1) Συνοπτικός πίνακας

Τομέας επικέντρωσης 1Α						
Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ1: Ποσοστό δαπανών δυνάμει των άρθρων 14, 15 και 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 όσον αφορά τις συνολικές δαπάνες για το ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 1Α)	2014-2016					6,14
	2014-2015					

Τομέας επικέντρωσης 1Β						
Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ2: Συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013) (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...) (τομέας επικέντρωσης 1Β)	2014-2016					530,00
	2014-2015					

Τομέας επικέντρωσης 1C						
Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ3: Συνολικός αριθμός καταρτισμένων συμμετεχόντων δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 (τομέας επικέντρωσης 1Γ)	2014-2016					86.640,00
	2014-2015					

Τομέας επικέντρωσης 2Α							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ4: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την πραγματοποίηση επενδύσεων με σκοπό την αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό (τομέας επικέντρωσης 2Α)		2014-2016	0,40	45,91	0,12	13,77	0,87
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M01	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			23.628.819,44
M02	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			8.985.809,22
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	173.305.352,73	38,73	28.267.157,38	6,32	447.521.653,48
M06	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	30.050.994,94
M16	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			16.679.166,67
Σύνολο	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	173.305.352,73	32,89	28.267.157,38	5,37	526.866.443,75

Τομέας επικέντρωσης 2Β							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ5: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων με επιχειρηματικό σχέδιο ανάπτυξης/επενδύσεις για νέους γεωργούς που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 2Β)		2014-2016	1,86	56,27	0,07	2,12	3,31
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M06	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	69.545.125,00	22,59	2.440.500,00	0,79	307.797.755,56
Σύνολο	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	69.545.125,00	22,59	2.440.500,00	0,79	307.797.755,56

Τομέας επικέντρωσης 3Α							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ6: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας, τοπικές αγορές, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και ομάδες/οργανώσεις παραγωγών (τομέας επικέντρωσης 3Α)		2014-2016	0,10	8,71	0,04	3,48	1,15
		2014-2015					
Ποσοστό επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας τροφίμων και ποτών που στηρίζονται από το ΠΑΑ 2014-2020 (Ποσοστό)		2014-2016			1,00	27,78	3,60
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M01	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			6.393.680,56
M03	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	1.774.476,40	3,42	298.677,50	0,58	51.860.053,53
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	95.210.490,08	32,78	18.729.081,87	6,45	290.409.290,78
M09	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	27.798.611,11
M14	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	12.980.583,83
M16	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			30.590.320,19
Σύνολο	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	96.984.966,48	23,09	19.027.759,37	4,53	420.032.540,00

Τομέας επικέντρωσης 3Β							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ7: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε συστήματα διαχείρισης κινδύνου (τομέας επικέντρωσης 3Β)		2014-2016					0,21
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M05	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	51.922.335,32
Σύνολο	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	51.922.335,32

Προτεραιότητα P4							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ13: Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους (τομέας επικέντρωσης 4Γ)		2014-2016					0,02
		2014-2015					
Σ11: Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (τομέας επικέντρωσης 4B)		2014-2016					0,04
		2014-2015					
Σ8: Ποσοστό δασών ή λοιπών δασικών εκτάσεων που υπάρχουν σε συμβάσεις διαχείρισης για τη στήριξη της βιοποικιλότητας (τομέας επικέντρωσης 4Α)		2014-2016					0,10
		2014-2015					
Σ12: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή της πρόληψης της διάβρωσης του εδάφους (τομέας επικέντρωσης 4Γ)		2014-2016			5,79	54,05	10,71
		2014-2015					
Σ10: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (τομέας επικέντρωσης 4B)		2014-2016			5,78	47,86	12,08
		2014-2015					
Σ9: Ποσοστό γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη στήριξη της βιοποικιλότητας και/ή των τοπίων (τομέας επικέντρωσης 4Α)		2014-2016			6,03	58,59	10,29
		2014-2015					
Αριθμός εκταρίων που αφορούν στην αποκατάσταση ζημιών στα δάση (Εκτάρια)		2014-2016					70.000,00
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M01	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			27.242.638,89
M02	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			144.905.502,26
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	13.165.125,47
M07	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			678.235,57
M08	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	145.574.805,88	74,86	2.064.712,00	1,06	194.452.720,13
M10	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	90.265.329,87	21,04	22.550.132,69	5,26	429.063.480,01
M11	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	208.884.853,94	40,21	47.341.084,59	9,11	519.425.000,00
M12	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	10.000.000,00
M13	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	361.823.793,50	32,84	337.779.610,72	30,65	1.101.896.621,00
M16	O1 - Ολική δημόσια	2014-2016	0,00	0,00			30.781.173,31

	δαπάνη						
Σύνολο	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	806.548.783,19	32,63	409.735.540,00	16,58	2.471.610.496,64

Τομέας επικέντρωσης 5Α							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ14: Ποσοστό αρδευόμενης γης που εντάσσεται σε πιο αποδοτικό αρδευτικό σύστημα (τομέας επικέντρωσης 5Α)		2014-2016			0,16	3,22	4,97
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M01	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			11.675.416,67
M02	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			2.206.699,25
M04	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	228.919.479,62	35,41	3.252.749,24	0,50	646.475.385,33
M16	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			19.470.875,75
Σύνολο	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	228.919.479,62	33,67	3.252.749,24	0,48	679.828.377,00

Τομέας επικέντρωσης 5Β							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ15: Συνολική επένδυση για την ενεργειακή απόδοση (τομέας επικέντρωσης 5Β)		2014-2016					29.629.629,63
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M01	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			1.945.902,78
M04	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	13.333.333,33
Σύνολο	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	15.279.236,11

Τομέας επικέντρωσης 5C							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ16: Συνολική επένδυση για την παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (σε ευρώ) (τομέας επικέντρωσης 5Γ)		2014-2016					123.103.425,75
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M01	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			1.111.944,44
M02	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			318.024,43
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	32.000.000,00
M08	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			27.181.342,54
M16	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			6.490.291,92
Σύνολο	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	67.101.603,33

Τομέας επικέντρωσης 5D							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ18: ποσοστό της γεωργικής γης που παράγεται σε συμβάσεις διαχείρισης με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)		2014-2016					0,73
		2014-2015					
Σ17: Ποσοστό ΜΖΚ που συνδέεται με επενδύσεις στη διαχείριση του ζωικού κεφαλαίου με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)		2014-2016					0,01
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M02	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			3.926.626,74
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	1.333.333,33
M10	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	28.750.001,33
M11	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	112.476.423,02	39,92	25.491.312,80	9,05	281.741.666,67
M16	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			1.667.916,67
Σύνολο	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	112.476.423,02	35,43	25.491.312,80	8,03	317.419.544,74

Τομέας επικέντρωσης 5Ε							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ19: Ποσοστό της γεωργικής και της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης οι οποίες συμβάλλουν στη δέσμευση και τη διατήρηση του διοξειδίου του άνθρακα (τομέας επικέντρωσης 5Ε)		2014-2016			0,02	6,91	0,29
		2014-2015					
Αριθμός εκταρίων που αφορούν στην πρόληψη ζημιών στα δάση (Εκτάρια)		2014-2016					45.000,00
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M01	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			3.057.847,22
M02	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			1.398.657,84
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	4.819.552,50	14,79	0,00	0,00	32.582.634,67
M08	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	122.228.499,78	103,66	688.237,00	0,58	117.909.480,29
M10	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	14.375.000,00
M16	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			14.648.500,50
Σύνολο	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	127.048.052,28	69,06	688.237,00	0,37	183.972.120,52

Τομέας επικέντρωσης 6Α							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ20: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε έργα που λαμβάνουν στήριξη (τομέας επικέντρωσης 6Α)		2014-2016			125,00	4,37	2.860,00
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M06	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	48.676.282,51	48,56	4.357.600,81	4,35	100.237.582,62
Σύνολο	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	48.676.282,51	48,56	4.357.600,81	4,35	100.237.582,62

Τομέας επικέντρωσης 6B							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ23: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε έργα Leader που λαμβάνουν στήριξη (τομέας επικέντρωσης 6B)		2014-2016			14,00	0,70	2.000,00
		2014-2015					
Σ22: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (τομέας επικέντρωσης 6B)		2014-2016					1,24
		2014-2015					
Σ21: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που καλύπτεται από στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης (τομέας επικέντρωσης 6B)		2014-2016			66,74	143,71	46,44
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	12.724.911,00
M07	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	29.420.016,27	73,73	908.360,89	2,28	39.899.953,10
M19	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	59.282.138,70	13,34	706.291,43	0,16	444.444.444,45
Σύνολο	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	88.702.154,97	17,85	1.614.652,32	0,32	497.069.308,55

Τομέας επικέντρωσης 6C							
Ονομασία δείκτη στόχου		Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
Σ24: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από νέες ή βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (ΤΠΕ) (τομέας επικέντρωσης 6Γ)		2014-2016					9,95
		2014-2015					
Μέτρο	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
M01	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			2.779.861,11
M02	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			515.978,15
M07	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	37.189.961,39	44,01			84.504.162,60
Σύνολο	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	37.189.961,39	42,36			87.800.001,86

1.ε) Βασικές πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του ΠΠΑ βάσει δεδομένων από τα στοιχεία α) και β) ανά τομέα επικέντρωσης

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 1Α

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015 και 2016 δεν εντάχθηκαν και δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες στα μέτρα 1, 2 και 16 του ΠΑΑ 2014-2020. **Τα έτη 2014 και 2015** δεν πραγματοποιήθηκαν εντάξεις και πληρωμές γιατί το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015).

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016 ωστόσο πραγματοποιήθηκαν σημαντικές ενέργειες για την υλοποίηση των μέτρων, οι οποίες περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω για κάθε μέτρο:

Μέτρο 01 «Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης»

Για το έτος 2016: ι) Εκδόθηκε η ΥΑ 11510/14-12-2016(ΦΕΚ 4113/Β’/21-12-2016) για το πλαίσιο εφαρμογής της Δράσης 1.1.1.«Δράσεις Κατάρτισης και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις» του Μ 01 «Δράσεις μετάδοσης Γνώσεων και Ενημέρωσης».

Κατά την διάρκεια του 1ου Εξαμήνου του 2017:

- παραλήφθηκε στις 25/1/2017 η μελέτη για την εκτίμηση του εύλογου εύρους μοναδιαίου κόστους των βασικών δαπανών δράσεων κατάρτισης,
- εκδόθηκε η 928/1-2-2017 πρόσκληση για τη Δράση 1.1.1: Δράσεις κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις τους δικαιούχους του υπομέτρου 6.1 του ΠΑΑ 2014-2020, των οποίων οι πράξεις εντάχθηκαν στο πλαίσιο της 2ης Προκήρυξης του Μέρους 112 «Ενισχύσεις για Νέους Γεωργούς» του ΠΑΑ 2007 – 2013 και συνεχίζονται ως ανειλημμένες υποχρεώσεις στο ΠΑΑ 2014-2020, δημόσιας δαπάνης ύψους 10.194.600,00€,
- κατατέθηκε στην υπηρεσία μας αίτηση στήριξης του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ στα πλαίσια της ανωτέρω πρόσκλησης, η οποία εγκρίθηκε με την Α.Π. 172940/28-2-2017 απόφαση,
- εκδόθηκε η με αρ. πρωτ. 2413/8-3-2017 απόφαση ένταξης της Δράσης
- έγινε προετοιμασία, σχετικά με επικείμενο έλεγχο του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για την εφαρμογή μοναδιαίου κόστους
- συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ για α) έκδοση ΣΔΕΠΥ με την ΕΥΕ ΠΑΑ για το Μ01 του ΠΑΑ 2014-20, β) έκδοση εγκυκλίου οδηγιών πληρωμής του Δικαιούχου της Δράσης 1.1.1_1 με τα συνοδά έντυπα αυτής.

Στο 2ο Εξάμηνο 2017 προγραμματίζεται:

- η παρακολούθηση της ορθής υλοποίησης της Δράσης 1.1.1 των πληρωμών,
- η έκδοση 2ης Πρόσκλησης για καταρτίσεις που αφορούν το Μ 06.1,
- η έκδοση θεσμικού πλαισίου για την υλοποίηση καταρτίσεων που θα αφορούν το Μ11 «Βιολογική Γεωργία».

Μέτρο 02 «Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση»

Το Φεβρουάριο του 2016 συστήθηκε ομάδα εργασίας για τα κριτήρια επιλογής, τα οποία υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Παρακολούθησης τον Απρίλιο και εγκρίθηκαν. Μετά τη στελέχωσή της, τον Οκτώβριο

του 2016, η Μονάδα Παροχής Γεωργικών Συμβουλών ξεκίνησε επαφές με τη Δ/ση Αγροτικής Πολιτικής του ΥΠΑΑΤ, αρμόδια για την ΥΑ του Συστήματος Παροχής Συμβουλών σε Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις (ΣΠΣΓΕ - προαπαιτούμενο για την υλοποίηση του Μέτρου) και τον ΕΛΓΟ Δήμητρα. Παράλληλα ξεκίνησε την επεξεργασία θεσμικού πλαισίου του υπο-Μέτρου 2.1.

Στο 1ο εξάμηνο του 2017, συνεχίστηκαν οι συνεργασίες για την ΥΑ του ΣΠΣΓΕ και ολοκληρώνονται εντός του εξαμήνου. Συνεχίζεται η επεξεργασία θεσμικού πλαισίου του υπο-Μέτρου 2.1. Ξεκινάει εκπαίδευση των στελεχών της Μονάδας σε θέματα Δημόσιων Διαγωνισμών. Εγκρίθηκε η παροχή τεχνικής βοήθειας για μελέτες α) προσδιορισμού των μέγιστων ποσών στήριξης των συμβουλευτικών υπηρεσιών, β) καθορισμού υλικοτεχνικής υποδομής και εξοπλισμού των επιλέξιμων φορέων παροχής συμβουλών και γ) εντοπισμού και καταγραφής των συμβουλευτικών αναγκών στη χώρα. Στο 2ο εξάμηνο του 2017 προγραμματίζεται ο καθορισμός περαιτέρω λεπτομερειών για το θεσμικό πλαίσιο του Μέτρου, αφού θα έχει οριστικοποιηθεί το ΣΠΣΓΕ και θα είναι διαθέσιμα αποτελέσματα από την τεχνική στήριξη, με στόχο τον καθορισμό της διαγωνιστικής διαδικασίας και την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου προς το τέλος του έτους.

Μέτρο 16 «Συνεργασία»

Το Φεβρουάριο του 2016 συστήθηκε ομάδα εργασίας για τα κριτήρια επιλογής, τα οποία υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Παρακολούθησης τον Απρίλιο και εγκρίθηκαν. Μετά τη στελέχωσή της, τον Οκτώβριο του 2016, η Μονάδα Συνεργασίας και Καινοτομίας ανέλαβε σε συνεργασία με τη Μονάδα του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου της ΕΥΔ ΠΑΑ τη διοργάνωση του 1ου Συνεδρίου για τη “Δικτύωση και την Προώθηση της Καινοτομίας στον αγροτικό χώρο” στις 21 και 22 Νοεμβρίου 2016. Παράλληλα, ξεκίνησε η προετοιμασία συγγραφής του θεσμικού πλαισίου που θα διέπει την εφαρμογή των Υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.5-16.1.

Στο 1ο εξάμηνο του 2017, συνεχίζεται η επεξεργασία του θεσμικού πλαισίου των Υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5. Πραγματοποιήθηκαν εισηγήσεις για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων σε 5 ενημερωτικές συναντήσεις / ημερίδες που αφορούσαν συνολικά στο ΠΑΑ. Παράλληλα, έχει αποφασιστεί να πραγματοποιηθούν τεχνικές ενημερωτικές συναντήσεις στις έδρες τουλάχιστον 5 Περιφερειών της Χώρας με σκοπό την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων για τη συμμετοχή τους στα Υπομέτρα 16.1-16.2 και 16.1-16.5. Οι πρώτες τεχνικές ενημερωτικές συναντήσεις στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης θα πραγματοποιηθούν την 1η Ιουνίου στην Καβάλα και στις 2 Ιουνίου στην Αλεξανδρούπολη.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 1Β

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015 και 2016 δεν εντάχθηκαν και δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες στο μέτρο 16 του ΠΑΑ 2014-2020. Τα έτη 2014 και 2015 δεν πραγματοποιήθηκαν εντάξεις και πληρωμές γιατί το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015).

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016 ωστόσο πραγματοποιήθηκαν σημαντικές ενέργειες για την υλοποίηση του μέτρου, οι οποίες περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω:

Μέτρο 16 «Συνεργασία»

Το Φεβρουάριο του 2016 συστήθηκε ομάδα εργασίας για τα κριτήρια επιλογής, τα οποία υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Παρακολούθησης τον Απρίλιο και εγκρίθηκαν. Μετά τη στελέχωσή της, τον Οκτώβριο του 2016, η Μονάδα Συνεργασίας και Καινοτομίας ανέλαβε σε συνεργασία με τη Μονάδα του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου της ΕΥΔ ΠΑΑ τη διοργάνωση του 1ου Συνεδρίου για τη “Δικτύωση και την

Προώθηση της Καινοτομίας στον αγροτικό χώρο” στις 21 και 22 Νοεμβρίου 2016. Παράλληλα, ξεκίνησε η προετοιμασία συγγραφής του θεσμικού πλαισίου που θα διέπει την εφαρμογή των Υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.5-16.1.

Στο 1ο εξάμηνο του 2017, συνεχίζεται η επεξεργασία του θεσμικού πλαισίου των Υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5. Πραγματοποιήθηκαν εισηγήσεις για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων σε 5 ενημερωτικές συναντήσεις / ημερίδες που αφορούσαν συνολικά στο ΠΑΑ. Παράλληλα, έχει αποφασιστεί να πραγματοποιηθούν τεχνικές ενημερωτικές συναντήσεις στις έδρες τουλάχιστον 5 Περιφερειών της Χώρας με σκοπό την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων για τη συμμετοχή τους στα Υπομέτρα 16.1-16.2 και 16.1-16.5. Οι πρώτες τεχνικές ενημερωτικές συναντήσεις στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης θα πραγματοποιηθούν την 1η Ιουνίου στην Καβάλα και στις 2 Ιουνίου στην Αλεξανδρούπολη.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 1C

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015 και 2016 δεν εντάχθηκαν και δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες στο Μέτρο 1 του ΠΑΑ 2014-2020. **Τα έτη 2014 και 2015** δεν πραγματοποιήθηκαν εντάξεις και πληρωμές γιατί το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015).

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016 ωστόσο πραγματοποιήθηκαν σημαντικές ενέργειες για την υλοποίηση του μέτρου, οι οποίες περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω για κάθε μέτρο:

Αναφορικά με την υλοποίηση του **Μέτρου 01** «Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης», ισχύουν τα όσα αναλυτικά αναγράφονται για το M01, στην περιοχή εστίασης 1Α.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 2Α

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015 και 2016 δεν εντάχθηκαν και δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες, στην περιοχή εστίασης 2Α, γεγονός που οφείλεται στο ό,τι το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015).

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, ωστόσο πραγματοποιήθηκαν σημαντικές ενέργειες για την υλοποίηση των Μέτρων, οι οποίες περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω για κάθε μέτρο:

Μέτρα 1, 2 και 16: ισχύουν τα όσα αναλυτικά περιγράφονται στην περιοχή εστίασης 1Α.

Το Μέτρο 04, αφορά τις παρακάτω Δράσεις:

- 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης»
- 4.3.2 «Έργα Αναδασμών»
- 4.3.4 «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις»

Έγιναν εντάξεις και στις τρεις Δράσεις του Μέτρου 04 με συνολικό ποσοστό εντάξεων **32,9%** του προγραμματισμένου για το 2023. Όλες οι εντάξεις αφορούν μεταφερόμενα έργα.

Πληρώθηκε το **5,4% (28,3 εκατ. €)** των προγραμματισμένων 2023 για ολοκληρωμένα έργα. Επίσης αφορούν κυρίως τη Δράση 4.1.1, όπου πληρώθηκαν **26 εκατ. €** (895 έργα) αλλά και τη Δράση 4.3.4, όπου πληρώθηκαν **2,3 εκατ. €** (16 έργα). Κατά τη διάρκεια του 2016 δεν έγιναν πληρωμές στη Δράση 4.3.2.

Ωστόσο το ποσοστό των πληρωμών όλων των έργων (ολοκληρωμένων και μη) κατά τη διάρκεια του

2016, είναι **8,4%** των προγραμματισμένων για το 2023 κι αφορά και στις τρεις Δράσεις.

Όλες οι πληρωμές που έγιναν το 2016 αφορούν μεταφερόμενα έργα.

Σε ότι αφορά στα νέα μέτρα (μη μεταφερόμενα):

Για τη Δράση 4.1.1, στο 1ο εξάμηνο του 2017 έγιναν ενέργειες προετοιμασίας του θεσμικού πλαισίου, με στόχο να εκδοθεί το θεσμικό πλαίσιο και η πρόσκληση το 2ο εξάμηνο του 2017.

Η Δράση 4.3.2 θα υλοποιηθεί από τις Διαχειριστικές Αρχές των 13 Περιφερειών, που έχουν οριστεί ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ).

Για τη Δράση 4.3.4, εντός του 2016 ξεκίνησε η προετοιμασία του θεσμικού πλαισίου, το οποίο ολοκληρώθηκε το 1ο εξάμηνο του 2017. Στο 2ο εξάμηνο του 2017 αναμένεται η έκδοση των προσκλήσεων από τις ΕΔΑ των 13 Περιφερειών που είναι και οι ΕΦΔ.

Μέτρο 06, Υπομέτρο 06.3 «Ενισχύσεις για τη σύσταση επιχείρησης για την ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων»: Δεν έχουν πραγματοποιηθεί ενέργειες για την υλοποίηση του Υπομέτρου 06.3 καθώς δόθηκε προτεραιότητα στο Μέτρο 06.1.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 2B

Συγκεντρωτικά, κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015, 2016 εντάχθηκαν 69,5εκατ.€ (22,6%) ενώ πληρώθηκαν 2,4 εκατ. € (0,8%) για 521 νέους γεωργούς. Σημειώνεται πως το ποσοστό πληρωμών 0,8% του ΠΑΑ της Ελλάδας είναι αρκετά μικρότερο από τον μέσο όρο όλων ΠΑΑ της ΕΕ που είναι 9,5%. Το γεγονός αυτό οφείλεται στην καθυστέρηση της υποχρεωτικής κατάρτισης των νέων γεωργών που είχε σαν αποτέλεσμα στην καθυστέρηση της τελικής πληρωμής τους. Όπως αναφέρεται παραπάνω στο Μέτρο 01, οι καταρτίσεις ξεκίνησαν στο 1ο εξάμηνο του 2017 και θα ολοκληρωθούν στο 2ο εξάμηνο του 2017, οπότε θα γίνει και η αποπληρωμή μεγάλου αριθμού νέων γεωργών.

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014 και 2015, το ποσοστό ένταξης και πληρωμών ήταν 0% γιατί το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015) και για το λόγο αυτό τα ποσοστά ένταξεων και πληρωμών κατά τη διάρκεια του έτους **2016** είναι ίδια με τα συγκεντρωτικά ποσοστά για τα έτη 2014, 2015, 2016.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά στο νέο **Υπομέτρο M06.1 «Ενισχύσεις για τη σύσταση επιχείρησης από νέους γεωργούς»**, πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες:

Κατά τη διάρκεια του 2016, έγιναν τα παρακάτω:

- Στις 20/4/2016 εκδόθηκε η προδημοσίευση του θεσμικού πλαισίου του υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» έτσι ώστε να ενημερωθούν οι ενδιαφερόμενοι. Στην εν λόγω προδημοσίευση περιλαμβάνονταν τα αναλυτικά βαθμολογικά κριτήρια του υπομέτρου. Στη συνέχεια δημοσιεύθηκαν τα βαθμολογικά κριτήρια των Περιφερειών της χώρας και άλλα στοιχεία χρήσιμα και πληροφορίες για τους ενδιαφερόμενους (π.χ. πίνακας τυπικών αποδόσεων ανά κωδικό ΟΣΔΕ). Η διαχείριση του υπομέτρου 6.1 έχει εκχωρηθεί στις Περιφέρειες
- Εκδόθηκε η αρ. πρωτ. 8585/10-10-2016 Υπουργική Απόφαση «Λεπτομέρειες εφαρμογής του Υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014 – 2020» (ΦΕΚ 3322/Β'2016) που αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο του υπομέτρου 6.1.

- Εκδόθηκε η αρ. 8837/14-10-2016 Απόφαση (ΦΕΚ 3442/Β'/25-10-2016) «Πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης – φακέλων υποψηφιότητας προς ένταξη στο Υπομέτρο 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014 – 2020 για το έτος 2016'» η οποία και τροποποιήθηκε με τις αρ. 10875/1-12-2016, 11562/15-12-2016 και 12372/28-12-2016 όμοιές της. Η εν λόγω πρόσκληση αποτελεί την 1η προκήρυξη του υπομέτρου 6.1.
- Εκδόθηκε η αρ. 10410/22-11-2016 διευκρινιστική εγκύκλιος όσον αφορά την 1η Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων στήριξης στο Υπομέτρο 6.1.
- Έγινε ανάπτυξη των ηλεκτρονικών φακέλων υποψηφιότητας φυσικού και νομικού προσώπου των αιτήσεων στήριξης στο υπομέτρο 6.1 σε συνεργασία με τους υπευθύνους του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).
- Ολοκληρώθηκε η ηλεκτρονική εγγραφή των αιτημάτων στήριξης στο ΠΣΚΕ των ενδιαφερόμενων την ένταξη στο υπομέτρο 6.1

Κατά το 1ο εξάμηνο του 2017, έγιναν τα παρακάτω:

- Μέχρι τις 16/1/2017 ολοκληρώθηκε η οριστικοποίηση των αιτημάτων στήριξης στο ΠΣΚΕ.
- Έως τις 30/1/2017 ολοκληρώθηκε η υποβολή των φυσικών φακέλων των υποψηφίων στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) του τόπου μόνιμης κατοικίας των υποψηφίων νέων γεωργών.
- Έγινε ανάπτυξη της ηλεκτρονικής εφαρμογής για την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης στο υπομέτρο 6.1 σε συνεργασία με τους υπευθύνους του ΠΣΚΕ.
- Εκδόθηκε αρ. 3794/7-4-2017 Εγκύκλιος σχετικά με την διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων για ένταξη στο πρόγραμμα νέων γεωργών του ΠΑΑ 2014-2020 έτους 2016 και ορίστηκε η περίοδος έναρξης και λήξης της αξιολόγησης των αιτημάτων στήριξης.
- Εκδόθηκε η αρ. 3498/31-3-2017 ΥΑ όσον αφορά την 1η τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου του θεσμικού πλαισίου του υπομέτρου.
- Εκδόθηκε η αρ. 3892/11-4-2017 Απόφαση που αφορά στην 4η τροποποίηση της πρόσκλησης του υπομέτρου έτους 2016.
- Διενέργεια διασταυρωτικών ελέγχων επιλεξιμότητας των αιτήσεων στήριξης σε κεντρικό επίπεδο και αποστολή των αποτελεσμάτων τους στους αξιολογητές των αιτημάτων στήριξης μέσω των φορέων εφαρμογής του υπομέτρου.
- Η ανάρτηση των πρώτων πινάκων των αποτελεσμάτων της ηλεκτρονικής αξιολόγησης των αιτημάτων στήριξης αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του Ιουνίου 2017.

Στο 2ο εξάμηνο του 2017, προγραμματίζονται:

- Οριστικά αποτελέσματα της ηλεκτρονικής αξιολόγησης των αιτημάτων στήριξης μετά και την εξέταση συμπληρωματικών στοιχείων (διακοπή απασχόλησης και ιδιοκτησία) και ενστάσεων.
- Απόφαση ένταξης των δικαιούχων της 1ης προκήρυξης του υπομέτρου 6.1 έτους 2016.

- Πληρωμή των δικαιούχων.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 3Α

Συγκεντρωτικά, κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015, 2016 εντάχθηκαν 97 εκατ. € (23 %) ενώ πληρώθηκαν 19 εκατ. € (4,5%) για ολοκληρωμένα έργα και 31,7 εκατ. € (7,6%) για όλα τα έργα ολοκληρωμένα και μη. Σημειώνεται πως το ποσοστό πληρωμών 7,6% του ΠΑΑ της Ελλάδας είναι λίγο μεγαλύτερο από τον μέσο όρο όλων ΠΑΑ της ΕΕ που είναι 7,1%.

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014 και 2015, το ποσοστό ένταξης και πληρωμών ήταν 0% γιατί το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015).

Έτσι κατά τη διάρκεια του έτους 2016, τα ποσοστά εντάξεων (23%), πληρωμών για ολοκληρωμένα έργα (4,5%) και πληρωμών για όλα τα έργα (7,6%) είναι ίδια με τα συγκεντρωτικά ποσοστά για τα έτη 2014-2016.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες υλοποίησης αναλυτικά για κάθε Μέτρο:

Μέτρα 1, 2 και 16: ισχύουν τα όσα αναλυτικά περιγράφονται στην περιοχή εστίασης 1Α.

Το Μέτρο 03 αφορά τα παρακάτω Υπομέτρα:

Υπομέτρο 03.1 «Στήριξη για νέες συμμετοχές σε συστήματα ποιότητας». Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, εντάχθηκαν 1,8 εκατ. € (3,4%). Επίσης πληρώθηκαν 324 ολοκληρωμένα έργα αξίας 299 χιλ. €. Όλες οι εντάξεις και πληρωμές αφορούν μεταφερόμενα έργα.

Για το νέο Υπομέτρο 03.1, ξεκίνησε η προετοιμασία του θεσμικού πλαισίου μέσω του οποίου θα καλύπτονται και οι δαπάνες πιστοποίησης των δικαιούχων του Υπομέτρου 11.1 «Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους βιολογικής γεωργίας».

Το Υπομέτρο 03.2 «Στήριξη για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης που υλοποιούνται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά» δεν έχει ενεργοποιηθεί.

Υπομέτρο 04.2 «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση / εμπορία και / ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, εντάχθηκαν 95 εκατ. € (32,8%). Επίσης πληρώθηκαν 83 ολοκληρωμένα έργα αξίας 18,7 εκατ. € (6,5%) και συνολικά 31,7 εκατ. € (10,8%). Όλες οι εντάξεις και πληρωμές αφορούν μεταφερόμενα έργα.

Σε ότι αφορά **στο νέο Μέτρο 04.2**, εντός τους 2016 ξεκίνησε η προετοιμασία του θεσμικού πλαισίου και έγινε δημόσια διαβούλευση της ΥΑ λειτουργίας και εφαρμογής του Μ04.2. Εντός του 2017:

- Δημοσιεύθηκε η 593/37447/31.03.2017 (ΦΕΚ Β' 1190/04.04.2017 - ΑΔΑ 6ΖΠΡ4653ΠΓ-Δ4Γ) ΥΑ περί καθορισμού λεπτομερειών εφαρμογής του υπομέτρου 4.2
- Δημοσιεύθηκε η 1η Πρόσκληση της Δράσης 4.2.1 - 756/46257/27.04.2017 (ΑΔΑ: ΩΛΛΟ04653Π6-6ΝΤ) ποσού 120 εκατομ. που αφορά επενδύσεις με προϋπολογισμό από 600.000,00 - 5.000.000,00 ευρώ, με ημερομηνία λήξης 18 Αυγούστου 2017.
- Είναι έτοιμο και το κείμενο εργασίας για την 1η Πρόσκληση της Δράσης 4.2.2 ποσού 30 εκατομ. ευρώ που αφορά επενδύσεις με προϋπολογισμό από 600.000,00 - 3.000.000,00 ευρώ και

προγραμματίζεται η έκδοσή του στο 2ο εξάμηνο του 2017.

Υπομέτρο 09.1 «Σύσταση ομάδων παραγωγών & οργανισμών στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας»

Το Φεβρουάριο του 2016 συστήθηκε ομάδα εργασίας για τα κριτήρια επιλογής, τα οποία υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Παρακολούθησης τον Απρίλιο και εγκρίθηκαν. Μετά τη στελέχωσή της, τον Οκτώβριο του 2016, η Μονάδα Συνεργασίας και Καινοτομίας ξεκίνησε επαφές με το Τμήμα Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, Ομαδικών Δραστηριοτήτων και Παρακολούθησης Εφαρμογής Εθνικής και Ενωσιακής Νομοθεσίας για ενημέρωση περί του θεσμικού πλαισίου για την αναγνώριση των Ομάδων Παραγωγών και Οργανώσεων Παραγωγών. Παράλληλα, ξεκίνησε η προετοιμασία συγγραφής του θεσμικού πλαισίου που θα διέπει την εφαρμογή του Μέτρου.

Στο 1ο εξάμηνο του 2017, συνεχίστηκε η επεξεργασία του θεσμικού πλαισίου του Μέτρου. Το Μάιο του 2017 το σχέδιο της Υπουργικής Απόφασης για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής του Μέτρου τέθηκε προς διαβούλευση και αναμένεται η υπογραφή αυτής εντός του Ιουνίου, μετά την ενσωμάτωση των τυχόν παρατηρήσεων της διαβούλευσης. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν εισηγήσεις για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων σε 5 ενημερωτικές συναντήσεις / ημερίδες που αφορούσαν συνολικά στο ΠΑΑ. Η έκδοση της πρόσκλησης προγραμματίζεται για το 2ο εξάμηνο του 2017.

Μέτρο 14.1 «Ενίσχυση για την ορθή μεταχείριση των ζώων»

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, ξεκίνησε η προετοιμασία προσχεδίου θεσμικού πλαισίου. Για να προκηρυχθεί το Μέτρο, απαιτείται η υλοποίηση μηχανογραφικής εφαρμογής εκ μέρους του ΟΠΕΚΕΠΕ.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 3B

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015 και 2016 δεν εντάχθηκαν και δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες στο Μέτρο 05 «Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που επλήγη από φυσικές καταστροφές και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων» του ΠΑΑ 2014-2020.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016 ωστόσο, σύμφωνα με την υπ. αριθμ. 2545/3447B/25.10.2016 ΚΥΑ εκχωρήθηκαν αρμοδιότητες υλοποίησης στον ΕΛΓΑ (Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων) και έγινε πρόσκληση εκδήλωσης για την ανάθεση του έργου «Σύμβουλος υποστήριξης της υλοποίησης των **Υπομέτρων 5.1** «Επενδύσεις σε προληπτικές δράσεις που αποσκοπούν στη μείωση των συνεπειών πιθανών φυσικών καταστροφών, δυσμενών κλιματικών φαινομένων και καταστροφικών συμβάντων» και **5.2** «Επενδύσεις για την αποκατάσταση της γεωργικής γης και του παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές, από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και από καταστροφικά συμβάντα».

<http://www.agrotikianaptixi.gr/index.php?op=Tender&todo=Load&id=d7b1c47b71f171fe>

Κατά τη διάρκεια επίσης του **1ου εξαμήνου του 2017**, επιλέχθηκε ανάδοχος ο οποίος προετοιμάζει το σχέδιο του θεσμικού πλαισίου και της πρόσκλησης. Στο **2ο εξάμηνο του 2017**, προγραμματίζεται η υλοποίηση του πληροφοριακού συστήματος υποβολής αιτήσεων, με στόχο εάν αυτό υλοποιηθεί να εκδοθεί και η πρόσκληση του Μέτρου.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4

Συγκεντρωτικά, κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015, 2016 εντάχθηκαν 806 εκατ. € (32,6%) ενώ

έγιναν πληρωμές αξίας 409,7 εκατ. € (16,6%). Ο ρυθμός πληρωμών 16,6% του ΠΑΑ της Ελλάδας είναι αρκετά μικρότερος από τον μέσο όρο όλων ΠΑΑ της ΕΕ που είναι 22,7%.

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014 και 2015, το ποσοστό ένταξης και πληρωμών ήταν 0% γιατί το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015). Έτσι κατά τη διάρκεια του έτους 2016, τα ποσοστά εντάξεων και πληρωμών είναι ίδια με τα συγκεντρωτικά ποσοστά για τα έτη 2014-2016.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες υλοποίησης αναλυτικά για κάθε Μέτρο:

Μέτρα 1, 2 και 16: ισχύουν τα όσα αναλυτικά περιγράφονται στην περιοχή εστίασης 1Α.

Για το Δράση 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης» ισχύουν τα όσα αναγράφονται παραπάνω στην περιοχή εστίασης 2Α. Το **Υπομέτρο 4.4 «Μη παραγωγικές επενδύσεις που συνδέονται με την επίτευξη γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών στόχων»** δεν έχει ενεργοποιηθεί.

Το Υπομέτρο 7.1 «Εκπόνηση και επικαιροποίηση προγραμμάτων για την ανάπτυξη των δήμων και των χωριών σε αγροτικές περιοχές και των βασικών υπηρεσιών τους, καθώς και σχεδίων προστασίας και διαχείρισης των τόπων του Natura 2000 και άλλων περιοχών μεγάλης φυσικής αξίας», δεν έχει πληρωμές.

Το Μέτρο 08, αφορά στα παρακάτω Υπομέτρα:

- **08.1 «Δάσωση και τη δημιουργία δασικών εκτάσεων»**
- **08.2 «Εγκατάσταση και συντήρηση γεωργοδασοκομικών συστημάτων»**
- **08.4 «Αποκατάσταση ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά φαινόμενα»**

Στο Υπομέτρο 08.1, εντάχθηκαν 144 εκατ. € και πληρώθηκαν 2 εκατ. €. Όλες οι εντάξεις και πληρωμές αφορούν μεταφερόμενες υποχρεώσεις.

Στο Υπομέτρο 08.4, δεν έχουν πραγματοποιηθεί πληρωμές που αντιστοιχούν στα μεταφερόμενα έργα του Μ 226 (Δημόσια Δασικά έργα).

Όσον αφορά στις νέες δράσεις, δεν έχουν εκδοθεί καινούργιες προκηρύξεις.

Σημειώνεται ότι το Μέτρο 8 εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Γενικής Δ/σης Ανάπτυξης, Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), προς την οποία εκκρεμεί, η εκχώρηση της σχετικής αρμοδιότητα εκ μέρους της ΕΥΔ ΠΑΑ μέσω έκδοσης της σχετικής απόφασης εκχώρησης αρμοδιοτήτων.

Το Μέτρο 10 αφορά στα παρακάτω Υπομέτρα:

- **10.1 «Ενίσχυση για γεωργο-περιβαλλοντικές και κλιματικές δεσμεύσεις»**
- **10.2 «Διατήρηση, τη βιώσιμη χρήση και την ανάπτυξη γενετικών πόρων στη γεωργία»**

Τα οποία αποτελούνται από τις παρακάτω **Δράσεις**:

- **10.1.1** «Προστασία της Άγριας Ορνιθοπανίδας»
- **10.1.2** «Προστασία παραδοσιακού Ελαιώνα Αμφισσας»
- **10.1.3** «Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας»
- **10.1.4** «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα »
- **10.1.5** «Περιβαλλοντική αναβάθμιση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων»
- **10.1.6** «Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια»
- **10.1.7** «Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες»
- **10.1.8** «Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδόπτρων»
- **10.1.9** «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων»
- **10.1.10** «Προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση»
- **10.2.1** «Γενετικοί πόροι στην κτηνοτροφία»
- «Διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών στη γεωργία»

Συνολικά **στο Μέτρο 10**, εντάχθηκαν 90 εκατ. € (21%) και πληρώθηκαν 22,5 εκατ. €. Όλες οι εντάξεις και πληρωμές αφορούν μεταφερόμενα έργα. Αναλυτικότερα:

Στο **Υπομέτρο 10.1**, εντάχθηκαν 90 εκατ. € (21%) και πληρώθηκαν 22,5 εκατ. €. Όλες οι εντάξεις και πληρωμές αφορούν μεταφερόμενες υποχρεώσεις.

Όσον αφορά στις νέες δράσεις,

Για τη Δράση 10.1.8 («ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ»), εντός του 2016 ξεκίνησε η προετοιμασία του θεσμικού πλαισίου, στο 1ο εξάμηνο του 2017 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 4197/20.4.2017 ΥΑ (ΦΕΚ) και στις αρχές του 2ου εξαμήνου του 2017 αναμένεται η προκήρυξή της.

Για τη Δράση 10.1.4 (Νιτρορύπανση) εντός του 2016 ξεκίνησε η προετοιμασία του θεσμικού πλαισίου, και εντός του 2017 αναμένεται η προκήρυξή της.

Για τη Δράση 10.2.1 «Γενετικοί πόροι στην κτηνοτροφία», **εντός του 2016** εκδόθηκε το θεσμικό πλαίσιο της (υπ' αριθμ. 481/66703/9-6-2016 ΥΑ (ΦΕΚ 1994/2016 Β') και υπ' αριθμ. 19/3696/12-1-2017 ΥΑ) ενώ στο 1ο εξάμηνο του 2017 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 87/10406/30-1-2017 Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος της δράσης και ξεκίνησε η αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης των υποψήφιων δικαιούχων.

Το Μέτρο 11 αφορά τις παρακάτω Δράσεις:

- **11.1.1** Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία
- **11.1.2** Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία
- **11.2.1** Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
- **11.2.2** Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στην κτηνοτροφία.

Εντός του 2016 εντάχθηκαν 209 εκατ. € (40,2%) και πληρώθηκαν 47,3 εκατ. €. Όλες οι εντάξεις και πληρωμές αφορούν μεταφερόμενα έργα.

Για το **νέο Μέτρο 11 «Βιολογικές καλλιέργειες»**, εντός του 2016 εκδόθηκε η υπ. αριθμ. 2848/145689/28.12.2016(ΦΕΚ Β'4310/2016) ΚΥΑ καθορισμού πλαισίου εφαρμογής, ενώ τον Ιανουάριο του 2017 εκδόθηκε η πρόσκληση η οποία τροποποιήθηκε τέσσερις φορές, κυρίως λόγω παράτασης του χρονοδιαγράμματος και ανακατανομής του προϋπολογισμού. Οι προτάσεις που υποβλήθηκαν, υπερκάλυψαν το ποσό που είχε προκηρυχθεί, αξιολογήθηκαν και σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ελέγχων αξιολόγησης, εντάσσονται στο Μέτρο 11:

- **Στη Δράση 11.1.1** (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία), οι 6.642 δικαιούχοι με βαθμολογία 30 (NATURA) από τους συνολικά 29.965 αιτηθέντες,
- **Στη Δράση 11.2.1** (διατήρηση στη βιολογική γεωργία), οι 4.674 δικαιούχοι με βαθμολογία 30 (NATURA), από τους συνολικά 19.955 αιτηθέντες
- Όλοι οι αιτηθέντες της βιολογικής κτηνοτροφίας, δηλαδή οι 5.620 της Δράσης 11.1.2 και οι 8.476 της **Δράσης 11.2.2**, απορρίπτονται λόγω προϋπολογισμού.

Το Μέτρο 13 αφορά στα παρακάτω Υπομέτρα:

- 13.1 «Ενίσχυση για στροφή σε πρακτικές και μεθόδους βιολογικής γεωργίας»
- 13.2 «Ενίσχυση για διατήρηση πρακτικών και μεθόδων βιολογικής γεωργίας»

Για **μεταφερόμενες (ανειλημμένες) υποχρεώσεις**, για τα έτη 2014, 2015 πληρώθηκαν 77,8 εκατ. € για το **Υπομέτρο 13.1** και 36,2 εκατ. € για το **Υπομέτρο 13.2**.

Το **νέο Μέτρο** προκηρύχθηκε για πρώτη φορά τον Απρίλιο του 2016. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αρ. 1847/51107/26.04.2016 Υ.Α. (ΦΕΚ 1275 Β'), μετά την ολοκλήρωση όλων των προβλεπόμενων ελέγχων, πραγματοποιήθηκε η καταβολή της ενίσχυσης στους δικαιούχους παραγωγούς του Μέρους 13.

Στο **Υπομέτρο 13.1**, πληρώθηκαν **143,8** εκατ. €.

Στο **Υπομέτρο 13.2**, πληρώθηκαν **79,8** εκατ. €.

Συνολικά **στο Μέτρο 13**, εντάχθηκαν 361,8 (32,8%) και πληρώθηκαν 337,8 εκατ. €.

Το Υπομέτρο 12.2 «Αντισταθμιστική ενίσχυση σε δασικές περιοχές του Natura 2000», δεν έχει ενεργοποιηθεί

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 5Α

Συγκεντρωτικά, κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015, 2016 εντάχθηκαν 229 εκατ. € (34%) ενώ έγιναν πληρωμές αξίας 3,3 εκατ. € (0,5%) για μη ολοκληρωμένα έργα και πληρωμές αξίας 33 εκατ. € (4,8%) για όλα τα έργα. Ο ρυθμός πληρωμών 4,8% του ΠΑΑ της Ελλάδας είναι λίγο υψηλότερος από τον μέσο όρο όλων ΠΑΑ της ΕΕ που είναι 4,1%.

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014 και 2015, το ποσοστό ένταξης και πληρωμών ήταν 0% γιατί το ΠΑΑ

2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015). Έτσι κατά τη διάρκεια του έτους 2016, τα ποσοστά εντάξεων και πληρωμών είναι ίδια με τα συγκεντρωτικά ποσοστά για τα έτη 2014-2016.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες υλοποίησης αναλυτικά για κάθε Μέτρο:

Μέτρα 1, 2 και 16: ισχύουν τα όσα αναλυτικά περιγράφονται στην περιοχή εστίασης 1Α.

Το Μέτρο 04 αφορά τις παρακάτω Δράσεις:

Δράση 04.1.2 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος». Η Δράση αυτή αποτελεί Δράση των Σχεδίων Βελτίωσης με στόχο της εξοικονόμηση ύδατος και δεν έχει ακόμα προκηρυχθεί γιατί εκκρεμεί η εκπλήρωση της σχετικής αιρεσιμότητας για τη διαχείριση των υδάτων.

Δράση 04.3.1 «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων». Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, εντάχθηκαν 65 μεγάλα και 111 μικρά εγχειρίσματα έργα αξίας περίπου 210 και 20 εκατ. € (34%). Επίσης πληρώθηκαν 27 ολοκληρωμένα έργα συνολικής αξίας 3,3 εκατ. € (0,5%) και συνολικά για όλα τα έργα (ολοκληρωμένα και μη) 33 εκατ. € (4,8%). Όλες οι εντάξεις και πληρωμές αφορούν μεταφερόμενα έργα. Δεν έχει γίνει προκήρυξη για νέα έργα γιατί εκκρεμεί η αντίστοιχη εκπλήρωση της αιρεσιμότητας για τη διαχείριση των υδάτων.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 5B

Συγκεντρωτικά, κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015, 2016 δεν εντάχθηκαν και δεν πληρώθηκαν δαπάνες. Ο μέσος όρος πληρωμής όλων ΠΑΑ της ΕΕ, είναι επίσης χαμηλός και ίσος με 3,1%.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες υλοποίησης αναλυτικά για κάθε Μέτρο:

Μέτρο 01: ισχύουν τα όσα αναλυτικά περιγράφονται στην περιοχή εστίασης 1Α.

Το Μέτρο 04 αφορά τις παρακάτω Δράσεις:

Δράση 04.2.1 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι (γεωργικό προϊόν)».

Δράση 04.2.2 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εκτός του Παραρτήματος Ι».

Οι Δράσεις αυτές αποτελούν νέες Δράσεις και ισχύουν γι' αυτές, τα όσα αναλυτικά περιγράφονται για το Μέτρο της Μεταποίησης στην περιοχή εστίασης 3Α.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 5C

Συγκεντρωτικά, κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015, 2016 δεν εντάχθηκαν και δεν πληρώθηκαν δαπάνες. Ο μέσος όρος πληρωμής όλων ΠΑΑ της ΕΕ, είναι επίσης χαμηλός και ίσος με 2,2%.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες υλοποίησης αναλυτικά

για κάθε Μέτρο:

Μέτρα 1, 2 και 16: ισχύουν τα όσα αναλυτικά περιγράφονται στην περιοχή εστίασης 1Α.

Το Μέτρο 04 αφορά τις παρακάτω Δράσεις:

Δράση 04.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος»: Η Δράση αυτή αποτελεί νέα ξεχωριστή Δράση των Σχεδίων Βελτίωσης με στόχο τη χρήση ΑΠΕ και δεν έχει ακόμα προκηρυχθεί, γιατί έχει δοθεί προτεραιότητα στη Δράση 04.1.1 που έχει μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα.

Δράση 04.2.1 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι (γεωργικό προϊόν)» και Δράση 04.2.2 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εκτός του Παραρτήματος Ι»: Οι Δράσεις αυτές αποτελούν νέες Δράσεις και ισχύουν γι' αυτές, τα όσα αναλυτικά περιγράφονται για το Μέτρο της Μεταποίησης στην περιοχή εστίασης 3Α.

Υπομέτρο 08.6 «Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων»: Το Μέτρο 8 εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Γενικής Δ/σης Ανάπτυξης, Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), προς την οποία εκκρεμεί, η εκχώρηση της σχετικής αρμοδιότητα εκ μέρους της ΕΥΔ ΠΑΑ μέσω έκδοσης της σχετικής απόφασης εκχώρησης αρμοδιοτήτων.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 5D

Συγκεντρωτικά, κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015, 2016 εντάχθηκαν 112,5 εκατ. € (35,4%) και πληρώθηκαν 26 εκατ. € (8,1%) . Το ποσοστό πληρωμών στην περιοχή εστίασης 5D (8,1%) είναι λίγο μικρότερο από τον μέσο όρο όλων των ΠΑΑ της ΕΕ (9,1%).

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014 και 2015, το ποσοστό ένταξης και πληρωμών ήταν 0% γιατί το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015). **Έτσι κατά τη διάρκεια του έτους 2016,** τα ποσοστά εντάξεων και πληρωμών είναι ίδια με τα συγκεντρωτικά ποσοστά για τα έτη 2014-2016.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες υλοποίησης αναλυτικά για κάθε Μέτρο:

Μέτρα 1, 2 και 16: ισχύουν τα όσα αναλυτικά περιγράφονται στην περιοχή εστίασης 1Α.

Δράση 04.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος»: Η Δράση αυτή αποτελεί νέα ξεχωριστή Δράση των Σχεδίων Βελτίωσης με στόχο τη χρήση ΑΠΕ και δεν έχει ακόμα προκηρυχθεί, γιατί έχει δοθεί προτεραιότητα στη Δράση 04.1.1 που έχει μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα.

Δράση 10.1.6 «Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια»: Πρόκειται για νέα δράση που δεν έχει ακόμα ενεργοποιηθεί.

Το Μέτρο 11 αφορά στα παρακάτω Δράσεις:

- **M11.1.1** Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία
- **M11.1.2** Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής

στην κτηνοτροφία

- **M11.2.1** Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
- **M11.2.2** Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στην κτηνοτροφία.

Εντός του 2016 εντάχθηκαν 112,5 εκατ. € (35,4%) και πληρώθηκαν 26 εκατ. € (8,1%). Όλες οι εντάξεις και πληρωμές αφορούν μεταφερόμενα έργα.

Για το νέο **Μέτρο 11 «Βιολογικές καλλιέργειες»**, εντός του 2016 εκδόθηκε η υπ. αριθμ. 2848/145689/28.12.2016(ΦΕΚ Β'4310/2016) ΚΥΑ καθορισμού πλαισίου εφαρμογής, ενώ τον Ιανουάριο του 2017 εκδόθηκε η πρόσκληση η οποία τροποποιήθηκε τέσσερις φορές, κυρίως λόγω παράτασης του χρονοδιαγράμματος και ανακατανομής του προϋπολογισμού. Οι προτάσεις που υποβλήθηκαν, υπερκάλυψαν το ποσό που είχε προκηρυχθεί, αξιολογήθηκαν και σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ελέγχων αξιολόγησης, εντάσσονται στο Μέτρο 11:

- **Στη Δράση 11.1.1** (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία), οι 6.642 δικαιούχοι με βαθμολογία 30 (NATURA) από τους συνολικά 29.965 αιτηθέντες,
- **Στη Δράση 11.2.1** (διατήρηση στη βιολογική γεωργία), οι 4.674 δικαιούχοι με βαθμολογία 30 (NATURA), από τους συνολικά 19.955 αιτηθέντες
- Όλοι οι αιτηθέντες της βιολογικής κτηνοτροφίας, δηλαδή οι 5.620 της Δράσης 11.1.2 και οι 8.476 της Δράσης 11.2.2, απορρίπτονται λόγω προϋπολογισμού.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 5Ε

Συγκεντρωτικά, κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015, 2016 εντάχθηκαν 39,8 εκατ. € (22%) και πληρώθηκαν 1,2 εκατ. € (0,4%). Το ποσοστό πληρωμών στην περιοχή εστίασης 5Ε (0,6%) είναι πολύ μικρότερο από τον μέσο όρο όλων των ΠΑΑ της ΕΕ (14,9%).

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014 και 2015, το ποσοστό ένταξης και πληρωμών ήταν 0% γιατί το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015). **Έτσι κατά τη διάρκεια του έτους 2016**, τα ποσοστά εντάξεων και πληρωμών είναι ίδια με τα συγκεντρωτικά ποσοστά για τα έτη 2014-2016.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες υλοποίησης αναλυτικά για κάθε Μέτρο:

Μέτρα 1, 2 και 16: ισχύουν τα όσα αναλυτικά περιγράφονται στην περιοχή εστίασης 1Α.

Υπομέτρο 08.1 «Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων»: Εντάχθηκαν 122 εκατ. € και πληρώθηκαν 0,7 εκατ. €.

Υπομέτρο 08.3 «Πρόληψη ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά φαινόμενα»: εντάχθηκαν 85 μεταφερόμενα έργα αξίας 13,5 εκατ. € αλλά δεν έγιναν πληρωμένες.

Δράση 04.3.3 «Διάνοιξη και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου»: εντάχθηκαν 43 μεταφερόμενα

έργα αξίας 4,8 εκατ. € (14,8%) αλλά δεν έγιναν πληρωμένες. Αναφορικά με το νέο μέτρο εντός του 2016 ξεκίνησε η προετοιμασία του θεσμικού πλαισίου και εντός του 1ου εξαμήνου του 2017 ολοκληρώθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος της. Πιο συγκεκριμένα ολοκληρώθηκε το θεσμικό πλαίσιο για την παρεμφερή Δράση 04.3.4 και υπολείπεται η προσαρμογή κυρίως του Οδηγού Εφαρμογής για τη Δράση 04.3.3.

Δράση 10.1.6 «Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια»: Πρόκειται για νέα δράση που δεν έχει ακόμα ενεργοποιηθεί.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 6Α

Συγκεντρωτικά, κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015, 2016 εντάχθηκαν 48,6εκατ. € (48,6%) ενώ πληρώθηκαν 4,3εκατ. € (4,3%) για ολοκληρωμένα έργα και 12εκατ. € (12%) για όλα τα έργα ολοκληρωμένα και μη ολοκληρωμένα. Ο ρυθμός πληρωμών 12% του ΠΑΑ της Ελλάδας είναι μεγαλύτερος από τον μέσο όρο όλων ΠΑΑ της ΕΕ που είναι 3,9%.

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014 και 2015, το ποσοστό ένταξης και πληρωμών ήταν 0% γιατί το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015).

Έτσι κατά τη διάρκεια του έτους 2016, τα ποσοστά εντάξεων (48,6%), πληρωμών για ολοκληρωμένα έργα (4,3%) και πληρωμών για όλα τα έργα (12%) είναι ίδια με τα συγκεντρωτικά ποσοστά για τα έτη 2014-2016.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες υλοποίησης αναλυτικά για κάθε Μέτρο:

Μέτρα 1, 2 και 16: ισχύουν τα όσα αναλυτικά περιγράφονται στην περιοχή εστίασης 1Α.

Το Μέτρο 06, αφορά τα παρακάτω Υπομέτρα:

- **06.2** «Ενισχύσεις εκκίνησης επιχείρησης για μη γεωργικές δραστηριότητες σε αγροτικές περιοχές»
- **06.4** «Επενδύσεις για τη δημιουργία και την ανάπτυξη μη γεωργικών δραστηριοτήτων (μεταφερόμενα 311,312,313)»

Στο Υπομέτρο 06.2 δεν πραγματοποιήθηκαν εντάξεις και πληρωμές. Ωστόσο σύμφωνα με την υπ. αριθμ. 2545/3447Β/25.10.2016 ΚΥΑ εκχωρήθηκαν αρμοδιότητες υλοποίησης της ΕΥΔ ΠΑΑ στις Γενικές Δ/νσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των 13 Περιφερειών. Επίσης κατά τη διάρκεια του έτους 2016 δόθηκε προτεραιότητα στην έκδοση της πρόσκλησης του Μέρους 06.1.

Στο Υπομέτρο 06.4 εντάχθηκαν 48,6εκατ. € (48%). Επίσης πληρώθηκαν 103 ολοκληρωμένα έργα αξίας 4,3 εκατ. € (4,3%) και συνολικά 242 έργα αξίας 12 εκατ. € (12%). Όλες οι εντάξεις και πληρωμές αφορούν μεταφερόμενα έργα.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 6Β

Συγκεντρωτικά, κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015, 2016 εντάχθηκαν 88,8εκατ. € (18%) ενώ πληρώθηκαν 1,6εκατ. € (0,3%) για ολοκληρωμένα έργα και 7εκατ. € (1,4%) για όλα τα έργα ολοκληρωμένα και μη. Σημειώνεται πως το ποσοστό πληρωμών 1,4% του ΠΑΑ της Ελλάδας είναι

μικρότερο χωρίς όμως να απέχει πολύ από τον μέσο όρο όλων ΠΑΑ της ΕΕ που είναι 3,8%.

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014 και 2015, το ποσοστό ένταξης και πληρωμών ήταν 0% γιατί το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015).

Έτσι κατά τη διάρκεια του έτους 2016, τα ποσοστά εντάξεων (18%), πληρωμών για ολοκληρωμένα έργα (0,3%) και πληρωμών για όλα τα έργα (1,4%) είναι ίδια με τα συγκεντρωτικά ποσοστά για τα έτη 2014-2016.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες υλοποίησης αναλυτικά για κάθε Μέτρο:

Μέτρο 4 (Δράση 04.3.3) «Διάνοιξη και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου»: εντός του 2016 ξεκίνησε η προετοιμασία του θεσμικού πλαισίου και εντός του 1ου εξαμήνου του 2017 ολοκληρώθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος της. Πιο συγκεκριμένα ολοκληρώθηκε το θεσμικό πλαίσιο για την παρεμφερή Δράση 04.3.4 και υπολείπεται η προσαρμογή κυρίως του Οδηγού Εφαρμογής για τη Δράση 04.3.3.

Το Μέτρο 07 (εκτός Υπομέτρο 7.3),

αφορά μεταφερόμενα μικρά δημόσια έργα των Μέτρων 321, 322 και 323 του ΠΑΑ 2007-2013, εκτός από τα μικρά δημόσια έργα εγγειοβελτιωτικών και οδοποιίας. Στο Υπομέτρο εντάχθηκαν 29 εκατ. € (73,7%). Επίσης πληρώθηκαν 18 ολοκληρωμένα έργα αξίας 0,9 εκατ. € (2,3%). Όλες οι εντάξεις και πληρωμές αφορούν μεταφερόμενα έργα.

Το Μέτρο 19, αφορά τα παρακάτω Υπομέτρα:

- 19.1 «Προπαρασκευαστική στήριξη»
- 19.2 «Στήριξη για την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ»
- 19.3 «Προετοιμασία και υλοποίηση των δραστηριοτήτων συνεργασίας της ομάδας τοπικής δράσης»
- 19.4 «Στήριξη για λειτουργικά έξοδα και συντονισμό»

Στο Υπομέτρο 19.1

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016 έγινε,

- Έκδοση κοινής πρόσκλησης ΕΓΤΑΑ – ΕΤΘΑ για την υποβολή προτάσεων τοπικών προγραμμάτων CLLD/LEADER (αρ. πρωτ. 1435/14.6.2016 // ΦΕΚ 1839/Β/2016) με καταληκτική ημερομηνία υποβολής 16/9/2016. Συστάθηκαν και συγκροτήθηκαν οι Επιτροπές Αξιολόγησης (ΚΥΑ αρ. πρωτ. 1637/8.7.2016 (ΦΕΚ 2174/Β/2016) και ΥΑ 1726/15.7.2016 (ΦΕΚ 2235/Β/2016)
- Ανακοίνωση αποτελεσμάτων αξιολόγησης τοπικών προγραμμάτων: έγγραφο αρ. πρωτ. 25400/27-10-2016 του Γ.Γ. Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ (Υποβλήθηκαν 48 προτάσεις και κρίθηκαν επιλέξιμες οι 47 εκ των οποίων οι 16 είναι μονοταμειακές ΕΓΤΑΑ ενώ τα υπόλοιπα 31 πολυταμειακά ΕΓΤΑΑ - ΕΤΘΑ).
- Ανακοίνωση αποτελεσμάτων εξέτασης ενστάσεων: έγγραφο αρ. πρωτ. 3204/12-12-2016 του Γ.Γ. Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ (οι ενστάσεις αφορούσαν μόνο τη βαθμολόγηση και όχι την επιλεξιμότητα της απορριπτόμενης πρότασης γι' αυτό και δεν υπήρξε μεταβολή στον αριθμό των εγκεκριμένων προτάσεων)
- Έγκριση τοπικών προγραμμάτων και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης: Απόφαση του

Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων αρ. πρωτ. 3206/12.12.2016 (ΦΕΚ 411/Β/2016)
«Έγκριση προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων
για την επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης του ΠΑΑ 2014-2020 & του ΕΠΑΛΘ 2014-
2020 και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης».

Κατά τη διάρκεια του 1ο εξ 2017 έγινε προετοιμασία έκδοσης 2ης πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων τοπικών προγραμμάτων η οποία θα εκδοθεί στο 2ο εξ 2017.

Το Υπομέτρο 19.2 αφορά μεταφερόμενα έργα των Μέτρων του Άξονα 4 του ΠΑΑ 2007-2013. Στο Υπομέτρο εντάχθηκαν χχ έργα αξίας 59 εκατ. € (13%). Επίσης πληρώθηκαν 23 ολοκληρωμένα έργα αξίας 0,7 εκατ. € (0,16%). Όλες οι εντάξεις και πληρωμές αφορούν μεταφερόμενα έργα.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 6Γ

Συγκεντρωτικά, κατά τη διάρκεια των ετών 2014, 2015, 2016 εντάχθηκαν 37,2εκατ.€ (42,4%) ενώ πληρώθηκαν 0εκατ.€ (0,0%) για ολοκληρωμένα έργα και 19,5εκατ.€ (22,2%) για όλα τα έργα ολοκληρωμένα και μη. Σημειώνεται πως το ποσοστό πληρωμών 22,2% του ΠΑΑ της Ελλάδας είναι μικρότερο χωρίς όμως να απέχει πολύ από τον μέσο όρο όλων ΠΑΑ της ΕΕ που είναι 3,1%.

Κατά τη διάρκεια των ετών 2014 και 2015, το ποσοστό ένταξης και πληρωμών ήταν 0% γιατί το ΠΑΑ 2014-2020 εγκρίθηκε στο τέλος του 2015 (11 Δεκεμβρίου 2015).

Έτσι κατά τη διάρκεια του έτους 2016, τα ποσοστά εντάξεων (42,4%), πληρωμών για ολοκληρωμένα έργα (0,0%) και πληρωμών για όλα τα έργα (22,2%) είναι ίδια με τα συγκεντρωτικά ποσοστά για τα έτη 2014-2016.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες υλοποίησης αναλυτικά για κάθε Μέτρο:

Μέτρα 1, 2 και 16: ισχύουν τα όσα αναλυτικά περιγράφονται στην περιοχή εστίασης 1Α.

Υπομέτρο 7.3: αφορά το μεταφερόμενο έργο του **Rural Broadband**. Στο Υπομέτρο εντάχθηκαν δαπάνες 37,2εκατ.€ (42,4%). Έγιναν πληρωμές 19,5εκατ. €(22,2%), ωστόσο το έργο δεν έχει ολοκληρωθεί.

Η νέα πράξη «Regional BroadBand Extension», επανασχεδιάζεται και θα επανυποβληθεί προς Εξειδίκευση στο ΕΠΑνΕΚ με βάση νέες δομικές αλλαγές που δρομολογούνται από την ΓΤΤ (αναθεωρημένος επιχειρησιακός σχεδιασμός και νέο εφαρμοστικό πλαίσιο για γεφύρωση χάσματος και ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών νέας γενιάς NGA).

1.d) Βασικές πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο ως προς την επίτευξη των οροσίων που έχουν καθοριστεί στο πλαίσιο επιδόσεων βάσει του πίνακα ΣΤ

ΓΕΝΙΚΑ

Αποθεματικό επίδοσης

Ως αποθεματικό επίδοσης ορίζεται ένα ποσοστό, το οποίο κυμαίνεται από 5-7% της κατανομής κάθε προτεραιότητας του Προγράμματος, το οποίο δε δύναται να χρησιμοποιηθεί πριν το 2019 («κρατείται») και μπορεί να αποδοθεί τελικά σε όσες από τις προτεραιότητες επιτευχθούν τα ορόσημά τους μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018, βάσει της αξιολόγησης που θα πραγματοποιηθεί το 2019. Το συνολικό αποθεματικό επίδοσης για το ΠΑΑ 2014-2020 ανέρχεται στο 6 % των πόρων που διατίθενται στο ΕΓΤΑΑ και έχει προκαθοριστεί στο εγκεκριμένο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΕΣΠΑ 2014-2020).

ΠΡΟΟΔΟΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΟΡΟΣΗΜΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΘΟΡΙΣΤΕΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΑΑ 2014-2020

Στο εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014-2020 και συγκεκριμένα στο κεφάλαιο 7: «Περιγραφή Πλαισίου Επίδοσης» έχει περιγραφεί το Πλαίσιο Επίδοσης και οι δείκτες (ορόσημα και στόχοι), που έχουν χρησιμοποιηθεί για κάθε προτεραιότητα του Προγράμματος (εκτός της Π1, όπως προαναφέρθηκε).

Οι τύποι δεικτών που χρησιμοποιούνται για τη διαμόρφωση του Πλαισίου Επίδοσης βασίζονται στους δείκτες του Κοινού Πλαισίου Παρακολούθησης & Αξιολόγησης (ΚΠΠΑ) και μπορεί να είναι:

- Οικονομικοί δείκτες (financial indicators),
- Προκαθορισμένοι δείκτες εκροών (output indicators),
- Εναλλακτικοί δείκτες εκροών (όταν δεν χρησιμοποιείται ο προκαθορισμένος δείκτης εκροών ή προτείνεται νέος δείκτης αντιπροσωπευτικότερος του προκαθορισμένου δείκτη εκροών)
- Βασικά στάδια εφαρμογής (key implementation steps),

Ακολούθως αναφέρονται οι τιμές για τους δείκτες ορόσημα, οι οποίοι θα πρέπει να έχουν επιτευχθεί έως το τέλος 2018, είτε ως περατωθείσες πράξεις, είτε ως μερικώς εκτελεσθείσες πράξεις, για τα μέτρα που έχουν αναφερθεί ανωτέρω:

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Π2: Ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της ανταγωνιστικότητας όλων των ειδών γεωργίας σε όλες τις περιοχές και προώθηση των καινοτόμων γεωργικών τεχνολογιών και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών

Το αποθεματικό επίδοσης για τη συγκεκριμένη προτεραιότητα αφορά στο 6,78% της κατανομής του ΕΓΤΑΑ (εκτός των πόρων που μεταφέρθηκαν από τον Πυλώνα Ι) και ανέρχεται σε 48.449.456,63€.

Τα ορόσημα που παρακολουθούνται σε αυτή την προτεραιότητα αφορούν σε έναν οικονομικό δείκτη, έναν εναλλακτικό δείκτη εκροών και ένα βασικό στάδιο εφαρμογής, ως ακολούθως:

- **Συνολική Δημόσια Δαπάνη της Προτεραιότητας 2: 275.856.517,87€ (πραγματοποιηθείσα**

δημόσια δαπάνη που αφορά κυρίως σε ολοκληρωμένες πράξεις του Μ4.1 και του Μ6.1) Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκε Συνολική Δημόσια Δαπάνη **30.707.657 €**. Ο ρυθμός επίτευξης του ορόσημου αυτού το 2016 είναι χαμηλός, γιατί οι πληρωμές αφορούν τελικές πληρωμές κυρίως του Μ4.1 (μεταφερόμενα 121). Το ποσό επίσης τελικών πληρωμών στο Μ6.1 (μεταφερόμενα 112) είναι επίσης πολύ μικρό, γιατί εκκρεμεί η κατάρτιση 10.000 ν. γεωργών η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2017. Για να επιτευχθεί το ορόσημο του 2018, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το σύνολο των μεταφερόμενων έργων στα μέτρα Μ4.1 και Μ6.1.

- **Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για επενδύσεις με σκοπό την αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό (περιοχή εστίασης 2Α):** ανέρχεται στα **2.000 περίπου ολοκληρωμένα σχέδια** βελτίωσης, κυρίως της περιόδου 2007-2013. Κατά τη διάρκεια του έτους 2016 ολοκληρώθηκαν **895 σχέδια βελτίωσης** (μεταφερόμενα 112). Εκτιμάται πως το ορόσημο του 2018, μπορεί επιτευχθεί.
- **Αριθμός νέων γεωργών που έχουν λάβει μια τουλάχιστον δόση έως το τέλος του 2018»,** ως βασικό στάδιο υλοποίησης για τους δικαιούχους του μέτρου 6.1: 7.000 περίπου νέοι γεωργοί (1η δόση για τους νέους του Μ6.1 και 2η δόση για τους νέους του Μ112 του ΠΑΑ 2007-2013). Κατά τη διάρκεια του έτους 2016 πληρώθηκαν **521 νέοι γεωργοί** – 2η δόση για τους νέους του Μ112 του ΠΑΑ 2007-2013. Εκτιμάται πως το ορόσημο του 2018, μπορεί επιτευχθεί.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Π3: Προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων, περιλαμβανομένης της επεξεργασίας και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, της καλής διαβίωσης των ζώων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία

Το αποθεματικό επίδοσης για τη συγκεκριμένη προτεραιότητα αφορά στο 6% της κατανομής του ΕΓΤΑΑ (εκτός των πόρων που μεταφέρθηκαν από τον Πυλώνα Ι) και ανέρχεται σε 23.368.138,29€.

Τα ορόσημα που παρακολουθούνται σε αυτή την προτεραιότητα αφορούν σε έναν οικονομικό δείκτη και έναν εναλλακτικό δείκτη εκροών, ως ακολούθως:

- **Συνολική δημόσια δαπάνη της Προτεραιότητας 3: 130.023.568,15€** (πραγματοποιηθείσα δημόσια δαπάνη, και αφορά σε ολοκληρωμένες πράξεις κυρίως του Μ4.2 και συμπληρωματικά του Μ05 καθώς και σε ετήσιες πληρωμές όσον αφορά στα Μ03 και Μ09). Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκε Συνολική Δημόσια Δαπάνη **19.027.759 €**. Ο ρυθμός επίτευξης του ορόσημου αυτού το 2016 είναι χαμηλός, γιατί οι πληρωμές αφορούν τελικές πληρωμές κυρίως του Μ4.2 (μεταφερόμενα 123). Για να επιτευχθεί το ορόσημο του 2018, θα πρέπει να ολοκληρωθεί το σύνολο των μεταφερόμενων έργων στο Μ4.2 και να γίνουν πληρωμές στα Μ03 και Μ09.
- **Αριθμός δράσεων/πράξεων στους οποίους παρέχεται στήριξη, μέσω του υπομέτρου Μ4.2 (περιοχή εστίασης 3Α):** ανέρχεται σε **200 ολοκληρωμένα επενδυτικά μεταποίησης**, κυρίως της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Κατά τη διάρκεια του έτους 2016 ολοκληρώθηκαν **83 επενδυτικά μεταποίησης**. Εκτιμάται πως το ορόσημο του 2018, μπορεί να επιτευχθεί.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Π4: Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοκομία

Το αποθεματικό επίδοσης για τη συγκεκριμένη προτεραιότητα αφορά στο 5,64% της κατανομής του ΕΓΤΑΑ (εκτός των πόρων που μεταφέρθηκαν από τον Πυλώνα Ι) και ανέρχεται σε 86.524.897,58€.

Τα ορόσημα που παρακολουθούνται σε αυτή την προτεραιότητα αφορούν σε έναν οικονομικό δείκτη,

έναν δείκτη εκροών και ένα εναλλακτικό δείκτη εκροών, ως ακολούθως:

- **Συνολική δημόσια δαπάνη Προτεραιότητας 4: 550.180.496,55€** (ετήσιες πληρωμές έως το τέλος 2018, κυρίως των M13 και συμπληρωματικά ανειλημμένες ή νέες πληρωμές για τα M11 και M10). Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκε Συνολική Δημόσια Δαπάνη **409.735.540 €**. Ο ρυθμός επίτευξης του ορόσημου αυτού το 2016 είναι πολύ ψηλός, Εκτιμάται πως το ορόσημο του 2018, μπορεί να επιτευχθεί.
- **Γεωργική γη** που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης οι οποίες συμβάλλουν στη βιοποικιλότητα (εκτάρια) (τομέας επικέντρωσης 4A) + στη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (εκτάρια) (τομέας επικέντρωσης 4B) + στη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους (τομέας επικέντρωσης (εκτάρια) (τομέας επικέντρωσης 4Γ): ανέρχεται σε περίπου **252.948 εκτάρια**. Τιμή Ορόσημου 2016 **324.096 εκτάρια**. Το ορόσημο έχει επιτευχθεί.
- **Γεωργική γη** που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης που συμβάλλουν στη βιοποικιλότητα (περιοχή εστίασης 4A) και στη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους (περιοχή εστίασης 4Γ): ανέρχεται σε **1.240.200 εκτάρια**, τα οποία προέρχονται από την εφαρμογή του Μέτρου 13.1 «Ενισχύσεις σε ορεινές περιοχές». Τιμή Ορόσημου 2016, **2.334.689 εκτάρια**. Το ορόσημο έχει επιτευχθεί.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 5: Προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων και στήριξη της στροφής προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτικής στην αλλαγή του κλίματος στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας

Το αποθεματικό επίδοσης για τη συγκεκριμένη προτεραιότητα αφορά στο 6% της κατανομής του ΕΓΤΑΑ (εκτός των πόρων που μεταφέρθηκαν από τον Πυλώνα Ι) και ανέρχεται σε 58.816.428,63€.

Τα ορόσημα που παρακολουθούνται σε αυτή την προτεραιότητα αφορούν σε έναν οικονομικό δείκτη και έναν δείκτη εκροών, ως ακολούθως:

- **Συνολική δημόσια δαπάνη Προτεραιότητας 5: 159.971.871,62€** (ετήσιες πληρωμές έως το τέλος 2018, κυρίως του M11 αλλά και των M8.1, M10 και τέλος πραγματοποιηθείσα δημόσια δαπάνη που καταχωρείται στο ΟΠΣΑΑ και αφορά σε πράξεις σχετικά με τα M4.3.1, M8.3, M8.4) Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκε Συνολική Δημόσια Δαπάνη **29.432.299 €**. Ο ρυθμός επίτευξης του ορόσημου αυτού το 2016 είναι μέτριος. Εκτιμάται πως το ορόσημο του 2018, μπορεί να επιτευχθεί, κυρίως εξαιτίας των πληρωμών στο M11.
- **Γεωργική και δασική γη** που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για την ενίσχυση της δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα/της διατήρησης (ha) (τομέας επικέντρωσης 5E) + Γεωργική γη που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (ha) (τομέας επικέντρωσης 5Δ) + Αρδευόμενη γη που εντάσσεται σε πιο αποδοτικό αρδευτικό σύστημα (ha) (τομέας επικέντρωσης 5Α): **36.818,33 εκτάρια**. Τιμή Ορόσημου 2016, **3.675 εκτάρια**. Για να επιτευχθεί το ορόσημο του 2018, θα πρέπει να γίνουν πληρωμές στο M8.1 και 4.3.1.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 6: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές

Το αποθεματικό επίδοσης για τη συγκεκριμένη προτεραιότητα αφορά στο 6% της κατανομής του ΕΓΤΑΑ (εκτός των πόρων που μεταφέρθηκαν από τον Πυλώνα Ι) και ανέρχεται σε 36.278.726,45€.

Τα ορόσημα που παρακολουθούνται σε αυτή την προτεραιότητα αφορούν σε έναν οικονομικό δείκτη και

έναν δείκτη εκροών, ως ακολούθως:

- **Συνολική δημόσια δαπάνη Προτεραιότητας 6: 189.980.141,44€**(αφορά σε πραγματοποιηθείσα δημόσια δαπάνη που καταχωρείται στο ΟΠΣΑΑ για περατωθείσες πράξεις σχετικά με τα Μ7.3, και ανειλημμένα Άξονα 3, 4 του ΠΑΑ 2014-2020). Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, πραγματοποιήθηκε Συνολική Δημόσια Δαπάνη **5.972.253,12 €**. Ο ρυθμός επίτευξης του ορόσημου αυτού το 2016 είναι χαμηλός, γιατί οι πληρωμές αφορούν τελικές πληρωμές μεταφερόμενων έργων του Άξονα 3 και 4. Για να επιτευχθεί το ορόσημο του 2018, θα πρέπει να ολοκληρωθεί το σύνολο των μεταφερόμενων έργων στο Μ06.4 και στο Μ19.2 (CLLD).
- Πληθυσμός που καλύπτεται από ΟΤΔ (περιοχή εστίασης 6B): **2.800.000 άτομα**. Τιμή ορόσημου 2016 **4.024.249 άτομα**, το ορόσημο έχει επιτευχθεί.

Συμπεράσματα

Σε γενικές γραμμές ο ρυθμός επίτευξης των οροσήμων για το 2018 είναι ικανοποιητικός. Θα πρέπει όμως να συνεχισθεί αμείωτη η προσπάθεια ολοκλήρωσης των ανειλημμένων υποχρεώσεων που συνεχίζονται στο πλαίσιο των υπομέτρων :

- 4.1 (σχέδια βελτίωσης),
- 4.2 (μεταποίηση),
- 6.1 (ν. γεωργοί),
- 6.4 (ιδιωτικά Άξονα 3)
- 19.2 (LEADER),
- και στα δημόσια έργα

Επίτευξη οροσήμων & στόχων - Κατανομή Αποθεματικού Επίδοσης

Τα ορόσημα ή οι ποσοτικοί στόχοι μιας προτεραιότητας θεωρείται ότι έχουν επιτευχθεί, εάν όλοι οι δείκτες που περιλαμβάνονται στο σχετικό πλαίσιο επιδόσεων ανέρχονται σε τουλάχιστον 85 % της τιμής του ορόσημου στο τέλος του 2018 ή σε τουλάχιστον 85 % της τιμής του ποσοτικού στόχου έως το τέλος του 2023.

Κατά παρέκκλιση, όταν το πλαίσιο των επιδόσεων περιλαμβάνει τρεις ή περισσότερους δείκτες (Π2 και Π4), τα ορόσημα ή οι ποσοτικοί στόχοι μιας προτεραιότητας μπορεί να θεωρηθεί ότι επιτυγχάνονται, εάν όλοι οι δείκτες εκτός από έναν βρίσκονται στο 85% των τιμών του ορόσημού τους, έως το τέλος του 2018 ή στο 85 % της τιμής του ποσοτικού στόχου τους, έως το τέλος του 2023. Ο δείκτης, ο οποίος δεν φτάνει στο 85 % της τιμής του ορόσημου ή του ποσοτικού στόχου του, δεν θα πρέπει να βρίσκεται κάτω από το 75 % της τιμής ορόσημου ή ποσοτικού στόχου του.

Το αποθεματικό επίδοσης διατίθεται μόνο στις προτεραιότητες του ΠΑΑ 2014-2020, που έχουν επιτύχει τα ορόσημα που έχουν τεθεί, στο τέλος του 2018. Σε περίπτωση που οι προτεραιότητες έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, το ποσό του αποθεματικού επίδοσης που έχει ορισθεί για την προτεραιότητα θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί οριστικά μετά από σχετική απόφαση της Επιτροπής.

Αποτυχία επίτευξης οροσήμων – Αναστολή μέρους ή όλου του ποσού των ενδιάμεσων πληρωμών

Για μια προτεραιότητα της οποίας το πλαίσιο επιδόσεων περιλαμβάνει το πολύ δύο δείκτες, η μη επίτευξη τουλάχιστον του 65 % της τιμής του ορόσημου, έως το τέλος του 2018 για οποιονδήποτε από τους εν λόγω δείκτες, θεωρείται ως σοβαρή αποτυχία στην επίτευξη των ορόσημων. Η αδυναμία επίτευξης τουλάχιστον του 65 % του ποσοτικού στόχου έως το τέλος του 2023 για οποιονδήποτε από τους εν λόγω δείκτες, θεωρείται ως σοβαρή αποτυχία στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων.

Για μια προτεραιότητα, της οποίας το πλαίσιο επιδόσεων περιλαμβάνει περισσότερους από δύο δείκτες (Π2 και Π4), η αποτυχία στην επίτευξη τουλάχιστον του 65 % της τιμής του ορόσημου έως το τέλος του 2018 για τουλάχιστον δύο από τους εν λόγω δείκτες, θεωρείται ως σοβαρή αποτυχία στην επίτευξη των ορόσημων. Η αδυναμία επίτευξης τουλάχιστον του 65 % της τιμής στόχου μέχρι το τέλος του 2023 για τουλάχιστον δύο από τους εν λόγω δείκτες, θεωρείται ως σοβαρή αποτυχία όσον αφορά την επίτευξη των ποσοτικών στόχων

Σε περίπτωση που κάποιες προτεραιότητες δεν έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, το κράτος μέλος προτείνει ανακατανομή του αντίστοιχου ποσού του αποθεματικού επίδοσης σε προτεραιότητες που έχουν πετύχει τα ορόσημα που έχουν τεθεί και που ορίζονται στην απόφαση της Επιτροπής.

Επισημαίνεται ότι τα ποσά τα οποία έχουν κατανεμηθεί ως αποθεματικό επίδοσης δεν χάνεται οριστικά από το Πρόγραμμα αλλά ανακατανέμεται στις προτεραιότητες που έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους το 2018.

Όταν από την επανεξέταση των επιδόσεων του Προγράμματος προκύπτουν στοιχεία σύμφωνα με τα οποία μια προτεραιότητα υπολείπεται σε μεγάλο βαθμό από την επίτευξη των ορόσημων, που αφορούν μόνο τους δημοσιονομικούς δείκτες, τους δείκτες εκροών και τα βασικά στάδια εφαρμογής που καθορίστηκαν στο πλαίσιο επιδόσεων και ότι η υστέρηση αυτή οφείλεται σε σαφώς προσδιορισμένες αδυναμίες εφαρμογής που έχουν ήδη γνωστοποιηθεί από την Επιτροπή, κατόπιν στενών διαβουλεύσεων με το οικείο κράτος μέλος, και το κράτος μέλος δεν έχει λάβει τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών, η Επιτροπή μπορεί, πέντε τουλάχιστον μήνες μετά την εν λόγω γνωστοποίηση, να αναστείλει το σύνολο ή μέρος των ενδιάμεσων πληρωμών για μια προτεραιότητα ενός Προγράμματος.

Η Επιτροπή αίρει αμελλητί την αναστολή των ενδιάμεσων πληρωμών όταν το κράτος μέλος λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα. Όταν τα διορθωτικά μέτρα αφορούν τη μεταφορά χρηματοδοτικών κεφαλαίων σε άλλες προτεραιότητες που έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, η Επιτροπή, εγκρίνει, μέσω εκτελεστικής πράξης, την τροποποίηση του Προγράμματος, το αργότερο εντός δύο μηνών μετά την υποβολή της αίτησης τροποποίησης (SFC2014).

Αποτυχία επίτευξης στόχων – Δημοσιονομική Διόρθωση

Εάν η Επιτροπή διαπιστώνει, βάσει της εξέτασης της τελικής έκθεσης υλοποίησης του προγράμματος, σοβαρή αποτυχία όσον αφορά στην επίτευξη των στόχων που αφορούν μόνο τους δημοσιονομικούς δείκτες, τους δείκτες εκροών και τα βασικά στάδια εφαρμογής και ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων λόγω σαφώς προσδιορισμένων αδυναμιών, που έχουν προηγουμένως γνωστοποιηθεί από την Επιτροπή και το κράτος μέλος δεν έχει προβεί στις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών, η Επιτροπή μπορεί να εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις για τις σχετικές προτεραιότητες.

Κατά την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη, τηρώντας δεόντως την αρχή της αναλογικότητας, το επίπεδο απορρόφησης, καθώς και εξωτερικούς παράγοντες που

συμβάλλουν στην αποτυχία.

Δεν εφαρμόζονται δημοσιονομικές διορθώσεις όταν η αποτυχία επίτευξης στόχων οφείλεται στον αντίκτυπο κοινωνικοοικονομικών ή περιβαλλοντικών παραγόντων, σε σημαντικές αλλαγές των οικονομικών και περιβαλλοντικών συνθηκών ενός κράτους μέλους ή σε λόγους ανωτέρας βίας που επηρεάζουν σοβαρά την υλοποίηση των αντίστοιχων προτεραιοτήτων.

Το επίπεδο της δημοσιονομικής διόρθωσης που μπορεί να εφαρμοστεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 22§7 καν. (ΕΕ) 1303/2013 είναι ένα κατ' αποκοπή ποσοστό που καθορίζεται με βάση το λόγο μεταξύ του μέσου όρου των τελικών ποσοστών υλοποίησης για όλους τους δείκτες εκροών και τα βασικά στάδια εφαρμογής ενός πλαισίου επιδόσεων και του τελικού ποσοστού υλοποίησης του χρηματοοικονομικού δείκτη του εν λόγω πλαισίου επιδόσεων («συντελεστής υλοποίησης/απορρόφησης»).

Ο συντελεστής υλοποίησης/απορρόφησης υπολογίζεται με τον ακόλουθο τρόπο:

α) η τελική τιμή που επιτυγχάνεται για κάθε δείκτη εκροών και βασικό στάδιο εφαρμογής που έχει επιλεγεί για το πλαίσιο επιδόσεων για μια συγκεκριμένη προτεραιότητα διαιρείται διά των αντίστοιχων τιμών-στόχων, ώστε να ληφθεί το τελικό ποσοστό υλοποίησής τους, εκφραζόμενο ως ποσοστό του στόχου·

β) καθορίζεται ο μέσος όρος των τελικών ποσοστών υλοποίησης για όλους τους δείκτες επιδόσεων που επελέγησαν για το πλαίσιο επιδόσεων για μια συγκεκριμένη προτεραιότητα. Για τον σκοπό αυτόν, όταν ένα τελικό ποσοστό υλοποίησης υπολογίζεται ότι υπερβαίνει το 100 %, λογίζεται ως 100 %.

γ) η τελική τιμή που επιτυγχάνεται για τον χρηματοοικονομικό δείκτη που επελέγη για το πλαίσιο επιδόσεων για μια συγκεκριμένη προτεραιότητα διαιρείται διά της αντίστοιχης τιμής-στόχου, ώστε να ληφθεί το τελικό ποσοστό υλοποίησης, εκφραζόμενο ως ποσοστό του στόχου. Για τον σκοπό αυτόν, όταν ένα τελικό ποσοστό υλοποίησης υπολογίζεται ότι υπερβαίνει το 100 %, λογίζεται ως 100 %·

δ) ο μέσος όρος των τελικών ποσοστών υλοποίησης για όλους τους δείκτες εκροών και τα βασικά στάδια εφαρμογής που επελέγησαν για το πλαίσιο επιδόσεων για μια συγκεκριμένη προτεραιότητα διαιρείται διά του τελικού ποσοστού υλοποίησης για τον χρηματοοικονομικό δείκτη που επελέγη για το πλαίσιο επιδόσεων για μια συγκεκριμένη προτεραιότητα.

Το επίπεδο της τυχόν δημοσιονομικής διόρθωσης καθορίζεται ως εξής:

α) για συντελεστή υλοποίησης/απορρόφησης κατώτερο του 65 % αλλά όχι κατώτερο του 60 % εφαρμόζεται κατ' αποκοπή ποσοστό 5 %·

β) για συντελεστή υλοποίησης/απορρόφησης κατώτερο του 60 % αλλά όχι κατώτερο του 50 % εφαρμόζεται κατ' αποκοπή ποσοστό 10 %·

Τέλος, επισημαίνεται ότι θα πρέπει να τελειώσουν όσο το δυνατό περισσότερα επενδυτικά έργα που αφορούν ανειλημμένες υποχρεώσεις εντός του 2018 για να μπορέσουν να συνεισφέρουν στην επίτευξη των οροσήμων, ανά προτεραιότητα, του πλαισίου επίδοσης. Εάν μια προτεραιότητα «χάσει» τους πόρους του αποθεματικού επίδοσης αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να αφαιρεθούν οι πόροι από μέτρα/δράσεις που συνεισφέρουν στη συγκεκριμένη προτεραιότητα και κατά συνέπεια θα ακυρωθεί ο μέχρι τότε εθνικός σχεδιασμός για τα μέτρα αυτά.

--

1.ε) Άλλο ειδικό στοιχείο του ΠΑΑ [προαιρετικό]

Δεν υπάρχει άλλο ειδικό στοιχείο του ΠΑΑ.

2. Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.

2.α) Περιγραφή τυχόν τροποποιήσεων στο σχέδιο αξιολόγησης του ΠΑΑ κατά τη διάρκεια του έτους, με την αιτιολόγησή τους

Εντός του 2016 δεν πραγματοποιήθηκαν τροποποιήσεις στο σχέδιο αξιολόγησης του ΠΑΑ 2014-2020. Ωστόσο, έχει συναφθεί σύμβαση με εξωτερικό αξιολογητή στα καθήκοντα του οποίου προβλέπεται, μεταξύ άλλων, και η βελτίωση του πλάνου αξιολόγησης. Η βελτίωση αυτή σχεδιάζεται να πραγματοποιηθεί με αύξηση της συμμετοχής όλων των εμπλεκόμενων φορέων, προκειμένου να εντοπιστούν οι παραδοχές και οι προϋποθέσεις στις οποίες βασίζεται η επιτυχία των παρεμβάσεων, και να αναπτυχθεί μια πιο περιεκτική θεωρία μετασχηματισμού των πόρων σε επιτεύγματα του προγράμματος. Με τον τρόπο αυτό θα αναπτυχθούν, ενδεχομένως, ερωτήματα αξιολόγησης που θα παρουσιάζουν ενδιαφέρον για το σύνολο των εμπλεκόμενων στο πρόγραμμα, καθιστώντας χρήσιμα για όλους τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Αναλυτικότερα:

Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί στο Σχέδιο Αξιολόγησης;

- Για ποιους πραγματοποιείται η αξιολόγηση;
- Πως αντιλαμβάνονται εμπλεκόμενοι την κάθε παρέμβαση;
- Τι παραδοχές έχουν γίνει και σε ποιες προϋποθέσεις έχει βασιστεί η υλοποίηση των παρεμβάσεων;
- Με ποιο τρόπο τα παραπάνω επηρεάζουν και, ενδεχομένως, αναδιατυπώνουν τη λογική κάθε παρέμβασης;
- Είναι τα Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης ευθυγραμμισμένα με τις πληροφορίες που θα ήθελαν να αποκτήσουν από την αξιολόγηση όλοι οι εμπλεκόμενοι;
- Προκύπτει από τα παραπάνω η ανάγκη ενδεδειγμένης εξέτασης συγκεκριμένων θεμάτων;

Με ποιο τρόπο;

- Τεχνική υποστήριξη από εξωτερικό σύμβουλο αξιολόγησης.
- Καταγραφή των άμεσα ενδιαφερόμενων και πόσο αυτοί επηρεάζουν και επηρεάζονται από την εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020.
- Καταγραφή της αντίληψης κάθε εμπλεκόμενου για τις αντίστοιχες παρεμβάσεις.
- Καταγραφή των παραδοχών και προϋποθέσεων για κάθε παρέμβαση.
- Ανάπτυξη μιας συνολικής λογικής παρέμβασης για κάθε περιοχή εστίασης, αξιοποιώντας τις πληροφορίες που έχουν καταγραφεί.
- Καταγραφή των δεδομένων που απαιτούνται για την απάντηση των ερωτημάτων που ανακύπτουν από τη λογική της παρέμβασης και μέριμνα για τη συλλογή τους ή την απόκτηση πρόσβασης σε αυτά.
- Εντοπισμός θεμάτων που πρέπει να ερευνηθούν περαιτέρω.

Τι προσδοκούμε;

- Ένα σχέδιο αξιολόγησης κυρίως για το ΠΩΣ και ΓΙΑΤΙ επιτυγχάνονται ή όχι οι στόχοι του ΠΑΑ 2014-2020.
- Μια ΧΡΗΣΙΜΗ αξιολόγηση.

2.b) Περιγραφή των δραστηριοτήτων αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια του έτους (σε σχέση με το τμήμα 3 του σχεδίου αξιολόγησης)

Κατά τη διάρκεια του 2016 πραγματοποιήθηκαν οι εξής ενέργειες:

1. Τον Ιανουάριο του 2016, πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική ημερίδα για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΠΑΑ 2014-2020. Η ημερίδα είχε στόχο την ενημέρωση όλων των εμπλεκομένων φορέων του ΠΑΑ 2014-2020 συμπεριλαμβανομένων των Περιφερειών αλλά και εκπροσώπων του Συντονιστικού Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Πυλώνα 1, σχετικά με θέματα παρακολούθησης και αξιολόγησης και τις απαιτήσεις του Κοινού Πλαισίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης για τη νέα περίοδο.
2. Τον Μάιο του 2016, πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική ημερίδα για την ενημέρωση και εξοικείωση των εν δυνάμει Ομάδων Τοπικής Δράσης του Μέτρου 19, σχετικά με θέματα παρακολούθησης και αξιολόγησης.
3. Τον Οκτώβριο του 2016, δημιουργήθηκε ξεχωριστή οργανωτική μονάδα με αρμοδιότητες αξιολόγησης εντός της Διαχειριστικής Αρχής.
4. Στο τέλος του 2016, πραγματοποιήθηκε έναρξη διαδικασιών για τον καθορισμό φυσικού και οικονομικού αντικειμένου καθώς και άλλων στοιχείων του τεύχους προδιαγραφών, για την πρόσληψη εξωτερικού συμβούλου αξιολόγησης στο νέο ΠΑΑ. Η πρόσληψη του εξωτερικού συμβούλου αξιολόγησης ολοκληρώθηκε στο 1ο εξάμηνο του 2017. Έργο του εξωτερικού συμβούλου αξιολόγησης, είναι η εκπόνηση του κεφαλαίου 7 της Ετήσιας Έκθεσης για την αξιολόγηση της προόδου των στόχων του ΠΑΑ 2014-2020 και η τεχνική του υποστήριξη στην τροποποίηση του Πλάνου Αξιολόγησης του ΠΑΑ 2014-2020.
5. Τον Δεκέμβριο του 2016, έγινε παρουσίαση της ex post αξιολόγησης του ΠΑΑ 2007-2013 στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ. Επίσης τον Ιανουάριο του 2017 πραγματοποιήθηκε τεχνική συνάντηση με τους διευθυντές και προϊσταμένους των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης των μέτρων του ΠΑΑ 2014-2020, όπου συζητήθηκαν τα βασικά συμπεράσματα και οι συστάσεις της ex post αξιολόγησης.
6. Στο τέλος του 2016 και στο 1ο εξάμηνο του 2017, καταχωρήθηκαν στο ΟΠΣΑΑ τα υποχρεωτικά στοιχεία για τον υπολογισμό των δεικτών και των διαστάσεων, που πρέπει να συμπληρώνονται σε κάθε αίτηση στήριξης για όλες τις δράσεις/μέτρα.
7. Σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του ΠΑΑ 2014-2020, έγινε και θα συνεχίσει να γίνεται, ανάλυση, πριν την έκδοση των προσκλήσεων, των απαιτήσεων του Κοινού Συστήματος Παρακολούθησης και Αξιολόγησης καθώς και των προβλέψεων του ΠΑΑ 2014-2020, προκειμένου να διασφαλιστεί η συλλογή των απαραίτητων δεδομένων μέσω των αιτήσεων στήριξης.

2.c) Περιγραφή των δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με την παροχή και διαχείριση δεδομένων (σε σχέση με το τμήμα 4 του σχεδίου αξιολόγησης)

Στις αρχές του 2015 υπογράφηκε η σύμβαση για την προσαρμογή του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Αγροτικής Ανάπτυξης στις ανάγκες της περιόδου 2014 – 2020. Σκοπός του Πληροφοριακού Συστήματος είναι η συγκέντρωση όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και την αποτύπωση της συνολικής διαδρομής ελέγχου.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος περιλαμβάνουν:

- διαχείριση των ποσοστών συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ λαμβάνοντας υπόψη τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 59 Καν (ΕΕ) 1305/2013·
- αποτύπωση του ισχύοντος προγραμματισμού και των τροποποιήσεών του με συσχετισμό των επιλεγμένων μέτρων αφενός με περιοχές εστίασης και προτεραιότητες και αφετέρου με τους πόρους που διατίθενται κατανεμημένους σύμφωνα με τις διαφορετικές κατηγορίες περιφερειών και τις αντίστοιχες παρεκκλίσεις σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 59 Καν (ΕΕ) 1305/2013·
- διαχείριση των πληροφοριών σχετικά με την εκχώρηση μέτρων, υπομέτρων ή δράσεων σε Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης·
- διαχείριση των προσκλήσεων με δυνατότητες καθορισμού των πληροφοριών που θα πρέπει να συλλέγονται από τους δικαιούχους μέσω των αιτήσεων στήριξης·
- διαχείριση των δεδομένων των δικαιούχων, των αιτήσεων στήριξης και των διοικητικών ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αφορούν τις αιτήσεις που απορρίπτονται·
- διαχείριση των δεδομένων των αιτήσεων πληρωμής και των αντίστοιχων διοικητικών ελέγχων·
- διαχείριση των δεδομένων των επιτόπιων ελέγχων·
- διαχείριση των χρηματοροών.

Το Πληροφοριακό Σύστημα συγκεντρώνει το σύνολο των δεδομένων που παράγονται από τον προγραμματισμό, την εφαρμογή και τον έλεγχο του προγράμματος.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016 αλλά και στο 1ο εξάμηνο του 2017, έγινε αναβάθμιση του ΟΠΣΑΑ ώστε να είναι δυνατή η δυναμική δημιουργία όλων των πινάκων της Ετήσιας Έκθεσης και η παρακολούθηση των δεικτών εκροών, με ανάλυση στις απαραίτητες διαστάσεις, των δεικτών στόχων και των δεικτών αποτελεσμάτων. Επίσης δόθηκε έμφαση στην περιγραφή των διαστάσεων των δεικτών, ώστε να μπορούν να συμπληρωθούν εύκολα και σωστά από τους χρήστες του ΟΠΣΑΑ. Επισημαίνεται ότι οι διαστάσεις αποτελούν νέες παραμέτρους, που στην πλειοψηφία στους δεν υπήρχαν στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο και για το λόγο αυτό, έπρεπε να προγραμματιστούν στο ΟΠΣΑΑ αλλά και να συμπληρωθούν για όλα τα έργα τα οποία μεταφέρθηκαν από το ΠΑΑ 2007-2013 στο ΠΑΑ 2014-2020.

2.d) Κατάλογος ολοκληρωμένων αξιολογήσεων, συμπεριλαμβανομένων παραπομπών στις δημοσιεύσεις τους στο διαδίκτυο

Εκδότης/Επιμελητής	-
Συντάκτης/-ες	Ένωση Φορέων ΛΚΝ ΑΝΑΛΥΣΙΣ Σύμβουλοι Επιχειρήσεων και Ανάπτυξης Ε.Π.Ε. – Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τίτλος	Εκ των υστέρων αξιολόγηση (Ex post) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013
Περίληψη	Η εκ των υστέρων αξιολόγηση εξέτασε το βαθμό χρησιμοποίησης των πόρων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του προγραμματισμού του ΕΓΤΑΑ, τις κοινωνικοοικονομικές του επιπτώσεις και την επίπτωσή του επί των Κοινοτικών Προτεραιοτήτων, με στόχο την άντληση διδαγμάτων από την εφαρμογή του Προγράμματος που θα αξιοποιηθούν για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, τον προσδιορισμό των παραγόντων οι οποίοι συνετέλεσαν στην επιτυχία ή αποτυχία της εφαρμογής του Προγράμματος και τέλος, την ανάδειξη καλών πρακτικών.
URL	http://www.agrotikianaptixi.gr/index.php?obj=7cb3c7c270c0a64c

2.e) Σύνοψη των ολοκληρωμένων αξιολογήσεων, με επικέντρωση στα πορίσματα της αξιολόγησης.

Τα ευρήματα της Εκ των Υστέρων Αξιολόγησης του ΠΑΑ 2007-2013 παρουσιάζονται συνοπτικά στις συστάσεις προτάσεις του Αξιολογητή που μπορούν να αξιοποιηθούν για την βελτίωση της εφαρμογής του ΠΑΑ 2014 -2020 .

Οι συστάσεις ομαδοποιούνται σε δύο ενότητες που είναι:

α) Βελτίωση του πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης του Προγράμματος

Οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν και συνακόλουθα οι συστάσεις αφορούν την αναγκαιότητα ριζικής αναβάθμισης των μηχανισμών παρακολούθησης **για να διασφαλιστεί η παρακολούθηση του Προγράμματος** και να καταστεί δυνατή η κάλυψη των αυξημένων απαιτήσεων του Κοινού Πλαισίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (ΚΠΠΑ) της περιόδου 2014-2020, το οποίο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τη στοχοκεντρική προσέγγιση (result orientated) των Κανονισμών της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται:

Η τήρηση της υποχρέωσης των δικαιούχων για την παροχή στοιχείων για λόγους αξιολόγησης, με τη θέσπιση υποβολής αναφορών σε σχέση με την επίτευξη των στόχων των έργων. Ιδιαίτερα στα βασικά Μέτρα απαιτείται να γίνει υποχρεωτική η συμπλήρωση δεδομένων για την κατάσταση της εκμετάλλευσης/επιχείρησης πριν την υλοποίηση της επένδυσης και μετά την επένδυση /λήψη της ενίσχυσης.

Η εξειδίκευση και η στοχοθέτηση του Προγράμματος σε όρους δεικτών (οικονομικών και περιβαλλοντικών) πρέπει να αντανακλάται στο επίπεδο των αιτήσεων που υποβάλλονται για ένταξη, κάτι που αποτελεί διαχρονική αδυναμία στο Μέτρο 121. Για την εκτίμηση των αποτελεσμάτων κρίνεται επιβεβλημένη η αξιοποίηση του Δικτύου Γεωργικής Λογιστικής, με υποχρεωτική ένταξη των εκμεταλλεύσεων των δικαιούχων των M112 -M6.1(ΠΑΑ 2014-2020) και M121 – M4.1.1 (ΠΑΑ 2014-2020) στο δείγμα του Δικτύου Γεωργικής Λογιστικής, αλλά και η υποχρεωτική υιοθέτηση της εξέλιξης του συμπληρωματικού δείκτη αποτελεσμάτων SO/AWU (Τυπική Αξία Παραγωγής/ΜΑΕ) κατά την αξιολόγηση των υποβαλλόμενων φακέλων υποψηφιότητας στα Μέτρα αυτά.

Θέσπιση κριτηρίων επιλογής των έργων που να σχετίζονται με την επίτευξη ποσοτικών στόχων, μετρήσιμων και σε άμεση συνάρτηση με τους δείκτες αποτελεσμάτων των Μέτρων

Άμεσα συνυφασμένο με το ανωτέρω είναι και το πρόβλημα που εντοπίστηκε αναφορικά με την έλλειψη στοιχείων για την εκτίμηση της εξοικονόμησης ύδατος, την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ, τη μείωση εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου και την εξοικονόμηση ενέργειας στα επενδυτικά σχέδια των M121 – M4.1.2 & 4.1.3 και 123-M4.2.1. Απαιτείται, κατά συνέπεια, να δοθεί η δέουσα προσοχή τόσο στις φόρμες υποβολής των επενδυτικών σχεδίων όσο και στα κριτήρια επιλογής των έργων, έτσι ώστε να καταστεί δυνατός ο υπολογισμός των πέντε συμπληρωματικών δεικτών αποτελεσμάτων του ΚΠΠΑ 2014-2020.

Δημιουργία Επιχειρησιακής Βάσης Δεδομένων (operational data base) που θα επιτρέπει όχι μόνο την παρακολούθηση των χρηματοροών αλλά και την παρακολούθηση του βαθμού επίτευξης των στόχων ανά περιοχή εστίασης και κοινοτική προτεραιότητα - Βελτίωση μηχανογραφικών δεδομένων για την εξυπηρέτηση του Κοινού Πλαισίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (ΚΠΠΑ)

Ως μια γενική διαπίστωση αναφέρεται η έλλειψη, σε επίπεδο κυρίως πληροφοριακών συστημάτων, καταχωρημένων δεδομένων που να εξυπηρετούν την εκτίμηση δεικτών του ΚΠΠΑ. Συστήνεται όπως κατά τη δημιουργία των νέων πληροφοριακών συστημάτων ληφθούν σοβαρά υπόψη οι απαιτήσεις του ΚΠΠΑ ώστε να αντλούνται τα απαιτούμενα στοιχεία. Ενδεχομένως να πρέπει να τυποποιηθεί μια διαδικασία η

οποία να 'ελέγχει' τόσο σε επίπεδο αίτησης, όσο και επίπεδο δημιουργίας των πληροφοριακών συστημάτων, την τήρηση των απαιτήσεων του πλαισίου αλλά και την ορθότητα των καταχωρημένων δεδομένων.

Συστήνεται, επίσης, η πλήρης μηχανογράφηση των αιτήσεων στα βασικά Μέτρα του Προγράμματος και η αναφορά σε διακριτό πεδίο των αναμενόμενων αποτελεσμάτων με βάση τους δείκτες του Κοινού Πλαισίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης, ώστε να καθίσταται απλούστερη και ορθότερη η αποτύπωση των δεδομένων αξιολόγησης. Θα πρέπει, επίσης, να εξεταστεί και η αποτύπωση στο έντυπο αίτησης, σε όρους μετρήσιμων δεδομένων, των τυχόν περιβαλλοντικών επιπτώσεων από ενισχυόμενες δράσεις περιβαλλοντικού χαρακτήρα.

Κρίσιμης σημασίας είναι και η διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου και των εποπτευόμενων υπηρεσιών του, ώστε να υπάρχει ένα Πληροφοριακό Σύστημα γεωχωρικών δεδομένων που θα αποτυπώνονται οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ, αλλά και τα ιδιαίτερα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά των περιοχών εφαρμογής (π.χ. περιοχές του Δικτύου NATURA 2000, περιοχές HNV, ζώνες νιτρορύπανσης κλπ). Ουσιαστικά, δηλαδή, προτείνεται η δημιουργία ενός συστήματος που θα αντλεί δεδομένα από υφιστάμενες βάσεις πληροφοριακών δεδομένων (ΟΣΔΕ – Γενική Γραμματεία Υδάτων κλπ).

Βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης των απαιτούμενων περιβαλλοντικών δεικτών

Παραμένει ως σημαντική αδυναμία του Προγράμματος η απουσία τιμών εκκίνησης αριθμού περιβαλλοντικών δεικτών καθώς επίσης και η αναγκαιότητα ελέγχου των επιπτώσεων στο περιβάλλον στις περιοχές εφαρμογής των Μέτρων. Συστήνεται όπως χρηματοδοτηθεί μέσω Τεχνικής Βοήθειας η εκπόνηση μελετών που στοχεύουν στη μέτρηση των δεικτών επιπτώσεων των Μέτρων, σε παραμέτρους όπως η βιοποικιλότητα, η προστασία των υδάτων, η προστασία του εδάφους κλπ. Σημειώνεται ότι στο ΠΑΑ 2014-2020 ένα ακόμα μεγαλύτερο μέρος των πόρων κατευθύνεται προς την επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων. Η αδυναμία μέτρησης περιβαλλοντικών αποτελεσμάτων αποτελεί τροχοπέδη για την επιτυχή εφαρμογή του όποιου Προγράμματος.

Εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών της Διαχειριστικής Αρχής και των Μονάδων Εφαρμογής ως προς τις απαιτήσεις του Κοινού Πλαισίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (ΚΠΠΑ)

Συστήνεται η αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας για την εκπαίδευση των στελεχών των Μονάδων Εφαρμογής σε σχέση με τους στόχους της νέας ΚΑΠ και το πλαίσιο εφαρμογής των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης, κυρίως ως προς την στρατηγική της στόχευσης των πολιτικών που εφαρμόζουν (objective related strategies). Η ανωτέρω δράση κρίνεται ως απολύτως αναγκαία και θα πρέπει να έχει άμεση εφαρμογή απευθυνόμενη και στα στελέχη των ΔΑΟΠ – ΔΑΟΚ – ΕΥΔ ΠΕΠ.

Βελτίωση του πλαισίου τήρησης στατιστικών δεδομένων για την αγροτική οικονομία

Συστήνεται η βελτίωση του πλαισίου τήρησης στατιστικών δεδομένων για την αγροτική οικονομία, εργασία που απαιτεί (i) την ταύτιση των μεθοδολογιών τήρησης στατιστικών δεδομένων μεταξύ Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και Τμημάτων του Υπουργείου, (ii) την αξιολόγηση της μεθοδολογίας που εφαρμόζει η ΕΛ.ΣΤΑΤ στον υπολογισμό κρίσιμων παραμέτρων της αγροτικής οικονομίας και του περιβάλλοντος, ώστε να μην διαπιστώνονται αστοχίες στην αποτύπωση μεταβολών που ξεκάθαρα εντόπισε η εκ των υστέρων αξιολόγηση (π.χ. μεταβολές αριθμού νέων γεωργών και ύψους επενδύσεων στη γεωργία), και (iii) τη δημιουργία μεθοδολογίας υπολογισμού βασικών μακροοικονομικών δεικτών για τις αγροτικές περιοχές (π.χ. υπολογισμός ανεργίας).

(β) Βελτίωση της εφαρμογής του Προγράμματος

Η δεύτερη ενότητα συστάσεων σχετίζεται με την αναγκαιότητα υπέρβασης των προβλημάτων που οδηγούν σε αποκλίσεις μεταξύ αρχικού προγραμματισμού και υλοποίησης των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης. Η υπέρβαση των προβλημάτων απαιτεί την διερεύνηση των αιτιών που οδηγούν στη χαμηλή απόδοση του Προγράμματος σε σχέση με την προώθηση της καινοτομίας, την αύξηση του αριθμού των γεωργών που εκπαιδεύονται, την αδυναμία σαφούς στοχοθέτησης και συνακόλουθα προσδιορισμού των επιπτώσεων των αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων, τη μη μεταβολή των διαρθρωτικών χαρακτηριστικών των ενισχυόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τη μη προώθηση της διαφοροποίησης της αγροτικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται :

Ουσιαστική αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας για τη δημιουργία της απαιτούμενης γνώσης για την καλύτερη στόχευση των Μέτρων

Εντοπίζεται μια έλλειψη στόχευσης των αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων τόσο σε χωρικό επίπεδο όσο και έναντι σαφώς προσδιορισμένων περιβαλλοντικών προβλημάτων. Η εφαρμογή αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων έχει κατά βάση ένα οριζόντιο χωρικό χαρακτήρα και βασίζεται σε δραστηριότητες σχετιζόμενες με συγκεκριμένες καλλιέργειες και όχι κατ' ανάγκη με σαφώς προσδιορισμένα περιβαλλοντικά προβλήματα. Άλλες δε δράσεις, όπως π.χ. η βιολογική γεωργία, ενισχύονται χωρίς χωρική στόχευση, στοιχείο που με όρους 'περιβαλλοντικής πολιτικής' δεν αποσκοπεί στην επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Συστήνεται μια πιο προσδιορισμένη στόχευση των αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων σε προβλήματα τα οποία ορίζονται με μετρήσιμους δείκτες (base line) και με μεθοδολογικές προσεγγίσεις που επιτρέπουν την αξιολόγηση των επιπτώσεων από την εφαρμογή των Μέτρων. Για να καταστεί αυτό εφικτό απαιτείται μια σειρά μελετών για την επίδραση της γεωργίας στο περιβάλλον, τον εντοπισμό των παρεμβάσεων που θα συμβάλλουν στην προσαρμογή (adaptation) και τη μείωση (mitigation) των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή, την καλύτερη διαχείριση των υδατίνων πόρων και τη βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών τους.

Συστήνεται η αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας, ώστε να συνταχθεί ένα καθοδηγητικό έγγραφο μακροοικονομικών και μικροοικονομικών στοιχείων ανά επιλέξιμο κλάδο μεταποίησης/ εμπορίας και τυπολογίας γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ως υποστηρικτικό εργαλείο πληροφόρησης των Αξιολογητών, για καλύτερη αποτίμηση των αιτήσεων και κατ' επέκταση ορθότερη στόχευση των ενισχύσεων σε υποσχόμενους κλάδους μεταποίησης/ καλλιέργειών και σε αποδοτικότερα επενδυτικά σχέδια. Επίσης, κρίνεται επιβεβλημένη η αποτίμηση της συμβολής του Μέτρου των επενδυτικών σχεδίων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας, μέσω της εκπόνησης θεματικής αξιολόγησης με στόχο τον ενδεχόμενο επανασχεδιασμό του.

Η σύνταξη προτύπων αναφορικά με την εξοικονόμηση ύδατος, την εξοικονόμηση ενέργειας, την αποθήκευση άνθρακα, τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου, μεθανίου και αμμωνίας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση πριν την έκδοση προσκλήσεων στα σχετικά Μέτρα του ΠΑΑ 2014-2020 που εξυπηρετούν τις πέντε περιοχές εστίασης της 5ης Κοινοτικής Προτεραιότητας.

Συστήνεται η αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας, ώστε να διερευνηθεί σε βάθος η συνεχής αστοχία των προγραμμάτων των προηγούμενων περιόδων όσον αφορά την ουσιαστική συμβολή τους, στην ανάπτυξη της εγχώριας κτηνοτροφίας και ιδίως των μηρυκαστικών, αλλά και στη διαμόρφωση τεκμηριωμένων προτάσεων για την αντιστροφή των αρνητικών αυτών εξελίξεων.

Αναβάθμιση της λειτουργίας του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου ώστε να συμβάλλει στη δικτύωση γεωργών με φορείς επιστημονικής γνώσης με στόχο την προώθηση της καινοτομίας

Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης κρίνει ότι η υποστελέχωση του ΕΑΔ συντέινει και στην αποδυνάμωση του ρόλου του, όπως αυτή προβλέπεται από το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του. Συνστήνεται όπως το ΕΑΔ αναλάβει πλήρως τον ρόλο που του αναλογεί, κυρίως ως προς τα θέματα των Νέων Προκλήσεων στις οποίες το Πρόγραμμα στο σύνολο του παρουσιάζει αδυναμίες (π.χ. καινοτομία, κλιματική αλλαγή, συνεργασία). Παράλληλα, η εξέταση της «ζήτησης» από πλευράς γεωργών εστιάζεται κυρίως στο Μέτρο των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις ενώ, και το είδος των επενδύσεων εντοπίζεται στην απλή ανανέωση του μηχανολογικού εξοπλισμού αγνοώντας τις Νέες Προκλήσεις αλλά και τους τομείς προτεραιότητας της ΚΑΠ για την υλοποίηση επενδύσεων (καινοτομία, ΤΠΕ, δικτύωση). Το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο θα πρέπει να συμβάλλει και στην ευαισθητοποίηση/ενημέρωση των γεωργών για τις προτεραιότητες της ΚΑΠ.

Σύνδεση του συστήματος παρακολούθησης με την εφαρμογή των Μέτρων

Προτείνεται η κατάρτιση διαδικασίας γρήγορης αξιολόγησης, Μέτρων, Υπομέτρων ή και Δράσεων, με τη συστηματική και έγκαιρη τήρηση και ενημέρωση των στοιχείων του συστήματος παρακολούθησης σε ενιαίο σύστημα παρακολούθησης. Πριν την αναθεώρηση Δράσεων, Μέτρων κλπ, θα πρέπει να προηγείται μια γρήγορη αξιολόγηση της προηγούμενης εφαρμογής, η οποία να στηρίζεται στην εκτίμηση της συμβολής της Δράσης/Μέτρου στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί, με βάση τους αντίστοιχους προκαθορισμένους δείκτες επίδοσης και αποτελέσματος και όπου είναι δυνατόν και επιπτώσεων του ΚΠΠΑ.

Διασύνδεση με Πυλώνα 1 – Ενίσχυση της συμπληρωματικότητας των Μέτρων

Το Μέτρο εγκατάστασης νέων γεωργών αποτελεί αναμφίβολα ένα πολύτιμο εργαλείο ηλικιακής ανανέωσης του γηρασμένου γεωργικού δυναμικού και έχει συμβάλει σημαντικά στην συγκράτηση της εγκατάλειψης του γεωργικού επαγγέλματος από τους νέους, ενώ παράλληλα φαίνεται να αποτελεί διέξοδο από την ανεργία σε περιοχές της υπαίθρου. Χρήζει όμως περαιτέρω διερεύνησης το ενδεχόμενο σύνδεσης του Μέτρου με άλλα εργαλεία πολιτικής ώστε να καθοδηγούνται οι νέοι γεωργοί σε κατευθύνσεις (α) συνεργασίας και (β) περιβαλλοντικής διαχείρισης των εκμεταλλεύσεων τους (π.χ. βιολογική γεωργία, παροχή συμβουλών). Παράλληλα, η εφαρμογή των αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων θα πρέπει να συσχετισθεί και να συνεξετασθεί σε σχέση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις Δράσεις του πρώτου Πυλώνα και ιδιαίτερα της πολλαπλής συμμόρφωσης και του «πρασινίσματος». Τέλος, κρίνεται επιβεβλημένη η ενεργοποίηση Μέτρων που αφορούν στις περιοχές Υψηλής Φυσικής Αξίας και των περιοχών που εντάσσονται στο δίκτυο NATURA 2000.

Αναβάθμιση του συστήματος διάγνωσης των εκπαιδευτικών αναγκών των αγροτών και των μηχανισμών παροχής αναγκαίας εκπαίδευσης και κατάρτισης

Τόσο στο ΠΑΑ 2007-13 όσο και σε προηγούμενες προγραμματικές περιόδους η εκπαίδευση στόχευε σχεδόν αποκλειστικά προς τους νέους γεωργούς πρώτης εγκατάστασης. Αυτό είναι μεν απόλυτα θεμιτό και κατάλληλα στοχευμένο ως προς την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας σε εκμεταλλεύσεις νέων γεωργών, αλλά δεν βοηθά προς τη γενικότερη εικόνα που παρουσιάζει το σύνολο του γεωργικού κλάδου σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης των αγροτών. Με δεδομένο ότι οι πόροι που διατίθενται από το ΠΑΑ 2014-2020 είναι ιδιαίτερα αυξημένοι απαιτείται η επανεκτίμηση της δυνατότητας των υφισταμένων μηχανισμών να ανταποκριθούν, καθώς και η δημιουργία κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για την ενεργοποίηση νέων φορέων ώστε να διασφαλισθεί η έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίηση του Μέτρου στο ΠΑΑ 2014-2020.

Ιεράρχηση και επανεξέταση των προτεραιοτήτων της χώρας σε σχέση με τον προγραμματισμό των έργων εγγείων βελτιώσεων (φράγματα, ταμιευτήρες, δίκτυα) και τις προτεραιότητες της περιοχής

εστίασης 5Α του ΠΑΑ 2014-2020

Στην κατεύθυνση αυτή προτείνονται η διακοπή του φαινομένου της αέναης χρηματοδότησης νέων μελετών εγγειοβελτιωτικών έργων, η εστίαση στην ολοκλήρωση των έργων που έχουν ενταχθεί σε προηγούμενες προγραμματικές περιόδους και η αποφυγή ένταξης έργων που είναι δεδομένο ότι θα μεταφερθούν ως έργα «γέφυρες» και θα βαρύνουν τις επόμενες προγραμματικές περιόδους. Απαιτείται, επίσης, θέσπιση κριτηρίων για την επιλογή εγγειοβελτιωτικών έργων που εξυπηρετούν τις προτεραιότητες της επενδυτικής προτεραιότητας 5 Α στο ΠΑΑ 2014-2020.

Σταθερότητα του κανονιστικού πλαισίου που διέπει την υλοποίηση των Μέτρων

Οι συνεχείς τροποποιήσεις του ιδιαιτέρως πολύπλοκου και γραφειοκρατικού κανονιστικού πλαισίου που διέπει την υλοποίηση των επενδυτικών Μέτρων του ΠΑΑ οδηγούν σε μια πλήρη ασάφεια για το τι τελικά ισχύει, δημιουργούν τεράστιο διοικητικό φόρτο, ενώ αυξάνουν και την πιθανότητα ακούσιων λαθών από πλευράς δικαιούχων. Είναι προφανές ότι θα πρέπει να υπάρχει σταθερότητα του κανονιστικού πλαισίου που διέπει την υλοποίηση των Μέτρων.

2.φ) Περιγραφή των δραστηριοτήτων επικοινωνίας που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με τη δημοσιοποίηση των πορισμάτων της αξιολόγησης (σε σχέση με το τμήμα 6 του σχεδίου αξιολόγησης)

Γίνεται αναφορά στο σχέδιο αξιολόγησης, περιγράφονται τυχόν δυσχέρειες στην υλοποίηση, μαζί με τις λύσεις που εγκρίθηκαν ή προτάθηκαν.

Ημερομηνία / Περίοδος	17/06/2017
Τίτλος δραστηριότητας/εκδήλωσης επικοινωνίας και θέμα των πορισμάτων αξιολόγησης που συζητήθηκαν/διαδόθηκαν	Ενημερωτική συνάντηση για τα αποτελέσματα της εκ των υστέρων αξιολόγησης του ΠΑΑ 2007-2013.
Γενικός διοργανωτής δραστηριότητας / εκδήλωσης	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΑΑ
Διάνλοι πληροφόρησης / μορφότυπος που χρησιμοποιήθηκε	Παρουσιάσεις και συζήτηση κατά τη διάρκεια της συνάντησης.
Είδος κοινού-στόχου	Διευθυντές και προϊστάμενοι των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης.
Κατά προσέγγιση αριθμός ενδιαφερομένων που ενημερώθηκαν	40
URL	http://www.agrotikianaptixi.gr/index.php?obj=7cb3c7c270c0a64c

2.γ) Περιγραφή της παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης (σε σχέση με το τμήμα 6 του σχεδίου αξιολόγησης)

Γίνεται αναφορά στο σχέδιο αξιολόγησης, περιγράφονται τυχόν δυσχέρειες στην υλοποίηση, μαζί με τις λύσεις που εγκρίθηκαν ή προτάθηκαν.

Αποτέλεσμα αξιολόγησης συναφές για παρακολούθηση (Να περιγραφεί το πόρισμα και να αναφερθεί η πηγή σε παρένθεση)	«Δημιουργία Επιχειρησιακής Βάσης Δεδομένων (operational data base) που θα επιτρέπει όχι μόνο την παρακολούθηση των χρηματοροών αλλά και την παρακολούθηση του βαθμού επίτευξης των στόχων ανά περιοχή εστίασης και κοινοτική προτεραιότητα - Βελτίωση μηχανογραφικών δεδομένων για την εξυπηρέτηση του Κοινού Πλαισίου Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (ΚΠΠΑ)»
Διενεργηθείσα παρακολούθηση	Ενοποίηση της Επιχειρησιακής Βάσης Δεδομένων για όλα τα μέτρα του ΠΑΑ 2014-2020. Οι Δείκτες και οι Διαστάσεις που απαιτούνται για την παρακολούθηση των χρηματοροών και των Ετήσιων Εκθέσεων, εξάγονται πλέον από μία Επιχειρησιακή Βάση Δεδομένων (ΟΠΣΑΑ).
Αρχή αρμόδια για την παρακολούθηση	Διαχειριστική αρχή

3. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ

3.a) Περιγραφή των μέτρων που λήφθηκαν για τη διασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης του προγράμματος

Για τη διασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης του προγράμματος, και ειδικότερα όσον αφορά ζητήματα που προκύπτουν κατά τη διαχείριση του ελήφθησαν από τη διαχειριστική αρχή τα παρακάτω μέτρα:

1. Πρόταση 1ης Τροποποίησης Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020

Η πρόταση της 1ης τροποποίησης του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 υποβλήθηκε, μέσω SFC2014, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) στις 23 Νοεμβρίου 2016.

Η τροποποίηση αυτή απαρτίζονταν από τα ακόλουθα είδη τροποποιήσεων:

Αλλαγές στην περιγραφή μέτρων, συμπεριλαμβανόμενων των αλλαγών των όρων επιλεξιμότητας (άρθρο 11§β (ii) καν. 1305/2013), που αφορά κυρίως στα ακόλουθα στοιχεία:

- Τροποποιήσεις που οφείλονται στα αποτελέσματα της διαβούλευσης του εθνικού θεσμικού πλαισίου υλοποίησης μέτρων / δράσεων ΠΑΑ 2014-2020,
- Τροποποιήσεις που οφείλονται σε προσαρμογή αρχών κριτηρίων επιλογής, μετά τη διαβούλευση των κριτηρίων επιλογής στην 1η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης,
- Δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής σε δικαιούχους έως 50% της δημόσιας ενίσχυσης που συνδέεται με την επένδυση, με ισόποση καταβολή εγγυητικής, σε ορισμένα μέτρα/δράσεις του ΠΑΑ2014-2020,
- Τροποποιήσεις που γίνονται για την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης και των χαρακτηριστικών της νησιωτικότητας,
- Μη διπλή χρηματοδότηση λόγω πρακτικής πρασινίσματος στη δράση "M10.1.4 "Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα",
- Επικαιροποίηση στο κεφάλαιο των ανειλημμένων υποχρεώσεων του Προγράμματος μετά την ολοκλήρωση των πληρωμών έως την 31η Δεκεμβρίου 2015 και την επικαιροποίηση των πληρωμών που δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί,
- Οριστικοποίηση Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης κυρίως λόγω της έκδοσης της ΚΥΑ εκχώρησης, αρμοδιοτήτων διαχείρισης μέτρων/δράσεων του ΠΑΑ 2014-2020 σε περιφερειακό επίπεδο,
- Εισαγωγή δυνατότητας άρθρου 67§1β καν. (ΕΕ) 1303/2013 (τυποποιημένες κλίμακες κόστους ανά μονάδα) στη δράση M1.1.1,
- Αποσαφήνιση ορισμού δικαιούχου στις δράσεις του M10 «Γεωργο-περιβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα»,
- Διεύρυνση περιοχής παρέμβασης της δράσης 10.1.7 «Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες» βάσει επικαιροποιημένων στοιχείων Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ),
- Διεύρυνση περιοχών που κατανέμονται συγκεκριμένες φυλές που ενισχύονται βάσει της δράσης M10.1.9 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων»,
- Ευρύτερος ορισμός βοσκοτόπου από αυτόν του Πυλώνα I για δράσεις βάσει του άρθρου 28 καν. (ΕΕ) 1305/2013,
- Αποσαφήνιση της έννοιας «ομάδα γεωργών» ως δικαιούχου επένδυσης στο M4.1 «Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις»,
- Αποσαφήνιση της συλλογικότητας μιας επένδυσης στο M4.1 «Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές

εκμεταλλεύσεις»,

- Ενσωμάτωση πίνακα σχετικά με το διαφυγόν εισόδημα στο M8.1 «Στήριξη για δάσωση/ δημιουργία δασικών εκτάσεων», ο οποίος εκ παραδρομής είχε παραληφθεί, ενώ συμπεριλαμβανόταν στην εγκεκριμένη μελέτη του υπομέτρου,
- Αύξηση του μέγιστου επιλέξιμου αριθμού δένδρων που θα εγκατασταθούν στο M8.2 «Στήριξη για την εγκατάσταση και συντήρηση γεωργο-δασοκομικών συστημάτων»,
- Εισαγωγή νέας δράσης M10.1.11 "Βελτίωση περιβαλλοντικής κατάστασης βοσκήσιμων γαιών σε περιοχές που αντιμετωπίζουν κίνδυνο ερημοποίησης λόγω διάβρωσης",
- Διεύρυνση των επιλέξιμων καλλιεργειών για το M11 «Βιολογική Γεωργία».

Αλλαγές στα ποσοστά συνεισφοράς ΕΓΤΑΑ (άρθρο 11§α (ii) καν. (ΕΕ) 1305/2013)

Μεταφορά κονδυλίων μεταξύ μέτρων που υλοποιούνται υπό διαφορετικά ποσοστά συνεισφοράς ΕΓΤΑΑ (άρθρο 11§β (iii) καν. (ΕΕ) 1305/2013)), που αφορά κυρίως στη μεταφορά πόρων στο συνεχιζόμενο μέτρο Πρόωρης Συνταξιοδότησης, για πληρωμές έτους 2017.

Λεκτικές / συντακτικές διορθώσεις (άρθρο 11§γ καν. 1305/2013) ή διαγραφές προτάσεων, που εκ παραδρομής είχαν μείνει στο κείμενο του εγκεκριμένου Προγράμματος.

Λόγω του εξαιρετικά επείγοντος του θέματος και βάσει του άρθρου 6§β του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης (Επ.Πα.), η πρόταση της 1ης τροποποίησης του ΠΑΑ 2014-2020 δόθηκε για γνώμη στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης (Επ.Πα.), μέσω γραπτής διαδικασίας (υπ' αριθ. 2811/9.11.2016 έγγραφο της ΕΥΔ ΠΑΑ), στις 10/11/2016, στον ειδικά διαμορφωμένο ηλεκτρονικό χώρο εργασίας της Επ.Πα. του ΠΑΑ 2014-2020. Η γραπτή διαδικασία έληξε στις 21 Νοεμβρίου 2016 και τα αποτελέσματα είχαν ως ακολούθως:

Απάντησαν θετικά δεκαέξι (16) μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ 2014-2020 με δικαίωμα ψήφου και ένα (1) μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης χωρίς δικαίωμα ψήφου, ενώ για τα λοιπά μέλη που δεν διατύπωσαν γνώμη, σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης, ισχύει ότι η μη διατύπωση άποψης εντός του οριζόμενου χρονικού ορίου θεωρείται ως αποδοχή της πρότασης.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΑΑ 2014-2020, λαμβάνοντας υπόψη την πρόταση 1ης τροποποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 αποφάσισε την έγκρισή της και την εξουσιοδότηση του Προέδρου της για κάθε διαπραγμάτευση της πρότασης και των θεμάτων που προκύπτουν, με τις Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την υπ' αριθ. 2936/22.11.2016 απόφαση γραπτής διαδικασίας για τη διαβούλευση της 1ης τροποποίησης του ΠΑΑ 2014-2020.

Μετά την εξέταση της 1ης τροποποίησης από την ΕΕ, στάλθηκαν παρατηρήσεις με το αριθ. C(2016)8971 final / 20.12.2016 έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ref. Ares(2016) 7132230 - 22/12/2016), έτσι ώστε να παρασχεθούν από το Κράτος Μέλος οι απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες για την αξιολόγηση της τροποποίησης του Προγράμματος.

2. Εκχωρήσεις

ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΜΕΤΡΩΝ/ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΑΑ 2014-2020

Βάσει του άρθρου 66§2 καν. (ΕΕ) 1305/2013 η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να ορίζει έναν ή περισσότερους ενδιαμέσους φορείς για να πραγματοποιήσουν τη διαχείριση και την υλοποίηση των πράξεων της αγροτικής ανάπτυξης.

Για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση των μέτρων/δράσεων ΠΑΑ 2014-2020 έχει πραγματοποιηθεί σειρά εκχωρήσεων αρμοδιοτήτων διαχείρισης σε υπηρεσίες και φορείς εντός και εκτός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως περιγράφεται και στον Πίνακα «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων διαχείρισης».

Μια ειδική κατηγορία εκχώρησης είναι η εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 , σε περιφερειακό επίπεδο και συγκεκριμένα:

- Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) Περιφερειών
- Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Με την αριθ. 2545/3447Β/25.10.2016 ΚΥΑ εκχωρούνται, σε περιφερειακό επίπεδο, αρμοδιότητες διαχείρισης για ένα σύνολο αναπτυξιακών παρεμβάσεων (δημόσιων και ιδιωτικών), μέσω των οποίων υλοποιούνται στόχοι των μέτρων δράσεων ΠΑΑ 2014-2020 λαμβάνοντας υπόψη τις χωρικές ιδιαιτερότητες και στρατηγικές επιλογές κάθε Περιφέρειας, σχετικά με τον αγρο-διατροφικό τομέα, οι οποίες θα συνεργούν και θα συμπληρώνουν τις εθνικές στρατηγικές επιλογές, με στόχο την αποκέντρωση και τη μείωση της γραφειοκρατίας.

Το θεσμικό πλαίσιο, οι βασικοί όροι και κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής των εκχωρούμενων μέτρων/δράσεων διαμορφώνονται κεντρικά έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις επιλεγμένες στρατηγικές επιλογές του ΠΑΑ 2014-2020.

Με το αριθ. 2353/27.09.2016 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων πραγματοποιήθηκε η πρώτη φάση της περιφερειακής κατανομής πόρων (εξαιρουμένων των ανειλημμένων υποχρεώσεων ΠΑΑ 2007-2013), η οποία αφορά στα ακόλουθα Μέτρα/δράσεις ΠΑΑ 2014-2020:

- Υπομέτρο 4.1: Επενδύσεις που βελτιώνουν τις συνολικές επιδόσεις του ενεργητικού (Σχέδια Βελτίωσης), στο 100% των νέων δαπανών,
- Δράση 4.3.3: Δασική οδοποιία, στο 100% των νέων δαπανών του έργου,
- Δράση 4.3.4: Αγροτική οδοποιία, στο 100% των νέων δαπανών του έργου,
- Υπομέτρο 6.1: Ενισχύσεις εκκίνησης επιχείρησης για νέους γεωργούς, στο 100% των νέων δαπανών,
- Υπομέτρο 6.2: Ενισχύσεις εκκίνησης επιχείρησης για μη γεωργικές δραστηριότητες σε αγροτικές περιοχές, στο 100% του προϋπολογισμού του υπομέτρου,
- Υπομέτρο 6.3: Ενισχύσεις για την ανάπτυξη μικρών εκμεταλλεύσεων, στο 100% του προϋπολογισμού του υπομέτρου,
- Υπομέτρο 16.1-16.2: Ίδρυση και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργία, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων και συμπλεγμάτων φορέων (clusters), στο 40% του προϋπολογισμού του υπομέτρου για προϊόντα περιφερειακής εμβέλειας ή συνεργασίες με φορείς εντός της συγκεκριμένης περιφέρειας,
- Υπομέτρο 16.4: Ενίσχυση οριζόντιας και κάθετης συνεργασίας μεταξύ φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για τη δημιουργία και την ανάπτυξη των βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού και των τοπικών αγορών συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων προώθησης σε τοπικό επίπεδο, στο 100% του προϋπολογισμού του υπομέτρου,

Η δεύτερη φάση της κατανομής πόρων θα περιλαμβάνει την περιφερειακή κατανομή των πόρων των ακόλουθων Μέτρων/δράσεων του ΠΑΑ 2014-2020:

Μέτρου 19: LEADER/CLLD (εξαιρούνται οι ανειλημμένες υποχρεώσεις του ΠΑΑ 2007-2013), όπως αυτή

προκύπτει από την επιλογή των τοπικών στρατηγικών με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

- Υπομέτρου 4.2: Επενδύσεις, που αφορούν τη μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη των γεωργικών προϊόντων, ανεξάρτητα αν το παραγόμενο προϊόν είναι ή όχι γεωργικό για έργα με προϋπολογισμό έως 600.000 €
- Δράση 4.2.3 σχετικά με επενδύσεις που αφορούν μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη των γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες, με χωροθέτηση εκτός των περιοχών LEADER,
- Δράση 4.3.1: Εγγειοβελτιωτικά, για έργα έως 2,2 εκ. €
- Δράση 4.3.2: Αναδασμοί

Τέλος βάσει της αριθ. 24944/3066B/20.09.2016 απόφασης αναδιάρθρωσης των Ειδικών Υπηρεσιών του ΠΑΑ 2014-2020, δίνονται αρμοδιότητες Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης στην Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ για μέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020.

3. Πληροφοριακά συστήματα:

Στις αρχές του 2015 υπογράφηκε η σύμβαση για την προσαρμογή του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας (**ΟΠΣΑΑ**) στις ανάγκες της περιόδου 2014 – 2020. Η υλοποίηση ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2016, με την παράδοση διαδικτυακής εφαρμογής που επιτρέπει τη διαχείριση του συνόλου των δεδομένων των πράξεων που χρηματοδοτούνται από το ΠΑΑ 2014 – 2020. Σκοπός του Πληροφοριακού Συστήματος είναι η συγκέντρωση όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και την αποτύπωση της συνολικής διαδρομής ελέγχου.

Το ΟΠΣΑΑ χρησιμοποιείται ήδη με επιτυχία στην πληρωμή των ανειλημμένων υποχρεώσεων της Προηγούμενης Προγραμματικής περιόδου και για την υλοποίηση των πρώτων Μέτρων που προκηρύχθηκαν στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020 ήτοι για το Μέτρο 1.1.1. (Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις) και το Μέτρο 10.2.1. (Γενετικοί πόροι στην κτηνοτροφία) σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Επιπλέον, υλοποιήθηκε μέσω μικρού Πληροφοριακού Συστήματος (Π.Σ.), που έχει αναπτυχθεί από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, η Προκήρυξη του Μ 11 (Βιολογική Γεωργία) ενώ το αμέσως προσεχές διάστημα αναμένεται η ανάπτυξη και άλλων Π.Σ. που θα χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση Δράσεων του Μ10 (Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα) σύμφωνα με τον σχετικό χρονοπρογραμματισμό που έχει γίνει. Τα δεδομένα των μικρών πληροφοριακών συστημάτων θα μεταπωθούν στο ΟΠΣΑΑ ώστε να γίνει να πληρωμής τους.

Το **ΠΣΚΕ** με βάση τον Ν.4314/2014, λειτουργεί στην Εθνική Αρχή Συντονισμού και η χρήση του είναι υποχρεωτική για το σύνολο των φορέων που υλοποιούν μέτρα ενίσχυσης και στήριξης της επιχειρηματικότητας που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ. Έχει σχεδιαστεί ώστε να διαχειρίζεται τον πλήρη κύκλο ζωής ενός επιχειρηματικού σχεδίου, δηλαδή από την υποβολή μέχρι και την τήρηση μακροχρονίων υποχρεώσεων. Σε αυτό καταχωρούνται δεδομένα που αφορούν στις διαδικασίες και στα στοιχεία επιλογής, παρακολούθησης, ελέγχου, και υλοποίησης δράσεων κρατικών ενισχύσεων που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ. Αυτή τη στιγμή υπάρχει η απαιτούμενη διασύνδεση μεταξύ ΠΣΚΕ και ΟΠΣΑΑ και προχωράει η προσαρμογή του στις απαιτήσεις κάθε επιμέρους Μέτρου.

Ειδικά για το Μέτρο 6.1 ολοκληρώθηκε η υποδοχή των αιτήσεων και είναι σε εξέλιξη από τον Απρίλιο του 2017 η αξιολόγησή τους μέσω του ΠΣΚΕ. Στη συνέχεια το σύνολο των αιτήσεων στήριξης θα μεταπέσουν

στο ΟΠΣΑΑ ώστε να εκδοθεί η Απόφαση ένταξης για τους δικαιούχους του Μέτρου. Προκειμένου να γίνει η υποδοχή των αιτήσεων και η αξιολόγηση αυτών υλοποιήθηκε διασύνδεση του ΠΣΚΕ με το (Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Ενιαίας Αίτησης Εκμετάλλευσης) **ΟΠΣΕΑΕ** προκειμένου να γίνονται οι απαραίτητοι διασταυρωτικοί έλεγχοι με τις αιτήσεις ενιαίας ενίσχυσης όπου απαιτείται. Επίσης από τις 16/5/ 2017 το ΠΣΚΕ δέχεται αιτήσεις στο πλαίσιο του Μέτρου 4.2.1.

Πρέπει να αναφερθεί ότι το ΠΣΚΕ ήδη διασυνδέεται με το taxis (για στοιχεία Μητρώου) και ότι η διασύνδεση αυτή θα αξιοποιηθεί κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων ένταξης δικαιούχων στο ΠΑΑ 2014-2020. Τέλος το ΠΣΚΕ διασυνδέεται με το σύστημα σώρευσης κρατικών ενισχύσεων στο οποίο εισάγονται όλες οι ενισχύσεις (εθνικές και συγχρηματοδοτούμενες) με στόχο να ελέγχονται τα όρια σώρευσης σύμφωνα με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

Ολοκληρώθηκε αρχές του 2017 η διασύνδεση του ΟΠΣΑΑ με το **e-ΠΔΕ**. Η διασύνδεση επιτρέπει σε πρώτη φάση την εγγραφή μιας πράξης ή, στην περίπτωση κρατικών ενισχύσεων, ενός συνόλου πράξεων, στο ΠΔΕ αμέσως με την καταχώρηση των σχετικών δεδομένων στο νέο ΟΠΣΑΑ. Η αυτοματοποιημένη διαδικασία εγγραφής και παροχής κωδικού εναρίθμου στις πράξεις που εντάσσονται στο νέο ΠΑΑ επιταχύνει κατά πολύ την εγγραφή τους στο ΠΔΕ και άρα την έναρξη χρηματοδότησης των νέων πράξεων. Σε επόμενο στάδιο σχεδιάζεται η ανταλλαγή επιπλέον στοιχείων μεταξύ των δύο συστημάτων δηλαδή την ενημέρωση του ΟΠΣΑΑ για την πορεία κατανομής πιστώσεων, την ενημέρωση του e-pde για τις πληρωμές που αντιστοιχούν στις πιστώσεις που διατίθενται κ.α.

Για την υποστήριξη των χρηστών του ΟΠΣΑΑ έγινε:

1. Παραγωγή Εγχειριδίων ανά Χρήστη και Διαδικασία (Ανάρτηση στο ΟΠΣΑΑ)
2. Παραγωγή σε συνεργασία με ΜΟΔ video για το σύνολο των ενεργειών που πραγματοποιούνται στο ΟΠΣΑΑ. Έχουν παραχθεί 14 video για το σύνολο σχεδόν των διαδικασιών του ΟΠΣΑΑ.
3. Δημιουργία helpdesk για την υποστήριξη χρηστών σε επίπεδο:

- Συντονιστικής Μονάδας (Μονάδα Δημοσίων Υποδομών και Παρεμβάσεων)
- Μονάδα Χρηματοοικονομικών Ροών και ΟΠΣΑΑ

4. Σύστημα mantis για αναθέσεις εργασιών στον Ανάδοχο για θέματα:

- Αλλαγών Προδιαγραφών-βελτιώσεων

5. Πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με ΜΟΔ Α.Ε. στις 24/05/2017 Εικονική Τάξη κατά την οποία πάνω από 50 στελέχη των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης των Περιφερειών συνδέθηκαν ταυτόχρονα και εκπαιδεύτηκαν στο ΟΠΣΑΑ ενώ στελέχη της ΕΥΔ και ΕΥΕ απάντησαν και σε θέματα θεσμικού πλαισίου.

Για το δεύτερο εξάμηνο του 2017 έχει προγραμματιστεί και είναι σε εξέλιξη η διασύνδεση του ΟΠΣΑΑ με το Βιβλίο Οφειλετών του ΟΠΕΚΕΠΕ (έχει ήδη συσταθεί η σχετική Ομάδα εργασίας) ώστε να υπάρξει μία ενιαία εικόνα παρακολούθησης των αχρεωστήτως ποσών μέσω ενός Πληροφοριακού συστήματος προσβάσιμο από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες (ΕΥΔ, ΕΦΔ, ΟΠΕΚΕΠΕ).

4. 1η Τροποποίηση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) 2014-2020

Τον Δεκέμβριο του 2016, έγινε η 1η τροποποίηση του ΣΔΕ του ΠΑΑ 2014-2020, η οποία αφορούσε τροποποιήσεις στις διαδικασίες διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης και των αιτημάτων πληρωμής, για παρεμβάσεις που σχετίζονται με εκτάσεις ή αριθμό ζώων. Στο 1ο εξάμηνο του 2017 ξεκίνησε η προετοιμασία της 2ης και μεγαλύτερης τροποποίησης του ΣΔΕ, με βάση αιτήματα τροποποίησης που υποβλήθηκαν από τους φορείς εφαρμογής, τον οργανισμό πιστοποίησης και τη μονάδα ελέγχου της ΕΥΔ

ΠΑΑ και η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί στο 2ο εξάμηνο του 2017.

5. Υποδείγματα

Κατά τη διάρκεια του 2016, ξεκίνησε η προετοιμασία υποδειγμάτων για το θεσμικό πλαίσιο, τις προσκλήσεις και τις αποφάσεις ένταξης. Εντός του 2017 ολοκληρώθηκαν τρεις σειρές υποδειγμάτων για παρεμβάσεις ιδιωτικών έργων, δημόσιων έργων και παρεμβάσεις για μέτρα που σχετίζονται με εκτάσεις ή αριθμό ζώων. Τα υποδείγματα αυτά παράχθηκαν με βάση τα αντίστοιχα άλλων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, τις προβλέψεις του ΣΔΕ και την εμπειρία από προσκλήσεις που έχουν ήδη εκδοθεί ή σχεδιάζονται. Στόχος των υποδειγμάτων, είναι να αποτελέσουν μια βάση πάνω στην οποία οι αρμόδιοι φορείς θα μπορούν να αναπτύξουν το θεσμικό πλαίσιο και τις προσκλήσεις των μέτρων ευθύνης τους και ταυτόχρονα να υπάρχει μια ενιαία δομή που θα διευκολύνει τους ωφελούμενους στην κατανόηση των υποχρεώσεων και των πλεονεκτημάτων που συνεπάγεται η συμμετοχή τους σε κάθε παρέμβαση. Τα εν λόγω κείμενα θα εμπλουτίζονται καθώς θα ενεργοποιούνται περισσότερα μέτρα.

6. Χρηματοδοτικά Εργαλεία

Κατά το έτος 2016 η Διαχειριστική Αρχή πραγματοποίησε συναντήσεις και τηλεδιασκέψεις με στελέχη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (European Investment Bank - EIB). Σκοπός των συναντήσεων αυτών ήταν ο καθορισμός της διαδικασίας που θα ακολουθηθεί για την εκπόνηση της ex-ante αξιολόγησης του άρθρου 37 §2 του Καν (ΕΕ) 1303/2014. Επίσης, στις συναντήσεις αυτές συζητήθηκαν και οριστικοποιήθηκαν τα terms of reference. Στη συνέχεια, εντός του έτους 2017 και συγκεκριμένα στις 02–05–2017 υπογράφηκε η σύμβαση μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και της EIB για την εκπόνηση της ex-ante αξιολόγησης, η ολοκλήρωση της οποίας αναμένεται κατά το τέλος του 2017. Η ex-ante αξιολόγηση έχει στόχο να καταδείξει, βάση στοιχείων, τις αδυναμίες της λειτουργίας των αγορών ή καταστάσεις ανεπάρκειας επενδύσεων, το εκτιμώμενο επίπεδο και το πεδίο των δημόσιων επενδυτικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένων των τύπων των χρηματοδοτικών εργαλείων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν.

7. Μελέτη μοναδιαίου κόστους των βασικών δαπανών δράσεων κατάρτισης

Η ενίσχυση στο πλαίσιο της Δράσης 1.1.1 του Μέτρου 01, χορηγείται στον Δικαιούχο με τη χρήση τυποποιημένης κλίμακας κόστους κατά μονάδα (βάσει του άρθρου 67§1 (β) καν. (ΕΕ) 1303/2013), σύμφωνα με τη σχετική μελέτη εκτίμησης εύλογου εύρους του μοναδιαίου κόστους των επιλέξιμων κατηγοριών δαπανών.

Σύμφωνα με την μελέτη, ο τρόπος υπολογισμού του μοναδιαίου κόστους βασίζεται κατά κύριο λόγο στα απολογιστικά στοιχεία της περιόδου 2007-2013, επικαιροποιημένα προκειμένου να ανταποκρίνονται:

Σε νέες ή/και ειδικές απαιτήσεις που προκύπτουν από το θεσμικό πλαίσιο των ΕΔΕΤ, με κυριότερες την οργάνωση των κατηγοριών επιλέξιμων δαπανών, τη διεύρυνση του πεδίου επιλεξιμότητας και την εφαρμογή του άρθρου 61 (Καν.1305/2013) για τις λειτουργικές δαπάνες που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων δαπάνες προσωπικού, δαπάνες δημόσιων σχέσεων, χρηματοοικονομικές δαπάνες κ.λπ.

Στο διαμορφούμενο οικονομικό και δημοσιονομικό περιβάλλον και ειδικότερα τη μείωση ορισμένων κατηγοριών δαπανών (π.χ. αμοιβές εκπαιδευτών) και την αύξηση άλλων (π.χ. μεταφορικά. Καύσιμα) Η «πρακτική άσκηση» όπως εφαρμόζεται στο ΠΑΑ 2014-2020 δεν περιλαμβάνει την τοποθέτηση του ωφελούμενου, μετά την ολοκλήρωση του θεωρητικού μέρους της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, σε συναφή θέση πρακτικής άσκησης σε συνεργαζόμενη επιχείρηση με την οποία ο ωφελούμενος συμβάλλεται από κοινού με τον πάροχο κατάρτισης. Κατά συνέπεια ο ανωτέρω υπολογισμός

δεν περιλαμβάνει επίδομα ωφελούμενου, ασφαλιστικές εισφορές κ.λπ.

8. Μελέτη εύλογους κόστους δαπανών

Κατά τη διάρκεια του 2016 προετοιμάστηκε το αντικείμενο της μελέτης και οι τεχνικές προδιαγραφές της. Στο 1ο εξάμηνο του 2017 (10-4-2017) εκδόθηκε η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ακολούθως ανοίχτηκαν οι προσφορές και αναμένεται η απόφαση κατακύρωσης στην ανάδοχο εταιρεία. Στο 2ο εξάμηνο του 2017 προγραμματίζεται η αρχική επεξεργασία των δεδομένων των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων και η μελέτη αξιοποίησης των κοστολογικών δεδομένων η οποία θα περιλαμβάνει και παρουσίαση των μεθόδων εκτίμησης του εύλογου κόστους.

Αντικείμενο της παρούσας μελέτης αποτελεί η δημιουργία βάσης δεδομένων με τα κοστολογικά στοιχεία του μηχανολογικού εξοπλισμού και των κτιριακών εγκαταστάσεων που απαντώνται με μεγάλη συχνότητα στα υποβαλλόμενα επενδυτικά σχέδια στα Μέτρα στήριξης ιδιωτικών επενδύσεων του ΠΑΑ 2014-2020 και η ανάπτυξη μεθόδων προσδιορισμού του εύλογου κόστους συναρτήσει της δυναμικότητας / ποσότητας / χαρακτηριστικού μεγέθους σε κατάλληλα επίπεδα λεπτομέρειας ανά κατηγορία δαπάνης, καθώς και κατά περίπτωση της τυπικής ποσοστιαίας διάρθρωσης των διαφόρων κατηγοριών επενδυτικών δαπανών μίας ολοκληρωμένης επένδυσης με βάση ιστορικά ή/και βιβλιογραφικά στοιχεία. Με τη μελέτη αυτή θα καθίσταται αντικειμενικότερη τόσο η συγκριτική αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων όσο και ο προσδιορισμός του επιλέξιμου προϋπολογισμού που θα επιχορηγείται και θα συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα του ΠΑΑ 2014-2020.

ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ* (1064/12958/19.04.2016)
Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) στη Διεύθυνση Διαχείρισης Ζωικών Γενετικών Πόρων κ' Συστημάτων Εκτροφής Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ* (1063/12958/19.04.2016)
Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) στη Διεύθυνση Διαχείρισης Ζωικών Γενετικών Πόρων κ' Συστημάτων Εκτροφής Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ* (1251/15808/20.05.2016)
Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Αναγωνιατικότητα, Επιχειρηματικότητα και Κοινωνία" του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ* (1940/24068/29.07.2016)
Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) στη Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας, Βιολογικής Παραγωγής & Γεωγραφικών Ενδείξεων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ* (1725/23868/15.07.2016)
Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ* (2323/32908/23.09.2016)
Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) Α. Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) Περιφερειών και Β. Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ* (2545/34478/17.10.2016)

3.b) Ποιότητα και αποτελεσματικοί μηχανισμοί υλοποίησης

Απλουστευμένες επιλογές κόστους (ΑΕΚ) ¹, αυτόματος υπολογισμός αντιπροσωπευτικής τιμής

	Σύνολο χρηματοδότησης ΠΑΑ (ΕΓΤΑΑ)	[%] προγραμματισμένη κάλυψη ΑΕΚ επί της συνολικής πίστωσης ΠΑΑ ²	[%] δαπανών που πραγματοποιήθηκαν μέσω ΑΕΚ επί της συνολικής πίστωσης ΠΑΑ (σωρευτικά ³)
Ειδική μεθοδολογία ανά ταμείο (άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του ΚΚΔ)	4.718.291.793,00	49,26	8,36

¹ Οι απλουστευμένες επιλογές κόστους εφαρμόζονται ως κόστος μονάδας/κατ' αποκοπήν ποσοστά/κατ' αποκοπήν ποσά σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 5 του ΚΚΔ, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής μεθοδολογίας για το ΕΓΤΑΑ σύμφωνα με το στοιχείο ε) του εν λόγω άρθρου, όπως κατ' αποκοπήν ποσά για νέες επιχειρήσεις, κατ' αποκοπήν πληρωμές σε οργανώσεις παραγωγών και κόστος μονάδας ανά περιοχή ή ζώο.

² Αυτόματος υπολογισμός από τα μέτρα 06, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18 της έκδοσης προγράμματος

³ Αυτόματος υπολογισμός από τα μέτρα 06, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18 των δηλώσεων δαπανών

Απλουστευμένες επιλογές κόστους (ΑΕΚ), βάσει συγκεκριμένων αναλυτικών δεδομένων ΚΜ [προαιρετικά]

	Σύνολο χρηματοδότησης ΠΑΑ (ΕΓΤΑΑ)	[%] προγραμματισμένη κάλυψη ΑΕΚ επί της συνολικής πίστωσης ΠΑΑ	[%] δαπανών που πραγματοποιήθηκαν μέσω ΑΕΚ επί της συνολικής πίστωσης ΠΑΑ (σωρευτικά)
Σύνολο - ΚΚΔ άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ), δ) + παράγραφος 5 στοιχείο ε)	4.718.291.793,00		
Ειδική μεθοδολογία ανά ταμείο (άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του ΚΚΔ)	4.718.291.793,00		

Ηλεκτρονική διαχείριση για δικαιούχους [προαιρετικά]

	[%] Χρηματοδότηση ΕΓΤΑΑ	[%] Σχετικές πράξεις
Αίτηση ενίσχυσης		
Αιτήσεις πληρωμής		
Έλεγχοι και συμμόρφωση		
Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων στη διαχειριστική αρχή / στον οργανισμό πληρωμών		

Μέση προθεσμία για την είσπραξη των πληρωμών από τους δικαιούχους [προαιρετικά]

[Ημέρες] Κατά περίπτωση, προθεσμία ΚΜ για πληρωμές προς δικαιούχους	[Ημέρες] Μέσος χρόνος για πληρωμές προς δικαιούχους	Παρατηρήσεις

4. ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΈΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

4.α) Ληφθέντα μέτρα και πρόοδος των εργασιών όσον αφορά τη θέσπιση του ΕΑΔ και την υλοποίηση του σχεδίου δράσης του

4.α1) Μέτρα που λήφθηκαν και κατάσταση όσον αφορά τη σύσταση του ΕΑΔ (δομή διακυβέρνησης και μονάδα υποστήριξης δικτύου)

Το **Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο 2014-2020 (ΕΑΔ)** συστάθηκε με την αρ. πρωτ. 2054/19-8-2016 Απόφαση Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ. Το ΕΑΔ αποτελεί διάδοχο σχήμα αυτού της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου, διασυνδέει οργανισμούς/φορείς, εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και διοικητικές υπηρεσίες που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα με την αγροτική ανάπτυξη, ενώ διευκολύνει σε επίπεδο χώρας την ανταλλαγή εμπειριών και την υποστήριξη της εφαρμογής και της αξιολόγησης της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, όπως επίσης και τη διασφάλιση και το συντονισμό της ροής πληροφοριών μεταξύ τοπικού, εθνικού και ευρωπαϊκού επιπέδου.

Τα κύρια χαρακτηριστικά της οργάνωσης του ΕΑΔ αφορούν στα εξής:

- Η διασύνδεση των μελών του ΕΑΔ πραγματοποιείται μέσω της Ολομέλειας, της Συντονιστικής Επιτροπής, των ΘΟΕ και των ίδιων των δράσεων του ΕΑΔ.
- Ειδικοί εμπειρογνώμονες μπορούν να παρέχουν την αναγκαία εμπειρία και γνώση σε εξειδικευμένα και σύνθετα ζητήματα.
- Όλοι οι εμπλεκόμενοι συνεργάζονται με τη ΜΔΔ η οποία είναι αρμόδια για τη συνολική υποστήριξή του.
- Η διασύνδεση του ΕΑΔ με τα δίκτυα που λειτουργούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο γίνεται μέσω της ΜΔΔ

ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΑΔ

Τα **μέλη του ΕΑΔ** είναι οργανισμοί, φορείς και διοικητικές υπηρεσίες που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα σε θέματα αγροτικής ανάπτυξης. Ειδικότερα, στο ΕΑΔ συμμετέχουν τα μέλη της Εταιρικής Σχέσης του ΠΑΑ, περιφερειακές, τοπικές και άλλες δημόσιες αρχές, οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι, φορείς που αντιπροσωπεύουν την κοινωνία των πολιτών, περιβαλλοντικοί εταίροι, μη κυβερνητικές οργανώσεις, φορείς αρμόδιοι για την προώθηση της ισότητας και της μη διάκρισης, εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, καθώς και τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ 2014-2020. Σήμερα αριθμεί 186 μέλη.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στο πλαίσιο λειτουργίας του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου έχει συσταθεί μία Συντονιστική Επιτροπή στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι που αντιπροσωπεύουν όλο το φάσμα των μελών του. Η Συντονιστική Επιτροπή υποστηρίζει το έργο του ΕΑΔ και έχει καθοδηγητικό και συμβουλευτικό ρόλο τόσο στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης του ΕΑΔ όσο και στην κατάρτιση του ετήσιου προγραμματισμού δράσεων του ΕΑΔ. Η Συντονιστική Επιτροπή συστάθηκε με την αρ. πρωτ. 2397/3-10-2016 Απόφαση Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ. Στη σύνθεσή της περιλαμβάνονται φορείς που αντιπροσωπεύουν ένα ευρύ φάσμα μελών του ΕΑΔ, καθώς και θεματικές κατηγορίες στόχων και αντικειμένων του ΠΑΑ.

ΥΠΟΔΙΚΤΥΑ

Εντός του ΕΑΔ, προβλέπεται η δημιουργία δύο Υποδικτύων: ένα Υποδίκτυο για τις Ομάδες Τοπικής Δράσης και ένα για την Καινοτομία.

Το **Υποδίκτυο των ΟΤΔ** έχει ως κύριο στόχο τη δικτύωση και διασύνδεση των ΟΤΔ ώστε μέσω της συνεχούς επικοινωνίας, ενημέρωσης και ανταλλαγής απόψεων να βελτιωθεί η ποιότητα εφαρμογής των τοπικών προγραμμάτων. Το Υποδίκτυο ΟΤΔ θα συμβάλλει στην επίλυση κοινών προβλημάτων και θεμάτων που εντοπίζονται κατά την υλοποίηση των τοπικών προγραμμάτων, την κατάδειξη και διάχυση αξιολογών πρακτικών, την προώθηση και υποστήριξη της διατοπικής και διακρατικής συνεργασίας.

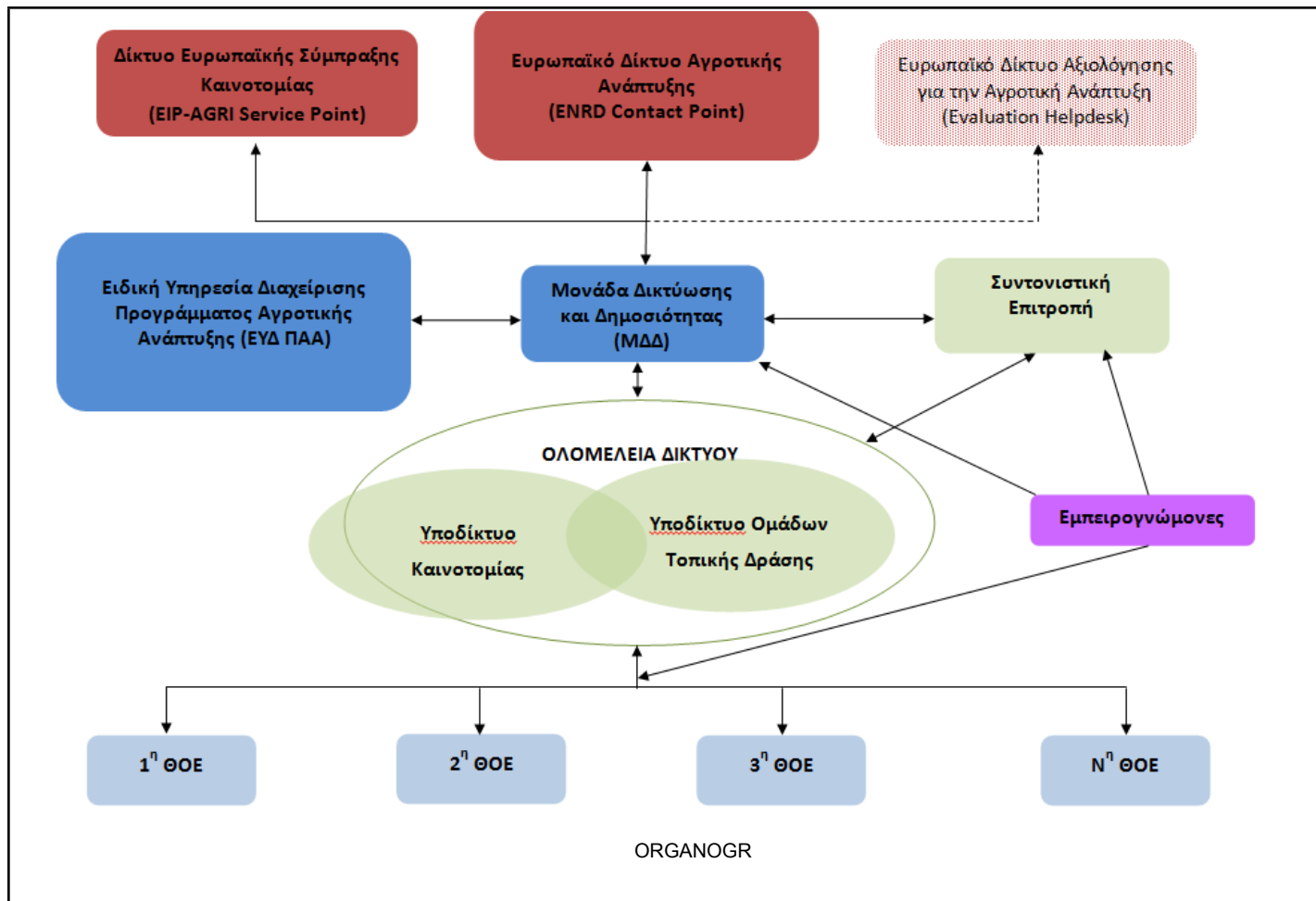
Το **Υποδίκτυο Καινοτομίας**, θα λειτουργήσει στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) για την Παραγωγικότητα και Βιωσιμότητα της Γεωργίας. Μέσω της δικτύωσης και διασύνδεσης των παραγωγικών φορέων και της ερευνητικής κοινότητας, θα επιδιωχθεί η αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και η αναζήτηση αποτελεσματικών λύσεων στα προβλήματα και τις ανάγκες των παραγωγών και της αγροεφοδιαστικής αλυσίδας καθώς και η ενθάρρυνση της υιοθέτησης της καινοτομίας στον πρωτογενή και αγροδιατροφικό τομέα συνολικότερα. Μεταξύ των μελών του Υποδικτύου, εκτός από μέλη του ΕΑΔ, θα συμμετέχουν σταδιακά και οι Επιχειρησιακές Ομάδες που θα συσταθούν, τυχόν άλλα σχετικά δίκτυα, υπηρεσίες παροχής συμβουλών και υποστήριξης καινοτομίας και άλλοι φορείς που εμπλέκονται στην καινοτομία.

ΜΟΝΑΔΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ

Αρμόδια για τη δικτύωση και την εύρυθμη λειτουργία του ΕΑΔ είναι η **Μονάδα Δικτύωσης και Δημοσιότητας** της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, η οποία αποτελεί και το συνδετικό – συντονιστικό – κρίκο τόσο για τα θέματα αγροτικής δικτύωσης όσο και για την προώθηση της καινοτομίας σε θέματα αγροτικής ανάπτυξης.

Το έργο της Μονάδας συνίσταται κυρίως στα ακόλουθα:

- Κατάρτιση και επικαιροποίηση του Σχεδίου Δράσης του ΕΑΔ, του ετήσιου προγραμματισμού δράσεων και υλοποίησή τους.
- Συντονισμός των δράσεων που θα πραγματοποιηθούν για τα μέλη του ΕΑΔ (κατάρτιση, δικτύωση, στήριξη σύστασης Επιχειρησιακών Ομάδων κλπ).
- Ενημέρωση του δικτυακού τόπου του ΕΑΔ <http://www.ead.gr>.
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων του Σχεδίου Δράσης και τροποποίησή του, εάν κριθεί αναγκαίο.
- Διάχυση της πληροφόρησης σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Κατάρτιση και εφαρμογή της στρατηγικής Δημοσιότητας και Πληροφόρησης.
- Ενίσχυση της δικτύωσης μέσω συνεδρίων, συναντήσεων, σεμιναρίων, εκδηλώσεων, εκθέσεων, συνδιοργανώσεων, εκδόσεων, εντύπων, μεταφράσεων, περιπτέρων, οπτικοακουστικών μέσων, διαδικτύου, κοινωνικών δικτύων κλπ.
- Συνεργασία με το ENRD και με το Δίκτυο EIP-AGRI (π.χ. συμμετοχή σε συναντήσεις, εκδηλώσεις, ανταλλαγές και συνεισφορά κατά το σχεδιασμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο, παροχή παραδειγμάτων έργων και στατιστικών στοιχείων, συνεισφορά σε θεματικές εργασίες κλπ).
- Συνεργασία με άλλα δίκτυα εντός ή εκτός της χώρας ή και με ομάδες δικτύων.

4.a2) Μέτρα που λήφθηκαν και κατάσταση όσον αφορά την εφαρμογή του σχεδίου δράσης

Στο Σχέδιο Δράσης του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου έχουν τεθεί οι ακόλουθες Προτεραιότητες οι οποίες εξειδικεύονται σε επιμέρους ενέργειες:

1. Ανάδειξη και προβολή αξιόλογων παρεμβάσεων και πρακτικών που καλύπτουν όλες τις προτεραιότητες του ΠΑΑ.
2. Διευκόλυνση θεματικών ανταλλαγών μεταξύ των φορέων αγροτικής ανάπτυξης, μέσω ομάδων εργασίας, καθώς και ανταλλαγή και διάδοση των πορισμάτων τους.
3. Δικτύωση των Ομάδων Τοπικής Δράσης CLLD/LEADER (κατάρτιση, στήριξη των διατοπικών διακρατικών συνεργασιών, απλοποίηση διαδικασιών).
4. Ανταλλαγή και διάδοση πορισμάτων σχετικά με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του ΠΑΑ.
5. Προώθηση της καινοτομίας και της συνεργασίας μεταξύ των παραγωγικών φορέων με την ερευνητική και επιστημονική κοινότητα.
6. Ενημέρωση και πληροφόρηση των μελών του ΕΑΔ και του ευρύτερου κοινού για θέματα αγροτικής ανάπτυξης.
7. Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης (ENRD – European Network for Rural Development) και το Δίκτυο για την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για την Παραγωγικότητα και Βιωσιμότητα της Γεωργίας (European Innovation Partnership network) και συνεργασία με τα ΕΑΔ των υπόλοιπων Κρατών Μελών και άλλα Δίκτυα.
8. Προετοιμασία των φορέων για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Κατά το έτος 2016 οι δράσεις που υλοποιήθηκαν αφορούν στις Προτεραιότητες 2, 3, 5, 6 & 7 του Σχεδίου Δράσης.

Προτεραιότητα 2. Στις **29 Ιουλίου 2016** πραγματοποιήθηκε στην έδρα του Φορέα Διαχείρισης Δέλτα Αξιού - Λουδία - Αλιάκμονα, στη Χαλάστρα Θεσσαλονίκης συνάντηση σχετικά με την εφαρμογή γεωργοπεριβαλλοντικών πρακτικών στους ορυζώνες.

Η συνάντηση αυτή που πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του **Εθνικού Αγροτικού Δικτύου** και της **Μονάδας Προγραμματισμού της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020**, στη διοργάνωση της οποίας συνέβαλλε σημαντικά ο Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Αξιού - Λουδία - Αλιάκμονα, είχε ως αντικείμενο τον τρόπο εφαρμογής της δράσης 10.1.7. «Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες» του ΠΑΑ.

Στη συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι των Αγροτικών Συνεταιρισμών Ρυζοπαραγωγών Χαλάστρας και Σερρών, της Ελληνικής Ζιζανιολογικής Εταιρείας, του ΓΟΕΒ Λαγκαδά - Θεσσαλονίκης, του Ινστιτούτου Σιτηρών του ΕΛΓΟ «Δήμητρα», της ακαδημαϊκής κοινότητας καθώς και εκπρόσωποι της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής και των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης και Εφαρμογής του ΠΑΑ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων. Αντικείμενο της συζήτησης ήταν τα πιθανά προβλήματα κατά την εφαρμογή της μεθόδου, τρόποι που μπορούν να αυξήσουν την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της δράσης καθώς και προτάσεις για τη βελτίωσή της.

Στο πρώτο μέρος παρουσιάστηκαν τα βασικά σημεία της δράσης. Η δράση αφορά στην κατάκλιση των αγροτεμαχίων με νερό πριν την περίοδο σποράς (ψευδοσπορά), προκειμένου να φυτρώσουν τα ζιζάνια, και στη συνέχεια στην καταπολέμησή τους με μηχανική κατεργασία. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η μείωση της χρήσης των ζιζανιοκτόνων με προφανή θετικά αποτελέσματα για τη βιοποικιλότητα, την ποιότητα του νερού και τη δημόσια υγεία. Πρόκειται για εγκεκριμένη δράση του ΠΑΑ, διάρκειας πέντε ετών.

Στη συνέχεια συζητήθηκαν τεχνικά θέματα ως προς την εφαρμογή της δράσης και έγιναν προτάσεις για την επίλυση προβλημάτων που ενδεχομένως να αποτελέσουν εμπόδιο στην επιτυχή εφαρμογή της. Η πλειοψηφία των φορέων τοποθετήθηκε θετικά ως προς τα αναμενόμενα αποτελέσματά της, ενώ και οι εκπρόσωποι των ρυζοπαραγωγών έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την καινοτόμο και φιλοπεριβαλλοντική αυτή πρακτική. Επιπλέον, έγινε ένα πρώτο βήμα δικτύωσης για τη δημιουργία μιας κοινότητας ανταλλαγής πληροφοριών που και στο μέλλον θα είναι σε επικοινωνία για την αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν στην ρυζοκαλλιέργεια.

Προτεραιότητα 3. Στο πλαίσιο της καλύτερης προετοιμασίας των τοπικών στρατηγικών και των σχημάτων, που θα αποτελέσουν εν δυνάμει Ομάδες Τοπικής Δράσης της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, πραγματοποιήθηκε ενημερωτική διημερίδα στις 16 & 17 Μαΐου 2016 στην Αθήνα με θέμα «Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων – CLLD/LEADER». Η διημερίδα αφορούσε σε ενημέρωση των συμμετεχόντων σε εξειδικευμένα θέματα για την καλύτερη προετοιμασία των υποβαλλόμενων τοπικών προγραμμάτων στο πλαίσιο της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων. Η διημερίδα περιλάμβανε εξοικείωση με το Κοινό Πλαίσιο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (ΚΠΠΑ) στο πλαίσιο χρηματοδότησης από το ΕΓΤΑΑ και παροχή διευκρινιστικών στοιχείων για την προετοιμασία και υποβολή των προτεινόμενων τοπικών προγραμμάτων, στο πλαίσιο της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER). Καταρτίστηκε Οδηγός για το ΚΠΠΑ στο πλαίσιο προετοιμασίας των τοπικών προγραμμάτων CLLD/LEADER καθώς και ενημερωτικό εγχειρίδιο αναφοράς των ποσοστών ενίσχυσης των δικαιούχων σε βασικές, ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων, που μπορεί να περιλαμβάνουν οι τοπικές στρατηγικές με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων, στο πλαίσιο συγχρηματοδότησής τους από το

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), μέσω του υπομέτρου 19.2 «Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων». Όλο το υλικό της διημερίδας αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΕΑΔ (<http://www.ead.gr/index.php/el/national-network-el/135-clld>) και οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν με ηλεκτρονική αποστολή. Συμμετείχαν 186 εκπρόσωποι από δυνητικά σχήματα ΟΤΔ.

Στο πλαίσιο της παροχής υποστήριξης στις ΟΤΔ για τις διακρατικές συνεργασίες προέκυψε η ανάγκη για τη μετάφραση έντυπου υλικού που αφορά σε «Οδηγίες εφαρμογής συνεργασιών των Ομάδων Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) LEADER», από την αγγλική στην ελληνική γλώσσα. Ο οδηγός αυτός συντάχθηκε από τη DG AGRI και διαδόθηκε από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΔΑΑ). Αποτελεί ενδεικτικό έγγραφο αναφοράς για τη διευκόλυνση της εφαρμογής των διακρατικών και διατοπικών συνεργασιών. Για την έκδοση του στην ελληνική γλώσσα ενημερώθηκε το ΕΔΑΑ μέσω σχετικού ερωτηματολογίου και οι ΟΤΔ με αποστολή email και σχετική ανάρτηση στον ιστότοπο του ΕΑΔ.

Προτεραιότητα 5. Στις 21-22 Νοεμβρίου 2016 πραγματοποιήθηκε, στην Αθήνα, το 1ο Συνέδριο του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου που λειτουργεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.

Η προώθηση της καινοτομίας στη γεωργία, την παραγωγή τροφίμων, τη δασοπονία και τις αγροτικές περιοχές, καθώς και η δικτύωση όλων των φορέων που δραστηριοποιούνται σε θέματα αγροτικής ανάπτυξης αποτελούν έναν από τους βασικούς στόχους που έχουν τεθεί στο Σχέδιο Δράσης του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου, ώστε να βελτιωθούν οι παρεμβάσεις που συγχρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.

Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε με εξαιρετικά μεγάλη συμμετοχή εκπροσώπων του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου, καθώς και των επιστημονικών, ερευνητικών και παραγωγικών φορέων του αγροτικού χώρου. Επίσης παρευρέθησαν εκπρόσωποι της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (DG AGRI), του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας (EIP Agri Service Point) και του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη (ENRD). Ο αριθμός των συμμετεχόντων ανήλθε στα 364 άτομα.

Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου δόθηκε η ευκαιρία στους συμμετέχοντες να ανταλλάξουν απόψεις και να ενημερωθούν από τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων σχετικά με την υλοποίηση του Μέτρου «Συνεργασία» του ΠΑΑ 2014-2020, μέσω του οποίου μπορούν να συσταθούν και να λειτουργήσουν Επιχειρησιακές Ομάδες στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας.

Κατά τη λήξη των εργασιών του Συνεδρίου, ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων κος Χαράλαμπος Κασίμης αναφέρθηκε στα κυριότερα συμπεράσματα, μεταξύ των οποίων, αναδείχθηκε η ανάγκη γεφύρωσης του χάσματος επικοινωνίας μεταξύ παραγωγών και ερευνητικής κοινότητας, ώστε να αναζητηθούν αποτελεσματικές λύσεις στα προβλήματα και τις ανάγκες των παραγωγών, η περαιτέρω ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ των διαφορετικών κρίκων της αγροεφοδιαστικής αλυσίδας για την οικοδόμηση σχέσεων αμοιβαίας εμπιστοσύνης και συνεργασίας, η ανάγκη υποστήριξης για τη σύσταση και λειτουργία των Επιχειρησιακών Ομάδων, με τη βοήθεια διαμεσολαβητών (Innovation Brokers) και υποστηρικτικών υπηρεσιών, καθώς και ο καθοριστικός ρόλος της δικτύωσης στην ανάπτυξη, υιοθέτηση και διάδοση της καινοτομίας.

Όλο το πληροφοριακό υλικό (παρουσιάσεις και ενημερωτικό έντυπο Μέτρου 16), αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του ΕΑΔ και ενημερώθηκαν οι συμμετέχοντες με ηλεκτρονική αποστολή.

Προτεραιότητα 6. Η προτεραιότητα αυτή του Σχεδίου Δράσης του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου

εξειδικεύεται στο Σχέδιο Επικοινωνίας στο οποίο αναλύονται οι ενέργειες που στοχεύουν στη διασύνδεση, επικοινωνία, διάχυση και την ανταλλαγή πληροφορήσης, εμπειριών, αλλά και γνώσης. Η επικοινωνία αποτελεί όχι μόνο ένα κρίσιμο παράγοντα στην επιτυχία των δράσεων του ΕΑΔ, αλλά και αναπόσπαστο μέρος των αναγκαίων για την υλοποίησή του προϋποθέσεων.

Ενέργεια: Προωθητικές ενέργειες

Κατηγορία: Παραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού

1. Επανεκτύπωση αναθεωρημένης έκδοσης του εντύπου: «Το Μέλλον της Αγροτικής Ανάπτυξης». Εκδόθηκαν 4.000 τεμάχια για τη κάλυψη των αναγκών επακόλουθων εκδηλώσεων συμμετοχών σε εκθέσεις και προκηρύξεων κάποιων μέτρων του ΠΑΑ.

1. Δημιουργία και έκδοση πέντε εντύπων που αφορούν:

-«Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Υπομέτρο 4.1)

-«Εκκίνηση επιχείρησης από νέους γεωργούς» (Υπομέτρο 4.2.1)

-«Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν γεωργικό» (Υπομέτρο 4.2.2)

-«Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν μη γεωργικό» (Υπομέτρο 4.2.3)

-«Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες» (Υπομέτρο 6.1)

Εκδόθηκαν 2.500 τεμάχια από τα ανωτέρω φυλλάδια (500 τεμάχια από το καθένα) για την ενημέρωση του κοινού λόγω των επικείμενων προκηρύξεων για τα Υπομέτρα 4.1 «Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις», 4.2 «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» και 6.1 Εκκίνηση Επιχείρησης από Νέους Γεωργούς».

1. Ημερολόγιο/ατζέντα 2017

Στο πλαίσιο των ενεργειών προβολής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του ΕΑΔ εκδόθηκε ημερολόγιο/ατζέντα με πληροφοριακό υλικό για το ΠΑΑ και το ΕΑΔ. Τα ημερολόγια αυτά διανεμήθηκαν στα μέλη του ΕΑΔ, στα στελέχη της ΕΥΔ ΠΑΑ και της ΕΥΕ ΠΑΑ, σε διευθύνσεις του ΥΠΑΑΤ, σε εκπροσώπους των ευρωπαϊκών δικτύων με τους οποίους υπάρχει στενή συνεργασία, στην αρμόδια Γεωγραφική Μονάδα της DG Agri, σε Ειδικές Υπηρεσίες του ΕΣΠΑ και όπου αλλού κριθεί σκόπιμο για την ευρύτερη προβολή του ΠΑΑ.

Κατηγορία: Εκδηλώσεις Συνέδρια/Εκδηλώσεις σε συνεργασία με μέλη του ΕΑΔ

1. Συνέδριο «Γυναικεία Επιχειρηματικότητα και Αγροτική Ανάπτυξη, Συνεργασία, Παράδοση, Ποιότητα»

Το διήμερο συνέδριο πραγματοποιήθηκε στις 10 & 11 Δεκεμβρίου 2016, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων με την ευκαιρία του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας της Αγρότισσας. Στόχος του συνεδρίου ήταν η δικτύωση των γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών, η ενημέρωση για θέματα που αφορούν το νομοθετικό πλαίσιο και τα εργαλεία χρηματοδότησης, καθώς και η παρουσίαση καλών πρακτικών σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Παράλληλα με το συνέδριο λειτούργησε έκθεση για την προώθηση προϊόντων των γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών.

Μέσω της συνδιοργάνωσης εκδηλώσεων με μέλη του ΕΑΔ, ενθαρρύνεται η συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων στην υλοποίηση της αγροτικής ανάπτυξης ώστε να ενημερώνονται οι δυνητικοί δικαιούχοι σχετικά με τα οφέλη της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης.

Προτεραιότητα 7.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας του ΕΑΔ με το ENRD και το Δίκτυο EIP-AGRI (Ενέργεια 7.1 της προτεραιότητας 7), το ΕΑΔ λειτουργεί ως πολλαπλασιαστής των ενημερωτικών δελτίων και όλων των εκδηλώσεων (σεμινάρια, workshops, θεματικών ομάδων κλπ) των δύο ευρωπαϊκών δικτύων του ENRD και του EIP-AGRI. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΜΔΔ διαχέει όλη την πληροφόρηση που παρέχεται από τα δύο δίκτυα σε όλα τα μέλη ή και μη μέλη του ΕΑΔ αν κριθεί σκόπιμο. Επίσης ανταποκρίνεται στα on line ερωτηματολόγια του ENRD προκειμένου να συμβάλλει στην ενημέρωση των στοιχείων που συλλέγει.

Επίσης ανταποκρίνεται σε on line ερωτηματολόγια που απευθύνει το ENRD σε όλα τα ΕΑΔ (στατιστικά και συγκεντρωτικά στοιχεία των δράσεων του ΕΑΔ, θεματικά στοιχεία πχ. συγκεκριμένων μέτρων του ΠΑΑ, CLLD/LEADER κτλ), συμβάλλει στην εύρεση κατάλληλων συμμετεχόντων για ορισμένα θεματικά σεμινάρια ή εργαστήρια και επίσης όταν απαιτηθεί συμβάλλει στη συλλογή καλών πρακτικών.

Σε αυτό το πλαίσιο, η ΜΔΔ ανταποκρίθηκε στις παρακάτω περιπτώσεις:

- NRN Profile. Συμπληρώθηκε το template και εστάλη στις 13/5/2016 στο ENRD.
- Common Network Statistics. Συμπληρώθηκε excel αρχείο με τα στοιχεία παρακολούθησης των Δικτύων που συλλέγει το ENRD σε ετήσια βάση (αποστολή στις 10/6/2016).
- Questionnaire on the implementation of Measure 6.1 Generational Renewal (απάντηση στις 29/12/2016).

Στο πλαίσιο της συμμετοχής της ΜΔΔ σε συναντήσεις του ENRD, του Δικτύου EIP-AGRI και άλλων δικτύων, εκπρόσωποι της ΜΔΔ και της ΕΥΔ ΠΑΑ συμμετείχαν στις ακόλουθες συναντήσεις:

- Συμμετοχή στο 3rd Meeting of Permanent Subgroup on LEADER and CLLD - ENRD, Βρυξέλλες 15-17/2/2016.
- Συμμετοχή στο 4th NRN Meeting - ENRD, Μπλεντ Σλοβενίας, 28/2/2016-2/3/2016.
- Συμμετοχή στο WORKSHOP του "Επιχειρησιακές Ομάδες – Πρώτες εμπειρίες" - EIP AGRI, LEGNARO της Ιταλίας, 19-21/4/2016.
- Συμμετοχή στο 4th European Rural Networks' Steering Group Meeting - ENRD, Βρυξέλλες, 3-5/3/2016.
- Συμμετοχή στο 5th NRN Meeting - ENRD Άμστερνταμ 10-12/5/2016.

- Συμμετοχή στο 5th European Rural Networks' Steering Group Meeting - ENRD, Βρυξέλλες, 15-17/6/2016.
- Συμμετοχή στο Εργαστήριο με θέμα «Δικτύωση για την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη. Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας & Επικοινωνία» - EIP AGRI, Βουδαπέστη, 3-5/10/2016.
- Συμμετοχή στο 6th European Rural Networks' Steering Group Meeting – ENRD, Βρυξέλλες, 24-26/10/2016.
- Συμμετοχή στο 3rd Assembly NRN meeting – ENRD, Βρυξέλλες, 30/11/2016-3/12/2016.

4.b) Μέτρα που λήφθηκαν για την εξασφάλιση της δημοσιότητας του προγράμματος (άρθρο 13 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής)

Στην 1η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ 2014-2020, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2016 στην Αθήνα παρουσιάστηκε το Σχέδιο για την Επικοινωνιακή Στρατηγική για τη Δημοσιότητα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020.

Το περιεχόμενο του Σχεδίου Στρατηγικής Ενημέρωσης και Δημοσιότητας καθορίστηκε από τις ακόλουθες ενδεικτικά παραμέτρους:

- την ανάγκη ενημέρωσης της κοινής γνώμης για το ΠΑΑ, τους στόχους και τις παρεμβάσεις που προωθούνται, καθώς και για το ρόλο που τόσο το **Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ)**, όσο και η **Ευρωπαϊκή Ένωση** και ιδιαίτερα το **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)** διαδραματίζουν στη διαμόρφωση και υλοποίησή του,
- την ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων του ΠΑΑ για τις ευκαιρίες χρηματοδότησης, ώστε να υπάρξει αυξημένη συμμετοχή δυνητικών επενδυτών στο Πρόγραμμα,
- την ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων, των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων, καθώς και των διαμορφωτών της κοινής γνώμης, ώστε να επικοινωνηθούν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα στους άμεσους και έμμεσους ωφελομένους.

Παράλληλα, στο Σχέδιο για την Επικοινωνιακή Στρατηγική για τη Δημοσιότητα του ΠΑΑ 2014-2020 δίνονται αναλυτικές κατευθύνσεις στους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης και στους δικαιούχους του ΠΑΑ σχετικά με τις υποχρεώσεις τους σε θέματα επικοινωνίας και πληροφόρησης.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2016, υπήρξε συνεχής ενημέρωση των ενδιαφερομένων (δυνητικών δικαιούχων, ευρύ κοινό, Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Ενδιάμεσοι Φορείς κλπ.), μέσω του δικτυακού τόπου της ΕΥΔ ΠΑΑ www.agrotikianartyxi.gr, σχετικά με το νέο θεσμικό πλαίσιο του ΠΑΑ, την ενημέρωση των δικαιούχων σχετικά με τις ανειλημμένες υποχρεώσεις, τις προσκλήσεις των Μέτρων, προκηρύξεις έργων Τεχνικής βοήθειας, ανακοινώσεις για τη διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων ενημέρωσης.

Σημαντικό επίσης ρόλο στην ενημέρωση του ευρύτερου κοινού και των δυνητικών δικαιούχων διαδραμάτισαν οι ενέργειες ενημέρωσης και πληροφόρησης που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο λειτουργίας του ΕΑΔ.

Συγκεκριμένα εκδόθηκαν τα ακόλουθα έξι έντυπα:

1. «Το μέλλον της αγροτικής ανάπτυξης»
2. «Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Υπομέτρο 4.1)

3. «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν γεωργικό» (Υπομέτρο 4.2.1)
4. «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν μη γεωργικό» (Υπομέτρο 4.2.2)
5. «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες» (Υπομέτρο 4.2.3)
6. «Εκκίνηση επιχείρησης από νέους γεωργούς» (Υπομέτρο 6.1)

Επίσης, κατά τη διάρκεια της 26ης AGROTICA στη Θεσσαλονίκη (28-31/1/2016) στην οποία συμμετείχαν 121.699, της 2ης Διεθνούς Έκθεσης Φρέσκων Φρούτων και Λαχανικών Freskon (21-23 Απριλίου 2016), καθώς και της 81ης Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης (10-18/9/2016) στην οποία συμμετείχαν 210.000 επισκέπτες, σε περίπτερο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, δημιουργήθηκε ειδικό σημείο ενημέρωσης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΠΑΑ για την πληροφόρηση των επισκεπτών σχετικά με τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες του ΠΑΑ.

Τέλος, σημαντική υπήρξε η ενημέρωση των ενδιαφερομένων και η ανταλλαγή απόψεων κατά τη διεξαγωγή εκδηλώσεων και ημερίδων που διοργανώθηκαν από φορείς που εμπλέκονται σε θέματα αγροτικής ανάπτυξης. Στις συναντήσεις έγιναν εισηγήσεις από το Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, καθώς και στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής του ΠΑΑ 2014-2020, στις ακόλουθες εκδηλώσεις/ημερίδες:

9/1/2016: Ημερίδα “Παρουσίαση της νέας Κ.Α.Π. – δικαιώματα ενισχύσεων – Π.Α.Α. 2014-2020”, στα Γρεβενά.

9/1/2016: Εκδήλωση της ΟΤΔ Α.Ν.ΚΟ. Α.Ε. “Προβολή αποτελεσμάτων του τοπικού προγράμματος LEADER Ν. Κοζάνης” στην Κοζάνη.

16/01/16: Ημερίδα “Αγρότης της Χρονιάς 2016” με θέμα «Νέα Προγράμματα στον αγροτικό χώρο» στην Κατερίνη. Διοργανωτής: Agrenda.

29/01/16: Ημερίδα στην AGROTIKA 2016 “Η ανάπτυξη της ελληνικής υπαίθρου μέσω των νέων εργαλείων του ΠΑΑ” στη Θεσσαλονίκη. Διοργανωτής: ΓΕΩΤΕΕ.

29/01/16 Ημερίδα στην AGROTIKA 2016 “Επενδυτικά σχέδια πρωτογενή τομέα και καινοτομία στο νέο ΠΑΑ” στη Θεσσαλονίκη. Διοργανωτής: ΓΕΩΤΕΕ.

29/01/16 Ημερίδα στην AGROTIKA 2016 “Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020” στη Θεσσαλονίκη. Διοργανωτής: ΓΕΩΤΕΕ.

29/01/16 Ημερίδα στην AGROTIKA 2016 με θέμα “Μέτρο 19-Στήριξη της τοπικής ανάπτυξης LEADER (ΤΑΠΤΚ)” στη Θεσσαλονίκη. Διοργανωτής: ΓΕΩΤΕΕ.

30/01/16 Ημερίδα «Προκλήσεις της νέας ΚΑΠ 2015-2020: Πληρωμές και πλαίσιο ελέγχων» με θέμα “Παρουσίαση του νέου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020” στη Θεσσαλονίκη. Διοργανωτής: ΟΠΕΚΕΠΕ .

30/01/16: Ημερίδα στην AGROTIKA 2016 “Αγροτικός Τομέας Προκλήσεις Προοπτικές” στη Θεσσαλονίκη. Διοργανωτής: Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Επαγγελματιών Γεωπόνων (ΠΟΣΕΓ).

- 30/01/16: Ημερίδα στην AGROTIKA 2016 “Νέα ΚΑΠ 2015-2020 Προοπτικές και Ευκαιρίες για τον Σύγχρονο Αγρότη” στη Θεσσαλονίκη. Διοργανωτής: Πανελλήνια Ένωση Φορέων Άλφα (ΠΕΦΑ).
- 31/01/16: Επιστημονική Ημερίδα της ΕΤ.ΑΓΡ.Ο. “ΚΑΠ- Εξέλιξη – Προκλήσεις- Προοπτικές” Και στρογγυλή τράπεζα με θέμα: “ΚΑΠ και Εθνική Στρατηγική για την ανάπτυξη της Αγροτικής Παραγωγής και του κλάδου των τροφίμων”.
- 04/03/16: Ημερίδα με θέμα “Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων – CLLD/LEADER” στην Αθήνα. Διοργανωτής: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΑΑ.
- 18/03/16: Ημερίδα του τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου “Αγροτική Ανάπτυξη και Επένδυση στους Νέους Αγρότες” με θέμα «Παρουσίαση του Νέου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης για τη περίοδο 2014-2020: Προκλήσεις & Επιχειρηματικές Ευκαιρίες» στη Τρίπολη. Διοργανωτής: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.
- 22/03/16: Ημερίδα “115 Χρόνια Αγροτική Εκπαίδευση” με θέμα “Προκλήσεις και Προοπτικές του νέου Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020” στην Αθήνα. Διοργανωτής: Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών.
- 04/04/16: 1η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 με θέμα “Παρουσίαση ΠΑΑ 2014-2020 & χρονοδιάγραμμα έναρξης υλοποίησής του” στην Αθήνα. Διοργανωτής: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΑΑ 2014-2020.
- 15/04/16: Ημερίδα “Το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών μπροστά στις νέες Προκλήσεις: Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 / Η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020”, τρεις εισηγήσεις με θέμα “Η νέα προγραμματική περίοδος 2014-2020 ευκαιρία παραγωγικής ανασυγκρότησης”, “ Η προώθηση της καινοτομίας και της συνεργασίας στο νέο ΠΑΑ ” και “Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020” στην Αθήνα. Διοργανωτής: Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- 15 /04/16: 2ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ & ΕΛΙΑΣ στην Καλαμάτα, παρουσίαση του Π.Α.Α. 2014-2020”.
- 18/04/16: Ημερίδα “Επενδύσεις και Επιχειρηματικά Σχέδια & Συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα του Αγροτικού Τομέα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020” με θέμα «Παρουσίαση Μέτρων 4.1.1 (Σχέδια Βελτίωσης), 6.1 (Νέοι Γεωργοί), 6.3 (Μικρές Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις)” στην Αθήνα. Διοργανωτής: Περιφέρεια Αττικής.
- 23-24/04 /16 Διημερίδα “Πρωτογενής Τομέας στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων” και παρουσίαση του ΠΑΑ 2014-2020 στην Λευκάδα. Διοργανωτής: Περιφέρεια Ιονίων Νήσων.
- 28-29/05/16: Ημερίδα «Η Στρατηγική Ενίσχυσης Υποδομών Τουριστικής Ανάπτυξης Σκιάθου» με θέμα “Αξιοποίηση προγραμμάτων ανάπτυξης Αγροτικού

Χώρου” στη Σκιάθο. Διοργανωτής: Δήμος Σκιάθου.

11/06/16: 4ο Συνέδριο “Αναπτυξιακές Προοπτικές για τη Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στην Πάτρα ” Διοργανωτής Εφημερίδα “ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ”.

7/07/16 Ημερίδα “Καινοτόμα Εργαλεία για τη λίπανση και άρδευση των γεωργικών καλλιεργειών” με θέμα “Η Πολιτική της Ε.Ε. για τη στήριξη της Καινοτομίας στη Γεωργία” στην Λάρισα. Διοργανωτής : Ινστιτούτο Βιομηχ. & Κτηνοτρ. Φυτών Λάρισας του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.

22/09/16: Ημερίδα “Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα της Εφοδιαστικής Αλυσίδας” με θέμα “Agrologistics - Εφαρμογές, Διεθνείς Πρακτικές και Χρηματοδοτικά Εργαλεία για την Αναδιοργάνωση της Εφοδιαστικής Αλυσίδας του Αγροτικού Κλάδου” στην Αθήνα. Διοργανωτής: Ελληνική Εταιρεία Logistics και Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών.

20-21/10/16 14ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αγροτικής Οικονομίας «Νέα ΚΑΠ και Ανασυγκρότηση της Αγροτικής Οικονομίας 2016» με θέμα “Τοπικά Προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης: Θεωρία και Πράξη” στο Βόλο. Διοργανωτής: ΕΤ.ΑΓΡ.Ο.

26-27/10/16: Ενημερωτικές εκδηλώσεις για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας και του Δήμου Άργους Ορεστικού Καστοριάς στη Φλώρινα και το Άργος Ορεστικό αντίστοιχα.

27/10/16: Στρογγυλή Τράπεζα ημερίδα με θέμα: ”Χρηματοδοτικά εργαλεία του νέου Π.Α.Α., δυνατότητες προώθησης των αγροτικών προϊόντων, προβλήματα που υπάρχουν στην εμπορία των οσπρίων” στο Άργος Ορεστικό. Διοργανωτές: Δήμος Άργους Ορεστικού και Πανελλήνιος Χοιροτροφικός Σύλλογος “ΕΥΜΑΙΟΣ”.

26 /10/ 16 : Ενημερωτική Εκδήλωση με θέμα: “Τα νέα Ευρωπαϊκά Προγράμματα Αναπτυξιακού Χαρακτήρα” στην Φλώρινα . Διοργανωτής: Περιφερειακή Ενότητα Φλώρινας.

8-9/11/2016 Ενημερωτική συνάντηση για το Μέτρο 6.1 στην Αθήνα (ενημέρωση μελετητών-περιφερειακών υπάλληλων). Διοργανωτής: Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ 2014-2020.

14-15/11/2016 Ενημερωτική συνάντηση για το Μέτρο 6.1 στη Θεσσαλονίκη (ενημέρωση μελετητών-περιφερειακών υπάλληλων). Διοργανωτής: Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ 2014-2020.

5. ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΛΗΦΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΩΝ

5.a) Μη πληρούμενα κριτήρια γενικών εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων

Γενική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Κριτήριο
G4 - Δημόσιες συμβάσεις: η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	G4.a - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.
G4 - Δημόσιες συμβάσεις: η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	G4.b - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων.
G4 - Δημόσιες συμβάσεις: η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	G4.d - Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων.

5.b) Μέτρα που λήφθηκαν για την τήρηση των εφαρμοστέων γενικών εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων

Γενική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Κριτήριο	Μέτρα προς λήψη	Προθεσμία	Αρμόδιος φορέας για την τήρηση	Μέτρα που λήφθηκαν	Ημερομηνία λήψης μέτρου	Θέση της Επιτροπής	Παρατηρήσεις
G4	G4.a	1. Ενσωμάτωση των νέων ευρωπαϊκών οδηγιών για τις Δημόσιες Συμβάσεις - Βλ. ΣΔ(G4)	18/04/2016	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού	Ενσωμάτωση των νέων ευρωπαϊκών οδηγιών για τις Δημόσιες Συμβάσεις- Βλ. ΣΔ(G4)	08/08/2016		Η ενέργεια ολοκληρώθηκε καθώς στις 08.08.2016 ψηφίστηκε το νέο νομοθετικό πλαίσιο (ν.4412/16 και ν.4413/16) για τις δημόσιες συμβάσεις το οποίο ενσωματώνει τις νέες ευρωπαϊκές Οδηγίες για τις Δημόσιες Συμβάσεις: 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ. Αρμόδιοι Φορείς (εκ μετονομασίας κυρίως): Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, ΕΑΑΔΗΣΥ, Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.
G4	G4.a	2. Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Α - Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2015	ΕΑΑΔΗΣΥ	Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Α- Βλ. ΣΔ(G4)	25/04/2016		Η ενέργεια ολοκληρώθηκε καθώς η ΕΑΑΔΗΣΥ εξέδωσε τις προβλεπόμενες 6 κατευθυντήριες οδηγίες (Κ.Ο.) στην ιστοσελίδα της. Σχετικά δίδονται διευκρινήσεις με το αρ. πρωτ. 93928/ΕΥΣΣΑ 1994/01-09-2017 έγγραφο της ΕΥΣΣΑ με θέμα «Διευκρινήσεις αναφορικά με την εκπλήρωση της γενικής εκ των προτέρων αιρεσιμότητας 4

								Δημόσιες Συμβάσεις» και το οποίο έχει αναρτηθεί στην SFC.
G4	G4.a	3. Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Β - Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2016	ΕΑΑΔΗΣΥ	Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Β- Βλ. ΣΔ(G4)	09/06/2017		Η ενέργεια ολοκληρώθηκε καθώς η ΕΑΑΔΗΣΥ εξέδωσε τις προβλεπόμενες 5 κατευθυντήριες οδηγίες (Κ.Ο.) στην ιστοσελίδα της. Σχετικά δίδονται διευκρινήσεις με το αρ. πρωτ. 93928/ΕΥΣΣΑ 1994/01-09-2017 έγγραφο της ΕΥΣΣΑ με θέμα «Διευκρινήσεις αναφορικά με την εκπλήρωση της γενικής εκ των προτέρων αιρεσιμότητας 4 Δημόσιες Συμβάσεις» και το οποίο έχει αναρτηθεί στην SFC.
G4	G4.a	4. Έκδοση τυποποιημένων τευχών δημοπράτησης: Μέρος Α - Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2015	ΕΑΑΔΗΣΥ	Έκδοση τυποποιημένων τευχών δημοπράτησης: Μέρος Α- Βλ. ΣΔ(G4)	30/06/2017		Έκδοση από την ΕΑΑΔΗΣΥ των προβλεπομένων 4 πρότυπων τευχών της λίστας του 2015. Σχετικά δίδονται διευκρινήσεις με το αρ. πρωτ. 93928/ΕΥΣΣΑ 1994/01-09-2017 έγγραφο της ΕΥΣΣΑ με θέμα «Διευκρινήσεις αναφορικά με την εκπλήρωση της γενικής εκ των προτέρων αιρεσιμότητας 4 Δημόσιες Συμβάσεις» και το οποίο έχει αναρτηθεί στην SFC.
G4	G4.a	5. Έκδοση τυποποιημένων τευχών δημοπράτησης: Μέρος Β - Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2016	ΕΑΑΔΗΣΥ	Έκδοση τυποποιημένων τευχών δημοπράτησης: Μέρος Β- Βλ. ΣΔ(G4)	09/06/2017		Έκδοση από την ΕΑΑΔΗΣΥ των προβλεπομένων 3 πρότυπων τευχών της λίστας του 2016. Σχετικά

								δίδονται διευκρινήσεις με το αρ. πρωτ. 93928/ΕΥΣΣΑ 1994/01-09-2017 έγγραφο της ΕΥΣΣΑ με θέμα «Διευκρινήσεις αναφορικά με την εκπλήρωση της γενικής εκ των προτέρων αιρεσιμότητας 4 Δημόσιες Συμβάσεις» και το οποίο έχει αναρτηθεί στην SFC.
G4	G4.a	6. Λήψη μέτρων εφαρμογής του νέου συστήματος προδικαστικής προστασίας (Ν. 4281/14) - Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2016	ΕΛΛΑΔΗΣΥ Υπουργείο Δικαιοσύνης	Λήψη μέτρων εφαρμογής του νέου συστήματος προδικαστικής προστασίας (Ν. 4281/14) – Βλ. ΣΔ(G4)	17/06/2017		Ολοκληρώθηκε η λειτουργία της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) βάσει οδικού χάρτη που συμφωνήθηκε με την Ε.Ε. Σχετικά δίδονται διευκρινήσεις με το αρ. πρωτ. 93928/ΕΥΣΣΑ 1994/01-09-2017 έγγραφο της ΕΥΣΣΑ με θέμα «Διευκρινήσεις αναφορικά με την εκπλήρωση της γενικής εκ των προτέρων αιρεσιμότητας 4 Δημόσιες Συμβάσεις» και το οποίο έχει αναρτηθεί στην SFC.
G4	G4.b	1. Ολοκλήρωση δράσεων παρ. 2.7.1.3 του MoU: 4, 5(i) (ii) (v), 6,7(iii) (iv) (v) & 8 - Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2015	Γενική Γραμματεία Εμπορίου	Ολοκλήρωση δράσεων παρ. 2.7.1.3 του MoU: 4, 5(i) (ii) (v), 6,7(iii) (iv) (v) & 8 - Βλ. ΣΔ(G4)	15/06/2017		Η ενέργεια ολοκληρώθηκε καθώς: <ul style="list-style-type: none"> Η ύπαρξη ενός σημείου δημοσίευσης (one single e-notification portal/ ένα ΚΗΜΔΗΣ) ρυθμίζεται με το άρθρο 38 του ν.4412/16. Με τροποποίηση των διατάξεων του ν.4412/2016 ενεργοποιείται η πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ

							<p>για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών.</p> <ul style="list-style-type: none"> Από το τέλος του 2015 η ΓΤΕ χειρίζεται με ίδια μέσα τον τομέα των Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων. Υπάρχει διαλειτουργικότητα TED - ΕΣΗΔΗΣ. <p>Σε συνέχεια της ψήφισης του νέου νομοθετικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις συστάθηκε η εθνική ομάδα για το e-Certis και οι σχετικές πληροφορίες έχουν σταλεί στην ΕΕ (GROW-E-CERTIS@ec.europa.eu).</p> <p>Σχετικά δίδονται διευκρινήσεις με το αρ. πρωτ. 93928/ΕΥΣΣΑ 1994/01-09-2017 έγγραφο της ΕΥΣΣΑ με θέμα «Διευκρινήσεις αναφορικά με την εκπλήρωση της γενικής εκ των προτέρων αιρεσιμότητας 4 Δημόσιες Συμβάσεις» και το οποίο έχει αναρτηθεί στην SFC.</p>
G4	G4.d	1. Υιοθέτηση σε συμφωνία με την ΕΕ εκπαιδευτικού προγράμματος για ΔΣ για το 2016 - Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2015	ΕΑΑΔΗΣΥ ΕΚΔΔΑ Γενική Γραμματεία Εμπορίου Υπουργείο. Υποδομών Μεταφορών και	Υιοθέτηση σε συμφωνία με την ΕΕ, εκπαιδευτικού προγράμματος για Δημόσιες Συμβάσεις για το 2016 - Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2015	Η ενέργεια έχει ολοκληρωθεί καθώς στάλθηκε στην ΕΕ το σχεδιαζόμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το έτος 2016 για όλους τους φορείς που εμπλέκονται στις Δημόσιες Συμβάσεις

				Δικτύων				(συμπεριλαμβανομένων των φορέων κεντρικής και τοπικής διοίκησης).
--	--	--	--	---------	--	--	--	---

5.c) Μη εκπληρωθέντα κριτήρια συνδεόμενων με προτεραιότητες εκ των προτέρων αιρεσιμότητων

Συνδεόμενη με προτεραιότητες εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Κριτήριο
P5.1 - Ενεργειακή απόδοση: έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	P5.1.a - Μέτρα για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τις ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
P5.2 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	P5.2.a - Σε τομείς που υποστηρίζονται από το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα, συνεκτιμώντας κατά περίπτωση τα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης, καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή των οικείων περιοχών.

5.d) Μέτρα που έχουν ληφθεί για την τήρηση των εφαρμοστέων συνδεόμενων με προτεραιότητες εκ των προτέρων αιρεσιμότητων

Συνδεόμενη με προτεραιότητες εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Κριτήριο	Μέτρα προς λήψη	Προθεσμία	Αρμόδιος φορέας για την τήρηση	Μέτρα που λήφθηκαν	Ημερομηνία λήψης του μέτρου	Θέση της Επιτροπής	Παρατηρήσεις
P5.1	P5.1.a	1. Εκπόνηση μελέτης	30/04/2016	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) – Δ/νση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας	Εκπόνηση μελέτης	30/04/2017		Η ενέργεια ολοκληρώθηκε: Ολοκληρώθηκαν οι 3 εκθέσεις για τις ελάχιστες απαιτήσεις (μονοκατοικίες, πολυκατοικίες, γραφεία). Αρμόδιοι φορείς: Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)
P5.1	P5.1.a	2. Αποστολή Μελέτης στην ΕΕ (ΓΔ Ενέργειας) – Διαβούλευση/διαπραγμάτευση με την ΕΕ	30/04/2016	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) – Δ/νση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας	Αποστολή Μελέτης στην ΕΕ (ΓΔ Ενέργειας) – Διαβούλευση/διαπραγμάτευση με την ΕΕ	16/06/2017		Η ενέργεια ολοκληρώθηκε: Ολοκληρώθηκαν οι 3 εκθέσεις για τις ελάχιστες απαιτήσεις (μονοκατοικίες, πολυκατοικίες, γραφεία) και απεστάλησαν στην Ε.Ε.Οι ελληνικές αρχές κοινοποίησαν στην Ε.Ε. (DG

								<p>GROWTH) τα σχετικά κείμενα και ζήτησαν εξαίρεση από τη διαδικασία διαβούλευσης, η οποία και εγκρίθηκε από την Ε.Ε. με τη Γνωστοποίηση 2017/243/GR.</p> <p>Αρμόδιοι φορείς: Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)</p>
P5.1	P5.1.a	3. Τροποποίηση ΚΕΝΑΚ (εφόσον απαιτείται)	31/05/2016	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) – Δ/νση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας	Τροποποίηση ΚΕΝΑΚ (εφόσον απαιτείται)	30/06/2017		<p>Η ενέργεια ολοκληρώθηκε:</p> <p>Ο νέος ΚΕΝΑΚ είναι υπό δημοσίευση.</p> <p>Αρμόδιοι φορείς: Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)</p>
P5.2	P5.2.a	1. Διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής στις λοιπές χρήσεις ύδατος	31/12/2015	ΥΠΕΝ/ Ειδική Γραμματεία Υδάτων	Διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής στις λοιπές χρήσεις ύδατος	23/08/2016		<p>Ολοκληρώθηκε η διαδικασία αυτοαξιολόγησης των αρμόδιων</p>

								ελληνικών υπηρεσιών για την εκπλήρωση του 1ου κριτηρίου της αιρεσιμότητας και αναρτήθηκαν οι σχετικές δύο (2) επιστολές με ΑΠ 63717/ΕΥΣΣΑ 1352/ 07.06.2017 και ΑΠ 68750/ΕΥΣΣΑ 1438/ 20.06.2017 στην SFC.
P5.2	P5.2.a	2. Διαβούλευση επί της πρότασης τιμολογιακής πολιτικής με τη Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων και με Φορείς.	31/03/2016	ΥΠΕΝ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων	Διαβούλευση επί της πρότασης τιμολογιακής πολιτικής με τη Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων και με Φορείς για λοιπές χρήσεις	01/09/2016		Ολοκληρώθηκε η διαδικασία αυτοαξιολόγησης των αρμόδιων ελληνικών υπηρεσιών για την εκπλήρωση του 1ου κριτηρίου της αιρεσιμότητας και αναρτήθηκαν οι σχετικές δύο (2) επιστολές με ΑΠ 63717/ΕΥΣΣΑ 1352/ 07.06.2017 και ΑΠ 68750/ΕΥΣΣΑ 1438/ 20.06.2017 στην SFC.
P5.2	P5.2.a	3. Τελική διαμόρφωση και έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής για την ύδρευση	30/04/2016	ΥΠΕΝ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Εισήγηση) Εθνική Επιτροπή Υδάτων (Απόφαση έγκρισης)	Τελική διαμόρφωση και έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής για την ύδρευση	22/05/2017		Ολοκληρώθηκε η διαδικασία αυτοαξιολόγησης των αρμόδιων ελληνικών υπηρεσιών για την εκπλήρωση του 1ου κριτηρίου της αιρεσιμότητας και αναρτήθηκαν

							<p>οι σχετικές δύο (2) επιστολές με ΑΠ 63717/ΕΥΣΣΑ 1352/ 07.06.2017 και ΑΠ 68750/ΕΥΣΣΑ 1438/ 20.06.2017 στην SFC. Σχετικά δίδονται διευκρινήσεις με το αρ. πρωτ. 101205/ΕΥΣΣΑ 2062/21-09-2017 έγγραφο της ΕΥΣΣΑ με θέμα «Απάντηση σε επιστολή της Ε. Επιτροπής σχετικά με μέτρα που ελήφθησαν για την εκπλήρωση εφαρμοστέας εκ των προτέρων αιρεσιμότητας που αφορά τον τομέα των υδάτων» και το οποίο έχει αναρτηθεί στην SFC.</p>
P5.2	P5.2.a	4.Τελική διαμόρφωση και έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής για τις λοιπές χρήσεις ύδατος	30/09/2016	ΥΠΕΝ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Εισήγηση) Εθνική Επιτροπή Υδάτων (Απόφαση έγκρισης)	Τελική διαμόρφωση και έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής για τις λοιπές χρήσεις ύδατος	22/05/2017	<p>Ολοκληρώθηκε η διαδικασία αυτοαξιολόγησης των αρμόδιων ελληνικών υπηρεσιών για την εκπλήρωση του 1ου κριτηρίου της αιρεσιμότητας και αναρτήθηκαν οι σχετικές δύο (2) επιστολές με ΑΠ 63717/ΕΥΣΣΑ 1352/ 07.06.2017</p>

								<p>και ΑΠ 68750/ΕΥΣΣΑ 1438/ 20.06.2017 στην SFC. Σχετικά δίδονται διευκρινήσεις με το αρ. πρωτ. 101205/ΕΥΣΣΑ 2062/21-09-2017 έγγραφο της ΕΥΣΣΑ με θέμα «Απάντηση σε επιστολή της Ε. Επιτροπής σχετικά με μέτρα που ελήφθησαν για την εκπλήρωση εφαρμοστέας εκ των προτέρων αιρεσιμότητας που αφορά τον τομέα των υδάτων» και το οποίο έχει αναρτηθεί στην SFC.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--

5.e) (Προαιρετικές) πρόσθετες πληροφορίες για τη συμπλήρωση των πληροφοριών που παρέχονται στον πίνακα σχετικά με τα «μέτρα που λήφθηκαν»

Στους παρακάτω επισυναπτόμενους πίνακες 5.1-5.5 για τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες και τα επιμέρους κριτήρια που δεν είχαν εκπληρωθεί κατά την έγκριση του ΠΑΑ παρατίθενται τόσο μέτρα – ενέργειες που αναλύθηκαν στις ενότητες 5α και 5β και είχαν περιγραφεί και περιέχονται στο εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014-2020, αλλά και επιπλέον μέτρα – ενέργειες οι οποίες περιγράφηκαν μετά την έγκριση του ΠΑΑ 2014-2020, οπότε και δεν περιέχονται στο εγκεκριμένο ΠΑΑ . Αυτά τα επιπλέον μέτρα – ενέργειες εξειδικεύτηκαν μετά την έγκριση του ΠΑΑ 2014-2020 κατά την πορεία υλοποίησης και λήψης μέτρων για την εκπλήρωση των αιρεσιμοτήτων και συνήθως εξειδικεύουν ή συμπληρώνουν μέτρα και ενέργειες τα οποία έχουν συμπεριληφθεί στο ΠΑΑ 2014-2020. Τα σχετικά στοιχεία του πίνακα προέρχονται από το συντονιστικό Υπουργείο για ζητήματα ΕΣΠΑ (βλ. Εθνική Αρχή Συντονισμού /Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής Σχεδιασμού Αξιολόγησης) και αφορά την συμπλήρωση των ετήσιων εκθέσεων 2017 στην SFC, με έμφαση στο υπόδειγμα για τα λοιπά Ταμεία εκτός ΕΓΤΑΑ (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ).Προαιρετικό.

ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΑ G4 -ΚΡΙΤΗΡΙΟ G4a - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων Ένωσης περί Δημοσίων Συμβάσεων

Ληφθέντα μέτρα	Προθεσμία	Αρμόδιοι φορείς	Το μέτρο ολοκληρώθηκε εντός της προθεσμίας	Τα κριτήρια πληρούνται	Παρατηρήσεις
			(ΝΑΙ/ΟΧΙ)	(ΝΑΙ/ΟΧΙ)	
Δευτερογενής νομοθεσία ανάθεσης ΔΣ έργων, προμηθειών, υπηρεσιών (αρ. 172 ν. 4281/2014) – Βλ. ΣΔ(G4)	1/5/2015	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Ο ν.4281/2014 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε με τον ν.4412/16 και τον ν.4413/16 -το νέο νομοθετικό πλαίσιο ψηφίστηκε στις 08.08.2016- οπότε δεν προκύπτει πλέον ανάγκη έκδοσης των προβλεπόμενων στο άρθρο 172 του ν.4281/14.
Ενσωμάτωση των νέων ευρωπαϊκών οδηγιών για τις Δημόσιες Συμβάσεις- Βλ. ΣΔ(G4)	18/4/2016	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια ολοκληρώθηκε καθώς στις 08.08.2016 ψηφίστηκε το νέο νομοθετικό πλαίσιο (ν.4412/16 και ν.4413/16) για τις δημόσιες συμβάσεις το οποίο ενσωματώνει τις νέες ευρωπαϊκές Οδηγίες για τις Δημόσιες Συμβάσεις: 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ..
Υποβολή στην ΕΕ λίστας κατευθυντήριων οδηγιών/ερευνητικών εγκυκλίων: Μέρος Α & Β- Βλ. ΣΔ(G4)	31/1/2015	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια ολοκληρώθηκε καθώς στις 30.01.2015 στάλθηκε με email στις υπηρεσίες της ΕΕ ο προγραμματισμός έκδοσης κατευθυντήριων οδηγιών: 6 κατευθυντήριες οδηγίες για το έτος 2015 (λίστα 2015) και 5 κατευθυντήριες οδηγίες για το έτος 2016 (λίστα 2016).
Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών/ερευνητικών εγκυκλίων: Μέρος Α- Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2015	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια ολοκληρώθηκε καθώς η ΕΑΑΔΗΣΥ εξέδωσε τις προβλεπόμενες 6 κατευθυντήριες οδηγίες (Κ.Ο.) στην ιστοσελίδα της.
Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών/ερευνητικών εγκυκλίων: Μέρος Β- Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2016	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια ολοκληρώθηκε καθώς η ΕΑΑΔΗΣΥ εξέδωσε τις προβλεπόμενες 5 κατευθυντήριες οδηγίες (Κ.Ο.) στην ιστοσελίδα της.
Προσδιορισμός τευχών δημοπράτησης που θα τυποποιηθούν: Μέρος Α & Β- Βλ. ΣΔ(G4)	31/1/2015	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια ολοκληρώθηκε καθώς στις 30.01.2015 στάλθηκε με email στις υπηρεσίες της ΕΕ ο προγραμματισμός έκδοσης πρότυπων τευχών: 4 πρότυπα τεύχη για το έτος 2015 (λίστα 2015) και 3 πρότυπα τεύχη για το έτος 2016 (λίστα 2016).
Έκδοση τυποποιημένων τευχών δημοπράτησης: Μέρος Α- Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2015	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Έκδοση από την ΕΑΑΔΗΣΥ των προβλεπόμενων 4 πρότυπων τευχών της λίστας του 2015.
Έκδοση τυποποιημένων τευχών δημοπράτησης: Μέρος Β- Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2016	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Έκδοση από την ΕΑΑΔΗΣΥ των προβλεπόμενων 3 πρότυπων τευχών της λίστας του 2016.
Υποβολή στην ΕΕ σχεδίου εφαρμογής του νέου συστήματος προδικαστικής προστασίας	1/5/2015	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Δικαιοσύνης	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Ολοκληρώθηκε η λειτουργία της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) βάσει οδικού χάρτη που συμφωνήθηκε με την Ε.Ε.
Λήψη μέτρων εφαρμογής του νέου συστήματος προδικαστικής προστασίας (Ν. 4281/14) – Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2016	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Δικαιοσύνης	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Ολοκληρώθηκε η λειτουργία της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) βάσει οδικού χάρτη που συμφωνήθηκε με την Ε.Ε.

Πίνακας 5.1

ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΑ G4 -ΚΡΙΤΗΡΙΟ G4b - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων)

Ληφθέντα μέτρα	Προθεσμία	Αρμόδιοι φορείς	Το μέτρο ολοκληρώθηκε εντός της προθεσμίας	Τα κριτήρια πληρούνται	Παρατηρήσεις
			(ΝΑΙ/ΟΧΙ)	(ΝΑΙ/ΟΧΙ)	
Ολοκλήρωση δράσεων παρ. 2.7.1.3 του MoU: 4, 5(i) (ii) (v), 6.7(iii) (iv) (v) & 8 - Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2015	Γενική Γραμματεία Εμπορίου	ΟΧΙ	ΝΑΙ	<p>Η ενέργεια ολοκληρώθηκε καθώς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ύπαρξη ενός σημείου δημοσίευσης (one single e-notification portal/ ένα ΚΗΜΔΗΣ) ρυθμίζεται με το άρθρο 38 του ν.4412/16. • Με τροποποίηση των διατάξεων του ν.4412/2016 ενεργοποιείται η πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών. • Από το τέλος του 2015 η ΓΓΕ χειρίζεται με ίδια μέσα τον τομέα των Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων. • Υπάρχει διαλειτουργικότητα TED - ΕΣΗΔΗΣ. • Σε συνέχεια της ψήφισης του νέου νομοθετικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις συστάθηκε η εθνική ομάδα για το e-Certis και οι σχετικές πληροφορίες έχουν σταλεί στην ΕΕ (GROW-E-CERTIS@ec.europa.eu).
Άνοιγμα αγοράς παροχής υπηρεσιών e-procurement σε ιδιώτες (Διασύνδεση με promitheus) Βλ. ΣΔ(G4)	30/4/2015	Γενική Γραμματεία Εμπορίου	ΟΧΙ	ΝΑΙ	<p>Η ενέργεια ολοκληρώθηκε καθώς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ύπαρξη ενός σημείου δημοσίευσης (one single e-notification portal/ ένα ΚΗΜΔΗΣ) ρυθμίζεται με το άρθρο 38 του ν.4412/16. • Με τροποποίηση των διατάξεων του ν.4412/2016 ενεργοποιείται η πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών. • Από το τέλος του 2015 η ΓΓΕ χειρίζεται με ίδια μέσα τον τομέα των Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων. • Υπάρχει διαλειτουργικότητα TED - ΕΣΗΔΗΣ. • Σε συνέχεια της ψήφισης του νέου νομοθετικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις συστάθηκε η εθνική ομάδα για το e-Certis και οι σχετικές πληροφορίες έχουν σταλεί στην ΕΕ (GROW-E-CERTIS@ec.europa.eu).

Πίνακας 5.2

ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΑ G4 -ΚΡΙΤΗΡΙΟ G4b - Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για κανόνες της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων)

Ληφθέντα μέτρα	Προθεσμία	Αρμόδιοι φορείς	Το μέτρο ολοκληρώθηκε εντός της προθεσμίας	Τα κριτήρια πληρούνται	Παρατηρήσεις
			(ΝΑΙ/ΟΧΙ)	(ΝΑΙ/ΟΧΙ)	
1. Υιοθέτηση σε συμφωνία με την ΕΕ, εκπαιδευτικού προγράμματος για Δ. Σ. για το 2015 - Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2014	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια έχει ολοκληρωθεί καθώς στις 10.12.2014 στάλθηκε στην ΕΕ το σχεδιαζόμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το έτος 2015 για όλους τους φορείς που εμπλέκονται στις Δημόσιες Συμβάσεις (συμπεριλαμβανομένων των φορέων κεντρικής και τοπικής διοίκησης). Ενώ στις 19.12.2014 στάλθηκαν και οι ζητούμενες από την ΕΕ πρόσθετες πληροφορίες.
		ΕΚΔΔΑ			
		Γενική Γραμματεία Εμπορίου			
		Υπουργείο, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων			
2. Υιοθέτηση σε συμφωνία με την ΕΕ, εκπαιδευτικού προγράμματος για Δημόσιες Συμβάσεις για το 2016 - Βλ. ΣΔ(G4)	31/12/2015	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια έχει ολοκληρωθεί καθώς στάλθηκε στην ΕΕ το σχεδιαζόμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το έτος 2016 για όλους τους φορείς που εμπλέκονται στις Δημόσιες Συμβάσεις (συμπεριλαμβανομένων των φορέων κεντρικής και τοπικής διοίκησης).
		ΕΚΔΔΑ			
		Γενική Γραμματεία Εμπορίου			
		Υπουργείο, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων			
3. Υιοθέτηση σε συμφωνία με ΕΕ, κυλούμενου εκπαιδευτικού προγράμματος ΔΑ & σχετικών φορέων Βλ.ΣΔ(G4)	31/12/2014	Εθνική Αρχή Συντονισμού	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια έχει ολοκληρωθεί καθώς στις 15.2.2014 στάλθηκε στην ΕΕ το σχεδιαζόμενο κυλούμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα όσον αφορά τις Δημόσιες Συμβάσεις, για τις διαχειριστικές αρχές και τους φορείς που εμπλέκονται στην διαχείριση και υλοποίηση των ΕΔΕΤ .
		ΕΑΑΔΗΣΥ			
		ΜΟΔ ΑΕ			
4. Προσθήκη στον «Δίαυλο» λειτουργίας ανταλλαγής πληροφοριών/ καλών πρακτικών μεταξύ ΔΑ- Βλ ΣΔ(G4)	30/6/2015	Εθνική Αρχή Συντονισμού	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια έχει ολοκληρωθεί καθώς φορτώνονται στην e-Library της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «Δίαυλος» τα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις αρχεία/ έγγραφα.
		ΜΟΔ ΑΕ			
5. Υποστήριξη δικαιούχων κεντρικών/ τοπικών αναθετουσών αρχών/ φορέων για τη νέα νομοθεσία. Βλ.ΣΔ(G4)	30/6/2015	ΕΑΑΔΗΣΥ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια έχει ολοκληρωθεί καθώς: · Η ΕΑΑΔΗΣΥ παρέχει συνεχή υποστήριξη στις αναθέτουσες αρχές, με την έκδοση γενικών κατευθύνσεων και οδηγιών (κατευθυντήριες οδηγίες, προτυποποίηση, συχνές ερωτήσεις-απαντήσεις, συμβουλές). · Η ΕΥΘΥ παρέχει συνεχή υποστήριξη σε όλες τις Διαχειριστικές Αρχές σε θέματα αφορούν στην εφαρμογή των Δημοσίων Συμβάσεων στα συγχρηματοδοτούμενα έργα.
		Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας			

Πίνακας 5.3

ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΑ 5.1 -ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5.1.α- Μέτρα συμμόρφωσης με ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων)

Ληφθέντα μέτρα	Προθεσμία	Αρμόδιοι φορείς	Το μέτρο ολοκληρώθηκε εντός της προθεσμίας	Τα κριτήρια πληρύνονται	Παρατηρήσεις
			(ΝΑΙ/ΟΧΙ)	(ΝΑΙ/ΟΧΙ)	
Έναρξη υλοποίησης μελέτης	30/10/2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια ολοκληρώθηκε: Συστάθηκε Επιτροπή Συντονισμού για την επικαιροποίηση της εθνικής νομοθεσίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΑ ΑΠ 170914/109 22/01/2018)
Εκπόνηση μελέτης	30/4/2015	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια ολοκληρώθηκε: Ολοκληρώθηκαν οι 3 εκθέσεις για τις ελάχιστες απαιτήσεις (μονοκατοικίες, πολυκατοικίες, γραφεία).
Αποστολή Μελέτης στην ΕΕ (ΓΔ Ενέργειας) – Διαβούλευση/διαπραγμάτευση με την ΕΕ	31/5/2015	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια ολοκληρώθηκε: Ολοκληρώθηκαν οι 3 εκθέσεις για τις ελάχιστες απαιτήσεις (μονοκατοικίες, πολυκατοικίες, γραφεία) και απεστάλησαν στην Ε.Ε. Οι ελληνικές αρχές κοινοποίησαν στην Ε.Ε. (DG GROWTH) τα σχετικά κείμενα και ζήτησαν εξαιρεση από τη διαδικασία διαβούλευσης, η οποία και εγκρίθηκε από την Ε.Ε. με τη Γνωστοποίηση 2017/243/GR.
Τροποποίηση ΚΕΝΑΚ (εφόσον απαιτείται)	30/9/2015	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Η ενέργεια ολοκληρώθηκε: Ο νέος ΚΕΝΑΚ είναι υπό δημοσίευση.

Πίνακας 5.4

ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΑ 5.2 -ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5.2.α- Σε τομείς που υποστηρίζονται από ΕΓΤΑΑ εξασφάλιση της ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος)

Ληφθέντα μέτρα	Προθεσμία	Αρμόδιοι φορείς	Το μέτρο ολοκληρώθηκε εντός της προθεσμίας	Τα κριτήρια πληρούνται	Παρατηρήσεις
			(ΝΑΙ/ΟΧΙ)	(ΝΑΙ/ΟΧΙ)	
Διαμόρφωση πρότασης της τιμολογιακής πολιτικής στον τομέα ύδρευσης	30/8/2015	ΥΠΕΚΑ / Ειδική Γραμματεία Υδάτων	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Ολοκληρώθηκε η διαδικασία αυτοαξιολόγησης των αρμόδιων ελληνικών υπηρεσιών για την εκπλήρωση του του κριτηρίου της αιρεσιμότητας και αναρτήθηκαν οι σχετικές δύο (2) επιστολές με ΑΠ 63717/ΕΥΣΣΑ 1352/ 07.06.2017 και ΑΠ 68750/ΕΥΣΣΑ 1438/ 20.06.2017 στην SFC.
Διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής στις λοιπές χρήσεις ύδατος	31/12/2015	ΥΠΕΚΑ / Ειδική Γραμματεία Υδάτων	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Ολοκληρώθηκε η διαδικασία αυτοαξιολόγησης των αρμόδιων ελληνικών υπηρεσιών για την εκπλήρωση του του κριτηρίου της αιρεσιμότητας και αναρτήθηκαν οι σχετικές δύο (2) επιστολές με ΑΠ 63717/ΕΥΣΣΑ 1352/ 07.06.2017 και ΑΠ 68750/ΕΥΣΣΑ 1438/ 20.06.2017 στην SFC.
Συγκρότηση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Υδάτων	30/8/2015	ΥΠΕΚΑ (Απαιτείται Απόφαση Υπουργού)	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Ολοκληρώθηκε η διαδικασία αυτοαξιολόγησης των αρμόδιων ελληνικών υπηρεσιών για την εκπλήρωση του του κριτηρίου της αιρεσιμότητας και αναρτήθηκαν οι σχετικές δύο (2) επιστολές με ΑΠ 63717/ΕΥΣΣΑ 1352/ 07.06.2017 και ΑΠ 68750/ΕΥΣΣΑ 1438/ 20.06.2017 στην SFC.
Διαβούλευση επί της πρότασης τιμολογιακής πολιτικής με τη Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων και με Φορείς για λοιπές χρήσεις	31/3/2016	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Ολοκληρώθηκε η διαδικασία αυτοαξιολόγησης των αρμόδιων ελληνικών υπηρεσιών για την εκπλήρωση του του κριτηρίου της αιρεσιμότητας και αναρτήθηκαν οι σχετικές δύο (2) επιστολές με ΑΠ 63717/ΕΥΣΣΑ 1352/ 07.06.2017 και ΑΠ 68750/ΕΥΣΣΑ 1438/ 20.06.2017 στην SFC.
Διαβούλευση επί της πρότασης τιμολογιακής πολιτικής με τη Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων και με Φορείς για ύδρευση.	30/9/2015	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Ολοκληρώθηκε η διαδικασία αυτοαξιολόγησης των αρμόδιων ελληνικών υπηρεσιών για την εκπλήρωση του του κριτηρίου της αιρεσιμότητας και αναρτήθηκαν οι σχετικές δύο (2) επιστολές με ΑΠ 63717/ΕΥΣΣΑ 1352/ 07.06.2017 και ΑΠ 68750/ΕΥΣΣΑ 1438/ 20.06.2017 στην SFC.
Τελική διαμόρφωση και έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής για την ύδρευση	30/4/2016	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Εισήγηση) Εθνική Επιτροπή Υδάτων (Απόφαση έγκρισης)	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Ολοκληρώθηκε η διαδικασία αυτοαξιολόγησης των αρμόδιων ελληνικών υπηρεσιών για την εκπλήρωση του του κριτηρίου της αιρεσιμότητας και αναρτήθηκαν οι σχετικές δύο (2) επιστολές με ΑΠ 63717/ΕΥΣΣΑ 1352/ 07.06.2017 και ΑΠ 68750/ΕΥΣΣΑ 1438/ 20.06.2017 στην SFC.
Τελική διαμόρφωση και έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής για τις λοιπές χρήσεις ύδατος	30/9/2016	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Εισήγηση) Εθνική Επιτροπή Υδάτων (Απόφαση έγκρισης)	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Ολοκληρώθηκε η διαδικασία αυτοαξιολόγησης των αρμόδιων ελληνικών υπηρεσιών για την εκπλήρωση του του κριτηρίου της αιρεσιμότητας και αναρτήθηκαν οι σχετικές δύο (2) επιστολές με ΑΠ 63717/ΕΥΣΣΑ 1352/ 07.06.2017 και ΑΠ 68750/ΕΥΣΣΑ 1438/ 20.06.2017 στην SFC.

Πίνακας.5.5

6. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Το ελληνικό ΠΑΑ 2014-2020 δεν περιλαμβάνει υποπρογράμματα.

7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

7.a) CEQ01-1A - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την καινοτομία, τη συνεργασία και την ανάπτυξη της βάσης γνώσεων στις αγροτικές περιοχές;

7.a1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 1Α συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

M02 – Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

M16 – Συνεργασία

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρα που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές είναι τα παρακάτω:

M19 - Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER

Τα M01, M02 και M16 δεν έχουν ακόμα ενεργοποιηθεί και ως εκ τούτου το κοινό ερώτημα δεν μπορεί να απαντηθεί.

7.a2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Τα έργα του ΠΑΑ είναι καινοτόμα και βασίζονται στην ανάπτυξη γνώσεων	Σ1: Ποσοστό δαπανών δυνάμει των άρθρων 14, 15 και 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 όσον αφορά τις συνολικές δαπάνες για το ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 1Α)	
Έχουν δημιουργηθεί επιχειρησιακές ομάδες		
Ποικιλία των εταίρων που συμμετέχουν στις επιχειρησιακές ομάδες ΕΣΚ		Αριθμός και είδη εταίρων που συμμετέχουν σε έργα συνεργασίας
Οι επιχειρησιακές ομάδες ΕΣΚ έχουν υλοποιήσει και διαδώσει καινοτόμες δράσεις		Αριθμός υποστηριζόμενων καινοτόμων δράσεων που έχουν υλοποιηθεί και διαδοθεί από επιχειρησιακές ομάδες ΕΣΚ

7.a3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

7.a4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο13 - Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν συμβουλές	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο16 - Αριθμός υποστηριζόμενων ομάδων ΕΣΚ, αριθμός υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων ΕΣΚ και αριθμός και τύπος εταίρων σε ομάδες ΕΣΚ	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο17 - Αριθμός υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων συνεργασίας (εκτός των ΕΣΚ)	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Σ1: Ποσοστό δαπανών δυνάμει των άρθρων 14, 15 και 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 όσον αφορά τις συνολικές δαπάνες για το ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 1Α)	Ναι	0%			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός και είδη εταίρων που συμμετέχουν σε έργα συνεργασίας	Όχι				
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός υποστηριζόμενων καινοτόμων δράσεων που έχουν υλοποιηθεί και διαδοθεί από επιχειρησιακές ομάδες ΕΣΚ	Όχι				

7.a5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

7.a6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

-

7.a7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.b) CEQ02-1B - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της γεωργίας, της παραγωγής τροφίμων, της δασοκομίας και της έρευνας και καινοτομίας, μεταξύ άλλων για τον σκοπό της βελτίωσης της περιβαλλοντικής διαχείρισης και αποδοτικότητας;

7.b1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 1B συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M16 - Συνεργασία

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Δεν υπάρχουν Μέτρα με δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ

Δεν έχει ενεργοποιηθεί το Μέτρο και ως εκ τούτου το κοινό ερώτημα δεν μπορεί να απαντηθεί.

7.b2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
		Αριθμός και είδη εταιρών που συμμετέχουν σε έργα συνεργασίας
Έχει καθιερωθεί μακροπρόθεσμη συνεργασία μεταξύ των τομέων στους τομείς της γεωργίας, της παραγωγής τροφίμων και της δασοκομίας και ιδρυμάτων έρευνας και καινοτομίας	Σ2: συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013) (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...) (τομέας επικέντρωσης 1B)	Επιχειρησιακές ομάδες που συνεχίζουν την συνεργασία τους μετά την διακοπή της χρηματοδότησης
Έχουν υλοποιηθεί δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των τομέων της γεωργίας, της παραγωγής τροφίμων και της δασοκομίας και της έρευνας και καινοτομίας για τον σκοπό της βελτίωσης της περιβαλλοντικής διαχείρισης και αποδοτικότητας		Αριθμός Συνεργασιών στο πλαίσιο του Μέτρου 16.5

7.b3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

-

7.b4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
--------------	--------------------------------------	---------	-------------	-------------------------------	---------------------------	---------------------------------

Κοινός δείκτης εκροών	Ο16 - Αριθμός υποστηριζόμενων ομάδων ΕΣΚ, αριθμός υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων ΕΣΚ και αριθμός και τύπος εταίρων σε ομάδες ΕΣΚ	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο17 - Αριθμός υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων συνεργασίας (εκτός των ΕΣΚ)	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Σ2: συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013) (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...) (τομέας επικέντρωσης 1B)	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός και είδη εταίρων που συμμετέχουν σε έργα συνεργασίας	Όχι				ΟΠΣΑΑ, Αιτήσεις δικαιούχων
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Επιχειρησιακές ομάδες που συνεχίζουν την συνεργασία τους μετά την διακοπή της χρηματοδότησης	Όχι				Έρευνα πεδίου
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός Συνεργασιών στο πλαίσιο του Μέτρου 16.5	Όχι				ΟΠΣΑΑ, Αιτήσεις δικαιούχων

7.b5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

--

7.b6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

-

7.b7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.c) CEQ03-1C - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει τη διά βίου μάθηση και την επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας;

7.c1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 1Γ συμβάλλει μόνο το Μέτρο Μ01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Δεν υπάρχουν Μέτρα με δευτερεύουσες συνεισφορές στην περιοχή εστίασης

Το Μέτρο Μ01 δεν έχει ενεργοποιηθεί και ως εκ τούτου το κοινό ερώτημα δεν μπορεί να απαντηθεί.

7.c2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχει αυξηθεί ο αριθμός του αγροτικού πληθυσμού που έχει ολοκληρώσει προγράμματα διά βίου μάθησης και επαγγελματικής κατάρτισης στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας	Σ3: Συνολικός αριθμός καταρτισμένων συμμετεχόντων δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 (τομέας επικέντρωσης 1Γ)	

7.c3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

-

7.c4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	Ο11 - Αριθμός παρεχόμενων ημερών κατάρτισης	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο12 - Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Σ3: Συνολικός αριθμός καταρτισμένων συμμετεχόντων δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 (τομέας επικέντρωσης 1Γ)	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.

7.c5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

-

7.c6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

-

7.c7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.d) CEQ04-2A - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας, στην αναδιάρθρωση και στον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη, ειδικότερα μέσω της αύξησης της συμμετοχής τους στην αγορά και της διαφοροποίησης της γεωργίας;

7.d1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 2Α συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

- Δράση 1.1.1 «Δράσεις κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις»
- Δράση 1.1.2 «Δράσεις κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση μέτρων του ΠΑΑ»
- Υπομέτρο 1.2 «στήριξη για δραστηριότητες επίδειξης και δράσεις ενημέρωσης»
- Υπομέτρο 1.3 «στήριξη για βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές με επίκεντρο τη διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων και δασών, καθώς και επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και δάση»

M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες

- Υπομέτρο 2.1 «στήριξη για αποκόμιση οφέλους από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών»
- Υπομέτρο 2.3 «στήριξη για την εκπαίδευση συμβούλων»

M04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

- Δράση 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης»
- Δράση 4.3.2 «Έργα Αναδασμών»
- Δράση 4.3.4 «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις»

M06 - Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων

- Υπομέτρο 6.3 «ενισχύσεις για τη σύσταση επιχείρησης για την ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων»

M16 – Συνεργασία

- M16.1 «στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας»
- M16.2 «στήριξη για πιλοτικά έργα και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διαδικασιών και τεχνολογιών»

Από το σύνολο των Μέτρων έχει ενεργοποιηθεί μόνο το Μέτρο 4 με τα μεταφερόμενα έργα του Μέρους 121 του ΠΑΑ 2007-2013.

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρα που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές είναι τα παρακάτω:

M06 - Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων, από την ΠΕ 2Β

- Υπομέτρο 6.1 - ενισχύσεις για τη σύσταση επιχείρησης από νέους γεωργούς

M14 - Καλή διαβίωση των ζώων, από την ΠΕ 3Α

- Υπομέτρο 14.1 - ενίσχυση για την ορθή μεταχείριση των ζώων

7.d2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχει αυξηθεί η γεωργική παραγωγή ανά ετήσια μονάδα εργασίας των υποστηριζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων	A2: Αλλαγή στη γεωργική παραγωγή των υποστηριζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων/ΕΜΕ (ετήσια μονάδα εργασίας) (τομέας επικέντρωσης 2Α)*	
Οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις έχουν εκσυγχρονιστεί	R1 / Σ4: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την πραγματοποίηση επενδύσεων με σκοπό την αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό (τομέας επικέντρωσης 2Α)	Ποσοστό υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων που αύξησαν το οικονομικό μέγεθος τους.
Οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις έχουν αναδιάρθρωθεί	R1 / Σ4: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την πραγματοποίηση επενδύσεων με σκοπό την αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό (τομέας επικέντρωσης 2Α)	Ποσοστό υποστηριζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων που άλλαξαν τεχνοοικονομικό προσανατολισμό

7.d3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Ποσοτικές μέθοδοι:

i) Λόγοι χρησιμοποίησης της μεθόδου

Το κοινό ερώτημα ζητά τη μέτρηση του βαθμού που οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας, στην αναδιάρθρωση και στον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη. Συνεπώς χρησιμοποιήθηκαν ποσοτικές μέθοδοι ώστε να προκύψουν μετρήσιμα αποτελέσματα.

Για τον σκοπό αυτό, εκτός από τις εκμεταλλεύσεις που έλαβαν στήριξη από το ΠΑΑ δημιουργήθηκε «control group», αποτελούμενο από τον αντίστοιχο λοιπό πληθυσμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (που δεν έλαβαν ενίσχυση), για την εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τις καθαρές επιπτώσεις (dead weight) και την απάντηση στο τι θα είχε συμβεί χωρίς το Πρόγραμμα (counterfactual), όπως και για την εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με την συμβολή της ΠΕ2Α (δηλ. των Μέτρων που συνεισφέρουν στην ΠΕ2Α και ειδικά για το 2016 μόνον το M04) στις τιμές των δεικτών, ο Αξιολογητής προσπάθησε να εφαρμόσει τη μέθοδο **διαφορά στην διαφορά (DID)**.

ii) Περιγραφή μεθόδων για τον υπολογισμό των ποσοστών, ακαθάριστων και καθαρών (εφόσον εφαρμόζεται) τιμών κοινών και συμπληρωματικών δεικτών αποτελέσματος, ή άλλως δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν (εκροής, κοινού πλαισίου)

Οι κοινοί δείκτες αποτελέσματος που χρησιμοποιήθηκαν είναι : 1) Αλλαγή στη γεωργική παραγωγή (αξία γεωργικής παραγωγής-Standard Output) των υποστηριζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων/ΕΜΕ και 2) Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την πραγματοποίηση επενδύσεων με σκοπό την αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό, ενώ οι πρόσθετοι δείκτες αποτελέσματος που σχετίζονται με το κριτήριο αξιολόγησης «εκμεταλλεύσεις που εκσυγχρονίστηκαν, εκμεταλλεύσεις που αναδιάρθρωθηκαν» λόγω της ένταξής τους στο επενδυτικό Μέτρο, είναι : 3) Ποσοστό υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων που αύξησαν το οικονομικού μεγέθους τους και 4) Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που άλλαξαν τεχνοοικονομικό προσανατολισμό. Οι πρόσθετοι δείκτες θα αναδείξουν το κατά πόσον οι υποστηριζόμενες επενδύσεις συνέβαλλαν σε σημαντική αύξηση του οικονομικού μεγέθους των εκμεταλλεύσεων αφενός και αφετέρου εάν ώθησαν τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε αναδιάρθρωση της παραγωγής τους.

Οι προαναφερόμενοι, κοινοί δείκτες αποτελέσματος και οι πρόσθετοι δείκτες αποτελέσματος, για τις εκμεταλλεύσεις που ενισχύθηκαν «μετρούν» τις επιπτώσεις εφαρμογής του Μ04, (αφού πρόκειται για το μόνο Μέτρο που συμβάλλει στην ΠΕ2Α και περιλαμβάνει ολοκληρωμένα έργα εντός του 2016. Τα ολοκληρωμένα έργα αφορούν αποκλειστικά γεωργικές εκμεταλλεύσεις που εντάχθηκαν στο Μ121 του ΠΑΑ 2007-2013 και αποπληρώθηκε το επενδυτικό τους σχέδιο το 2016, με χρηματοδότηση από το υπομέτρο 4.1.1 του ΠΑΑ 2014-2020. Οι ακαθάριστες τιμές των δεικτών υπολογίστηκαν με την σύγκριση τους μεταξύ των περιόδων 2015 (που στην πράξη ολοκληρώθηκε το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης) και το 2011 (έτος που εκμεταλλεύσεις εντάχθηκαν στο Μέτρο 121). Οι καθαρές τιμές των δεικτών προέκυψαν από την σύγκριση των αντίστοιχων δεικτών που υπολογίστηκαν για τις υπόλοιπες εκμεταλλεύσεις της χώρας που έχουν καταγραφεί στις βάσεις δεδομένων του ΟΣΔΕ της χώρας, κατά το 2011, με απασχόληση άνω της 0,5 ΕΜΕ και δεν έχουν ενταχθεί στο Μέτρο 121 και οι οποίες αποτελούν το control group . Η απασχόληση άνω της 0,5 ΕΜΕ (Ετήσια Μονάδα Εργασίας ή Μονάδα Ανθρώπινης Εργασίας/ΜΑΕ), ήταν για τις εκμεταλλεύσεις προϋπόθεση ώστε να αποκτήσουν το δικαίωμα υποβολής φακέλου υποψηφιότητας στο Μέτρο 121. Με τη μέθοδο αυτή υπολογίστηκε ο Συμπληρωματικός κοινός Δείκτης αποτελέσματος (Α2): Αλλαγή στη γεωργική παραγωγή (Standard Output) των υποστηριζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων/ΕΜΕ (ετήσια μονάδα εργασίας)

Όσον αφορά τη μέτρηση της εξέλιξης του Τεχνικοοικονομικού Προσανατολισμού (παραγωγική εξειδίκευση) των εκμεταλλεύσεων, τόσο των εξεταζόμενων όσο και όσων απαρτίζουν το control group, χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία ταξινόμησης του ΔΙΓΕΛΠ-FADN-RICA, Οι εκμεταλλεύσεις, με βάση το μέγεθος και το είδος των κλάδων που συνθέτουν την διάρθρωση παραγωγής τους, ταξινομούνται στους 19 τεχνικοοικονομικούς προσανατολισμούς (ΤΟΠ) που παρουσιάζονται σε Πίνακα στο κεφάλαιο 6 του παρόντος (Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης) και αντιστοιχούν στις αντιπροσωπευτικές παραγωγικές εξειδικεύσεις της ελληνικής γεωργίας.

Ακόμη και για το οικονομικό μέγεθος (σε ευρώ) των εκμεταλλεύσεων που βρίσκονται στις βάσεις δεδομένων του ΟΣΔΕ το 2011 και είτε χρηματοδοτηθηκαν από το Μ121 είτε όχι, χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία υπολογισμού του ΔΙΓΕΛΠ-FADN-RICA, δηλαδή με βάση το ύψος της Τυπικής Αξίας Παραγωγής-Standard Output κάθε κλάδου (ανά στρέμμα ή κεφαλή ζώου επί το μέγεθος κάθε κλάδου σε στρέμματα ή κεφαλές ζώων).

iii) Προκλήσεις στην εφαρμογή των μεθόδων που περιγράφηκαν και λύσεις που εφαρμόστηκαν

Στην πράξη ο Αξιολογητής εξετάζει τις επιπτώσεις της εφαρμογής του Μ04 αφού πρόκειται για το μοναδικό μέτρο, από αυτά που συνεισφέρουν στην ΠΕ2Α, που εφαρμόστηκε κατά το 2016 και μάλιστα με εκμεταλλεύσεις που ενταχθήκαν στο επενδυτικό μέτρο την προηγούμενη προγραμματική περίοδο

(ειδικότερα το 2011) και αποπληρώθηκαν το 2016. Επειδή ο δείκτης αποτελέσματος του ΚΠΠΑ 2007-2013 στο Μέτρο 121 του ΠΑΑ 2007-2013 ήταν η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία παραγωγής /ΜΑΕ, ενώ στο ΚΠΠΑ 201-2020 εφαρμόζεται ο δείκτης αποτελέσματος «Μεταβολή της Παραγωγής (Standard Output)/ΕΜΕ», ο λόγος Standard Output ανά ΕΜΕ υπολογίστηκε από τον αξιολογητή, τόσο για τις εξεταζόμενες εκμεταλλεύσεις όσο και για τις υπόλοιπες που απαρτίζουν το control group, με την χρήση των δεδομένων των βάσεων δεδομένων του ΟΣΔΕ για τα έτη 2011 και 2015. Το 2015 θεωρείται το τελικό έτος οριστικοποίησης της διάθρωσης των κλάδων παραγωγής των εξεταζόμενων εκμεταλλεύσεων (άρα και των πραγματοποιούμενων ελέγχων) πριν την αποπληρωμή των επενδύσεων τους.

A) Εκμεταλλεύσεις που ολοκληρώσαν επενδυτικό σχέδιο (Μέσος όρος/εκμετάλλευση)			
Έτος	ΕΜΕ/εκμετάλλευση	Αξία Παραγωγής (Standard Output)/εκμετάλλευση	Αξία Παραγωγής / ΕΜΕ
2015	4.42	61024	
2011	3.49	43989	
Πρωτοβάθμια συνεισφορά / Διαφορά 2015-2011	0.93	17035	18317 (=17035/0.93)
B) Λοιπές εκμεταλλεύσεις χωράς (μέσος όρος /εκμετάλλευση)			
Έτος	ΕΜΕ/εκμετάλλευση	Αξία Παραγωγής (Standard Output)/εκμετάλλευση	Αξία Παραγωγής / ΕΜΕ
2015	2.61	24255	
2011	2.61	23994	
Διαφορά 2015-2011	0.00	261	#
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΕΝΗ ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ (A - B)			
	ΕΜΕ/εκμετάλλευση	Αξία Παραγωγής (Standard Output)/εκμετάλλευση	Αξία Παραγωγής / ΕΜΕ
	0.93 (=0.93-0)	16774 (=17035-261)	18037 (=16774/0.93)

Αξία παραγωγής_ΕΜΕ

7.d4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Calculated gross value out of which Primary contribution	Calculated gross value out of which Secondary contribution, including LEADER/CLLD contribution	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	28.267.157,00					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	Όχι	911,00					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία

								από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	Όχι	895,00					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο11 - Αριθμός παρεχόμενων ημερών κατάρτισης	Όχι	0,00					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο12 - Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης	Όχι	0,00					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο13 - Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν συμβουλές	Όχι						Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο14 - Αριθμός καταρτιζόμενων συμβούλων	Όχι	0,00					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο16 - Αριθμός υποστηριζόμενων ομάδων ΕΣΚ, αριθμός υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων ΕΣΚ και αριθμός και τύπος εταίρων σε ομάδες ΕΣΚ	Όχι	0,00					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Α2: Αλλαγή στη γεωργική παραγωγή των υποστηριζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων/ΕΜΕ (ετήσια μονάδα εργασίας) (τομέας επικέντρωσης 2Α)*	Όχι		18.317,20	18.317,20		18.036,56	
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	ΑΠ2: Αλλαγή της γεωργικής παραγωγής στις υποστηριζόμενες γεωργικές εκμεταλλεύσεις (τομέας επικέντρωσης 2Α)*	Όχι		17.035,00	17.035,00	0,00	16.774,00	
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	ΑΠ2: ΕΜΕ (Ετήσια μονάδα εργασίας) (τομέας επικέντρωσης 2Α)	Όχι		0,93	0,93	0,00	0,93	Υπολογισμός με βάση τα στοιχεία ΟΣΔΕ 2011 και 2015 (Διαφορά 2015-2011)
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Ρ1 / Σ4: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την	Ναι	0.12%					Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με

	πραγματοποίηση επενδύσεων με σκοπό την αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό (τομέας επικέντρωσης 2Α)							στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Ποσοστό υποστηριζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων που άλλαξαν τεχνοοικονομικό προσανατολισμό	Όχι		8,00	8,00		-0,40	Υπολογισμός με βάση τα στοιχεία ΟΣΔΕ 2011 και 2015 (Διαφορά 2015-2011)
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Ποσοστό υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων που αύξησαν το οικονομικό μέγεθος τους.	Όχι		13,50	13,50		13,10	Υπολογισμός με βάση τα στοιχεία ΟΣΔΕ 2011 και 2015 (Διαφορά 2015-2011)
Κοινός δείκτης πλαισίου	C14 - Παραγωγικότητα της εργασίας στον τομέα της γεωργίας - σύνολο (2011 - 2013) (EUR/AWU)	Όχι	13.820,00					Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C27 - Συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής στον τομέα της γεωργίας - σύνολο (δείκτης) (2011 - 2013) (Index 2005 = 100)	Όχι	109,00					Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C26 - Αγροτικό επιχειρηματικό εισόδημα - Βιοτικό επίπεδο γεωργών (2012) (EUR/AWU)	Όχι	9.597,30					Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C26 - Αγροτικό επιχειρηματικό εισόδημα - Βιοτικό επίπεδο γεωργών ως ποσοστό σε σχέση με το βιοτικό επίπεδο ατόμων που απασχολούνται σε άλλους τομείς (2012) (%)	Ναι	64.42%					Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

7.d5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

--

7.d6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Οι εξεταζόμενες γεωργικές εκμεταλλεύσεις που εντάχθηκαν στο Μέτρο αποτελούν μόνο το 0,12% των εκμεταλλεύσεων της χώρας, οπότε γίνεται κατανοητή η οριακή συμβολή τους στην πρωτογενή παραγωγή της Ελλάδος. Άλλωστε πρόκειται για εντάξεις της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, οι επενδύσεις των οποίων αποπληρώθηκαν το 2016.

Όμως η χρήση του κοινού δείκτη αποτελέσματος «Μεταβολή της Παραγωγής (Standard Output)/EME», δείχνει πολύ μεγάλη θετική επίδραση του επενδυτικού Μέτρου στις εξεταζόμενες εκμεταλλεύσεις. Ειδικότερα η **καθαρή αύξηση**, (όπως υπολογίσθηκε με την εφαρμογή της μεθόδου DID που

παρουσιάστηκε ανωτέρω) μεταξύ 2011 και 2015, που οφείλεται στις νέες επενδύσεις ανέρχεται κατά μέσω όρο σε 18.037 €/ΕΜΕ, όταν η Παραγωγικότητα της εργασίας, με βάση τον κοινό δείκτη πλαισίου CCI (2016 update) ανέρχεται σε 13.220 €.

Η πολύ σημαντική αυτή θετική Μεταβολή της Παραγωγής/ΕΜΕ οφείλεται **αποκλειστικά** στην αύξηση του οικονομικού μεγέθους των εκμεταλλεύσεων.

Όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί, το 13.5% των εξεταζόμενων εκμεταλλεύσεων, μεταξύ 2011 και 2015 αυξάνει σημαντικά το οικονομικό του μέγεθος, εντασσόμενο στις μεγάλες κατηγορίες οικονομικού μεγέθους (16-39.99 ΕΜΜ και 40+ ΕΜΜ (ΕΜΜ είναι η Ευρωπαϊκή Μονάδα οικονομικού Μεγέθους που αποτελεί μετονομασία του ESU – 1ΕΜΜ ισούται με 1.200€)

Αντίθετα στις εκμεταλλεύσεις που αποτελούν το control group εμφανίζεται αύξηση του αριθμού των εκμεταλλεύσεων στις μικρές κατηγορίες οικονομικού μεγέθους από 7.99 ΕΜΜ και κάτω (δηλαδή παρατηρείται μείωση του οικονομικού μεγέθους των εκμεταλλεύσεων), ενώ αυξάνεται μόνο κατά 0.4% ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων που εντάσσεται στην κατηγορία 40+ ΕΜΜ. Επειδή οι αιτήσεις των δικαιούχων ν αξιολογήθηκαν το 2011 όπου ίσχυαν τα κριτήρια της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, όπου απαιτούνταν στην λήξη της επένδυσης μόνον η αύξηση της ΕΜΕ/ΜΑΕ ώστε να υπερβεί την μονάδα (άνω του 1), οι εκμεταλλεύσεις σχεδίασαν στην λήξη της επένδυσης, την αύξηση του (οικονομικού) μεγέθους, ώστε να επιτευχθεί και ο στόχος που ήταν η αύξηση της εργασίας.

Για τον παραπάνω λόγο παρατηρείται, μικρής μόνον έκτασης, αναδιάρθρωση των εκμεταλλεύσεων μεταξύ 2011 και 2015. Όπως φαίνεται στον Πίνακα που ακολουθεί το 8% των εξεταζόμενων εκμεταλλεύσεων αλλάζουν Τεχνικοοικονομικό Προσανατολισμό κατά την προαναφερόμενη περίοδο. Αύξηση του αριθμού των εκμεταλλεύσεων παρατηρείται κυρίως στους Τεχνικοοικονομικούς Προσανατολισμούς (παραγωγική κατεύθυνση) των κηπευτικών, πολυκαλλιέργειών, συνδυασμών εκτροφών και μεικτής φυτικής και ζωικής παραγωγής (που έχουν ανάγκη αυξημένης ανθρώπινης εργασίας), και σε βάρος κυρίως των κατευθύνσεων δημητριακά, βαμβάκι, πρόβατα και μικτή εκτροφή μηρυκαστικών. Αντίθετα μεγαλύτερης έκτασης αναδιάρθρωση παρουσιάζουν οι εκμεταλλεύσεις του control group που το 8,4% αναδιαρθρώνεται έναντι 8% των εξεταζόμενων εκμεταλλεύσεων. Στο control group εμφανίζεται αύξηση του αριθμού των εκμεταλλεύσεων στις κατηγορίες Λοιπές αροτραίες καλλιέργειες, ελαιοκομικά, κηπευτικά και άνθη και τέλος πολυκαλλιέργειες σε βάρος της Μεικτής εκτροφής μηρυκαστικών, βαμβακιού και προβάτων.

Το 67.1% των εκμεταλλεύσεων που υλοποίησαν επενδυτικό σχέδιο δήλωσε ότι τουλάχιστον μια (1) κατηγορία επενδυτικής δαπάνης που είχε σκοπό να πραγματοποιήσει (και ολοκλήρωσε) αφορά τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας. Οι κατηγορίες των επενδυτικών δαπανών αριθμός των επενδύσεων (ανά κατηγορία) που ενέταξαν στα επενδυτικά τους σχέδια, όπως παρουσιάζεται στο γράφημα που ακολουθεί, αφορούν κυρίως παραγωγικές διαδικασίες φυτικής παραγωγής (κυρίως ελκυστήρες με παρελκόμενα) που θεωρητικά αποτελεί συντελεστή εκσυγχρονισμού. Περιορισμένος αριθμός επενδυτικών δαπανών αφορούν την ζωική παραγωγή, ενώ ενδιαφέρον παρουσιάζει ο σημαντικός αριθμός επενδύσεων που αφορούν την προμήθεια αρδευτικών συστημάτων εξοικονόμησης νερού.

Αναφορικά με την χρηματοδοτική βαρύτητα των επενδυτικών κατηγοριών παρουσιάζονται μικρές διαφοροποιήσεις αφού το 56.1% των επενδυτικών δαπανών αφορούν προμήθεια ελκυστήρων και παρελκόμενα, ενώ ακολουθεί η προμήθεια και εγκατάσταση δενδρωδών καλλιέργειών, η εγκατάσταση πολυετών φυτειών και οι κτιριακές εγκαταστάσεις (αποθήκες) να συγκεντρώνουν το 18.2% των συνολικών επενδυτικών δαπανών. Η επενδυτική δαπάνη για αρδευτικά συστήματα εξοικονόμησης ύδατος απορροφά το 5,1% των επενδυτικών δαπανών, ενώ οι σταβλικές εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός για τη ζωική παραγωγή απορροφά το 9,2% των επενδυτικών δαπανών.

Κατηγορίες οικονομικού μεγεθους σε ΕΜΜ	Εξεταζόμενες Εκμεταλλεύσεις			Λοιπές εκμεταλλεύσεις της Χώρας		
	2011	2015	% Μεταβολή της διάρθρωσης (2015-2011)	2011	2015	% Μεταβολή της διάρθρωσης (2015-2011)
<2 ΕΜΜ	.4%	.1%	-0.2%	1.2%	3.2%	1.9%
2,00 2-7,99 ΕΜΜ	8.6%	3.3%	-5.2%	25.7%	27.0%	1.3%
3,00 8-15,99 ΕΜΜ	21.0%	12.9%	-8.1%	32.2%	29.5%	-2.7%
16-39,99 ΕΜΜ	41.7%	46.2%	4.5%	31.2%	30.3%	-0.9%
40+ ΕΜΜ	28.4%	37.4%	9.0%	9.6%	10.0%	0.4%
ΣΥΝΟΛΟ	100.0%	100.0%	0.0%	100.0%	100.0%	0.0%

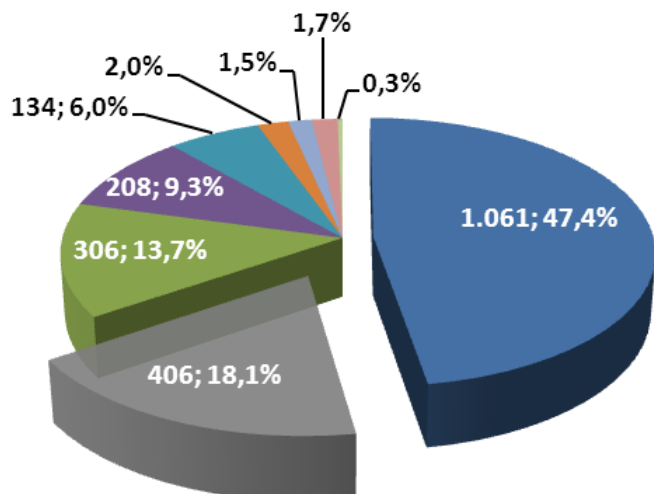
1 ΕΜΜ= Αξία Παραγωγής (Standard Output) 1200€

Μεταβολή διάρθρωσης εκμεταλλεύσεων

Τεχνικοοικονομικό Προσανατολισμό	Εκμεταλλεύσεις που ενταχθηκαν στο επενδυτικό			Λοιπές εκμεταλλεύσεις της Χώρας		
	% Διάρθρωση 2011	% Διάρθρωση 2015	Μεταβολή της διάρθρωσης (2015-2011)	% Διάρθρωση 2011	% Διάρθρωση 2015	Μεταβολή της διάρθρωσης (2015-2011)
1 Δημητριακά 1310-1320-1330	8.2%	5.1%	-3.1%	4.1%	3.1%	-1.0%
2 Καπνός 1441	.6%	.6%	0.0%	3.4%	2.9%	-0.5%
3 Βαμβάκι 1442	5.6%	4.2%	-1.4%	5.2%	4.0%	-1.2%
4 Ελατοκομικά 3300	8.4%	8.0%	-0.5%	6.0%	7.1%	1.1%
5 Εσπεριδοειδή 3220	.8%	.7%	-0.1%	3.1%	3.3%	0.2%
6 Κρασιά 3110-3120-3130	1.9%	1.9%	0.0%	1.5%	1.4%	-0.1%
7 Πρόβατα 4410	4.3%	3.1%	-1.2%	10.8%	9.7%	-1.1%
8 Αίγες 4430	.4%	.5%	0.1%	3.3%	3.3%	0.0%
9 Λοιπά αμπελοκομικά 3141-3142-3143	.4%	1.4%	1.1%	1.2%	1.4%	0.2%
10 Λοιπές αρτοποιίες 12 (εκτός 1441 & 1442)	27.4%	28.5%	1.1%	13.2%	16.2%	3.0%
11 Κτηνικά & Άλλα	2.5%	4.6%	2.1%	1.3%	2.2%	0.9%
12 Λοιπές μόνιμες καλ/γες 3211-3212-3213-3230-3400	17.9%	18.4%	0.5%	16.5%	15.2%	-1.3%
13 Βοοειδή 41-42-43	2.0%	2.4%	0.4%	3.0%	3.4%	0.4%
14 Καρποφόρα 50 (Χοίροι - Πουλά)	.2%	.2%	0.0%	.2%	.2%	0.0%
15 Πολυκαλλιέργειες 60	9.9%	10.9%	1.1%	5.5%	6.7%	1.2%
16 Συνδυασμός Εκτροφών 71-72	3.1%	3.7%	0.6%	5.3%	5.8%	0.5%
17 Μικτή φυτική & ζωική παραγωγή 81-82	3.0%	3.6%	0.6%	4.0%	3.9%	-0.1%
18 Μικτή εκτροφή μηχανοκινήτων 4420-4440	3.3%	1.9%	-1.4%	12.2%	9.2%	-3.0%
19 Εκμ/σεις ΜΗ Ταξινομούμενες	.1%	.4%	0.2%	.2%	1.1%	0.9%
Total	100.0%	100.0%	0.0%	100.0%	100.0%	0.0%

Διάρθρωση εκμεταλλεύσεων_ΤΟΠ

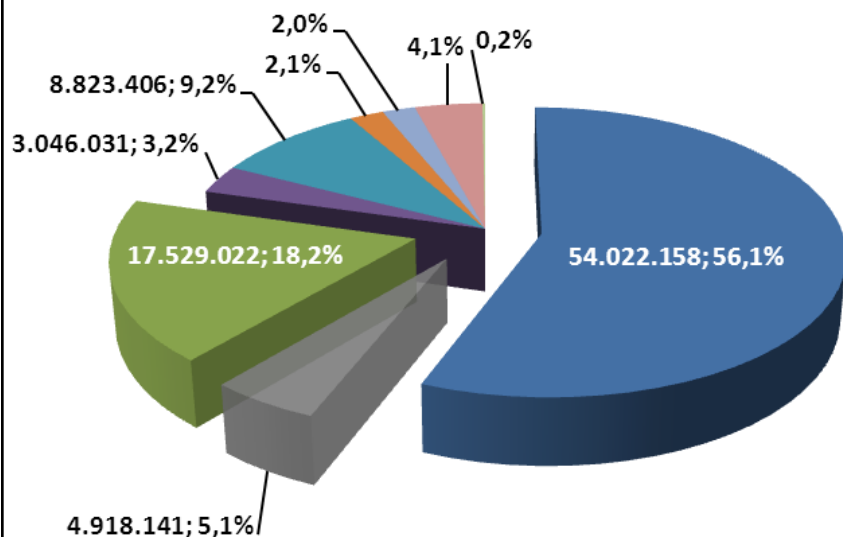
Πλήθος ανά κατηγορία επενδύσεων

- Γεωργικός Ελκυστήρας, Παρελκόμενα
- Αρδευτικών Συστημάτων Εξοικονομικής Υδάτος
- Φυτική Παραγωγή, Πολυετείς φυτείες
- Εγγειες Βελτιώσεις, Γεωτρήσεις
- Ζωική Παραγωγή, Σταβλικές Εγκαταστάσεις
- Εκτός Βιομάζα
- Θερμοκήπια
- Καθετοποίηση Ιδίας Παραγωγής

Πλήθος ανά κατηγορία επενδύσεων

Δαπάνη ανά κατηγορία επενδύσεων

- Γεωργικός Ελκυστήρας, Παρελκόμενα
- Αρδευτικών Συστημάτων Εξοικονομικής Υδάτος
- Φυτική Παραγωγή, Πολυετείς φυτείες
- Εγγειες Βελτιώσεις, Γεωτρήσεις
- Ζωική Παραγωγή, Σταβλικές Εγκαταστάσεις
- Εκτός Βιομάζα
- Θερμοκήπια
- Καθετοποίηση Ιδίας Παραγωγής

Δαπάνη ανά κατηγορία επενδύσεων

7.d7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.d7.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

C.1: Πολύ μικρός αριθμός εκμεταλλεύσεων ολοκλήρωσαν τις επενδύσεις και αποπληρώθηκαν το 2016. Οι

πιστωτικοί περιορισμοί και η έλλειψη ιδιωτικής ρευστότητας των εκμεταλλεύσεων επιδρούν συντριπτικά στην αρνητική αυτή εξέλιξη.

Σύσταση:

R.1: Προκήρυξη στοχευμένων επενδυτικών σχεδίων μικρού προϋπολογισμού (έως 50.000€) που απαιτούν σχετικά χαμηλό ποσό ιδιωτικής συμμετοχής, όπως η προμήθεια αρδευτικών μηχανημάτων εξοικονόμησης νερού, προμήθειας αμελκτικών συστημάτων κλπ. Οι προκηρύξεις επενδυτικών σχεδίων υψηλού προϋπολογισμού πρέπει να συνδεθούν με την ενεργοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων .

7.d7.b) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

C.2: Χαμηλό ποσοστό εκμεταλλεύσεων που πραγματοποιούν αναδιάρθρωση του παραγωγικού τους συστήματος.

Σύσταση:

R.2: Προτεραιότητα, κατά τις προκηρύξεις επενδυτικών σχεδίων, (μέσω κατάλληλης μοριοδότησης) σε συγκεκριμένους παραγωγικούς κλάδους στους οποίους θα δραστηριοποιούνται οι εκμεταλλεύσεις με την λήξη του επενδυτικού σχεδίου ώστε να επιτευχθεί η αναδιάρθρωση

7.e) CEQ05-2B - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την είσοδο επαρκώς εξειδικευμένων γεωργών στον γεωργικό τομέα και ειδικότερα την ανανέωση των γενεών;

7.e1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 2B συμβάλλει το Μέτρο Μ06 - Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων.

- Υπομέτρο 6.1 - ενισχύσεις για τη σύσταση επιχείρησης από νέους γεωργούς

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Δεν υπάρχουν Μέτρα με δευτερεύουσες συνεισφορές στην περιοχή εστίασης

Στην περιοχή εστίασης συμβάλλουν τα μεταφερόμενα έργα του Μέρους 112 του ΠΑΑ 2007-2013, αφού δεν υπήρξαν εντάξεις από την πρόσκληση που δημοσιεύτηκε το 2016. Ο πολύ περιορισμένος αριθμός δικαιούχων (521) που ουσιαστικά λαμβάνει την αποπληρωμή του ποσού ενίσχυσης το μεγαλύτερο ποσοστό της οποίας κατεβλήθη από το ΠΑΑ 2007-2013, έχει ως αποτέλεσμα την πολυ περιορισμένη ηλικιακή ανανέωση των απασχολούμενων στον πρωτογενή καθιστώντας ιδιαίτερα επισφαλής την απάντηση του κοινού ερωτήματος.

7.e2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχει αυξηθεί το ποσοστό των επαρκώς εξειδικευμένων νέων γεωργών στον γεωργικό τομέα	R3 / Σ5: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων με επιχειρηματικό σχέδιο ανάπτυξης/επενδύσεις για νέους γεωργούς που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 2B)	

7.e3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Εφαρμόστηκε ποιοτική μέθοδος με την άντληση δεδομένων από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ) λόγω του περιορισμένου αριθμού των δικαιούχων όπως αυτό αποτυπώνεται στις τιμές των δεικτών εκροών (Ο1, Ο3 και τον κοινό δείκτη αποτελεσμάτων R3 / Σ5.

7.e4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	2.440.500,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	Όχι	521,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.

Κοινός δείκτης εκροών	04 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	Όχι	521,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R3 / Σ5: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων με επιχειρηματικό σχέδιο ανάπτυξης/επενδύσεις για νέους γεωργούς που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 2B)	Ναι	0.07%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - σύνολο (2010) (No)	Όχι	723.010,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C24 - Γεωργική κατάρτιση διαχειριστών γεωργικής εκμετάλλευσης - ποσοστό συνολικών διαχειριστών με βασική και πλήρη γεωργική κατάρτιση (2010) (% of total)	Ναι	3.5%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C22 - Εργατικό δυναμικό της γεωργικής εκμετάλλευσης - συνολικό τακτικό εργατικό δυναμικό της γεωργικής εκμετάλλευσης (2010) (Persons)	Όχι	1.212.720,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C23 - Ηλικιακή διάρθρωση διαχειριστών γεωργικής εκμετάλλευσης - συνολικός αριθμός διαχειριστών γεωργικής εκμετάλλευσης (2010) (No)	Όχι	723.010,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C23 - Ηλικιακή διάρθρωση διαχειριστών γεωργικής εκμετάλλευσης - συνολικός αριθμός διαχειριστών γεωργικής εκμετάλλευσης (2010) (No)	Όχι	723.010,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C22 - Εργατικό δυναμικό της γεωργικής εκμετάλλευσης - συνολικό τακτικό εργατικό δυναμικό της γεωργικής εκμετάλλευσης (2010) (AWU)	Όχι	372.750,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης <2 Ha (2010) (No)	Όχι	367.160,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C23 - Ηλικιακή διάρθρωση διαχειριστών γεωργικής εκμετάλλευσης - ποσοστό ατόμων < 35 ετών (2010) (% of total managers)	Ναι	6.9%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

Κοινός δείκτης πλαisiού	C24 - Γεωργική κατάρτιση διαχειριστών γεωργικής εκμετάλλευσης - ποσοστό διαχειριστών < 35 ετών με βασική και πλήρη γεωργική κατάρτιση (2010) (% of total)	Ναι	17.1%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 2-4,9 Ha (2010) (No)	Όχι	183.820,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 5-9,9 Ha (2010) (No)	Όχι	87.770,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 10-19,9 Ha (2010) (No)	Όχι	45.580,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 20-29,9 εκτάρια (2010) (No)	Όχι	14.670,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 30-49,9 Ha (2010) (No)	Όχι	10.850,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 50-99,9 Ha (2010) (No)	Όχι	5.480,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης >100 Ha (2010) (No)	Όχι	1.540,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης >100 Ha (2010) (No)	Όχι	1.540,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - οικονομικό μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 2.000 - 3.999 SO (2010) (No)	Όχι	140.840,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - οικονομικό μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 4.000 -	Όχι	134.970,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

	7.999 SO (2010) (No)					
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - οικονομικό μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 8.000 - 14.999 SO (2010) (No)	Όχι	95.590,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - οικονομικό μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 15.000 - 24.999 SO (2010) (No)	Όχι	53.340,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - οικονομικό μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 25.000 - 49.999 SO (2010) (No)	Όχι	39.280,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - οικονομικό μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 50.000 - 99.999 SO (2010) (No)	Όχι	13.500,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - οικονομικό μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 100.000 - 249.999 SO (2010) (No)	Όχι	3.760,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - οικονομικό μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης 250.000 - 499.999 SO (2010) (No)	Όχι	540,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - οικονομικό μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης > 500.000 SO (2010) (No)	Όχι	240,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέσο φυσικό μέγεθος (2010) (ha UAA/holding)	Όχι	7,20			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέσο οικονομικό μέγεθος (2010) (EUR of SO/holding)	Όχι	9.505,90			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiού	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέσο μέγεθος σε μονάδες εργασίας (άτομα) (2010)	Όχι	1,70			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

	(Persons/holding)					
Κοινός δείκτης πλαίσιο	C17 - Γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα) - μέσο μέγεθος σε μονάδες εργασίας (EME) (2010) (AWU/holding)	Όχι	0,50			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

7.e5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

Ο πολύ περιορισμένος αριθμός δικαιούχων δεν επιτρέπει την εξαγωγή συμπερασμάτων για την συμβολή του Μέτρου στην ηλικιακή ανανέωση των απασχολούμενων στην ελληνική γεωργία. Ο αριθμός των νέων γεωργών αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά εντός του 2017 με την ολοκλήρωση της εγκατάστασης 10.000 νέων γεωργών αλλά και την έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων για τους Νέους Γεωργούς της προκήρυξης του 2017. Ο ικανοποιητικός αριθμός δικαιούχων θα επιτρέψει την εφαρμογή ποσοτικών μεθόδων με βάση την περιγραφείσα μεθοδολογία στην απάντηση του τέταρτου κοινού ερωτήματος ώστε να διαπιστωθεί η συμβολή του Μέτρου και στην περιοχή εστίασης 2Α με την ανάλυση των γεωργοοικονομικών χαρακτηριστικών των γεωργικών εκμεταλλεύσεων των νέων γεωργών.

7.e6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Ελάχιστοι νέοι γεωργοί ολοκλήρωσαν τυπικά την πρώτη εγκατάστασή τους και αποπληρώθηκαν εντός του 2016. Οι νέες γεωργικές εκμεταλλεύσεις αντιπροσωπεύουν μόλις το 0,07% των εκμεταλλεύσεων της Χώρας (τιμή κοινού δείκτη αποτελέσματος R3/Σ5). Μάλιστα πρόκειται για εκμεταλλεύσεις νέων γεωργών που δημιουργήθηκαν στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, υποβάλλοντας φάκελο υποψηφιότητας που εγκρίθηκε για ένταξη στο M112 του ΠΑΑ 2007-2013. Αυτές πραγματοποίησαν σχεδόν το σύνολο των δράσεων που περιελάμβανε το επιχειρησιακό τους σχέδιο, ενώ είχαν ήδη εισπράξει πολύ μεγάλο ποσοστό της ενίσχυσης κατά την προηγούμενη περίοδο. Το 2016, ολοκληρώνοντας την υποχρέωση τους να συμμετάσχουν σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα εισέπραξαν και την τελευταία δόση της προβλεπόμενης ενίσχυσης. Όμως η πρώτη εγκατάσταση και κανονική λειτουργία των εκμεταλλεύσεων πραγματοποιήθηκε την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, οπότε δε μπορεί να πραγματοποιηθεί ουσιαστική αξιολόγηση για το έτος 2016. Άλλωστε, όπως προαναφέρθηκε πρόκειται για ελάχιστο αριθμό εκμεταλλεύσεων, που δε μπορούν να επηρεάσουν την εξέλιξη της αγροτικής ανάπτυξης στην Χώρα και την δημογραφική σύνθεση των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα.

7.e7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.e7.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

C.1: Αργή εξέλιξη στην ολοκλήρωση της πρώτης εγκατάστασης των δικαιούχων νέων γεωργών (όπως αποτυπώνεται στην εξέλιξη των τιμών των Δεικτών εκροών /αποτελεσμάτων) λόγω μη έγκαιρης διοργάνωσης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, η παρακολούθηση των οποίων αποτελεί προϋπόθεση για

την κάλυψη των δεσμεύσεων /υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν οι δικαιούχοι στο πλαίσιο του επιχειρησιακού τους σχεδίου.

Σύσταση:

R.1: Καλύτερος χρονικός προγραμματισμός και ει δυνατόν ταυτόχρονη έκδοση των προκηρύξεων του συνόλου των Μέτρων που έχουν άμεση συνέργεια με το υπομέτρο 6.1 (Μέτρα 1,2 4.1) ώστε να διασφαλίζεται μακροπροθεσμία η επιτυχής εγκατάσταση των νέων γεωργών μέσω της δημιουργίας οικονομικά βιώσιμων γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

7.f) CEQ06-3A - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των υποστηριζόμενων πρωτογενών παραγωγών με την καλύτερη ενσωμάτωσή τους στην αλυσίδα γεωργικών προϊόντων διατροφής μέσω της ανάπτυξης συστημάτων ποιότητας, με την προσθήκη αξίας στα γεωργικά προϊόντα και με την προώθηση των τοπικών αγορών και των μικρών αλυσίδων εφοδιασμού, των ομάδων παραγωγών και των διεπαγγελματικών οργανώσεων;

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 3Α συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

- Δράση 1.1.2 «Δράσεις κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση μέτρων του ΠΑΑ»
- Υπομέτρο 1.3 «στήριξη για βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές με επίκεντρο τη διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων και δασών, καθώς και επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και δάση»

M03 - Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

- Υπομέτρο 3.1 - στήριξη για νέες συμμετοχές σε συστήματα ποιότητας
- Υπομέτρο 3.2 - στήριξη για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης που υλοποιούνται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά

M04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

- Δράση 4.2.1 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι (γεωργικό προϊόν)»
- Δράση 4.2.2 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εκτός του Παραρτήματος Ι»
- Δράση 4.2.3 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες»

M09 - Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών

- Υπομέτρο 9.1 «σύσταση ομάδων παραγωγών και οργανισμών στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας»

M14 - Καλή διαβίωση των ζώων

- Υπομέτρο 14.1 «ενίσχυση για την ορθή μεταχείριση των ζώων»

M16 – Συνεργασία

- Υπομέτρο 16.1 - στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας
- Υπομέτρο 16.2 - στήριξη για πιλοτικά έργα και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διαδικασιών και τεχνολογιών
- Υπομέτρο 16.4 - στήριξη για οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ φορέων εφοδιαστικής αλυσίδας για τη δημιουργία και ανάπτυξη μικρών εφοδιαστικών αλυσίδων και τοπικών αγορών και στήριξη για δραστηριότητες προώθησης σε τοπικό πλαίσιο σχετικά με την ανάπτυξη μικρών εφοδιαστικών αλυσίδων και τοπικών αγορών

Από το σύνολο των ανωτέρω Μέτρων έχουν ενεργοποιηθεί το Υπομέτρο 03.1 «Στήριξη για νέες συμμετοχές σε συστήματα ποιότητας». με μεταφερόμενα έργα του Μέτρου 132 του ΠΑΑ 2007-2013 και το Υπομέτρο 04.2 «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση / εμπορία και / ή ανάπτυξη γεωργικών

προϊόντων» με μεταφερόμενα έργα του Μέτρου 123 του ΠΑΑ 2007-2013

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρα που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές είναι τα παρακάτω:

M06 - Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων, απο την ΠΕ 2Α, 2Β & 6Α

- Υπομέτρο 6.1 - ενισχύσεις για τη σύσταση επιχείρησης από νέους γεωργούς
- Υπομέτρο 6.2 - ενισχύσεις για τη σύσταση επιχείρησης μη γεωργικών δραστηριοτήτων σε αγροτικές περιοχές
- Υπομέτρο 6.3 - ενισχύσεις για τη σύσταση επιχείρησης για την ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων
- Υπομέτρο 6.4 - στήριξη για επενδύσεις στη δημιουργία και την ανάπτυξη μη γεωργικών δραστηριοτήτων

M19 - Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER

7.f2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Αξία παραγωγής των προϊόντων με σήμανση		Ποσοστό της αξίας παραγωγής των προϊόντων με σήμανση /συνολική αξία παραγωγής των προϊόντων του κλάδου
Αριθμός επιχειρήσεων της πρώτης μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων που εκσυγχρονίζονται		Ποσοστό επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας τροφίμων και ποτών που στηρίζονται από το ΠΑΑ 2014-2020
Αυξήθηκε η παραγωγικότητα της εργασίας στην βιομηχανία τροφίμων		Μεταβολή της ακαθάριστης αξίας παραγωγής /εργαζόμενο στις ενισχυόμενες επιχειρήσεις
Αυξήθηκε η ποσότητα των γεωργικών προϊόντων που υπόκεινται σε πρώτη μεταποίηση		Μεταβολή της ποσότητας των γεωργικών προϊόντων που επεξεργάζονται οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις
Έχει αυξηθεί η εφαρμογή συστημάτων ποιότητας από τους πρωτογενείς παραγωγούς	R4 / Σ6: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας, τοπικές αγορές, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και ομάδες/οργανώσεις παραγωγών (τομέας επικέντρωσης 3Α)	
Έχει αυξηθεί η συμμετοχή των πρωτογενών παραγωγών σε μικρές αλυσίδες εφοδιασμού και σε ομάδες παραγωγών και/ή σε διεπαγγελματικές οργανώσεις που εστιάζουν στην ποιότητα	R4 / Σ6: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας, τοπικές αγορές, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και ομάδες/οργανώσεις παραγωγών (τομέας επικέντρωσης 3Α)	

7.f3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Ποσοτικές μέθοδοι:

1. Λόγοι χρησιμοποίησης της μεθόδου

Για την μέτρηση της συμβολής των έργων του υπομέτρου 4.2 δεν χρησιμοποιήθηκαν στην παρούσα φάση, ποσοτικές μέθοδοι για τον υπολογισμό των επιπτώσεων λόγω του ότι, ο αριθμός των ολοκληρωμένων έργων είναι πολύ περιορισμένος, ενώ το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την ολοκλήρωση της εκ των υστέρων αξιολόγησης (Δεκέμβριος 2015) ήταν πολύ περιορισμένο και δεν επιτρέπει την ουσιαστική διαφοροποίηση των τιμών της χρονοσειράς που είχε χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση των επιπτώσεων του Μέτρου 123 στο ΠΑΑ 2007-2013. Το σύνολο των πληρωμών των έργων αφορά κάλυψη τμήματος της συνολικής δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων, που εντάχθηκαν στο ΠΑΑ 2007-2013. Για την απάντηση του κοινού ερωτήματος αξιοποιούνται τα συμπεράσματα της ποσοτικής μεθόδου που εφαρμόστηκε στην εκ των υστέρων αξιολόγηση του ΠΑΑ 2007 -2013 όπως επίσης και το περιεχόμενο των τεχνικών δελτίων των ολοκληρωμένων επενδυτικών σχεδίων για τον υπολογισμό του πρόσθετου δείκτη αποτελέσματος «Ποσοστό επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας τροφίμων και ποτών που στηρίζονται από το ΠΑΑ 2014-2020»

2. Περιγραφή μεθόδων για τον υπολογισμό των ποσοστών, ακαθάριστων και καθαρών (εφόσον εφαρμόζεται) τιμών κοινών και συμπληρωματικών δεικτών αποτελέσματος, ή άλλως δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν (εκροής, κοινού πλαισίου)

3. Προκλήσεις στην εφαρμογή των μεθόδων που περιγράφηκαν και λύσεις που εφαρμόστηκαν

Η απουσία σημαντικού αριθμού ολοκληρωμένων έργων, καθιστά ιδιαίτερα δύσκολη την εφαρμογή ποσοτικών μεθόδων.

Ποιοτικές μέθοδοι:

Ποιοτικοί μέθοδοι με την άντληση στοιχείων από τα τεχνικά δελτία των ενταγμένων έργων του Μέτρου 3,1 χρησιμοποιήθηκε για την απάντηση των πρόσθετων δεικτών (Ποσοστό της αξίας παραγωγής των προϊόντων με σήμανση /συνολική αξία παραγωγής των προϊόντων του κλάδου, και του κοινού δείκτη αποτελέσματος (R4 / Σ6: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας, τοπικές αγορές, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και ομάδες/οργανώσεις παραγωγών (τομέας επικέντρωσης 3Α).

7.f4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	18.971.642,59			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	Όχι	83,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	Όχι	178,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης	R4 / Σ6: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων	Ναι	0.02%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση

αποτελεσμάτων	που λαμβάνουν στήριξη για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας, τοπικές αγορές, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και ομάδες/οργανώσεις παραγωγών (τομέας επικέντρωσης 3Α)					των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Ποσοστό επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας τροφίμων και ποτών που στηρίζονται από το ΠΑΑ 2014-2020	Ναι	0.5%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Ποσοστό της αξίας παραγωγής των προϊόντων με σήμανση /συνολική αξία παραγωγής των προϊόντων του κλάδου	Όχι				
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Μεταβολή της ποσότητας των γεωργικών προϊόντων που επεξεργάζονται οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις	Όχι				
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Μεταβολή της ακαθάριστης αξίας παραγωγής /εργαζόμενο στις ενισχυόμενες επιχειρήσεις	Όχι				
Κοινός δείκτης πλαισίου	C14 - Παραγωγικότητα της εργασίας στον τομέα της γεωργίας - σύνολο (2011 - 2013) (EUR/AWU)	Όχι	13.820,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C16 - Παραγωγικότητα της εργασίας στη βιομηχανία τροφίμων - σύνολο (2010 - 2012) (EUR/person)	Όχι	54.961,60			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

7.f5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

Τα προβλήματα που έχουν προκύψει, οφείλονται στην απουσία έργων στα τέσσερα από τα έξι Μέτρα που συνεισφέρουν πρωτογενώς στην περιοχή εστίασης . Οι συνεχιζόμενες δράσεις των Μέτρων 3 και 4 παρουσιάζουν υστέρηση . Η συμβολή του Μέτρου 3 είναι αδύνατον να επιμεριστεί μεταξύ του ΠΑΑ 2007-2013, ενώ υπάρχει έλλειψη δεδομένων για την εκτίμηση των αποτελεσμάτων του Μέτρου 4. Το σύνολο των 83 έργων που ολοκληρώθηκαν είναι εντάξεις του ΠΑΑ 2007-2013. Εντός του έτους 2018 προτείνεται να διενεργηθεί έρευνα πεδίου στις επιχειρήσεις που ολοκλήρωσαν το επενδυτικό τους σχέδιο στο πλαίσιο του Μέτρου 4.2.1 ώστε να καταστεί δυνατή η ποσοτική αποτίμηση των πρόσθετων δεικτών αποτελέσματος.

7.f6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Μέσω του Μέτρου 3 παρέχεται ενίσχυση σε 324 εκμεταλλεύσεις- επιχειρήσεις που αντιστοιχούν στο 0,05 % του συνόλου των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Οι 97 (30%) εκμεταλλεύσεις εφαρμόζουν εθνικό σύστημα ποιότητας ενώ οι 227 (70%) κοινοτικό σύστημα ποιότητας. Ο πολύ μικρός αριθμός

εκμεταλλεύσεων που ενισχύονται δεν επιτρέπει την εξαγωγή συμπερασμάτων για την μέτρηση της συμβολής του Μέτρου 3 στην βελτίωση της θέσης των πρωτογενών παραγωγών στην γεωργική αλυσίδα τροφίμων. Οι 324 επιχειρήσεις έχουν ενισχυθεί με το ποσό των 298.677€ , παράμετρος που αναδεικνύει ότι μέσω του Μέτρου καταβάλλεται η ετήσια δόση που αντιστοιχεί στο έτος 2016. Οι ενισχυόμενες 324 εκμεταλλεύσεις αποτελούν το 39% των 825 δικαιούχων του Μέτρου 132 «Συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας» του ΠΑΑ 2007-2013. Η συμβολή του Υπομέτρου 3.1 στην επίτευξη των στόχων της περιοχής εστίασης είναι πολύ περιορισμένη αφού η αξία παραγωγής που καλύπτεται από σύστημα ποιότητας ανέρχεται σε 4.735.569 € για τα προϊόντα ζωικής παραγωγής που αντιστοιχεί στο 0,18% της συνολικής αξίας της ζωικής παραγωγής της χώρας ενώ η αξία παραγωγής που καλύπτεται από σύστημα ποιότητας για τα προϊόντα φυτικής παραγωγής ανέρχεται σε 9.248.135 € που αντιστοιχεί στο 0,14% της συνολικής αξίας της φυτικής παραγωγής της χώρας. Οι δείκτες του κοινού πλαισίου (εκροών και στόχου) δεν επιτρέπουν την απάντηση του κοινού Ερωτήματος, ως εκ τούτου προταθήκαν από τον Αξιολογητή πρόσθετοι δείκτες αποτελέσματος. Η συγκέντρωση πρόσθετων στοιχείων είναι απαραίτητη για να καταστεί δυνατή η απάντηση του Κοινού Ερωτήματος στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης του 2019 και στην εκ των υστέρων αξιολόγηση.

Στους συνημμένους πίνακες (Πίνακας 1 και Πίνακας 2) παρουσιάζεται η πορεία υλοποίησης του Μέτρου 3 που βασίζεται εξολοκλήρου σε έργα του Μέτρου 132 του ΠΑΑ 2007 -2013.

Το σημαντικότερο από πλευράς προϋπολογισμού υπομέτρο, που συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Περιοχής Εστίασης, είναι το υποέτρο 4.2. Η εξέταση των μεταβολών των δεικτών πλαισίου που αναφέρονται στην βιομηχανία τροφίμων δείχνει την αύξηση της απασχόλησης και την ελαφρά αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας μετά από μια περίοδο πτώσης αμοφτέρων των μεγεθών. Ο αριθμός των 74 έργων που ολοκληρώθηκαν αντιπροσωπεύει, το 0,5% των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην πρώτη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων (πρόσθετος δείκτης αποτελέσματος). Από τα 74 επενδυτικά σχέδια, τα 18 αφορούν νέα ίδρυση (24%), τα 9 (12%), επέκταση παραγωγικής ικανότητας και την προσθήκη νέου προϊόντος και τέλος τα 47 (64%) εκσυγχρονισμό. Στο σύνολο τους τα ολοκληρωμένα έργα αποτελούν τμήμα των 379 ενταγμένων επενδυτικών σχεδίων του Μέτρου 123 του ΠΑΑ 2007-2013.

Προβληματισμό δημιουργεί η αργή πορεία υλοποίησης των ενταγμένων έργων, που εγείρει σοβαρές επιφυλάξεις για την επίτευξη του δείκτη του αποθεματικού επίδοσης της Περιοχής Εστίασης. Σε σύνολο 379 επενδυτικών σχεδίων της περιόδου 2007-2013 μέχρι 31/12/2016 είχαν ολοκληρωθεί 174 (45%).

Στους συνημμένους πίνακες (Πίνακας 3 και Πίνακας 4), παρουσιάζεται η κλαδική και γεωγραφική κατανομή των ολοκληρωμένων έργων.

Από τα στοιχεία των πινάκων προκύπτει ότι το ενδιαφέρον των επενδυτών εστιάζεται σε τρεις τομείς που παρουσιάζουν εξωστρέφεια και σημαντική δυναμική, συμβάλλοντας στην απορρόφηση μεγάλου όγκου της αγροτικής παραγωγής. Ο τομέας των οπωροκηπευτικών, που αποτελεί το πρώτο σε αξία εξαγωγών γεωργικό προϊόν, ο τομέας του γάλακτος, στον οποίο εντάσσονται τα τυροκομεία και οι εγκαταστάσεις παραγωγής γιαούρτης, δύο προϊόντα που βρίσκονται στην πρώτη πεντάδα από πλευράς αξίας εξαγωγών αγροτικών προϊόντων και ο συνεχώς ανερχόμενος σε αξία εξαγωγών τομέας του ελαιολάδου, ενώ σχετικά ψηλά βρίσκεται και ο κλάδος του οίνου. Η τομεακή κατανομή των ολοκληρωμένων έργων, δεν διαφοροποιείται από την αντίστοιχη κατανομή των ολοκληρωμένων έργων του ΠΑΑ 2007-2013, καθιστώντας επίκαιρα τα αποτελέσματα της οικονομετρικής ανάλυσης που έδειχναν την σημαντική συμβολή του Μέτρου στην άμβλυνση των επιπτώσεων της κρίσης στην βιομηχανία τροφίμων. Από την εν λόγω οικονομετρική ανάλυση, στο πλαίσιο της εκ των υστέρων αξιολόγησης του ΠΑΑ 2007-2013, προέκυψαν τα ακόλουθα συμπεράσματα που παραμένουν επίκαιρα:

α) για τον τομέα των οπωροκηπευτικών, το υπομέτρο συνέβαλε στην ανάσχεση της σημαντικής μείωσης του αριθμού των επιχειρήσεων. Τα αποτελέσματα παρουσιάζουν μικρό βαθμό αβεβαιότητας λόγω της σημαντικής βαρύτητας των ολοκληρωμένων πράξεων επί των συνολικών μεγεθών του τομέα τόσο σε αριθμό επιχειρήσεων όσο και σε ύψος επενδύσεων.

β) για τον τομέα του κρέατος, το υπομέτρο συνέβαλε στη διατήρηση υψηλού επιπέδου φαινόμενης παραγωγικότητας. Τα αποτελέσματα παρουσιάζουν σχετικό βαθμό αβεβαιότητας λόγω της περιορισμένης βαρύτητας των ολοκληρωμένων πράξεων επί των συνολικών μεγεθών του τομέα.

γ) για τον τομέα του γάλακτος, το υπομέτρο συνέβαλε στην ανάσχεση της σημαντικής μείωσης του αριθμού των απασχολούμενων, των εσόδων, της προστιθέμενης αξίας και των λειτουργικών κερδών. Τα αποτελέσματα παρουσιάζουν σχετικό βαθμό αβεβαιότητας λόγω της περιορισμένης βαρύτητας των ολοκληρωμένων πράξεων επί των συνολικών μεγεθών του τομέα.

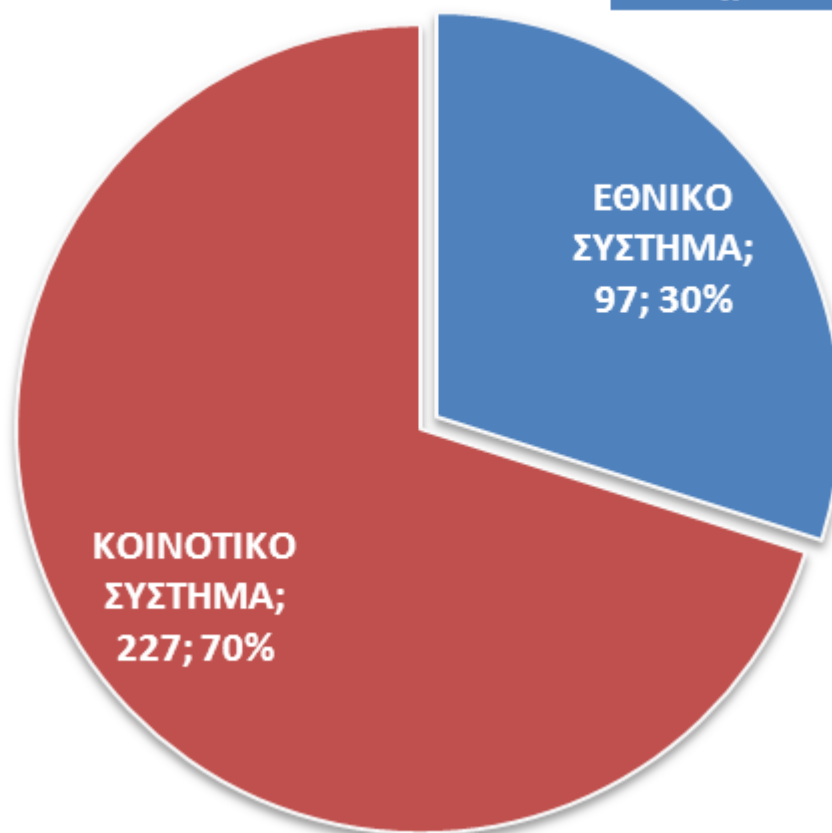
Τομέας	Πλήθος ολοκληρωμένων έργων	% Κατανομή (πλήθος έργων)	Δημόσια Δαπάνη Πληρωμές (ολοκληρωμένα)	% Κατανομή (Πληρωμές ΔΔ)
Γάλα	12	16,2%	3.655.246	20,4%
Δημητριακά	4	5,4%	673.218	3,7%
Διάφορα Ζώα	2	2,7%	279.079	1,6%
Ελαφόχα Προϊόντα	12	16,2%	1.421.934	7,9%
Ζωοτροφές	2	2,7%	224.528	1,3%
Κρέας	9	12,2%	2.014.940	11,2%
Οίνος	10	13,5%	1.746.523	9,7%
Οπωροκηπευτικά-Επιτραπέζιες ελιές	23	31,1%	7.940.176	44,2%
Σύνολο	74	100,0%	17.955.643	100,0%

Πίνακας 3

Τομέας	Πλήθος ολοκληρωμένων έργων	Δημόσια Δαπάνη Πληρωμές (ολοκληρωμένα)
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	1	209.925
Αττικής	5	812.085
Βορείου Αιγαίου	6	1.062.367
Δυτικής Ελλάδας	7	3.091.773
Δυτικής Μακεδονίας	1	433.700
Ηπείρου	3	467.188
Θεσσαλίας	3	260.047
Ιονίων νήσων	1	278.920
Κεντρικής Μακεδονίας	21	6.806.690
Κρήτης	4	825.533
Νοτίου Αιγαίου	9	1.930.722
Πελοποννήσου	10	1.532.549
Στερεάς Ελλάδας	3	244.144
Σύνολο	74	17.955.643

Πίνακας 4

Συστήματα Ποιότητας

Πίνακας 1

Σύστημα Ποιότητας	Πλήθος	% Κατανομή (Πλήθος)	Πληρωμές ΔΔ	% Κατανομή (Πληρωμές ΔΔ)
Βιολογική Κτηνοτροφία	66	18,0%	76.547,58	25,6%
ΣΥΝ. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ	66	18,0%	76.547,58	25,6%
Βιολογική Γεωργία	57	15,6%	27.854,24	9,3%
AGRO 2	243	66,4%	194.275,68	65,0%
ΣΥΝ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ	300	82,0%	222.129,92	74,4%
ΣΥΝΟΛΟ 2016 (*)	366	100,0%	298.677,50	100,0%

* Εκ των σπυρίων, μοναδικά δεκαπούχαιρα: 324

Πίνακας 2

7.f7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.f7.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

Οι δείκτες πλαισίου δεν είναι επαρκείς, για να δοθεί απάντηση στο κοινό ερώτημα. Απαιτείται η προσθήκη ειδικών δεικτών στο Πρόγραμμα λόγω της σημασίας του υποέτρου 4.2 στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Προγράμματος.

Σύσταση:

Σε επικείμενη αναθεώρηση να προστεθούν ειδικοί δείκτες εκροών και αποτελέσματος

7.f7.b) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

Με βάση την μέχρι σήμερα πορεία εφαρμογής των Μέτρων πολύ δύσκολα θα επιτευχθούν οι δείκτες για το αποθεματικό επίδοσης του 2018. Λόγω και των σημαντικών δυσκολιών που παρουσιάστηκαν στην υλοποίηση του Μέτρου 132 στο ΠΑΑ 2007-2013, απαιτείται άμεση επιτάχυνση των ενεργειών για την προκήρυξη του συνόλου των Μέτρων που συμβάλλουν στην προτεραιότητα.

Σύσταση:

Απαιτείται η άμεση εξέταση του συνόλου των έργων του Μέτρου 123 που μεταφέρθηκαν στο υποέτρο 4.2, ώστε να υπάρξει σαφής εικόνα για το πόσα θα ολοκληρωθούν. Επίσης θα πρέπει να διεξαχθεί έρευνα πεδίου και οικονομετρική ανάλυση για το προσδιορισμό των αποτελεσμάτων και επιπτώσεων του υποέτρου, ώστε να καταστεί δυνατή η απάντηση του κοινού ερωτήματος στην ετήσια έκθεση του 2019 και στην εκ των υστέρων αξιολόγηση.

7.f7.c) Συμπέρασμα / Σύσταση 3

Συμπέρασμα:

Η συμμετοχή των δικαιούχων στο Μέτρο 132 του ΠΑΑ 2007-2013 ήταν αναστρόφως ανάλογη

- της σημασίας που αποδίδει η στρατηγική του Προγράμματος στην προώθηση της παραγωγής προϊόντων με σήμανση,
- του μεγάλου αριθμού προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ και
- της πολύ μεγάλης αύξησης των εκτάσεων βιολογικής γεωργίας.

Σύσταση:

Να αναλυθούν επισταμένως οι αιτίες που αποθαρρύνουν τους παραγωγούς να συμμετάσχουν στο Μέτρο (τουλάχιστον κατ την προηγούμενη προγραμματική περίοδο) ώστε να καταστεί περισσότερο ελκυστικό.

7.g) CEQ07-3B - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις;

7.g1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 3B συμβάλλει το Μέτρο M05 « Αποκατάσταση του δυναμικού γεωργικής παραγωγής που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα, και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων»

- Υπομέτρο 5.1 - στήριξη για επενδύσεις σε προληπτικές δράσεις που αποσκοπούν στη μείωση των συνεπειών πιθανών φυσικών καταστροφών, δυσμενών κλιματικών φαινομένων και καταστροφικών συμβάντων
- Υπομέτρο 5.2 - στήριξη για επενδύσεις για την αποκατάσταση της γεωργικής γης και του παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές, από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και από καταστροφικά συμβάντα

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρο M14 - Καλή διαβίωση των ζώων είναι το μόνο με δευτερεύουσα συνεισφορά στην Περιοχή Εστίασης

- Υπομέτρο 14.1 - ενίσχυση για την ορθή μεταχείριση των ζώων

Το Μέτρο δεν έχει ενεργοποιηθεί και ως εκ τούτου το κοινό ερώτημα δεν μπορεί να απαντηθεί.

7.g2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχει αυξηθεί η συμμετοχή των γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε συστήματα πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων	R5 / Σ7: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε συστήματα διαχείρισης κινδύνου (τομέας επικέντρωσης 3B)	

7.g3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

-

7.g4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	0,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.

Κοινός δείκτης εκροών	04 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	Όχι	0,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R5 / Σ7: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε συστήματα διαχείρισης κινδύνου (τομέας επικέντρωσης 3B)	Ναι	0%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.

7.g5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

-

7.g6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

-

7.g7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.h) CEQ08-4A - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000, των περιοχών που παρουσιάζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, της γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας και της κατάστασης των ευρωπαϊκών τοπίων;

7.h1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 4Α συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης (όλες οι δράσεις)

M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες (όλες οι δράσεις)

M04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

- Υπομέτρο 4.4 - στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις που συνδέονται με την επίτευξη γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών στόχων

M07 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές

- Υπομέτρο 7.1 - στήριξη για την εκπόνηση και επικαιροποίηση προγραμμάτων ανάπτυξης δήμων και χωριών σε αγροτικές περιοχές και των βασικών τους υπηρεσιών και για την εκπόνηση και επικαιροποίηση σχεδίων προστασίας και διαχείρισης τοποθεσιών NATURA 2000 και άλλων περιοχών μεγάλης φυσικής αξίας

M08 - Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών

- Υπομέτρο 8.2 - στήριξη για την εγκατάσταση και συντήρηση γεωργοδασοκομικών συστημάτων

M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα

- Δράση 10.1.1 Προστασία της Άγριας Ορνιθοπανίδας
- Δράση 10.1.2 Προστασία παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας
- Δράση 10.1.3 Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας
- Δράση 10.1.4 Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα
- Δράση 10.1.7 Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες
- Δράση 10.1.8 Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδόπττερων
- Δράση 10.1.9 Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων
- Δράση 10.1.10 Προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση
- Δράση 10.2.1 Γενετικοί πόροι στην κτηνοτροφία
- Δράση 10.2.2 Διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών στη γεωργία

M11 - Βιολογικές καλλιέργειες (όλες οι δράσεις)

M12- Ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα

- Υπομέτρο 12.2 - αποζημίωση για δασικές περιοχές του Natura 2000

M13- Ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα

- Υπομέτρο 13.1 - αποζημίωση για ορεινές περιοχές
- Υπομέτρο 13.2 - αποζημίωση για άλλες περιοχές που αντιμετωπίζουν σημαντικά φυσικά

μειονεκτήματα

M16 – Συνεργασία (Όλες οι δράσεις)

Από το σύνολο των ανωτέρω Μέτρων έχουν ενεργοποιηθεί:

- • 10.1 «Ενίσχυση για γεωργο-περιβαλλοντικές και κλιματικές δεσμεύσεις»
- 11.1.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία
- 11.1.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία
- 11.2.1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
- 11.2.2 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στην κτηνοτροφία.

Οι πληρωμές αφορούν την κάλυψη ανειλημμένων υποχρεώσεων του ΠΑΑ 2007-2013

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρα που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές είναι τα παρακάτω:

M03 - Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, από την ΠΕ 3Α

- Υπομέτρο 3.1 - στήριξη για νέες συμμετοχές σε συστήματα ποιότητας
- Υπομέτρο 3.2 - στήριξη για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης που υλοποιούνται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά

M07 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές, από την ΠΕ 6Β

- Υπομέτρο 7.0 «Ανειλημμένες Δημόσια Έργα»
- Υπομέτρο 7.6 - στήριξη για μελέτες και επενδύσεις που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων υψηλής φυσικής αξίας, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικοοικονομικών πτυχών και των δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης

M19 - Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER, από την ΠΕ 6Β

7.h2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
-------------------	------------------------------	---------------------------------

Έχει αποκατασταθεί, διατηρηθεί και ενισχυθεί η βιοποικιλότητα σε εκτάσεις που υπάγονται σε συμβάσεις	R6 / Σ8: Ποσοστό δασών ή λοιπών δασικών εκτάσεων που υπάγονται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη στήριξη της βιοποικιλότητας (τομέας επικέντρωσης 4Α)	
Έχει αποκατασταθεί, διατηρηθεί και ενισχυθεί η βιοποικιλότητα σε εκτάσεις που υπάγονται σε συμβάσεις	R7 / Σ9: Ποσοστό γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη στήριξη της βιοποικιλότητας και/ή των τοπίων (τομέας επικέντρωσης 4Α)	

7.h3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Εφαρμόστηκε ποιοτική μέθοδος με την άντληση δεδομένων (ενισχυόμενες εκτασεις, και αριθμός ενισχυόμενων εκμεταλλεύσεων) από το Πληροφοριακό σύστημα.. Η ίδια μέθοδος χρησιμοποιήθηκε για την απάντηση των κοινών ερωτημάτων 8,9,10

7.h4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	245.578.967,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	Όχι	319.156,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	Όχι	318.096.000,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ. Δεν περιλαμβάνονται ha 13.1 & 13.2 γιατί δεν υπολογίζονται στον δείκτη στόχο R7/Σ9
Κοινός δείκτης εκροών	O7 - Αριθμός υποστηριζόμενων συμβάσεων	Όχι	1.981,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R6 / Σ8: Ποσοστό δασών ή λοιπών δασικών εκτάσεων που υπάγονται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη στήριξη της βιοποικιλότητας (τομέας επικέντρωσης 4Α)	Ναι	0%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R7 / Σ9: Ποσοστό γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη στήριξη της βιοποικιλότητας και/ή των τοπίων (τομέας επικέντρωσης 4Α)	Ναι	6.03%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C34 - Περιοχές του δικτύου Natura 2000 - ποσοστό της εδαφικής έκτασης (2011) (% of territory)	Ναι	27.3%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

Κοινός δείκτης πλαισίου	C35 - Δείκτης για τα πτηνά αγρών (FBI) - σύνολο (δείκτης) (2009) (Index 2000 = 100)	Όχι	185,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C34 - Περιοχές του δικτύου Natura 2000 - ποσοστό ΧΓΕ (συμπεριλαμβάνεται και ο φυσικός βοσκότοπος) (2011) (% of UAA)	Ναι	18.89%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C34 - Περιοχές του δικτύου Natura 2000 - ποσοστό συνολικής δασικής έκτασης (2011) (% of forest area)	Ναι	38.88%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

7.h5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

Ένα πρόβλημα που προκύπτει είναι ότι τα στοιχεία των πινάκων της Ετήσιας Έκθεσης (σύμφωνα με το υπόδειγμα της SFC2014), που δίνονται για το Μ 10 Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα, δίνονται συνολικά ενώ θα ήταν πολύ πιο χρήσιμο να δίνονται ανά δράση έτσι ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί η καθαρή περιβαλλοντική επίδραση. Για το λόγο αυτό, ζητήθηκαν από τη Διαχειριστική Αρχή, αναλυτικά στοιχεία ανά δράση και περιοχή εστίασης.

Οι δράσεις που ενισχύονται αποτελούν συνέχεια της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου και οι δαπάνες αφορούν σε αναληφθείσες τότε υποχρεώσεις.

7.h6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Από τα πολύ λίγα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι η απάντηση στο ερώτημα μπορεί να είναι κατ' αρχάς θετική μέσω κυρίως του Μ13 «Ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα» και της κάλυψης ανειλημμένων υποχρεώσεων σε αυτό το μέτρο (3.846.890 ha).[Γ1] Προκύπτει ότι και σε αυτήν την προγραμματική περίοδο ενισχύεται η συνέχιση της γεωργικής δραστηριότητας, με ευεργετικά αποτελέσματα διατήρησης τόσο στη βιοποικιλότητα όσο και στο τοπίο.

Ταυτόχρονα επιτυγχάνεται στο ίδιο βαθμό ο στόχος της ενίσχυσης των περιοχών με ειδικά μειονεκτήματα.

Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι το συντριπτικό ποσοστό (πάνω από 90%) των εκτάσεων που ενισχύονταν στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο από τα πρόδρομα μέτρα 211-212, είτε εντάσσονταν στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000 είτε ήταν χαρακτηρισμένα ως Υψηλής Περιβαλλοντικής Σημασίας (HNV). Καλύπτοντας με αυτόν τον τρόπο και τα δύο επιμέρους υποερωτήματα συγκεκριμένα τη συμπερίληψη των περιοχών Natura και της γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η οριζόντια μορφή της ενίσχυσης και η μη διαφοροποίησή της ή και στόχευση η οποία να συναρτάται με την σημασία του ενισχυόμενου γεωργικού συστήματος/περιοχής για τη βιοποικιλότητα ή/και το τοπίο έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση της αποτελεσματικότητας του μέτρου ως προς την εκπλήρωση των στόχων του.

Με δεδομένα τα παραπάνω, δεν είναι δυνατό να μην παρατηρήσει κάποιος κάποια στοιχεία που προκύπτουν από τους δείκτες αποτελέσματος.

α. Το μέτρο που κυρίως συμβάλλει περιορίζεται στη διατήρηση της βιοποικιλότητας (maintenance) και όχι στην αποκατάσταση ή ενίσχυση/βελτίωση (improvement). Καλύπτοντας μερικώς τη στόχευση που είναι αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας σε περιοχές όπως οι Natura 2000 και αυτές που παρουσιάζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα ή/και οι περιοχές με γεωργία υψηλής φυσικής αξίας.

β. Η μέχρι τώρα συμβολή των υπολοίπων μέτρων στην επίτευξη του στόχου της προστασίας της βιοποικιλότητας και του τοπίου είναι σημαντική.

M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα με 53.556 ha και

M11 - Βιολογικές καλλιέργειες με 258.883 ha και 5.834 εκμεταλλεύσεις

Συνολικά δηλαδή οι συμβάσεις καλύπτουν φυσική έκταση 312.439 ha ή το 6,03% της ΧΓΕ (δείκτης αποτελεσμάτος)

Από τα στοιχεία αναλυτικά στοιχεία ανά δράση, προκύπτει ότι οι εκτάσεις υπό συμβάσεις του υπομέτρου 10.1 κατανέμονται ως εξής: από τη δράση για τη διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας καλύπτονται 589 ha ενώ, αντίστοιχα 34.706 ha καλύπτονται από τη δράση για τη μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα και 18.261 ha από τη δράση για τη διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων. Μια πρώτη παρατήρηση έχει σχέση με το ότι η μια από τις τρεις δράσεις που ενισχύθηκαν με στόχο την προστασία της βιοποικιλότητας και του τοπίου στοχεύει στη διατήρηση της γενετικής (γεωργικής) βιοποικιλότητας και ειδικά αυτής των αγροτικών ζώων. Πρόκειται για μια δράση που εφαρμόζεται για δύο δεκαετίες με αναμφισβήτητα θετική επίδραση. Η μη ενεργοποίηση της δράσης για την προστασία της φυτικής γενετικής ποικιλότητας (παρά την ύπαρξη προ εφαρμοζόμενων δράσεων) δεν επιτρέπει την εξαγωγή αντίστοιχα θετικών συμπερασμάτων.

Η (συνεχιζόμενη) δράση για τον αμπελώνα της Σαντορίνης, φαίνεται να έχει σημαντικά θετική επίδραση τόσο στη βιοποικιλότητα όσο και, κυρίως, στο αγροτικό τοπίο της Σαντορίνης. Δεν παύει όμως η επίδραση αυτή, παρά τη σημαντικότητά της, να είναι εντοπισμένη σε ένα περιορισμένο χώρο.

Εξετάζοντας την τρίτη δράση του μέτρου 10, που καλύπτει 34.706 ha, και αφορά στη μείωση της ρύπανσης νερού προκύπτει ότι ουσιαστικά αποτελεί συνέχεια και συνδυασμό της δράσης για τη μείωση της νιτρορύπανσης με αυτή της προστασίας των υδροτοπικών συστημάτων. Το τμήμα της δράσης που αφορά στα υδροτοπικά συστήματα δεν προκηρύχθηκε την προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Αυτό δημιουργεί ερωτήματα για το πώς η συγκεκριμένη δράση ενισχύει τη βιοποικιλότητα, και συνεπώς συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της περιοχής εστίασης. Η μόνη ασφαλής εκτίμηση που μπορεί να γίνει είναι ότι παρεμπιπτόντως, με την αμειψισπορά και με τη σπορά ψυχανθών ενισχύεται η γεωργική βιοποικιλότητα, ενώ με την αγρανάπαυση και τη διεύρυνση των ακαλλιέργητων ζωνών ενισχύεται και η άγρια ζωή, χωρίς να μπορεί, όμως, να γίνει αξιόπιστη εκτίμηση.

Ως προς την βιολογική γεωργία, η μη χρήση φυτοφαρμάκων, τεκμηριώνει μια πρώτη θετική εκτίμηση, τουλάχιστον όσον αφορά στη μετατροπή. Για να γίνει δυνατή η ποσοτική εκτίμηση θα πρέπει να παρέχονται στοιχεία για την καλλιέργεια/ χρήση γης, τόσο πριν όσο και μετά την εφαρμογή του μέτρου. Επειδή η χωρική κατανομή των βιολογικά καλλιεργούμενων εκτάσεων και των βιολογικών βοσκοτόπων στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, είναι σημαντικό στοιχείο, για να γίνει δυνατή μια αξιόπιστη εκτίμηση είναι αναγκαίο να είναι παρέχονται οι παραπάνω πληροφορίες σε συνδυασμό με χωρικά δεδομένα.

γ. Πρέπει να σημειωθεί η πλήρης απουσία στοιχείων για το M12 που αφορά στις περιοχές NATURA λόγω του ότι δεν έχει ενεργοποιηθεί. Η παράλειψη αυτή αν συνδυαστεί με τη μη ενεργοποίηση του 7.1 *Εκπόνηση και επικαιροποίηση προγραμμάτων για την ανάπτυξη των δήμων και των χωριών σε αγροτικές περιοχές και των βασικών υπηρεσιών τους, καθώς και σχεδίων προστασίας και διαχείρισης των τόπων του Natura 2000 και άλλων περιοχών μεγάλης φυσικής αξίας*, η οποία (ενεργοποίηση) θα έδινε την ευκαιρία της επέκτασης του M12 και στις γεωργικές περιοχές του δικτύου Natura 2000, δημιουργεί ερωτήματα για το αν θα καταστεί δυνατόν να ενεργοποιηθεί το μέτρο 12 για άλλη μια προγραμματική περίοδο.

δ. Το 8.2 Εγκατάσταση και συντήρηση γεωργοοδατοκομικών συστημάτων, δεν έχει ενεργοποιηθεί .

ε. Η μη ενεργοποίηση του υπομέτρου 4.4. για τις μη παραγωγικές επενδύσεις που συνδέονται με την επίτευξη γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών στόχων αναμένεται να προκαλέσει καθυστερήσεις αφού δύο από τις τέσσερις δράσεις συναρτώνται με δράσεις του μέτρου 10. Συγκεκριμένα η δράση 4.4.1 Προστασία των γεωργοκτηνοτροφικής δραστηριότητας από την Αρκούδα συνδέεται με την 10.1.1 Προστασία της Άγριας Ορνιθοπανίδας και η 4.4.2 Περίφραξη υποβαθμισμένων βοσκοτόπων με την 10.1.11 "Βελτίωση περιβαλλοντικής κατάστασης βοσκήσιμων γαιών σε περιοχές που αντιμετωπίζουν κίνδυνο ερημοποίησης λόγω διάβρωσης."

Τέλος η μη ενεργοποίηση των

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες

M16 – Συνεργασία

έχει ιδιαίτερα αρνητική επίδραση τόσο στην αποδοχή των υπολοίπων μέτρων από πλευράς των παραγωγών όσο και στην αποτελεσματικότητά τους, όπως έχει δείξει σειρά ερευνών από την αρχή της εφαρμογής μέτρων για την προστασία του αγροτικού περιβάλλοντος.

7.h7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.h7.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

Η οριζόντια εφαρμογή των μέτρων και η μη στόχευση δημιουργεί τον κίνδυνο να περιορίζεται η αποτελεσματικότητά τους ως προς την επίτευξη των στόχων.

Σύσταση:

Να επιδιωχθεί αποτελεσματική στόχευση με κριτήρια που να σχετίζονται με τους στόχους του μέτρου.

7.h7.b) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

Η επίτευξη των στόχων της διατήρησης της βιοποικιλότητας και του τοπίου εναπόκειται σε πολύ μεγάλο βαθμό σε ένα και μόνο μέτρο (το οποίο μάλιστα φαίνεται να εξυπηρετεί και άλλες περιοχές εστίασης).

Σύσταση:

Να ενεργοποιηθούν και τα άλλα μέτρα.

7.h7.c) Συμπέρασμα / Σύσταση 3

Συμπέρασμα:

Η επίτευξη των στόχων της βελτίωσης της βιοποικιλότητας και του τοπίου φαίνεται, με τα μέχρι τώρα δεδομένα, να μην εξυπηρετείται.

Σύσταση:

Να ενεργοποιηθούν τα άλλα μέτρα που στοχεύουν στη βελτίωση της βιοποικιλότητας και του τοπίου (M12) και να επεκταθούν και στις γεωργικές εκτάσεις.

7.h7.d) Συμπέρασμα / Σύσταση 4

Συμπέρασμα:

Για να ενεργοποιηθεί το μέτρο 12, σε ότι αφορά στις γεωργικές εκτάσεις του δικτύου προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 είναι αναγκαίο να επιταχυνθεί η διαδικασία για το 7.1. *Εκπόνηση και επικαιροποίηση προγραμμάτων για την ανάπτυξη των δήμων και των χωριών σε αγροτικές περιοχές και των βασικών υπηρεσιών τους, καθώς και σχεδίων προστασίας και διαχείρισης των τόπων του Natura 2000 και άλλων περιοχών μεγάλης φυσικής αξίας.*

Σύσταση:

Για να ενεργοποιηθεί το μέτρο 12, σε ότι αφορά στις γεωργικές εκτάσεις του δικτύου προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 είναι αναγκαίο να επιταχυνθεί η διαδικασία για το 7.1. *Εκπόνηση και επικαιροποίηση προγραμμάτων για την ανάπτυξη των δήμων και των χωριών σε αγροτικές περιοχές και των βασικών υπηρεσιών τους, καθώς και σχεδίων προστασίας και διαχείρισης των τόπων του Natura 2000 και άλλων περιοχών μεγάλης φυσικής αξίας.*

7.h7.e) Συμπέρασμα / Σύσταση 5

Συμπέρασμα:

Η εφαρμογή των δράσεων 10.1.1. *Προστασία της Άγριας Ορνιθοπανίδας* και 10.1.5. Περιβαλλοντική αναβάθμιση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων, συναρτάται με την εφαρμογή των δράσεων 4.4.1 *Προστασία των γεωργοκτηνοτροφικής δραστηριότητας από την Αρκούδα* και 4.4.2 *Περίφραξη υποβαθμισμένων βοσκοτόπων*, αντίστοιχα.

Σύσταση:

Για την εύρυθμη εφαρμογή των δράσεων 10.1.1. *Προστασία της Άγριας Ορνιθοπανίδας* και 10.1.5. Περιβαλλοντική αναβάθμιση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων είναι απαραίτητος ο προγραμματικός και οργανωτικός συντονισμός με την εφαρμογή των δράσεων 4.4.1 *Προστασία των γεωργοκτηνοτροφικής δραστηριότητας από την Αρκούδα* και 4.4.2 *Περίφραξη υποβαθμισμένων βοσκοτόπων*, αντίστοιχα.

7.h7.f) Συμπέρασμα / Σύσταση 6

Συμπέρασμα:

Το μη ενεργοποιηθέν 8.2. *Εγκατάσταση και συντήρηση γεωργοδασοκομικών συστημάτων* είναι ένα καινοτόμο για την χώρα μας υπομέτρο, το οποίο αναμένεται να ενισχύσει την προστασία και βελτίωση της βιοποικιλότητας τόσο στις περιοχές Υψηλής Περιβαλλοντικής Αξίας (HNV) όσο και στις περιοχές NATURA 2000.

Σύσταση:

Λόγω του καινοτόμου, για τη χώρα μας, χαρακτήρα του υπομέτρου 8.2., θα πρέπει να ξεκινήσει η προετοιμασία της εφαρμογής του.

7.h7.g) Συμπέρασμα / Σύσταση 7

Συμπέρασμα:

Η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων εξαρτάται από την εφαρμογή των «συνοδευτικών» μέτρων M1, M2, M16.

Σύσταση:

Να ενεργοποιηθούν τα μέτρα M1, M2 και M16 με ειδική στόχευση στη προστασία της βιοποικιλότητας και του τοπίου.

--

7.i) CEQ09-4B - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων;

7.11) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 4B συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

- Δράση 1.1.1 «Δράσεις κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις»
- Δράση 1.1.2 «Δράσεις κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση μέτρων του ΠΑΑ»
- Υπομέτρο 1.2 «στήριξη για δραστηριότητες επίδειξης και δράσεις ενημέρωσης»
- Υπομέτρο 1.3 «στήριξη για βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές με επίκεντρο τη διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων και δασών, καθώς και επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και δάση»
- M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες Υπομέτρο 2.1 «στήριξη για αποκόμιση οφέλους από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών»

M04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

- Δράση 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης»

M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα

- Δράση 10.0.1 Αμειψισπορά με ξηρικές καλλιέργειες
- Δράση 10.0.2 Σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης στην παραγωγή καπνού
- Δράση 10.0.3 Σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης στην παραγωγή ζαχαροτεύτλων
- Δράση 10.1.4 Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα
- Δράση 10.1.7 Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες
- Δράση 10.1.8 Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδόπττερων

M11 - Βιολογικές καλλιέργειες

- Δράση 11.1.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία
- Δράση 11.1.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία
- Δράση 11.2.1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
- Δράση 11.2.2 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στην κτηνοτροφία

M16 - Συνεργασία

- M16.1 - στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας
- M16.2 - στήριξη για πιλοτικά έργα και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διαδικασιών

και τεχνολογιών

- M16.5 - στήριξη για την ανάληψη κοινής δράσης με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στήριξη για κοινές προσεγγίσεις σε περιβαλλοντικά έργα και αναπτυσσόμενες περιβαλλοντικές πρακτικές

Από το σύνολο των ανωτέρω Μέτρων πληρωμές έχουν πραγματοποιηθεί στα ακόλουθα Μέτρα – Δράσεις:

- 10.1 «Ενίσχυση για γεωργο-περιβαλλοντικές και κλιματικές δεσμεύσεις»
- 11.1.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία
- 11.1.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία
- 11.2.1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
- 11.2.2 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στην κτηνοτροφία.

Οι πληρωμές αφορούν την κάλυψη ανειλημμένων υποχρεώσεων του ΠΑΑ 2007-2013

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρα που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές είναι τα παρακάτω:

M03 - Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, από την ΠΕ 3Α

- Υπομέτρο 3.1 - στήριξη για νέες συμμετοχές σε συστήματα ποιότητας

Υπομέτρο 3.2 - στήριξη για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης που υλοποιούνται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά

7.ι2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχει βελτιωθεί η ποιότητα των υδάτων	R8 / Σ10: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (τομέας επικέντρωσης 4B)	
Έχει βελτιωθεί η ποιότητα των υδάτων	R9 / Σ11: Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (τομέας επικέντρωσης 4B)	

7.13) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Εφαρμόστηκε η ίδια ποιοτική μέθοδος για την απάντηση του κοινού ερωτήματος 8

7.14) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	35.484.501,00			Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	Όχι	3.464,00			Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	Όχι	318.096,00			Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O7 - Αριθμός υποστηριζόμενων συμβάσεων	Όχι	3.527,00			Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R8 / Σ10: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (τομέας επικέντρωσης 4B)	Ναι	5.78%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R9 / Σ11: Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (τομέας επικέντρωσης 4B)	Ναι	0%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C40 - Ποιότητα του νερού - Δυνητικό πλεόνασμα αζώτου σε γεωργική γη (2009 - 2012) (kg N/ha/year)	Όχι	59,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C40 - Ποιότητα του νερού - Δυνητικό πλεόνασμα φωσφόρου σε γεωργική γη (2009 - 2012) (kg P/ha/year)	Όχι	0,30			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C40 - Ποιότητα του νερού - Νιτρορύπανση σε γλυκά ύδατα - Επιφανειακά ύδατα: Υψηλή ποιότητα (2010) (% of monitoring sites)	Ναι	50%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C40 - Ποιότητα του νερού - Νιτρορύπανση σε γλυκά ύδατα - Επιφανειακά ύδατα: Μέτρια ποιότητα (2010) (% of monitoring sites)	Ναι	50%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης	C40 - Ποιότητα του νερού - Νιτρορύπανση σε γλυκά	Ναι	0%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

πλαisiou	ύδατα - Επιφανειακά ύδατα: Ανεπαρκής ποιότητα (2010) (% of monitoring sites)					
Κοινός δείκτης πλαisiou	C40 - Ποιότητα του νερού - Νιτρορύπανση σε γλυκά ύδατα - Υπόγεια ύδατα: Υψηλή ποιότητα (2008) (%) (% of monitoring sites)	Ναι	83.3%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiou	C40 - Ποιότητα του νερού - Νιτρορύπανση σε γλυκά ύδατα - Υπόγεια ύδατα: Μέτρια ποιότητα (2008) (%) (% of monitoring sites)	Ναι	9.4%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiou	C40 - Ποιότητα του νερού - Νιτρορύπανση σε γλυκά ύδατα - Υπόγεια ύδατα: Ανεπαρκής ποιότητα (2008) (% of monitoring sites)	Ναι	7.3%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

7.15) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

Ένα πρόβλημα που προκύπτει είναι ότι τα στοιχεία των πινάκων της Ετήσιας Έκθεσης (σύμφωνα με το υπόδειγμα της SFC2014), που δίνονται για το Μ 10 Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα, δίνονται συνολικά ενώ θα ήταν πολύ πιο χρήσιμο να δίνονται ανά δράση έτσι ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί η καθαρή περιβαλλοντική επίδραση. Για το λόγο αυτό, ζητήθηκαν από τη Διαχειριστική Αρχή, αναλυτικά στοιχεία ανά δράση και περιοχή εστίασης.

Οι δράσεις που ενισχύονται αποτελούν συνέχεια της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου και οι δαπάνες αφορούν σε αναληφθείσες τότε υποχρεώσεις.

7.16) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Τα μέτρα που παρατίθενται ως συνεισφέροντα είναι:

M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα με 40.364 ha και

M11 - Βιολογικές καλλιέργειες με 258.883 ha και 5.834 εκμεταλλεύσεις

Συνολικά δηλαδή οι συμβάσεις καλύπτουν φυσική έκταση 299.246 ha ή το 5,78% της ΧΓΕ (δείκτης αποτελέσματος)

Από αυτά μόνο για το M10 προκύπτει με κάποιο τεκμηριωμένο τρόπο ότι όντως έχει θετική επίδραση στη διαχείριση των υδάτων. Σύμφωνα με τα αναλυτικά στοιχεία που δόθηκαν από τη Διαχειριστική αρχή, στην επίτευξη των στόχων της 4β συμβάλλουν 40.363 ha που εντάσσονται στο μέτρο 10, κατανεμόμενα ως εξής 34.706 ha (86% της έκτασης στο μέτρο) καλύπτονται από τη δράση για τη μείωση της ρύπανσης των υδάτων και το υπόλοιπο 14% σε δράσεις που εκκρεμούν από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και ολοκληρώνονται και λήγουν στην παρούσα. Αναλυτικότερα, για την Αμειψισπορά καπνοχώραφων με ξηρικές καλλιέργειες ενισχύθηκαν 1.104 ha, και για τη εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων

ολοκληρωμένης διαχείρισης 2.460 και 2.094 ha αντίστοιχα για την καλλιέργεια καπνού και ζαχαροτεύτλων, Παρά την παροχή στοιχείων για το φυσικό αντικείμενο ανά δράση δεν είναι δυνατή η αξιόπιστη εκτίμηση και συνεπώς απάντηση στο κοινό ερώτημα 9, λόγω μη συγκέντρωσης των απαραίτητων στοιχείων (προηγούμενες καλλιέργειες κλπ.) και τρίτον δεν προβλέπεται η συνέχειά τους στην παρούσα προγραμματική περίοδο. Βέβαια τα προηγούμενως εφαρμοζόμενα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα (214), των οποίων ανειλημμένες υποχρεώσεις φαίνεται να καλύπτονται προς το παρόν, είχαν στόχο σε μεγάλο βαθμό τη βελτίωση της ποιότητας των υδατικών πόρων μέσω της μείωσης της ρύπανσης γεωργικής προέλευσης, η οποία επιτυγχανόταν με μείωση κατά 20% της χρήσης λιπασμάτων και με μείωση της εφαρμογής φυτοφαρμάκων, συνεπώς απαντάται θετικά κατά ένα μέρος το ερώτημα αξιολόγησης.

Θα πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι τα προαναφερθέντα μέτρα δεν φαίνεται να είχαν κάποια σοβαρή επίδραση στο κύριο πρόβλημα που είναι η υπεράντληση των υδατικών πόρων και η συνεπακόλουθη υποβάθμιση της ποιότητάς τους.

Από την προδημοσίευση των προκηρύξεων για τα αγροπεριβαλλοντικά (M10) της παρούσας περιόδου δεν προκύπτει ότι η καίρια αυτή έλλειψη του προηγούμενης προγραμματικής περιόδου αντιμετωπίζεται.

Για τα μέτρα που αφορούν στην βιολογική γεωργία, μπορεί να γίνει μια ποιοτική πρώτη προσέγγιση όσον αφορά στη μείωση της χρήσης λιπασμάτων και, κυρίως, φυτοφαρμάκων. Ως προς τα φυτοφάρμακα η μη χρήση τους τεκμηριώνει μια βελτίωση, ειδικά στις περιπτώσεις της μετατροπής. Η χρήση οργανικών λιπασμάτων επίσης, μπορεί να θεωρηθεί ότι τεκμηριώνει μια μείωση της διήθησης αζωτούχων στα υπόγεια και τα επιφανειακά νερά. Για να γίνει δυνατή η ποσοτική εκτίμηση θα πρέπει να παρέχονται στοιχεία για την καλλιέργεια/ χρήση γης, τόσο πριν όσο και μετά την εφαρμογή του μέτρου. Επειδή η χωρική κατανομή των βιολογικά καλλιεργούμενων εκτάσεων και των βιολογικών βοσκοτόπων είναι σημαντικό στοιχείο για να εκτιμηθεί η επίδραση των γεωργικών δραστηριοτήτων στην ποιότητα των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, για να γίνει αυτή με αξιοπιστία είναι αναγκαίο να παρέχονται οι παραπάνω πληροφορίες σε συνδυασμό με χωρικά δεδομένα.

Για το μέτρο M12 που είναι, έστω μερικώς, στοχευμένο στις περιοχές που θα αντιμετωπίσουν ειδικά προβλήματα λόγω της εφαρμογής της Οδηγίας Πλαίσιο για τα νερά, δεν υπάρχουν στοιχεία, λόγω του ότι δεν έχει ενεργοποιηθεί.

Τέλος η μη ενεργοποίηση των

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες

M16 – Συνεργασία

έχει ιδιαίτερα αρνητική επίδραση τόσο στην αποδοχή των υπολοίπων μέτρων από πλευράς των παραγωγών όσο και στην αποτελεσματικότητά τους, όπως έχει δείξει σειρά ερευνών από την αρχή της εφαρμογής μέτρων για την προστασία του αγροτικού περιβάλλοντος.

7.i7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.i7.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

Η μεγάλη σημασία του ζητήματος της διαχείρισης των υδάτινων πόρων που τόσο εναργώς αναδείχθηκε στο ΠΑΑ 2014-2020, δεν φαίνεται να αποτελεί καθοριστικό παράγοντα τόσο στην ιεράρχηση όσο και στον προγραμματισμό των αρμόδιων υπηρεσιών.

Σύσταση:

Η ιεράρχηση και ο προγραμματισμός των δράσεων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διατυπωμένες προτεραιότητες και ιεραρχημένες ανάγκες όπως αναφέρονται στο κείμενο του ΠΑΑ 2014-2020.

7.i7.b) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

Η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων εξαρτάται από την εφαρμογή των «συνοδευτικών» μέτρων M1, M2, M16.

Σύσταση:

Να ενεργοποιηθούν τα μέτρα M1, M2 και M16 με ειδική στόχευση στη διαχείριση των υδάτινων πόρων.

7.i7.c) Συμπέρασμα / Σύσταση 3

Συμπέρασμα:

Δεν είναι δυνατή μια αξιόπιστη απάντηση στο κοινό ερώτημα λόγω της αδυναμίας ποσοτικής εκτίμησης. Η αιτία για αυτό είναι η έλλειψη των απαραίτητων δεδομένων.

Σύσταση:

Για να γίνει δυνατή μια ποσοτική εκτίμηση με σκοπό την αξιόπιστη απάντηση στο κοινό ερώτημα είναι αναγκαίο το πρόγραμμα παρακολούθησης των μέτρων να περιλαμβάνει στοιχεία την προηγούμενη καλλιέργεια/χρήση γης με χωρικές αναφορές.

7.i7.d) Συμπέρασμα / Σύσταση 4

Συμπέρασμα:

Η επίτευξη των ορθολογικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων φαίνεται, με τα μέχρι τώρα δεδομένα, να μην εξυπηρετείται.

--

Σύσταση:

Να ενεργοποιηθούν τα άλλα μέτρα που στοχεύουν στην ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων (π.χ. M12).

7.j) CEQ10-4C - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους και τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους;

7.j1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 4Γ συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα/ Υπομέτρα/ Δράσεις:

M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες

- Υπομέτρο 2.1 - στήριξη για αποκόμιση οφέλους από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών

M04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

- Δράση 4.1.1 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης»
- Υπομέτρο 4.4 - στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις που συνδέονται με την επίτευξη γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών στόχων

M08 - Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών

- Υπομέτρο 8.1 - στήριξη για δάσωση/ δημιουργία δασικών εκτάσεων
- Υπομέτρο 8.4 - στήριξη για την αποκατάσταση ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα

M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα

- Δράση 10.0.4 Μακροχρόνια παύση της εκμετάλλευσης γεωργικών γαιών
- Δράση 10.1.4 Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα
- Δράση 10.1.5 Περιβαλλοντική αναβάθμιση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων
- Δράση 10.1.6 Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια

M11 - Βιολογικές καλλιέργειες

- Δράση 11.1.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία
- Δράση 11.1.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία
- Δράση 11.2.1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
- Δράση 11.2.2 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στην κτηνοτροφία

M13- Ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα

- Υπομέτρο 13.1 - αποζημίωση για ορεινές περιοχές

M16 - Συνεργασία

- Υπομέτρο 16.1 - στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας
- Υπομέτρο 16.2 - στήριξη για πιλοτικά έργα και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών,

Από το σύνολο των ανωτέρω Μέτρων πληρωμές έχουν πραγματοποιηθεί στα ακόλουθα Μέτρα – Δράσεις

- 08.1 «Δάσωση και τη δημιουργία δασικών εκτάσεων»
- 10.1 «Ενίσχυση για γεωργο-περιβαλλοντικές και κλιματικές δεσμεύσεις»
- 11.1. Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής
- 11.2. Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής
- 13.1 Αντισταθμιστική ενίσχυση σε ορεινές περιοχές •

Οι πληρωμές αφορούν την κάλυψη ανειλημμένων υποχρεώσεων του ΠΑΑ 2007-2013

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρα που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές είναι τα παρακάτω:

M03 - Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, από την ΠΕ 3Α

- Υπομέτρο 3.1 - στήριξη για νέες συμμετοχές σε συστήματα ποιότητας

Υπομέτρο 3.2 - στήριξη για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης που υλοποιούνται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά

7.j2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχει βελτιωθεί η διαχείριση του εδάφους	R10 / Σ12: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή της πρόληψης της διάβρωσης του εδάφους (τομέας επικέντρωσης 4Γ)	
Έχει βελτιωθεί η διαχείριση του εδάφους	R11 / Σ13: Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους (τομέας επικέντρωσης 4Γ)	

7.3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Εφαρμοσθηκε η ίδια ποιοτική μέθοδος για την απάντηση του κοινού ερωτήματος 8

7.4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	126.607.359,00			Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	Όχι	157.225,00			Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	Όχι	324.096,00			Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ. (Δεν περιλαμβάνονται ha 13.1 γιατί δεν υπολογίζονται στον δείκτη στόχο R10/Σ12)
Κοινός δείκτης εκροών	O7 - Αριθμός υποστηριζόμενων συμβάσεων	Όχι	325,00			Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R10 / Σ12: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή της πρόληψης της διάβρωσης του εδάφους (τομέας επικέντρωσης 4Γ)	Ναι	5.79%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R11 / Σ13: Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους (τομέας επικέντρωσης 4Γ)	Ναι	0%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C41 - Οργανικές ύλες του εδάφους σε αρόσιμη γη - Συνολικές εκτιμήσεις περιεκτικότητας σε οργανικό άνθρακα (2009) (mega tons)	Όχι	188,50			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C42 - Διάβρωση εδάφους από το νερό - ποσοστό εδαφικής απώλειας λόγω της διάβρωσης από το νερό (2006) (tonnes/ha/year)	Όχι	4,86			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C41 - Οργανικές ύλες του εδάφους σε αρόσιμη γη - Μέση περιεκτικότητα σε οργανικό άνθρακα (2009) (g kg-1)	Όχι	15,30			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

7.5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

Ένα πρόβλημα που προκύπτει είναι ότι τα στοιχεία των πινάκων της Ετήσιας Έκθεσης (σύμφωνα με το υπόδειγμα της SFC2014), που δίνονται για το Μ 10 Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα, δίνονται συνολικά ενώ θα ήταν πολύ πιο χρήσιμο να δίνονται ανά δράση έτσι ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί η καθαρή περιβαλλοντική επίδραση. Για το λόγο αυτό, ζητήθηκαν από τη Διαχειριστική Αρχή, αναλυτικά στοιχεία ανά δράση και περιοχή εστίασης.

Οι δράσεις που ενισχύονται αποτελούν συνέχεια της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου και οι δαπάνες αφορούν σε αναληφθείσες τότε υποχρεώσεις.

7.6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Η μέχρι τώρα συμβολή των μέτρων στην επίτευξη του στόχου της προστασίας του εδάφους από τη διάβρωση φαίνεται σημαντική.

M08 - Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών με 6.000 ha

M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα με 59.123 ha και

M11 - Βιολογικές καλλιέργειες με 258.883 ha και 5.834 εκμεταλλεύσεις

Συνολικά δηλαδή οι μέχρι σήμερα συμβάσεις καλύπτουν 324.096 ha ή το 6,26% της ΧΓΕ. Το ποσοστό αυτό κρίνεται ικανοποιητικό δεδομένου ότι, με βάση την τιμή του Κοινού Δείκτη Πλαισίου C42 για την Ελλάδα, το ποσοστό της γεωργικής έκτασης που επηρεάζεται από μέτρια έως σοβαρή διάβρωση από το νερό ανέρχεται σε 10,7%

Οι επενδύσεις στην ανάπτυξη των δασικών περιοχών φαίνεται να μπορούν να ενισχύσουν την προσπάθεια για αντιδιαβρωτική προστασία αν και η μέχρι σήμερα στηριζόμενη έκταση (6,000 ha) είναι σχετικά μικρή και θα πρέπει να γίνει προσπάθεια αύξησής της προκειμένου να μπορεί να παρατηρηθεί μια σημαντική θετική επίδραση.

Πρέπει να σημειωθεί η πλήρης απουσία στοιχείων για το M12 που αφορά στις περιοχές NATURA από την οποία συνάγεται ότι το μέτρο δεν έχει ενεργοποιηθεί.

Πέραν των ανωτέρω μέτρων (M8, M10, M11, M12) τα οποία με βάση το σχετικό τεχνικό δελτίο συνεισφέρουν στον υπολογισμό του δείκτη αποτελεσμάτων R10 και του δείκτη στόχου T12, στη Περιοχή Εστίασης 4Γ έχει προγραμματισθεί και το Μέτρο 13. Η συνολική έκταση που υπόκειται σε διαχείριση μέσω του εν λόγω μέτρου ανέρχεται σε 3.846.890 ha και αποτελεί 74% της συνολικής ΧΓΕ. Μπορεί επομένως να υποστηριχθεί ότι σε ένα μεγάλο ποσοστό της συνολικής ΧΓΕ εφαρμόζονται πρακτικές για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους καθώς ενισχύεται η συνέχιση της γεωργικής δραστηριότητας, με αποτέλεσμα την προστασία από τη διάβρωση. Οι περιοχές που περιλαμβάνονται στις επιλέξιμες, κυρίως οι ορεινές, παρουσιάζουν λόγω κυρίως του ανάγλυφου σοβαρά προβλήματα διάβρωσης, συνεπώς η συνέχιση εκτατικών πρακτικών καλλιέργειας και εκτροφής συμβάλλει στην αντιδιαβρωτική προστασία.

Τέλος θα πρέπει να επισπευθεί η ενεργοποίηση των

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες

M16 - Συνεργασία

καθώς αυτά συμβάλλουν στην αποδοχή των υπολοίπων μέτρων από πλευράς των παραγωγών όσο και στην αποτελεσματικότητά τους, όπως έχει δείξει σειρά ερευνών από την αρχή της εφαρμογής μέτρων για την προστασία του αγροτικού περιβάλλοντος.

7.j7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.j7.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

Η αντιμετώπιση της υποβάθμισης των βοσκοτόπων που είναι απόλυτα συνυφασμένη με την διάβρωσή τους θα πρέπει να ενισχυθεί, καθώς καλύπτεται μόνο από το M13 το οποίο όμως δεν περιλαμβάνει ειδικές δεσμεύσεις για την αναβάθμιση των βοσκοτόπων παρά μόνο τη συνέχιση της γεωργικής δραστηριότητας.

Σύσταση:

Θα πρέπει να ενεργοποιηθούν οι σχετικές δράσεις του M10 που στοχεύουν ενεργητικά στην αναβάθμιση των βοσκοτόπων

7.j7.b) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

Η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων εξαρτάται από την εφαρμογή των «συνοδευτικών» μέτρων, M2, M16.

Σύσταση:

Να ενεργοποιηθούν τα μέτρα , M2 και M16 με ειδική στόχευση στη διαχείριση των εδαφικών πόρων.

7.j7.c) Συμπέρασμα / Σύσταση 3

Συμπέρασμα:

Η εφαρμογή των δράσεων 10.1.5. Περιβαλλοντική αναβάθμιση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων και 10.1.6 Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια συναρτάται με την εφαρμογή των δράσεων 4.4.2 *Περίφραξη υποβαθμισμένων βοσκοτόπων* και 4.4.4 *Θρυμματιστής κλαδεμάτων για τις ελαιοκαλλιέργειες*, αντίστοιχα.

Σύσταση:

Για την εύρυθμη εφαρμογή των δράσεων 10.1.5. Περιβαλλοντική αναβάθμιση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων και 10.1.6 Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια είναι απαραίτητος ο προγραμματικός και οργανωτικός συντονισμός με την εφαρμογή των δράσεων 4.4.2 *Περίφραξη υποβαθμισμένων βοσκοτόπων* και 4.4.4 *Θρυμματιστής κλαδεμάτων για τις ελαιοκαλλιέργειες*, αντίστοιχα.

7.j7.d) Συμπέρασμα / Σύσταση 4

Συμπέρασμα:

Το νέο θεσμικό πλαίσιο για τη χρήση των αποβλήτων της ελαιουργίας στη γεωργία (μεταγενέστερο της έγκρισης του ΠΑΑ), δημιουργεί τη δυνατότητα εμπλουτισμού της δράσης 10.1.6 Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια, με την εισαγωγή της κομποστοποίησης των υπολειμμάτων που θα αντιμετωπίσει σε ικανοποιητικό βαθμό τα φυτοπαθολογικά προβλήματα που είναι δυνατόν να εμποδίσουν την εύρυθμη εφαρμογή της δράσης.

Σύσταση:

Να εξεταστεί ο εμπλουτισμός της δράσης 10.1.6 Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια με την εισαγωγή της κομποστοποίησης με χρήση των υπολειμμάτων της ελαιουργίας, η οποία διευκολύνεται ιδιαίτερα με το νέο θεσμικό πλαίσιο.

7.k) CEQ11-5A - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στην αύξηση της αποδοτικότητας στη χρήση νερού στη γεωργία;

7.k1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 5Α συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

- Δράση 1.1.1 «Δράσεις κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις»
- Δράση 1.1.2 «Δράσεις κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση μέτρων του ΠΑΑ»
- Υπομέτρο 1.2 «στήριξη για δραστηριότητες επίδειξης και δράσεις ενημέρωσης»
- Υπομέτρο 1.3 «στήριξη για βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές με επίκεντρο τη διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων και δασών, καθώς και επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και δάση»

M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες

- Υπομέτρο 2.1 «στήριξη για αποκόμιση οφέλους από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών»
- Υπομέτρο 2.3 «στήριξη για την εκπαίδευση συμβούλων»
- Δράση 4.1.2 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος»
- Δράση 4.3.1 «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων»

M16 – Συνεργασία

- Υπομέτρο 16.1 - στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας
- Υπομέτρο 16.2 - στήριξη για πιλοτικά έργα και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διαδικασιών και τεχνολογιών

Από το σύνολο των ανωτέρω Μέτρων έχει ενεργοποιηθεί μόνο το Υπομέτρο 4.3 και συγκεκριμένα η Δράση 04.3.1 «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων η οποία περιλαμβάνει τα μεταφερόμενα έργα της πρώτης δράσης «Εγγειοβελτιωτικά έργα και δράσεις» του Μέρους 125Α: «Βελτίωση και ανάπτυξη της υποδομής που σχετίζεται με την ανάπτυξη και την προσαρμογή της γεωργίας» και του Μέρους 321 «Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό», που εφαρμόστηκαν κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο 2007-2013.

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρα που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές είναι τα παρακάτω:

M08 - Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών, από την P4 (FOREST)

- M8.1 - στήριξη για δάσωση/ δημιουργία δασικών εκτάσεων
- M8.4 - στήριξη για την αποκατάσταση ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα

M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα, από τις ΠΕ 5Δ, 5Ε & P4 (AGRI)

- Δράση 10.0.1 Αμεινισπορά με ξηρικές καλλιέργειες
- Δράση 10.0.2 Σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης στην παραγωγή καπνού
- Δράση 10.0.3 Σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης στην παραγωγή ζαχαροτεύλων
- Δράση 10.0.4 Μακροχρόνια παύση της εκμετάλλευσης γεωργικών γαιών
- Δράση 10.1.1 Προστασία της Άγριας Ορνιθοπανίδας
- Δράση 10.1.2 Προστασία παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας
- Δράση 10.1.3 Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας
- Δράση 10.1.4 Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα
- Δράση 10.1.5 Περιβαλλοντική αναβάθμιση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων
- Δράση 10.1.6 Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια
- Δράση 10.1.7 Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες
- Δράση 10.1.8 Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδόπττερων
- Δράση 10.1.9 Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων
- Δράση 10.1.10 Προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση
- Δράση 10.2.1 Γενετικοί πόροι στην κτηνοτροφία
- Δράση 10.2.2 Διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών στη γεωργία

7.k2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχει αυξηθεί η αποδοτικότητα στη χρήση νερού στη γεωργία	A13: Αύξηση της αποδοτικότητας ως προς τη χρήση ύδατος στη γεωργία σε υποστηριζόμενα έργα του ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 5Α)*	
Έχει αυξηθεί η αποδοτικότητα στη χρήση νερού στη γεωργία	R12 / Σ14: Ποσοστό αρδευόμενης γης που εντάσσεται σε πιο αποδοτικό αρδευτικό σύστημα (τομέας επικέντρωσης 5Α)	

7.k3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Ποσοτικές μέθοδοι:

ii) Λόγοι χρησιμοποίησης της μεθόδου

Δεν χρησιμοποιήθηκαν ποσοτικές μέθοδοι

ii) Περιγραφή μεθόδων για τον υπολογισμό των ποσοστών, ακαθάριστων και καθαρών (εφόσον εφαρμόζεται) τιμών κοινών και συμπληρωματικών δεικτών αποτελέσματος, ή άλλως δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν (εκροής, κοινού πλαισίου)

Η αρχική πρόθεση ήταν να υπολογιστεί ο συμπληρωματικός δείκτης αποτελέσματος A13: Αύξηση της αποδοτικότητας ως προς τη χρήση ύδατος στη γεωργία σε υποστηριζόμενα έργα του ΠΑΑ. Η μέθοδος που επιχειρήθηκε να εφαρμοστεί, αλλά δεν εφαρμόστηκε λόγω έλλειψης δεδομένων αναφορικά με την χρήση αρδευτικού ύδατος και την τυπική απόδοση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που ωφελούνται από τα

υλοποιούμενα εγχειρίδια έργα. είναι η ακόλουθη: Από τις μελέτες και τα τεχνικά δελτία των εγχειρίδιων έργων που είχαν ενταχθεί κατά τη διάρκεια προηγούμενων προγραμματικών περιόδων αναμενόταν να αντληθούν στοιχεία (ι) . για τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων (ιι) την έκταση οι οποία θα επωφελείτο από τα έργα βελτίωσης της αποδοτικότητας της χρήσης του ύδατος και (ιιι) το προβλεπόμενο από τη μελέτη ποσοστό εξοικονόμησης αρδευτικού ύδατος, έτσι ώστε να υπολογιστεί ποσοτικά η μεταβολή της χρήσης ύδατος. Η μεταβολή της συνολικής τυπικής απόδοσης του συνόλου των εκμεταλλεύσεων οι οποίες θα επωφελούντο από τα έργα θα ήταν δυνατόν να υπολογιστεί με τη χρήση των σχετικών συντελεστών που αντιστοιχούν σε κάθε μια καλλιέργεια και εκτροφή εντός της περιμέτρου της ωφελούμενης περιοχής. Με αυτόν τον τρόπο θα ήταν δυνατή μια ποσοτική εκτίμηση του πρόσθετου δείκτη A13*.

iii) Προκλήσεις στην εφαρμογή των μεθόδων που περιγράφηκαν και λύσεις που εφαρμόστηκαν

Κατεβλήθη προσπάθεια άντλησης στοιχείων από τα τεχνικά δελτία των ενταγμένων έργων, το σύνολο των οποίων αφορά εντάξεις έργων της περιόδου 2007-2013. Στα ενταγμένα έργα δυστυχώς δεν υπάρχει ολοκληρωμένη εκτίμηση στις ωφελούμενες γεωργικές εκμεταλλεύσεις, στις καλλιέργειες ή τις εκτροφές που υπήρχαν στη ζώνη που προβλέπεται να επωφεληθεί από τα έργα βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της άρδευσης. Επίσης δεν υπάρχει υπολογισμός για το ποσοστό εξοικονόμησης αρδευτικού ύδατος, όταν τα έργα αφορούν σε βελτίωση/εκσυγχρονισμό αρδευτικών δικτύων. Για κάποια από τα έργα υπάρχουν αναφορές σε κάποια από αυτά τα στοιχεία αλλά είναι αποσπασματικές ή/και ατεκμηρίωτες. Συνεπώς δεν ήταν δυνατή μια αξιόπιστη ποσοτική εκτίμηση του προτεινόμενου συμπληρωματικούδείκτη αποτελέσματος A13: Αύξηση της αποδοτικότητας ως προς τη χρήση ύδατος στη γεωργία σε υποστηριζόμενα έργα του ΠΑΑ που συσχετίζει την εξοικονόμηση νερού εκπεφρασμένη σε κυβικά μέτρα με την μεταβολή της τυπικής απόδοσης (standard output) των εξυπηρετούμενων εκμεταλλεύσεων.

Ποιοτικές μέθοδοι:

i) Λόγοι χρησιμοποίησης της μεθόδου

7.k4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Calculated gross value out of which Primary contribution	Calculated gross value out of which Secondary contribution, including LEADER/CLLD contribution	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	3.252.749,24					Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ
Κοινός δείκτης εκροών	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	Όχι	27,00					Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ
Κοινός δείκτης	O5 - Συνολική	Όχι	1.675,00					Παρέχεται από SFC2014,

εκροών	έκταση (εκτάρια)							μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	A13: Αύξηση της αποδοτικότητας ως προς τη χρήση ύδατος στη γεωργία σε υποστηριζόμενα έργα του ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 5Α)*	Όχι						
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R12 / Σ14: Ποσοστό αρδευόμενης γης που εντάσσεται σε πιο αποδοτικό αρδευτικό σύστημα (τομέας επικέντρωσης 5Α)	Ναι	0.16%					Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C39 - Άντληση νερού στον τομέα της γεωργίας - σύνολο (2009) (1000 m3)	Όχι	3.896.682,81					Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα

7.k5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

Το σημαντικότερο πρόβλημα είναι η απουσία δεδομένων που θα επέτρεπαν τον υπολογισμό του δείκτη A13: Αύξηση της αποδοτικότητας ως προς τη χρήση ύδατος στη γεωργία σε υποστηριζόμενα έργα του ΠΑΑ.

7.k6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Το κοινό ερώτημα δεν μπορεί να απαντηθεί πλήρως λόγω έλλειψης στοιχείων. Από την έρευνα πεδίου στα τεχνικά δελτία των μεταφερομένων έργων του Μέτρου 321 (της περιόδου 2007-13) προκύπτει ότι επιτυγχάνεται βελτίωση των συνθηκών άρδευσης σε 1.675 εκτάρια που αντιστοιχεί σε 0,14% της αρδευόμενης χρησιμοποιούμενης γεωργικής γης.

Ο όγκος ύδατος ανέρχεται σε 5.638.372 (m³/έτος): που αντιστοιχεί στο 0,14% του αντλούμενου νερού από τη γεωργία (δείκτης πλαισίου Π 39 Άντληση νερού στη γεωργία).

Τα ολοκληρωμένα μεταφερόμενα έργα του Μέτρου 125 που εφαρμόστηκε κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο 2007-2013 αφορούν σε μελέτες εγγειοβελτιωτικών έργων και όχι τεχνικά έργα, με μετρήσιμες εκροές.

7.k7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.k7.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

C.1: Η λογική της κατασκευής των εγγειοβελτιωτικών έργων στη χώρα δεν συνυπολόγιζε τουλάχιστον σε επίπεδο «μοριοδότησης» και κριτηρίων επιλογής την εξοικονόμηση ύδατος. Οι σημαντικές απώλειες των αρδευτικών δικτύων, αλλά και η έλλειψη ταμιευτήρων /φραγμάτων σε συνδυασμό με την εκτεταμένη χρήση γεωτρήσεων για λόγους άρδευσης, έθετε ως πρώτη προτεραιότητα τον εκσυγχρονισμό των δικτύων για την μείωση της απώλειας υδάτων αλλά και την κατασκευή φραγμάτων ταμιευτήρων για την υποκατάσταση των γεωτρήσεων. Οι παράμετροι αυτοί σε συνδυασμό με την μεγάλη περίοδο ωρίμανσης και κατασκευής των εγγειοβελτιωτικών έργων (ιδιαίτερα των φραγμάτων και των ταμιευτήρων) οδήγησε στη δημιουργία ενός αέναου κύκλου χρηματοδότησης μελετών την μια προγραμματική περίοδο και την κατασκευή των έργων στην επόμενη η και μεθεπόμενη προγραμματική περίοδο χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αλλαγή στις Προτεραιότητες της ΚΑΠ.

Σύσταση:

R.1: Απαιτείται η επικαιροποίηση του συνόλου των μελετών που αφορούν εγγειοβελτιωτικά έργα ώστε να λαμβάνεται υπόψη η διάσταση της εξοικονόμησης όπως αυτή αποτιμάται με τον συμπληρωματικό δείκτη αποτελέσματος.

7.k7.b) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

C.2: Η στόχευση σειράς έργων που εντάχθηκαν στο ΠΑΑ 2007 -2013 αφορά την αποθήκευση ύδατος και όχι την εξοικονόμηση. Ο στόχος της αποθήκευσης ύδατος είναι πολύ σημαντικός λόγω των αναμενόμενων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην διαθεσιμότητα ύδατος για αρδευτική χρήση

Σύσταση:

R.2: Απαιτείται η προσθήκη program specific indicator σε επόμενη αναθεώρηση

7.k7.c) Συμπέρασμα / Σύσταση 3

Συμπέρασμα:

C.3: Στα μεταφερόμενα από τις προηγούμενες περιόδους έργα δεν περιλαμβανόταν μια πλήρης σειρά στοιχείων που θα καθιστούσε δυνατή την ποσοτική εκτίμηση της επίδρασης των έργων. Στην βελτίωση της αποδοτικότητας του χρησιμοποιούμενου ύδατος.

Σύσταση:

R.3: Για να είναι δυνατή η μεταφορά έργου στην παρούσα προγραμματική περίοδο θα πρέπει το τεχνικό δελτίο της πράξης να περιλαμβάνει ολοκληρωμένη εκτίμηση για τις ωφελούμενες γεωργικές εκμεταλλεύσεις, για τις καλλιέργειες ή τις εκτροφές που υπήρχαν στη ζώνη που προβλέπεται να επωφεληθεί από τα έργα βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της άρδευσης. Επίσης θα πρέπει να περιλαμβάνεται υπολογισμός για το ποσοστό εξοικονόμησης αρδευτικού ύδατος, όταν τα έργα αφορούν σε βελτίωση/εκσυγχρονισμό αρδευτικών δικτύων.

7.1) CEQ12-5B - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στην αύξηση της αποδοτικότητας στη χρήση ενέργειας στη γεωργία και στη μεταποίηση τροφίμων;

7.11) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 5B συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

- Δράση 1.1.2 «Δράσεις κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση μέτρων του ΠΑΑ»

M04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

- Δράση 4.2.1 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι (γεωργικό προϊόν)»
- Δράση 4.2.2 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εκτός του Παραρτήματος Ι»

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Δεν υπάρχουν Μέτρα – υπομέτρα με δευτερεύουσες συνεισφορές στην περιοχή εστίασης

Η μη ύπαρξη ολοκληρωμένων έργων δεν επιτρέπει την απάντηση του Κοινού Ερωτήματος.

7.12) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχει αυξηθεί η αποδοτικότητα στη χρήση ενέργειας στη γεωργία και στη μεταποίηση τροφίμων	A14: Αύξηση της αποδοτικότητας ως προς τη χρήση ενέργειας στη γεωργία και τη μεταποίηση τροφίμων σε υποστηριζόμενα έργα του ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 5B)*	
Έχει αυξηθεί η αποδοτικότητα στη χρήση ενέργειας στη γεωργία και στη μεταποίηση τροφίμων	Σ15: Συνολική επένδυση για την ενεργειακή απόδοση (τομέας επικέντρωσης 5B)	

7.13) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

-

7.14) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός ονομασία και δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Calculated gross value out of which Primary	Calculated gross value out of which Secondary contribution, including	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
--------------	--------------------------------------	---------	-------------	-------------------------------	---	---	---------------------------	---------------------------------

					contribution	LEADER/CLLD contribution		
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	0,00					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O2 - Συνολική επένδυση	Όχι	0,00					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	Όχι	0,00					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	A14: Αύξηση της αποδοτικότητας ως προς τη χρήση ενέργειας στη γεωργία και τη μεταποίηση τροφίμων σε υποστηριζόμενα έργα του ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 5B)*	Όχι						
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Σ15: Συνολική επένδυση για την ενεργειακή απόδοση (τομέας επικέντρωσης 5B)	Όχι						

7.15) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

-

7.16) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

-

7.17) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.m) CEQ13-5C - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στην παροχή και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποπροϊόντων, αποβλήτων, υπολειμμάτων και λοιπών πρώτων υλών εκτός των τροφίμων για τους σκοπούς της βιο-οικονομίας;

7.m1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 5Γ συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

- Υπομέτρο 1.2 - στήριξη για δραστηριότητες επίδειξης και δράσεις ενημέρωσης
- Υπομέτρο 1.3 - στήριξη για βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές με επίκεντρο τη διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων και δασών, καθώς και επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και δάση

M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

- Υπομέτρο 2.1 - στήριξη για αποκόμιση οφέλους από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών

M04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

- Δράση 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος»
- Δράση 4.2.1 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι (γεωργικό προϊόν)»
- Δράση 4.2.2 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εκτός του Παραρτήματος Ι»

M08 - Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών

- M8.6 - στήριξη για επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση, διακίνηση και εμπορία δασικών προϊόντων

M16 - Συνεργασία

- Υπομέτρο 16.1 - στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας
- Υπομέτρο 16.2 - στήριξη για πιλοτικά έργα και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διαδικασιών και τεχνολογιών

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρα που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές είναι τα παρακάτω:

M19 - Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER από την Π6

M08 - Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών από την Π4 (FOREST)

- Υπομέτρο 8.1 - στήριξη για δάσωση/ δημιουργία δασικών εκτάσεων
- Υπομέτρο 8.4 - στήριξη για την αποκατάσταση ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα

Κανένα Μέτρο δεν έχει ενεργοποιηθεί ως εκ τούτου δεν είναι δυνατή η απάντηση του κοινού

ερωτήματος.

7.m2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχει αυξηθεί η παροχή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	A15: Ανανεώσιμη ενέργεια παραγόμενη από υποστηριζόμενα έργα (τομέας επικέντρωσης 5Γ)*	
Έχει αυξηθεί η παροχή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	Σ16: Συνολική επένδυση για την παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (τομέας επικέντρωσης 5Γ)	
Έχει αυξηθεί η χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές		Συνολικές επενδύσεις για τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που λαμβάνουν στήριξη από το ΠΑΑ.

7.m3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

-

7.m4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Calculated gross value out of which Primary contribution	Calculated gross value out of which Secondary contribution, including LEADER/CLLD contribution	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	0,00					Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O2 - Συνολική επένδυση	Όχι	0,00					Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	Όχι	0,00					Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	A15: Ανανεώσιμη ενέργεια παραγόμενη από υποστηριζόμενα έργα (τομέας επικέντρωσης 5Γ)*	Όχι						
Κοινός δείκτης	Σ16: Συνολική επένδυση για την	Όχι						

αποτελεσμάτων	παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (τομέας επικέντρωσης ΣΓ)							
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Συνολικές επενδύσεις για τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που λαμβάνουν στήριξη από το ΠΑΑ	Όχι						

7.m5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

-

7.m6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

-

7.m7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.n) CEQ14-5D - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν συμβάλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και αμμωνίας από τη γεωργία;

7.n1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 5Δ συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

- Υπομέτρο 2.1 - στήριξη για αποκόμιση οφέλους από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών

M04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

- Δράση 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος»

M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα

- Δράση 10.1.6 «Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια»

M11 - Βιολογικές καλλιέργειες

- Δράση 11.1.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία
- Δράση 11.1.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία
- Δράση 11.2.1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
- Δράση 11.2.2 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στην κτηνοτροφία

M16 – Συνεργασία

- Υπομέτρο 16.5 - στήριξη για την ανάληψη κοινής δράσης με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στήριξη για κοινές προσεγγίσεις σε περιβαλλοντικά έργα και αναπτυσσόμενες περιβαλλοντικές πρακτικές

Το μόνο Μέτρο που έχει ενεργοποιηθεί είναι το M11 - Βιολογικές καλλιέργειες για την κάλυψη των ανειλημμένων υποχρεώσεων του ΠΑΑ 2007-2013

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρα που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές είναι τα παρακάτω:

M11 - Βιολογικές καλλιέργειες, από την P4 (AGRI)

- Δράση 11.1.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία
- Δράση 11.1.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία
- Δράση 11.2.1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη

γεωργία

- Δράση 11.2.2 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στην κτηνοτροφία

7.n2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχουν μειωθεί οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και αμμωνίας από τη γεωργία	A18: Μειωμένες εκπομπές μεθανίου και υποξειδίου του αζώτου (τομέας επικέντρωσης 5Δ)*	
Έχουν μειωθεί οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και αμμωνίας από τη γεωργία	A19: Μειωμένες εκπομπές αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)*	
Έχουν μειωθεί οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και αμμωνίας από τη γεωργία	R16 / Σ17: Ποσοστό ΜΖΚ που συνδέεται με επενδύσεις στη διαχείριση του ζωικού κεφαλαίου με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)	
Έχουν μειωθεί οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και αμμωνίας από τη γεωργία	R17 / Σ18: ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)	

7.n3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Αντλήθηκαν στοιχεία για τις ενισχυθείσες εκτάσεις και τον αριθμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που ενισχυθήκαν μέσω του Πληροφοριακού συστήματος. Δεν περιλαμβάνονται στις αιτήσεις των δικαιούχων δεδομένα για τις εκπομπές αμμωνίας και μεθανίου.

7.n4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Calculated gross value out of which Primary contribution	Calculated gross value out of which Secondary contribution, including LEADER/CLLD contribution	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	25.491.312,80					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O4 - Αριθμός υποστηριζόμενων	Όχι	4.041,00					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά

	εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων							τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	Όχι	258.883,00					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	A18: Μειωμένες εκπομπές μεθανίου και υποξειδίου του αζώτου (τομέας επικέντρωσης 5Δ)*	Όχι						Έρευνα Πεδίου , Βιβλιογραφικές αναφορές, Αποτελέσματα ερευνητικών εργασιών
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	A19: Μειωμένες εκπομπές αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)*	Όχι						Έρευνα Πεδίου , Βιβλιογραφικές αναφορές, Αποτελέσματα ερευνητικών εργασιών
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R16 / Σ17: Ποσοστό ΜΖΚ που συνδέεται με επενδύσεις στη διαχείριση του ζωικού κεφαλαίου με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)	Ναι	0%					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R17 / Σ18: ποσοστό της γεωργικής γης που υπάρχει σε συμβάσεις διαχείρισης με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)	Ναι	0%					Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C18 - Γεωργική έκταση - συνολική ΧΓΕ (2010) (ha)	Όχι	5.177.510,00					Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C21 - Μονάδες ζωικού κεφαλαίου - σύνολο (2010) (LSU)	Όχι	2.406.520,00					Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C45 - εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τη γεωργία - συνολικές γεωργικές εκπομπές (εκπομπές/απορροφήσεις CH4 και N2O και εκπομπές/απορροφήσεις από γεωργικά εδάφη) (2012) (1000 t of CO2 equivalent)	Όχι	9.075,90					Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C18 - Γεωργική έκταση - αρόσιμες εκτάσεις (2010) (% of total UAA)	Ναι	34.1%					Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C45 - εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τη γεωργία - ποσοστό συνολικών εκπομπών	Ναι	7.4%					Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

	αερίων του θερμοκηπίου (2012) (% of total net emissions)							
Κοινός δείκτης πλαισίου	C18 - Γεωργική έκταση - μόνιμα λιβάδια και βοσκότοποι (2010) (% of total UAA)	Ναι	14.5%					Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C18 - Γεωργική έκταση - συνεχείς καλλιέργειες (2010) (% of total UAA)	Ναι	18.4%					Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

7.n5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

Δεν υπάρχουν πρωτογενή δεδομένα που θα μπορούσαν με την κατάλληλη επεξεργασία να επιτρέψουν κάποια ποσοτική εκτίμηση των δεικτών αποτελέσματος A18: Μειωμένες εκπομπές μεθανίου και υποξειδίου του αζώτου και A19: Μειωμένες εκπομπές αμμωνίας.

Από την άλλη πλευρά δεν είναι δυνατή ούτε μια ποιοτική εκτίμηση διότι το μόνο Μέτρο που έχει ενεργοποιηθεί (Μέτρο 11) και εξυπηρετεί την περιοχή εστίασης συνδέεται με την συγκεκριμένη περιοχή εστίασης χωρίς επαρκή τεκμηρίωση και «σαφή» λογική της παρέμβασης.

7.n6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Με βάση την μέχρι σήμερα πορεία του ΠΑΑ 2014 - 2020, το μόνο Μέτρο που έχει ενεργοποιηθεί και έχει προγραμματισθεί η συμβολή του στην Περιοχή Εστίασης 5Δ είναι το Μέτρο 11. Επιπλέον, όλες οι πράξεις που παρουσιάζουν πληρωμές αποτελούν υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο στο πλαίσιο του Μέρους 214, όπου δεν υπήρχε αντίστοιχη στόχευση της σχετικής δράσης προς την κατεύθυνση της μείωσης των εκπομπών GHG και αμμωνίας όπως προκύπτει και από τη εκ των υστέρων αξιολόγηση

Τέλος, από την μελέτη της εκ των προτέρων αξιολόγησης αλλά και την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε και τη βιβλιογραφική έρευνα, δεν φαίνεται να υπάρχουν αρκετά τεκμηριωμένα στοιχεία για ένα σημαντικό τμήμα των ενισχυόμενων καλλιεργειών και εκτροφών που να τεκμηριώνουν ότι οι πρακτικές βιολογικής γεωργίας συντελούν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και αμμωνίας. Τα στοιχεία όπου υπάρχουν, είναι μάλλον σποραδικά και σπάνια.

Αυτό αντανακλά και στην αδυναμία να εκτιμηθούν οι λοιποί δείκτες αποτελέσματος ήτοι A18: Μειωμένες εκπομπές μεθανίου και υποξειδίου του αζώτου και A19: Μειωμένες εκπομπές αμμωνίας.

Αντίθετα δράσεις που θα μπορούσαν να αποδώσουν μετρήσιμα αποτελέσματα ως προς τη εξεταζόμενη περιοχή εστίασης όπως η 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος» του Μέρους M04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού, η δράση 10.1.6. «Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια» του μέτρου M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα αλλά και το Υπομέτρο 16.5 - στήριξη για την ανάληψη κοινής δράσης με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στήριξη για κοινές προσεγγίσεις σε περιβαλλοντικά έργα και αναπτυσσόμενες περιβαλλοντικές πρακτικές

του μέτρου 16 για τη συνεργασία, δεν έχουν ενεργοποιηθεί.

Ας σημειωθεί ότι η δράση 10.1.6 Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια, συνδέεται με την δράση 4.4.4 Θρυμματιστής κλαδεμάτων για τις ελαιοκαλλιέργειες του υπομέτρου 4.4. για τις μη παραγωγικές επενδύσεις που συνδέονται με την επίτευξη γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών στόχων.

7.n7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.n7.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

Δεν ήταν δυνατό να τεκμηριωθεί ούτε βιβλιογραφικά ούτε εμπειρικά η συμβολή του Μέτρου M11 στην επίτευξη του στόχου.

Σύσταση:

Να επανεξεταστεί η λογική της παρέμβασης των Μέτρων που έχουν προγραμματισθεί στην Περιοχή Εστίασης 5Δ και ο βαθμός πραγματικής συσχέτισης τους με την εν λόγω Περιοχή Εστίασης.

7.n7.b) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

Δεν έχουν ενεργοποιηθεί δράσεις που θα μπορούσαν να παραγάγουν μετρήσιμα αποτελέσματα ως προς την επίτευξη των στόχων της περιοχής εστίασης 5Δ, όπως η δράση 4.1.3 «Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ καθώς και στην προστασία του περιβάλλοντος», η δράση 10.1.6. «Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια» αλλά και το Υπομέτρο 16.5 - στήριξη για την ανάληψη κοινής δράσης με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στήριξη για κοινές προσεγγίσεις σε περιβαλλοντικά έργα και αναπτυσσόμενες περιβαλλοντικές πρακτικές.

Σύσταση:

Να ενεργοποιηθούν οι παραπάνω δράσεις και υπομέτρα και να υπάρξει συντονισμός των υπηρεσιών για την έγκαιρη ενεργοποίηση της δράσης 4.4.4 Θρυμματιστής κλαδεμάτων για τις ελαιοκαλλιέργειες του υπομέτρου 4.4. για τις μη παραγωγικές επενδύσεις που συνδέονται με την επίτευξη γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών στόχων.

Τέλος, να εξεταστεί η δυνατότητα να αρθούν τα εμπόδια για την εύρυθμη εφαρμογή της 10.1.6. με τη βοήθεια του νέου ευνοϊκότερου θεσμικού πλαισίου για τη χρήση των αποβλήτων ελαιουργίας στη γεωργία.

--

7.ο) CEQ15-5E - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει τη διατήρηση και δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα στη γεωργία και τη δασοκομία;

7.ο1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 5Ε συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

- Δράση 1.1.2 Δράσεις κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση μέτρων του ΠΑΑ
- Υπομέτρο 1.2 - στήριξη για δραστηριότητες επίδειξης και δράσεις ενημέρωσης
- Υπομέτρο 1.3 - στήριξη για βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές με επίκεντρο τη διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων και δασών, καθώς και επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και δάση

M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

- Υπομέτρο 2.1 - στήριξη για αποκόμιση οφέλους από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών

M04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

- Δράση 4.3.3 «Διάνοιξη και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου»

M08 - Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών

- Υπομέτρο 8.1 - στήριξη για δάσωση/ δημιουργία δασικών εκτάσεων
- Υπομέτρο 8.3 - στήριξη για την πρόληψη ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα

M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα

- Δράση 10.1.6 «Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια»

M16 - Συνεργασία

- Υπομέτρο 16.1 - στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας
- Υπομέτρο 16.2 - στήριξη για πιλοτικά έργα και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διαδικασιών και τεχνολογιών
- Υπομέτρο 16.5 - στήριξη για την ανάληψη κοινής δράσης με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στήριξη για κοινές προσεγγίσεις σε περιβαλλοντικά έργα και αναπτυσσόμενες περιβαλλοντικές πρακτικές

Από το σύνολο των ανωτέρω Μέτρων πληρωμές έχουν γίνει μόνο μέσω του Υπομέτρου 08.1 «Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων»: για ανειλημμένες υποχρεώσεις του ΠΑΑ 2007-2013

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρα που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές είναι τα παρακάτω:

M08 - Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών, από

την ΠΕ 5Γ & P4(FOREST)

- Υπομέτρο 8.1 - στήριξη για δάσωση/ δημιουργία δασικών εκτάσεων
- Υπομέτρο 8.4 - στήριξη για την αποκατάσταση ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα
- Υπομέτρο 8.6 - στήριξη για επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση, διακίνηση και εμπορία δασικών προϊόντων

M11 - Βιολογικές καλλιέργειες, από την ΠΕ 5Δ & P4 (AGRI)

- Δράση 11.1.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία
- Δράση 11.1.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία
- Δράση 11.2.1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
- Δράση 11.2.2 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στην κτηνοτροφία

7.ο2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχει αυξηθεί η διατήρηση και δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα στη γεωργία και τη δασοκομία	R20 / Σ19: Ποσοστό της γεωργικής και της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης οι οποίες συμβάλλουν στη δέσμευση και τη διατήρηση του διοξειδίου του άνθρακα (τομέας επικέντρωσης 5E)	
Έχουν διευρυνθεί οι γεωργικές και δασικές εκτάσεις που υπάγονται σε συμβάσεις ενισχυμένης διαχείρισης οι οποίες συμβάλλουν στη δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα	R20 / Σ19: Ποσοστό της γεωργικής και της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης οι οποίες συμβάλλουν στη δέσμευση και τη διατήρηση του διοξειδίου του άνθρακα (τομέας επικέντρωσης 5E)	

7.ο3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Εφαρμόστηκε ποιοτική μέθοδος για την άντληση στοιχείων και δεδομένων που αφορούν τις ενισχυόμενες εκτάσεις

7.ο4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
--------------	--------------------------------------	---------	-------------	-------------------------------	---------------------------	---------------------------------

Κοινός δείκτης εκροών	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	688.237,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ
Κοινός δείκτης εκροών	Ο4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	Όχι				Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	Ο5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	Όχι	2.000,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ
Κοινός δείκτης εκροών	Ο7 - Αριθμός υποστηριζόμενων συμβάσεων	Όχι				Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R20 / Σ19: Ποσοστό της γεωργικής και της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης οι οποίες συμβάλλουν στη δέσμευση και τη διατήρηση του διοξειδίου του άνθρακα (τομέας επικέντρωσης 5E)	Ναι	0.02%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C33 - Ένταση καλλιέργειας - χαμηλή ένταση (2012) (% of total UAA)	Ναι	34.7%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C41 - Οργανικές ύλες του εδάφους σε αρόσιμη γη - Συνολικές εκτιμήσεις περιεκτικότητας σε οργανικό άνθρακα (2009) (mega tons)	Όχι	188,50			
Κοινός δείκτης πλαισίου	C33 - Ένταση καλλιέργειας - μέση ένταση (2012) (% of total UAA)	Ναι	36.5%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C41 - Οργανικές ύλες του εδάφους σε αρόσιμη γη - Μέση περιεκτικότητα σε οργανικό άνθρακα (2009) (g kg-1)	Όχι	15,30			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C33 - Ένταση καλλιέργειας - υψηλή ένταση (2012) (% of total UAA)	Ναι	28.8%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C33 - Ένταση καλλιέργειας - βοσκή (2010) (% of total UAA)	Ναι	47.62%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

7.ο5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

Η έλλειψη στοιχείων καθιστά αδύνατο τον υπολογισμό των κοινών δεικτών αποτελέσματος λόγω περιορισμένης ενεργοποίησης των Μέτρων που συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της περιοχής εστίασης.

7.ο6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Δεν είναι δυνατόν να υπάρξει εκτίμηση για τις δασικές εκτάσεις διότι δεν έχει ενεργοποιηθεί κανένα σχετικό μέτρο που να αφορά σε αυτές.

Ο στόχος φαίνεται να εξυπηρετείται μόνο μέσω του Υποέτρου 08.1 «Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων», σε ένα πολύ μικρό βαθμό (R20: 0,02% της συνολικής δασικής και γεωργικής έκτασης της χώρας), με δεδομένο το δυναμικό τόσο της γεωργίας όσο και της δασοκομίας για συμβολή στο στόχο της δέσμευσης CO₂.

Αντίθετα δράσεις που θα μπορούσαν να αποδώσουν μετρήσιμα αποτελέσματα ως προς τη εξεταζόμενη περιοχή εστίασης όπως το υπομέτρο 8.3 - στήριξη για την πρόληψη ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα ή η δράση 10.1.6. «Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια» του μέτρου M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα, δεν έχουν ενεργοποιηθεί.

Ας σημειωθεί ότι η δράση 10.1.6 Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια, συνδέεται με την δράση 4.4.4 Θρυμματιστής κλαδεμάτων για τις ελαιοκαλλιέργειες του υπομέτρου 4.4. για τις μη παραγωγικές επενδύσεις που συνδέονται με την επίτευξη γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών στόχων. Θεωρείται δε ότι η συγκεκριμένη δράση είναι δυνατόν να εμπλουτιστεί και να καταστεί πιο αποτελεσματική ως προς το στόχο της δέσμευσης του άνθρακα αλλά και θα διευκολυνθεί με την εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου για τη χρήση των αποβλήτων της ελαιοργάνης στη γεωργία.

Τέλος η μη ενεργοποίηση των

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες

M16 – Συνεργασία και ιδιαίτερα των υπομέτρων 16.1 - στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας και 16.5 - στήριξη για την ανάληψη κοινής δράσης με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στήριξη για κοινές προσεγγίσεις σε περιβαλλοντικά έργα και αναπτυσσόμενες περιβαλλοντικές πρακτικές του μέτρου 16 στο συγκεκριμένο τομέα της δέσμευσης CO₂, είναι σημαντικός ανασχετικός παράγοντας. Η αποδοχή και εφαρμογή των δράσεων από τους παραγωγούς αλλά, κυρίως, η ενεργοποίηση των διαχειριστών των δασών είναι εξαιρετικά δυσχερής, χωρίς την ενημέρωση και τη συνεχή παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Τέλος η ιδιοτυπία του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και της διαχείρισης των δασικών εκτάσεων κάνει σχεδόν απαραίτητη την ενεργοποίηση συλλογικών διαδικασιών για την διαχείρισή τους.

7.ο7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.ο7.α) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

C.1

Πολύ μικρός βαθμός εξυπηρέτησης του στόχου της δέσμευσης CO₂ λόγω της μη ενεργοποίησης σειράς μέτρων

Σύσταση:

R.1

Να ενεργοποιηθούν το υπομέτρο 8.3 - στήριξη για την πρόληψη ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα, η δράση 10.1.6 Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια, με παράλληλο εμπλουτισμό της αλλά και να υπάρξει συντονισμός για την ενεργοποίηση της δράσης 4.4.4 Θρυμματιστής κλαδεμάτων για τις ελαιοκαλλιέργειες με την οποία συνδέεται.

7.ο7.β) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

C.2 Η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων εξαρτάται από την εφαρμογή των «συνοδευτικών» μέτρων M1, M2, M16.

Σύσταση:

R.2 Να ενεργοποιηθούν τα μέτρα M1, M2 και M16 για τη χορήγηση πολύπλευρης (και οργανωτικής) στήριξης σε σχετικές προσπάθειες. Ειδικά σημαντικής προτεραιότητας είναι η ενεργοποίηση των υπομέτρων 16.1 - στήριξη για τη δημιουργία και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων της ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας και 16.5 - στήριξη για την ανάληψη κοινής δράσης με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στήριξη για κοινές προσεγγίσεις σε περιβαλλοντικά έργα και αναπτυσσόμενες περιβαλλοντικές πρακτικές του μέτρου 16.

7.ρ) CEQ16-6A - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει τη διαφοροποίηση, τη δημιουργία και την ανάπτυξη νέων μικρών επιχειρήσεων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας;

7.p1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 6Α συμβάλλουν

- το Μέτρο Μ06 – «Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων» και συγκριμένα τα Υπομέτρα: Υπομέτρο 6.2 «Ενισχύσεις εκκίνησης επιχείρησης για μη γεωργικές δραστηριότητες σε αγροτικές περιοχές» που δεν έχει προκηρυχθεί και το υπομέτρο
- Υπομέτρο 6.4 «Επενδύσεις για τη δημιουργία και την ανάπτυξη μη γεωργικών δραστηριοτήτων » που περιλαμβάνει αποκλειστικά τα μεταφερόμενα έργα των Μέτρων 311,312,313 του ΠΑΑ 2007-2013

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρα που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές είναι τα παρακάτω:

Μ06 - Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων, από τις ΠΕ 2Α & 2Β

- Υπομέτρο 6.1 - ενισχύσεις για τη σύσταση επιχείρησης από νέους γεωργούς
- Υπομέτρο 6.3 - ενισχύσεις για τη σύσταση επιχείρησης για την ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων

Μ07 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές, από την ΠΕ 6Γ

- Υπομέτρο 7.3 - στήριξη για την ευρυζωνική υποδομή, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας, βελτίωσης και επέκτασής της, την παθητική ευρυζωνική υποδομή και την παροχή πρόσβασης στην ευρυζωνικότητα και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Μ08 - Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών, από την ΠΕ 5Γ & Ρ4(FOREST)

- Υπομέτρο 8.1 - στήριξη για δάσωση/ δημιουργία δασικών εκτάσεων
- Υπομέτρο 8.4 - στήριξη για την αποκατάσταση ζημιών σε δάση από δασικές πυρκαγιές, φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα
- Υπομέτρο 8.6 - στήριξη για επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση, διακίνηση και εμπορία δασικών προϊόντων

7.p2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχουν δημιουργηθεί θέσεις εργασίας	R21 / Σ20: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε έργα που λαμβάνουν στήριξη (τομέας επικέντρωσης 6Α)	

7.p3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Ποσοτικές μέθοδοι:

i. Λόγοι χρησιμοποίησης της μεθόδου

Δεν εφαρμόστηκαν ποσοτικές μέθοδοι.

ii. Περιγραφή μεθόδων για τον υπολογισμό των ποσοστών, ακαθάριστων και καθαρών (εφόσον εφαρμόζεται) τιμών κοινών και συμπληρωματικών δεικτών αποτελέσματος, ή άλλως δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν (εκροής, κοινού πλαισίου)

iii. Προκλήσεις στην εφαρμογή των μεθόδων που περιγράφηκαν και λύσεις που εφαρμόστηκαν

Ποιοτικές μέθοδοι:

i. Λόγοι χρησιμοποίησης της μεθόδου

Η παρεχόμενη από τα πληροφοριακά συστήματα παρακολούθησης του Μέτρου αλλά και οι αιτήσεις των υποψηφίων παρείχαν επαρκή πληροφόρηση για την απάντηση του κοινού ερωτήματος

ii. Περιγραφή μεθόδων που εφαρμόστηκαν

Συγκέντρωση στοιχείων από τις εγκεκριμένες αιτήσεις, τα αιτήματα πληρωμής και σύγκριση με τα δεδομένα του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Πληρωμών για τον προσδιορισμό των Ολοκληρωμένων έργων, επέτρεψε την συγκέντρωση των απαιτούμενων δεδομένων που αφορούν την δημιουργία θέσεων εργασίας και πρόσθετες πληροφορίες αναφορικά με το φύλο και την ηλικία των ατόμων που βρήκαν απασχόληση.

iii. Προκλήσεις στην εφαρμογή των μεθόδων που περιγράφηκαν και λύσεις που εφαρμόστηκαν

7.p4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	4.357.600,81			Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωση τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	Όχι	103,00			Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωση τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	Όχι	103,00			Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωση τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R21 / Σ20: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε έργα που λαμβάνουν στήριξη	Όχι	125,00			Παρέχεται από πίνακες SFC2014, μετά τη συμπλήρωση τους με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.

	(τομέας επικέντρωσης 6Α)					
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - Σύνολο (2013) (EUR million)	Όχι	159.979,30			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C11 - Διάρθρωση της απασχόλησης - σύνολο (2013) (1000 persons)	Όχι	3.910,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C7 - Ποσοστό ανεργίας - σύνολο (15-74 ετών) (2013) (%)	Ναι	27.3%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C6 - Ποσοστό αυτοαπασχόλησης - σύνολο (15-64 ετών) (2013) (%)	Ναι	31.9%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - πρωτογενής (2013) (% of total)	Ναι	3.7%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C11 - Διάρθρωση της απασχόλησης - πρωτογενής (2013) (% of total)	Ναι	12.9%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C7 - Ποσοστό ανεργίας - νέοι (15-24 ετών) (2013) (%)	Ναι	58.3%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C5 - Ποσοστό απασχόλησης - άνδρες (15-64 ετών) (2013) (%)	Ναι	58.4%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - δευτερογενής (2013) (% of total)	Ναι	16.5%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C11 - Διάρθρωση της απασχόλησης - δευτερογενής (2013) (% of total)	Ναι	14.7%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C7 - Ποσοστό ανεργίας - αγροτική (αραιοκατοικημένη) (15-74 ετών) (2013) (%)	Ναι	24.6%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C5 - Ποσοστό απασχόλησης - γυναίκες (15-64 ετών) (2013) (%)	Ναι	40.1%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C11 - Διάρθρωση της απασχόλησης - τριτογενής (2013) (% of total)	Ναι	72.4%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - τριτογενής (2013) (% of total)	Ναι	79.8%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C5 - Ποσοστό απασχόλησης - * αγροτική (αραιοκατοικημένη) (15-64	Ναι	51.4%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

	ετών) (2013) (%)					
Κοινός δείκτης πλαισίου	C7 - Ποσοστό ανεργίας - νέοι (15-24 ετών) (2013) (%)	Ναι	58.6%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - αγροτική (2011) (% of total)	Ναι	34.4%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C11 - Διάρθρωση της απασχόλησης - αγροτική (2011) (% of total)	Ναι	42%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C5 - Ποσοστό απασχόλησης - σύνολο (20-64 ετών) (2013) (%)	Ναι	53.2%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C5 - Ποσοστό απασχόλησης - σύνολο (20-64 ετών) (2013) (%)	Ναι	53.2%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C11 - Διάρθρωση της απασχόλησης - ενδιάμεση (2011) (% of total)	Ναι	10.6%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - ενδιάμεση (2011) (% of total)	Ναι	8.7%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C5 - Ποσοστό απασχόλησης - άνδρες (20-64 ετών) (2013) (%)	Ναι	62.9%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C11 - Διάρθρωση της απασχόλησης - αστική (2011) (% of total)	Ναι	49.2%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - αστική (2011) (% of total)	Ναι	56.9%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C5 - Ποσοστό απασχόλησης - γυναίκες (20-64 ετών) (2013) (%)	Ναι	43.3%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

7.p5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

Τα στοιχεία έχουν αντληθεί από τις αιτήσεις και τα εγκεκριμένα επιχειρησιακά σχέδια των δικαιούχων και η επιβεβαίωση του αριθμού των θέσεων εργασίας υπόκειται στους ελέγχους τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Επιπροσθέτως τμήμα των επιλέξιμων δαπανών έχει καταβληθεί από το ΠΑΑ 2007-2013 παράμετρος που καθιστά ιδιαίτερα δύσκολη την εξαγωγή συμπερασμάτων για το μοναδιαίο κόστος δημιουργίας θέσεων εργασίας.

7.ρ6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Στον στόχο της προτεραιότητας που είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στις αγροτικές περιοχές, συμβάλλουν τα ολοκληρωμένα έργα που έχουν μεταφερθεί από Μέτρα στήριξης των ιδιωτικών επενδύσεων του Άξονα 3 του ΠΑΑ 2007-2013. Από τα τρία συνολικά Μέτρα, ολοκληρωμένα έργα υπάρχουν σε δύο και συγκεκριμένα στο Μέτρο 312 «Ανάπτυξη πολύ μικρών επιχειρήσεων» που παρέχει στήριξη σε πολύ μικρές επιχειρήσεις σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/EK, εκτός αυτών που αφορούν τουριστικές δραστηριότητες και το Μέτρο 313 «Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων» που αφορά την στήριξη τουριστικών δραστηριοτήτων μέσω της ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας στον τουριστικό τομέα (καταστήματα εστίασης, καταλύματα, επιχειρήσεις παροχής τουριστικών υπηρεσιών) καθώς και περιορισμένο αριθμό δημόσιου χαρακτήρα έργων τουριστικής προβολής . Δεν έχουν ολοκληρωθεί έργα που χρηματοδοτούνται από το Μέτρο 311 «Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες» που παρέχει ενισχύσεις σε γεωργούς, για να διαφοροποιούν τις δραστηριότητες με τις οποίες ασχολούνται στη γεωργική εκμετάλλευση με την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων που δεν σχετίζονται με τη γεωργία (αγροτικός τουρισμός, βιοτεχνία κλπ).

Ο συνολικός αριθμός νέων θέσεων εργασίας ανέρχεται σε 128 και αντιστοιχεί στο 0,003% του συνόλου των απασχολούμενων και στο 4,35% της τιμής στόχου (2.860 θέσεις εργασίας) της περιοχής εστίασης. Το υψηλό ποσοστό νέων θέσεων εργασίας, από νέους κάτω των 25 ετών αλλά και από γυναίκες, που αποτελούν τις βαρύτερα πληττόμενες από την ανεργία πληθυσμιακές ομάδες, αποτελεί σημαντική επιτυχία.

Η πορεία υλοποίησης του Μέτρου 311 ήταν προβληματική και κατά την διάρκεια υλοποίησης του ΠΑΑ 2007-2013, αφού είχαν ενταχθεί 53 έργα αλλά μόνο 5 είχαν ολοκληρωθεί μέχρι 31/12/2015. Η συνέχιση της προβληματικής πορείας υλοποίησης του Μέτρου αναδεικνύει την αναγκαιότητα επίσπευσης των διαχειριστικών ενεργειών «εξυγίανσης» με την απένταξη έργων με νομικές δεσμεύσεις αλλά πολύ χαμηλή ή μηδενική πορεία υλοποίησης.

Στους πίνακες – διαγράμματα 1, 2, 3, 4 και 5 αποτυπώνεται η πορεία υλοποίησης του Μέτρου 312.

Στους πίνακες – διαγράμματα 6, 7, 8, 9 και 10 αποτυπώνεται η πορεία υλοποίησης του Μέτρου 313.

ΜΕΤΡΟ	ΙΔΡΥΣΗ - ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ	Πλήθος Ολοκληρωμένων έργων	Πληρωμές Δημόσια Δαπάνη (ολοκληρωμένα έργα)
Ανειλημμένες 312	Εκσυγχρονισμός - Επέκταση Υδρευση	12	519.111
		4	132.094
312 Total		16	651.204

312_1

**Πλήθος Ολοκληρωμένων έργων
(Ανειλημμένες Μέτρο 312)**

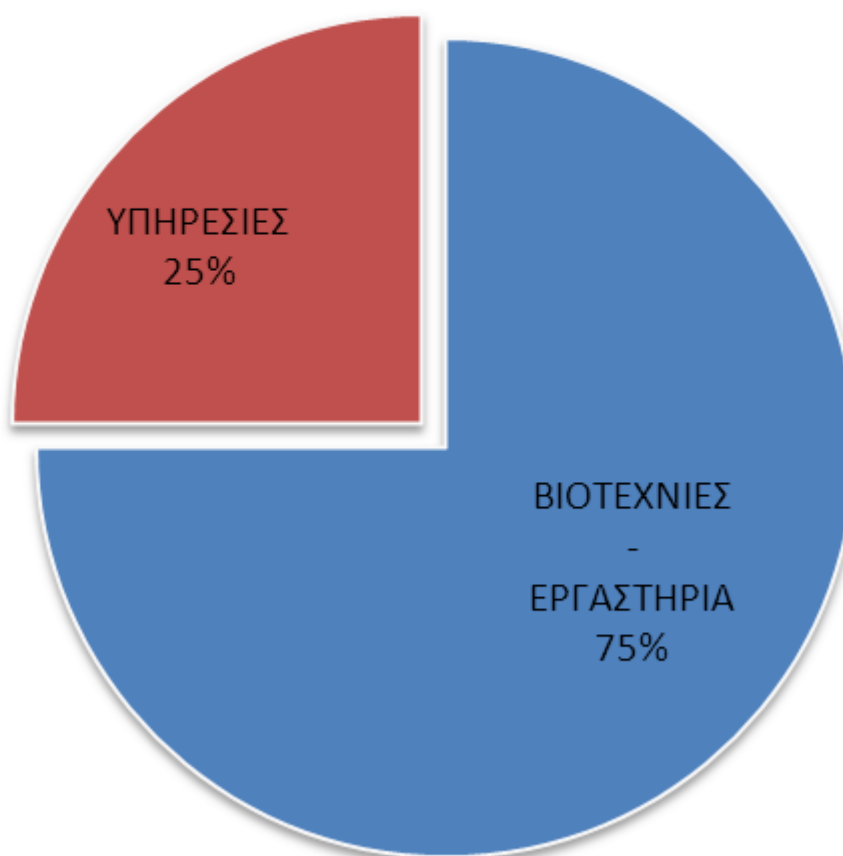

312_2

ΜΕΤΡΟ	Οικονομική Δραστηριότητα	Πλήθος Ολοκληρωμένων έργων	Πληρωμές Δημόσια Δαπάνη (ολοκληρωμένα έργα)
Ανειλημμένες 312	ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	12	592.189
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	4	59.016
312 Total		16	651.204

312_3

**Πλήθος Ολοκληρωμένων έργων
(Ανειλημμένες Μέτρο 312)**

312_4

Νέες Θέσεις εργασίας (Ανειλημμένες Μέτρο 312)				
Φύλο	Ηλικία	Εκτός αυτοαπασχόλησης	Αυτοαπασχόληση	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΝΔΡΕΣ	<= 25	3,75	0	3,75
	> 25	5,5	6	11,5
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	<= 25	1,5	1	2,5
	> 25	0	4	4
ΣΥΝΟΛΟ (<= 25)		5,25	1	6,25
ΣΥΝΟΛΟ (> 25)		5,5	10	15,5
ΣΥΝΟΛΟ		10,75	11	21,75

312_5

ΜΕΤΡΟ	ΙΔΡΥΣΗ - ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ	Πλήθος Ολοκληρωμένων έργων	Πληρωμές Δημόσια Δαπάνη (ολοκληρωμένα έργα)
Ανειλημμένες 313B	Εκσυγχρονισμός - Επέκταση	25	815.037
	Ίδρυση	41	1.977.381
313 Total		66	2.792.418

313_1

Πλήθος Ολοκληρωμένων έργων (Ανειλημμένες Μέτρο 312)

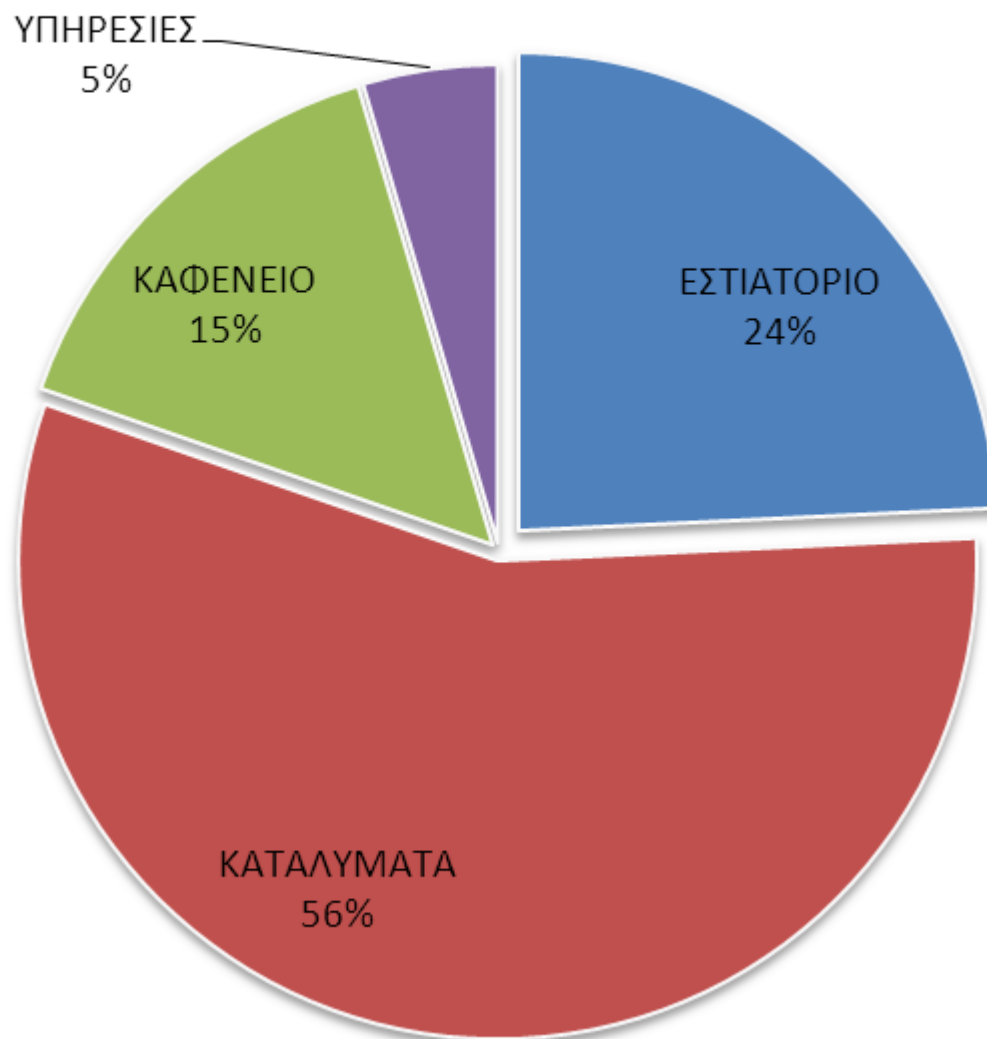

33_2

ΜΕΤΡΟ	Οικονομική Δραστηριότητα	Πλήθος Ολοκληρωμένων έργων	Πληρωμές Δημόσια Δαπάνη (ολοκληρωμένα έργα)
Ανειλημμένες 313B	ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ	16	434.993
	ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ	37	2.125.407
	ΚΑΦΕΝΕΙΟ	10	158.339
	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3	73.680
313 Total		66	2.792.418

313_3

**Πλήθος Ολοκληρωμένων έργων
(Ανειλημμένες Μέτρο 312B)**

313_4

Νέες θέσεις εργασίας (Ανειλημμένες Μέτρο 313)				
Φύλο	Ηλικία	Εκτός αυτοαπασχόλησης	Αυτοαπασχόληση	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΝΔΡΕΣ	<= 25	7,8	1	8,8
	> 25	16,55	23,5	40,05
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	<= 25	17	2,5	19,5
	> 25	16,53	21	37,53
ΣΥΝΟΛΟ (<= 25)		24,8	3,5	28,3
ΣΥΝΟΛΟ (> 25)		33,08	44,5	77,58
ΣΥΝΟΛΟ		57,88	48	105,88

7.p7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.p7.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

Η δημιουργία 128 νέων θέσεων εργασίας (δείκτης αποτελεσματος) σε μία περίοδο εκτίναξης της ανεργίας, αποτελεί επιτυχία αν και ο αριθμός υπολείπεται σημαντικά του αρχικού προγραμματισμού που προέβλεπε την δημιουργία 2860 θέσεων εργασίας (ποσοστό επιτευξης 4,37%). Σε όρους «τομεακής –κλαδικής ανάλυσης» επιβεβαιώνεται η κυριαρχία του τουρισμού ως εναλλακτικής οικονομικής δραστηριότητας στις αγροτικές περιοχές και η σημαντική υστέρηση της μεταποίησης. Εάν την περίοδο των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης υπήρχε «τουριστικό ρεύμα» κυρίως ημεδαπών προς τις αγροτικές περιοχές, την περίοδο της οικονομικής κρίσης η κίνηση αυτή έχει περιορισθεί σημαντικά, εγείροντας ζητήματα βιωσιμότητας για τις επιχειρήσεις και ενδεχομένως εξηγεί και την μεγάλη καθυστέρηση στην υλοποίηση των εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων.

Σύσταση:

Απαιτείται η στενή παρακολούθηση των ενταγμένων έργων και η θέσπιση αποκλειστικής καταληκτικής ημερομηνίας, για την ολοκλήρωση των επενδυτικών σχεδίων που έχουν ενταχθεί και παρουσιάζουν μηδενική πορεία υλοποίησης. Η έγκαιρη διάγνωση των απαιτούμενων πόρων για τις «ανειλημμένες» υποχρεώσεις, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα στην λήψη αποφάσεων, για την αναθεώρηση του ΠΑΑ και ενδεχόμενη μεταφορά πόρων στο υπομέτρο 6.2.

7.p7.b) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

Η μη ενεργοποίηση του Μέτρου 6.4 στο ΠΑΑ 2014 -2020 (μπορεί να υλοποιηθεί μόνο μέσω LEADER) αποτελεί σωστή απόφαση αφού (θεωρητικά τουλάχιστον), οι Ομάδες Τοπικής Δράσης είναι σε θέση να διαγνώσουν, καλύτερα τις ανάγκες των αγροτικών περιοχών και τις επενδυτικές ευκαιρίες σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας που παρουσιάζουν συγκριτικά πλεονεκτήματα σε τοπικό επίπεδο.

Σύσταση:

Να υπάρξει σωστή ενημέρωση των εν δυνάμει δικαιούχων από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης ώστε να υπάρξει μεγαλύτερη συμμετοχή και εκδήλωση επενδυτικού ενδιαφέροντος και σε άλλους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας πλην τουρισμού ενώ παράλληλα θα πρέπει να εκτιμηθεί η φέρουσα ικανότητα των περιοχών για την δημιουργία νέων καταλυμάτων. Μεγαλύτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην προσπάθεια εμπλουτισμού του τουριστικού προϊόντος των αγροτικών περιοχών και στην προσπάθεια προσέλκυσης και αλλοδαπών τουριστών που θα καλύψουν την μειωμένη εγχώρια ζήτηση.

--

7.9) CEQ17-6B - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την τοπική ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές;

7.η) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 6B συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M04 - Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού (Υπομέτρο 4.3 Δράση 04.3.3) «Διάνοιξη και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου» η οποία δεν έχει προκηρυχθεί

- Δράση 4.3.3 Διάνοιξη και βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου

M07 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές. Περιλαμβάνει τα μεταφερόμενα μικρά δημόσια έργα των Μέτρων 321, 322 και 323 του ΠΑΑ 2007-2013, εκτός από τα μικρά δημόσια έργα εγγειοβελτιωτικών και οδοποιίας.

- Υπομέτρο 7.0 «Ανειλημμένες Δημόσια Έργα»
- Υπομέτρο 7.6 - στήριξη για μελέτες και επενδύσεις που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων υψηλής φυσικής αξίας, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικοοικονομικών πτυχών και των δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης

M19 - Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER με τα ακόλουθα υπομέτρα :

- 19.1 «Προπαρασκευαστική στήριξη» Ενεργοποιήθηκε εντός του 2016 και ολοκληρώθηκε η επιλογή 47 Τοπικών Προγραμμάτων
- 19.2 «Στήριξη για την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ». Περιλαμβάνει και τα μεταφερόμενα έργα των Μέτρων του Άξονα 4 του ΠΑΑ 2007-2013, δεν εκδόθηκαν προσκλήσεις.
- 19.3 «Προετοιμασία και υλοποίηση των δραστηριοτήτων συνεργασίας της ομάδας τοπικής δράσης» δεν έχει ενεργοποιηθεί
- 19.4 «Στήριξη για λειτουργικά έξοδα και συντονισμό» δεν έχει ενεργοποιηθεί

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Το Μέτρα που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές είναι τα παρακάτω:

M07 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές, από την ΠΕ6Γ και P4(AGRI)

- M7.1 - στήριξη για την εκπόνηση και επικαιροποίηση προγραμμάτων ανάπτυξης δήμων και χωριών σε αγροτικές περιοχές και των βασικών τους υπηρεσιών και για την εκπόνηση και επικαιροποίηση σχεδίων προστασίας και διαχείρισης τοποθεσιών NATURA 2000 και άλλων περιοχών μεγάλης φυσικής αξίας
- M7.3 - στήριξη για την ευρυζωνική υποδομή, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας, βελτίωσης και επέκτασής της, την παθητική ευρυζωνική υποδομή και την παροχή πρόσβασης στην ευρυζωνικότητα και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση

7.q2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχουν δημιουργηθεί ευκαιρίες απασχόλησης μέσω στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης	R24 / Σ23: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε έργα Leader που λαμβάνουν στήριξη (τομέας επικέντρωσης 6B)	
Έχουν αυξηθεί οι αγροτικές περιοχές και ο πληθυσμός που καλύπτονται από ΟΤΔ	R22 / Σ21: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που καλύπτεται από στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης (τομέας επικέντρωσης 6B)	
Η πρόσβαση σε υπηρεσίες και τοπικές υποδομές έχει αυξηθεί στις αγροτικές περιοχές	R23 / Σ22: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (τομέας επικέντρωσης 6B)	
Έχουν βελτιωθεί οι υπηρεσίες και οι τοπικές υποδομές στις αγροτικές περιοχές	R23 / Σ22: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (τομέας επικέντρωσης 6B)	

7.q3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

<p>Ποσοτικές μέθοδοι:</p> <p>i) Λόγοι χρησιμοποίησης της μεθόδου</p> <p>Δεν εφαρμόστηκαν ποσοτικές μέθοδοι</p> <p>ii) Περιγραφή μεθόδων για τον υπολογισμό των ποσοστών, ακαθάριστων και καθαρών (εφόσον εφαρμόζεται) τιμών κοινών και συμπληρωματικών δεικτών αποτελέσματος, ή άλλως δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν (εκροής, κοινού πλαισίου)</p> <p>--</p> <p>iii) Προκλήσεις στην εφαρμογή των μεθόδων που περιγράφηκαν και λύσεις που εφαρμόστηκαν</p> <p>--</p> <p>Ποιοτικές μέθοδοι:</p> <p>i) Λόγοι χρησιμοποίησης της μεθόδου</p> <p>Η παρεχόμενη από τα πληροφοριακά συστήματα παρακολούθησης του Μέτρου αλλά και οι αιτήσεις των υποψηφίων παρείχαν επαρκή πληροφόρηση για την απάντηση του κοινού ερωτήματος</p> <p>ii) Περιγραφή μεθόδων που εφαρμόστηκαν</p> <p>Συγκέντρωση στοιχείων από τις εγκεκριμένες αιτήσεις, τα αιτήματα πληρωμής και σύγκριση με τα δεδομένα του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Πληρωμών για τον προσδιορισμό των Ολοκληρωμένων έργων επέτρεψε την συγκέντρωση των απαιτούμενων δεδομένων που αφορούν την δημιουργία θέσεων εργασίας και πρόσθετες πληροφορίες αναφορικά με το φύλο και την ηλικία των ατόμων που βρήκαν απασχόληση. αλλά και τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό και τον αριθμό των οικισμών</p>
--

που υλοποιούνται οι παρεμβάσεις των Μεταφερόμενων δημοσίων έργων του Άξονα 3 του ΠΑΑ 2007-2013

iii) Προκλήσεις στην εφαρμογή των μεθόδων που περιγράφηκαν και λύσεις που εφαρμόστηκαν

7.44) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	1.614.652,32			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	Όχι	18,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O18 - Πληθυσμός που καλύπτεται από ΟΤΔ	Όχι	4.024.249,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O20 - Αριθμός υποστηριζόμενων έργων LEADER	Όχι	23,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης εκροών	O22 - Αριθμός και τύπος φορέων υλοποίησης έργου	Όχι	23,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R22 / Σ21: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που καλύπτεται από στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης (τομέας επικέντρωσης 6B)	Ναι	66.74%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R23 / Σ22: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (τομέας επικέντρωσης 6B)	Ναι	0%			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R24 / Σ23: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε έργα Leader που λαμβάνουν στήριξη (τομέας επικέντρωσης 6B)	Όχι	14,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C3 - Έδαφος - σύνολο (2013) (Km ²)	Όχι	131.621,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C8 - Κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ - σύνολο (2013) (Index PPS (EU-27 = 100))	Όχι	75,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

Κοινός δείκτης πλαισίου	C2 - Ηλικιακή διάρθρωση - σύνολο < 15 ετών (2013) (% of total population)	Ναι	14.7%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - Σύνολο (2013) (EUR million)	Όχι	159.979,30			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C12 - Παραγωγικότητα της εργασίας ανά οικονομικό τομέα - σύνολο (2013) (EUR/person)	Όχι	40.914,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C8 - Κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ - * αγροτική (2011) (Index PPS (EU-27 = 100))	Όχι	63,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C2 - Ηλικιακή διάρθρωση - σύνολο 15 - 64 ετών (2013) (% of total population)	Ναι	65.2%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C3 - Έδαφος - αγροτική (2013) (% of total area)	Ναι	82.22%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - πρωτογενής (2013) (% of total)	Ναι	3.7%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C12 - Παραγωγικότητα της εργασίας ανά οικονομικό τομέα - πρωτογενής (2013) (EUR/person)	Όχι	11.764,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C2 - Ηλικιακή διάρθρωση - σύνολο > 64 ετών (2013) (% of total population)	Ναι	20.1%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C3 - Έδαφος - ενδιάμεση (2013) (% of total area)	Ναι	12.09%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - δευτερογενής (2013) (% of total)	Ναι	16.5%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C12 - Παραγωγικότητα της εργασίας ανά οικονομικό τομέα - δευτερογενής (2013) (EUR/person)	Όχι	45.792,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C2 - Ηλικιακή διάρθρωση - αγροτική	Ναι	14.7%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

	<15 ετών (2013) (% of total population)					
Κοινός δείκτης πλαισίου	C3 - Έδαφος - αστική (2013) (% of total area)	Ναι	5.69%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - τριτογενής (2013) (% of total)	Ναι	79.8%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C12 - Παραγωγικότητα της εργασίας ανά οικονομικό τομέα - τριτογενής (2013) (EUR/person)	Όχι	45.115,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C2 - Ηλικιακή διάρθρωση - αγροτική 15 - 64 ετών (2013) (% of total population)	Ναι	63%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - αγροτική (2011) (% of total)	Ναι	34.4%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C12 - Παραγωγικότητα της εργασίας ανά οικονομικό τομέα - αγροτική (2011) (EUR/person)	Όχι	33.725,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - ενδιάμεση (2011) (% of total)	Ναι	8.7%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C12 - Παραγωγικότητα της εργασίας ανά οικονομικό τομέα - ενδιάμεση (2011) (EUR/person)	Όχι	34.042,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C2 - Ηλικιακή διάρθρωση - αγροτική > 64 ετών (2013) (% of total population)	Ναι	22.3%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C12 - Παραγωγικότητα της εργασίας ανά οικονομικό τομέα - αστική (2011) (EUR/person)	Όχι	47.580,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C10 - Διάρθρωση της οικονομίας (ΑΠΑ) - αστική (2011) (% of total)	Ναι	56.9%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαισίου	C1 - Πληθυσμός - σύνολο (2013)	Όχι	11.063.000,00			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

πλαisiou	(Inhabitants)					
Κοινός δείκτης πλαisiou	C1 - Πληθυσμός - αγροτική (2013) (% of total)	Ναι	44.1%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiou	C1 - Πληθυσμός - ενδιάμεση (2013) (% of total)	Ναι	10.4%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.
Κοινός δείκτης πλαisiou	C1 - Πληθυσμός - αστική (2013) (% of total)	Ναι	45.5%			Παρέχεται από SFC2014, αυτόματα.

7.q5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

7.q6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Η ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας για την επιλογή των 47 Τοπικών Προγραμμάτων που εφαρμόζουν την προσέγγιση LEADER και καλύπτουν το 68 % του πληθυσμού των αγροτικών και ενδιάμεσων περιοχών (δείκτης αποτελέσματος & CC1)) της χώρας θα συμβάλλει καθοριστικά στην προώθηση της Τοπικής Ανάπτυξης. Αποτελεί θετική εξέλιξη ότι τα 31 τοπικά προγράμματα (66% του συνόλου των εγκεκριμένων τοπικών προγραμμάτων) συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ καλύπτοντας με ενιαίες στρατηγικές μεγάλο τμήμα των παράκτιων και νησιωτικών περιοχών της χώρας. Η σημαντική αύξηση των διατιθέμενων πόρων για την Τοπική Ανάπτυξη στο ΠΑΑ 2014-2020 σε σχέση με το παρελθόν αλλά και η ενσωμάτωση του συνόλου των Παρεμβάσεων για την Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής και την διαφοροποίηση της οικονομίας των αγροτικών περιοχών μέσω της προσέγγισης Leader θα βελτιώσει την συνεκτικότητα των παρεμβάσεων αφού το σύνολο των έργων (δημόσιων και ιδιωτικών) που θα χρηματοδοτηθούν θα εντάσσονται σε μια ενιαία στρατηγική .

Τόσο η καλυπτομενη έκταση (126.000 τ/χλμ που καλύπτουν το 95% της συνολικής έκτασης της χώρας CC3) όσο και ο πληθυσμός (4.024.249 που αντιστοιχεί στο 37% του συνολικού πληθυσμού και στο 68% του πληθυσμού των αγροτικών και ενδιάμεσων περιοχών CC1) είναι πολλαπλάσιος σε σχέση με το ΠΑΑ 2007 -2013 (85.000 τ/χλμ και 2.320.000 κάτοικοι) αναδεικνύοντας την σημαντικότητα της παρεμβάσης Leader για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.

Στην επίτευξη των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων της επενδυτικής προτεραιότητας συμβάλλουν τα ολοκληρωμένα μικρά δημόσια έργα των Μέτρων 321 «Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό», 322 «Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών» ενώ δεν υπάρχουν ολοκληρωμένα έργα στο Μέτρο 323 «Διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς».

Στον συνημμένο πίνακα παρουσιάζεται η εξέλιξη των μικρών δημοσίων έργων που έχουν ενταχθεί στο Μέτρο 7.

Σημείο προβληματισμού αποτελεί η σημαντική καθυστέρηση στην υλοποίηση των μεταφερομένων έργων, αφού με βάση τα στοιχεία της εκ των υστέρων αξιολόγησης τα μεταφερόμενα έργα υπερέβαιναν τα 150 ενώ το 2016 ολοκληρώθηκαν μόνο 13 έργα. Η καθυστέρηση στην υλοποίηση αλλά και ο μεγάλος

αριθμός έργων που θα πρέπει να ολοκληρωθούν αντανακλάται στο ύψος των νομικών δεσμεύσεων του Μέτρου 7 που είναι 29,4Μ€ και στο συνολικό ποσό πληρωμών που προσεγγίζει το 1 Μ€ .

Ο ωφελούμενος πληθυσμός από τα έργα του Μέτρου 7 ανέρχεται σε 10.056 κατοίκους ενώ με βάση την έρευνα πεδίου που είχε διεξαχθεί στο πλαίσιο της εκ των υστέρων αξιολόγησης του ΠΑΑ 2007-2013 για την μέτρηση των επιπτώσεων του Μέτρου 322 είχε προκύψει ότι κάθε έργο αναπλάσεων συμβάλλει στη δημιουργία δύο επιχειρήσεων ενώ σημειώνεται και αύξηση των επισκεπτών.

Το δεύτερο Μέτρο που συμβάλλει στην επίτευξη των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων είναι το Μέτρο 19.2 που περιλαμβάνει τα μεταφερόμενα έργα των Μέτρων του Άξονα 4 του ΠΑΑ 2007-2013. Το σύνολο των μεταφερομένων έργων αφορά ιδιωτικές επενδύσεις του Μέτρου 411 «Ανταγωνιστικότητα» και του Μέτρου 413 «Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση»

Η πορεία υλοποίησης των Μέτρων παρουσιάζεται στους συνημμένους πίνακες. Από τα στοιχεία των πινάκων προκύπτει ότι τα 21 ολοκληρωμένα έργα, δημιουργούν 13 θέσεις εργασίας η πλειονότητα των οποίων αφορά άνδρες ηλικίας άνω των 25 ετών .

Προβληματισμό δημιουργεί η πολύ αργή πορεία υλοποίησης των μεταφερομένων έργων αφού οι αντιστοιχούσες σε αυτά νομικές δεσμεύσεις ανέρχονται σε 59,3Μ€ ενώ οι πληρωμές δεν υπερβαίνουν το 1 Μ€.

Ανειλημμένες Μικρά Δημόσια				
ΔΡΑΣΗ	Πλήθος ολοκληρωμένων έργων	% Κατανομή (πλήθος έργων)	Δημόσια Δαπάνη Πληρωμές (ολοκληρωμένα)	% Κατανομή (πληρωμές ΔΔ)
ΓΠΕΔΑ	1	7,7%	10.005	1,4%
ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΟΛΙΤΕΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ	1	7,7%	9.740	1,4%
ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΧΩΡΩΝ	11	84,6%	675.387	97,2%
ΣΥΝΟΛΟ	13	100,0%	695.133	100,0%

Μικρά Δημόσια_Τύπος

Ανειλημμένες Μικρά Δημόσια				
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Πλήθος ολοκληρωμένων έργων	% Κατανομή (πλήθος έργων)	Δημόσια Δαπάνη Πληρωμές (ολοκληρωμένα)	% Κατανομή (πληρωμές ΔΔ)
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	2	15,4%	108.191	15,6%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	3	23,1%	184.127	26,5%
ΗΠΕΙΡΟΥ	2	15,4%	42.810	6,2%
ΚΡΗΤΗΣ	2	15,4%	41.169	5,9%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	3	23,1%	284.544	40,9%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1	7,7%	34.292	4,9%
ΣΥΝΟΛΟ	13	100,0%	695.133	100,0%

Μικρά Δημόσια_περιφέρειες

Ανειλημμένες Leader		
METPO	Πλήθος ολοκληρωμένων έργων	Δημόσια Δαπάνη Πληρωμές (ολοκληρωμένα)
Ανειλημμένες 411	5	110.628
Ανειλημμένες 413	16	557.929
Grand Total	21	668.557

Leader_411_413

Ανειλημμένες 411				
Οικονομική Δραστηριότητα	Πλήθος ολοκληρωμένων έργων	% Κατανομή (πλήθος έργων)	Δημόσια Δαπάνη Πληρωμές (ολοκληρωμένα)	% Κατανομή (πληρωμές ΔΔ)
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΕΔΕΣΜΑΤΩΝ	1	20,0%	9.279	8,4%
ΜΟΝΑΔΑ ΥΛΟΤΟΜΙΑΣ - ΚΑΥΣΘΞΥΛΑ	1	20,0%	2.250	2,0%
ΟΜΟΠΟΙΙΑ	3	60,0%	99.098	89,6%
Grand Total	5	100,0%	110.628	100,0%

Leader_411

Ανειλημμένες 413				
Οικονομική Δραστηριότητα	Πλήθος ολοκληρωμένων έργων	% Κατανομή (πλήθος έργων)	Δημόσια Δαπάνη Πληρωμές (ολοκληρωμένα)	% Κατανομή (πληρωμές ΔΔ)
Βιοτεχνία	7	43,8%	324.970	58,2%
Υπηρεσίες	9	56,3%	232.960	41,8%
Grand Total	16	100,0%	557.929	100,0%

Leader_413

Ετήσιες ισοδύναμες θέσεις απασχόλησης (Ανειλημμένες Leader)				
Φύλο	Ηλικία	Εκτός αυτοαπασχόλησης	Αυτοαπασχόληση	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΝΔΡΕΣ	<= 25	0,5	1	1,5
	> 25	3,0	4,0	7,0
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	<= 25	0,8	2	2,75
	> 25	1,0	1,0	2,0
Σύνολο (<= 25)		1,3	3,0	4,3
Σύνολο (> 25)		4,0	5,0	9,0
Σύνολο		5,3	8,0	13,3

Leader_θέσεις απασχόλησης

7.97) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.97.α) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

C.1: Παρατηρείται πολύ αργή εξέλιξη στην υλοποίηση των μεταφερομένων έργων του ΠΑΑ 2007-2013 που εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την επίτευξη των τιμών στόχου των δεικτών του αποθεματικού επίδοσης

--

Σύσταση:

R.1: Απαιτείται στενή παρακολούθηση των ενταγμένων έργων και ανάληψη πρωτοβουλιών για την «εξυγίανση» των Μέτρων . Παράλληλα η ακριβής εκτίμηση των πόρων που τελικά θα διατεθούν στα Μέτρα αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αναθεώρηση του ΠΑΑ

7.q7.b) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

C.2: Η πολύ μεγάλη αύξηση των πόρων που διατίθεται στην περιοχή εστίασης δημιουργεί και αυξημένες απαιτήσεις για την επίσπευση των διαδικασιών προκηρύξεων και εντάξεων από πλευράς ΟΤΔ αφ ενός και αφετέρου την αναγκαιότητα άντλησης διδαγμάτων από την προβληματική υλοποίηση του άξονα 4 στο ΠΑΑ 2007-2013 ώστε να αποφευχθούν καθυστερήσεις

Σύσταση:

R.2: Να διαγνωστούν έγκαιρα οι ανάγκες για την παροχή τεχνογνωσίας προς τις ΟΤΔ μέσω του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου ώστε να μπορέσουν να υλοποιήσουν έγκαιρα τα Τοπικά Προγράμματα

7.q7.c) Συμπέρασμα / Σύσταση 3

Συμπέρασμα:

C.3: Τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους μεγάλο τμήμα των επενδύσεων που χρηματοδοτούντο από τα τοπικά προγράμματα κατευθυνόταν στη ενίσχυση «παραδοσιακών επενδύσεων» στο τομέα του τουρισμού ενώ με βάση τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων οι πιλοτικές δράσεις και οι καινοτόμες επενδύσεις ήταν πολύ περιορισμένες. Με δεδομένο ότι η καινοτομία αποτελεί την μία από τις τρεις οριζόντιες Προτεραιότητες του ΠΑΑ 2014-2020 οι ΟΤΔ πρέπει να στοχεύσουν στην προώθηση της καινοτομίας

Σύσταση:

R.3: Θα απαιτηθεί συστηματική στήριξη από πλευράς Εθνικού Αγροτικού Δικτύου για την προώθηση της καινοτομίας στα Τοπικά Προγράμματα

7.r) CEQ18-6C - Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν ενισχύσει την προσβασιμότητα, τη χρήση και την ποιότητα των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) σε αγροτικές περιοχές;

7.r1) Κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στον ΤΕ

Κύρια μέτρα/υπό-μέτρα:

Στην ΠΕ 6Γ συμβάλλουν τα παρακάτω Μέτρα:

M01 - Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης

- Δράση 1.1.1 Δράσεις κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις

M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

- Υπομέτρο 2.1 - στήριξη για αποκόμιση οφέλους από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών

M07 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές

- Υπομέτρο 7.3 - στήριξη για την ευρυζωνική υποδομή, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας, βελτίωσης και επέκτασής της, την παθητική ευρυζωνική υποδομή και την παροχή πρόσβασης στην ευρυζωνικότητα και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Από το σύνολο των ανωτέρω Μέτρων έχει ενεργοποιηθεί Υπομέτρο 7.3: που περιλαμβάνει μόνο το μεταφερόμενο από το ΠΑΑ 2007-2013 έργο του Rural Broadband.

Μέτρα/υπό-μέτρα άλλης ΠΕ που εμφανίζουν δευτερεύουσες συνεισφορές στην ΠΕ:

Δεν υπάρχουν Μέτρα – υπομέτρα με δευτερεύουσες συνεισφορές στην περιοχή εστίασης

Η μη ύπαρξη ολοκληρωμένων έργων δεν επιτρέπει την απάντηση του Κοινού Ερωτήματος

7.r2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Έχει αυξηθεί η πρόσβαση των αγροτικών νοικοκυριών σε ΤΠΕ	R25 / Σ24: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από νέες ή βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (ΤΠΕ) (τομέας επικέντρωσης 6Γ)	

7.r3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Από την εξέταση των δεδομένων του τεχνικού δελτίου του Μέτρου συγκεντρώθηκαν στοιχεία αναφορικά με τον ωφελούμενο πληθυσμό των αγροτικών περιοχών που επωφελείται από την επέκταση των ευρυζωνικών δικτύων.

7.r4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ
Κοινός δείκτης εκροών	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ
Κοινός δείκτης εκροών	O15 - Πληθυσμός που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (πληροφορικής ή άλλες)	Όχι	0,00			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ
Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	R25 / Σ24: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από νέες ή βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (ΤΠΕ) (τομέας επικέντρωσης 6Γ)	Ναι	0%			Παρέχεται από τους πίνακες της SFC2014, μετά τη συμπλήρωσή τους με στοιχεία από το ΟΠΣΑΑ

7.r5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

-

7.r6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Το έργο «Ανάπτυξη Ευρυζωνικών Υποδομών σε Αγροτικές Λευκές Περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας και Υπηρεσίες Εκμετάλλευσης - Αξιοποίησης των Υποδομών στις περιφέρειες Αττικής, Κ. Μακεδονίας, Νησιά Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας είναι μεταφερόμενο έργο του ΠΑΑ 2007-2013 με την ολοκλήρωση του οποίου θα αποκτήσουν πρόσβαση σε ευρυζωνικές υποδομές 113.966 κάτοικοι αγροτικών περιοχών (3,3% των κατοίκων των αγροτικών περιοχών CCI 1 - Πληθυσμός). Η αναβαθμιση της πρόσβασης σε ευρυζωνικές υποδομές στις αγροτικές περιοχές πρέπει να συνδυασθεί με την υλοποίηση σχετικών παρεμβάσεων στο πλαίσιο των Μέτρων 1 και 2.

7.r7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.r7.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

Η ολοκλήρωση του Μέτρου θα συμβάλλει στην επίλυση ενός σημαντικού προβλήματος που ήταν η απουσία πρόσβασης σε ευρυζωνικές υποδομές για ένα σημαντικό τμήμα αραιοκατοικιμένων αγροτικών περιοχών. Για την μεγιστοποίηση των ωφελειών από την αναβαθμιση των υποδομών και με δεδομένη την

υστερηση σε ψηφιακές δεξιότητες των κατοίκων των αγροτικών περιοχών αλλά και τον χαμηλόβαθμό αξιοποίησης των ΤΠΕ στην πρωτογενή παραγωγή θα πρέπει να επισπευσθεί η προκήρυξη των Μέτρων 1 και 2 που μπορούν να συμβάλλουν στην εξοικείωση των κατοίκων των αγροτικών περιοχών με τις ΤΠΕ.

Σύσταση:

Επίσπευση της προκήρυξης των Μέτρων 1 και 2 και έμφαση στον εμπλουτισμό των αντικειμένων καταρτισης και των παρεχόμενων συμβουλών αντίστοιχα σε θέματα αξιοποίησης των ΤΠΕ.

7.s) CEQ19-PE - Σε ποιο βαθμό οι συνέργειες μεταξύ προτεραιοτήτων και τομέων επικέντρωσης έχουν βελτιώσει την αποτελεσματικότητα του ΠΑΑ;

7.s1) Συνέργειες προγράμματος και εγκάρσιο αποτέλεσμα

Το σύνολο των πληρωμών την διετία 2014 -2016 αφορά την κάλυψη ανειλημμένων υποχρεώσεων από μεταφερόμενα έργα του ΠΑΑ 2007 -2013 που είχαν ενταχθεί σε Μέτρα που εντασσόταν στους τέσσερεις άξονες με μονοσήμαντη αντιστοίχιση του πλέγματος Άξονας – Μέτρο – Δράση με επιχειρησιακό στόχο – ειδικό στόχο Στο ΠΑΑ 2007-2013 υπήρχαν αποκλειστικά πρωτεύουσες συνεισφορές. Στο ΠΑΑ 2014-2020 και συγκεκριμένα στον Πίνακα 11.3 παρουσιαζόταν οι πρωτεύουσες και δευτερεύουσες συνεισφορές των Μέτρων στους 18 επιμέρους τομείς επικέντρωσης. Λόγω του ότι εντός του 2016 δεν έχουν πραγματοποιηθεί εντάξεις /πληρωμές σε κανένα Μέτρο με δημοσιευμένη πρόσκληση στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020 καθιστά αδύνατη την απάντηση του κοινού ερωτήματος.

7.s2) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Ποσοτικές μέθοδοι:

i) Λόγοι χρησιμοποίησης της μεθόδου

Δεν χρησιμοποιήθηκαν ποσοτικές μέθοδοι

ii) Περιγραφή μεθόδων για τον υπολογισμό των ποσοστών, ακαθάριστων και καθαρών (εφόσον εφαρμόζεται) τιμών κοινών και συμπληρωματικών δεικτών αποτελέσματος, ή άλλως δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν (εκροής, κοινού πλαισίου)

iii) Προκλήσεις στην εφαρμογή των μεθόδων που περιγράφηκαν και λύσεις που εφαρμόστηκαν

Ποιοτικές μέθοδοι:

i) Λόγοι χρησιμοποίησης της μεθόδου

Η μόνη διαθέσιμη πηγή στοιχείων είναι το ΟΠΣΑ στο οποίο καταχωρούνται τα τεχνικά δελτία των πράξεων και οι πληρωμές αλλά λόγω του ότι δεν υπήρχαν εντάξεις έργων από νέες προσκλήσεις δεν μπορούν να αξιοποιηθούν

ii) Περιγραφή μεθόδων που εφαρμόστηκαν

Δεν χρησιμοποιήθηκε κάποια μέθοδος για την απάντηση του κοινού ερωτήματος λόγω του ότι δεν υπάρχουν εντάξεις έργων από νέες προσκλήσεις στο πλαίσιο υλοποίησης του ΠΑΑ 2014-2020

7.s3) Ποσοτικά ευρήματα με βάση τον υπολογισμό της δευτερεύουσας συνεισφοράς πράξεων σε τομείς επικέντρωσης

Δεν υπάρχουν ποσοτικά ευρήματα

7.s4) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

Η μη ύπαρξη ενταγμένων έργων από νέες προσκλήσεις καθιστά αδύνατη την ποσοτική απάντηση του κοινού ερωτήματος που θα απαντηθεί στη Ετήσια έκθεση υλοποίησης του 2019 με την άντληση στοιχείων από το ΟΠΣΑΑ

7.s5) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Το κοινό ερώτημα δεν μπορεί να απαντηθεί ποσοτικά στην παρούσα φάση

7.s6) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.s6.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

C.1

Ο προσδιορισμός ποσοτικών δεδομένων για την δευτερεύουσα συμβολή των Μέτρων σε άλλους τομείς επικέντρωσης προϋποθέτει την πρόβλεψη οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων των τομέων επικέντρωσης με δευτερεύουσα συνεισφορά των επιμέρους Μέτρων να περιλαμβάνονται στους φακέλους υποψηφιότητας των εν δυνάμει δικαιούχων

Σύσταση:

R.1

Να ληφθεί μέριμνα -και με την προϋπόθεση ότι δεν δημιουργείται διοικητικό βάρος στους εν δυνάμει δικαιούχους- ώστε να «εμπλουτιστούν» οι περιλαμβανόμενοι στους φακέλους υποψηφιότητας δείκτες

7.s6.b) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

C.2

Ο πολύ περιορισμένος αριθμός προσκλήσεων που δημοσιεύτηκαν το 2016 δεν επιτρέπει την εξαγωγή συμπερασμάτων για την δυνατότητα να αποτιμηθούν ποσοτικά σε επίπεδο στοχοθέτησης οι δευτερεύουσες συνεισφορές των Μέτρων

Σύσταση:

R.2

Σε επικείμενη αναθεώρηση του πλάνου αξιολόγησης να εξεταστεί η δυνατότητα εκπόνησης οριζόντιας θεματικής αξιολόγησης για την ποσοτική αποτίμηση σε όρους δεικτών των δευτερευουσών συνεισφορών των Μέτρων

7.τ) CEQ20-TA - Σε ποιο βαθμό η τεχνική βοήθεια έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 59 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και στο άρθρο 51 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013;

7.11) Στήριξη για τεχνική βοήθεια (εκτός του ΕΑΔ)

Η Τεχνική Βοήθεια περιλαμβάνει το σύνολο των δράσεων για την αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση του Προγράμματος. Οι δράσεις Τεχνικής Βοήθειας Ομαδοποιούνται σε επιμέρους κατηγορίες ενεργειών όπως: Εκπόνηση μελετών– εμπειρογνωμοσυών– ερευνών, Υπηρεσίες Συμβούλων, Λειτουργία Επιτελικών Φορέων και Υποστηρικτικών Δομών, Υποστηρικτικές ενέργειες τεχνικής φύσεως, Γενικές Υποστηρικτικές ενέργειες, Ενέργειες Αξιολόγησης, Δράσεις ελέγχων, Κατάρτιση των εμπλεκόμενων φορέων του ΠΑΑ, Δημοσιότητα, Προβολή και Πληροφόρηση.

Από το σύνολο των ανωτέρω προβλεπόμενων δράσεων εντός του 2016 ολοκληρώθηκαν έργα που εντάσσονται στην ενότητα Υποστηρικτικές ενέργειες τεχνικής φύσεως (Πληροφοριακό Σύστημα) και χρηματοδότηση Υποστηρικτικών Δομών.

7.12) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Βελτίωση της διαδικασίας παρακολούθησης.		Αριθμός δράσεων που παρακολουθούνται μέσω της Κεντρικής Επιχειρησιακής βάσης (operational data base).
Βελτίωση της ευκρίνειας των αποτελεσμάτων της Αξιολόγησης.		Αριθμός Αξιολογήσεων που πραγματοποιηθήκαν.
Βελτίωση του ρυθμού υλοποίησης των βασικών Μέτρων του ΠΑΑ		Χρόνος που μεσολαβεί από την υποβολή της αίτησης ένταξης μέχρι την ημερομηνία της απόφασης ένταξης.
Δημοσιότητα του ΠΑΑ προς εν δυνάμει δικαιούχους και ευρύ κοινό		Αριθμός επισκέψεων στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ. Αριθμός αποδεκτών ενημερωτικών εκδόσεων Number Ποσοστό πληθυσμού Αγροτικών περιοχών που γνωρίζει το ΠΑΑ 2014-2020.
Δραστηριότητες για την ενίσχυση των ικανοτήτων του προσωπικού που εμπλέκεται στην Διαχείριση Υλοποίηση Παρακολούθηση και Αξιολόγηση του ΠΑΑ		Αριθμός προσωπικού (ΕΥΔ, Φορέων Εφαρμογής, ΟΤΔ, ΟΠΕΚΕΠΕ) που μετείχε σε επιμορφωτικές ημερίδες
Εξοικείωση των εταίρων(EU) No 1303/2013, Art. 5(1) με το ΚΠΠΑ		Αριθμός και τύπος δράσεων για την βελτίωση της διοικητικής ικανότητας
Μείωση του διοικητικού φόρτου και των διαδικασιών πληρωμής προς τους τελικούς δικαιούχους		Χρόνος που μεσολαβεί από την κατάθεση του αιτήματος πληρωμής μέχρι την είσπραξη της ενίσχυσης σε επιλεγμένα μέτρα
Τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων έχουν γνωστοποιηθεί στο κοινό και έχουν διαδοθεί πληροφορίες		Πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης
Έχουν ενισχυθεί οι θεσμικές και διοικητικές ικανότητες για την αποτελεσματική διαχείριση του ΠΑΑ		Αριθμός προσωπικού που συμμετέχει στη διαχείριση του ΠΑΑ

Έχουν ενισχυθεί οι θεσμικές και διοικητικές ικανότητες για την αποτελεσματική διαχείριση του ΠΑΑ		Δεξιότητες του προσωπικού που συμμετέχει στη διαχείριση του ΠΑΑ
Έχουν ενισχυθεί οι θεσμικές και διοικητικές ικανότητες για την αποτελεσματική διαχείριση του ΠΑΑ		Λειτουργικότητα του συστήματος ΤΠ για τη διαχείριση του προγράμματος
Έχουν ενισχυθεί οι ικανότητες των σχετικών εταίρων όπως ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013		Είδη και αριθμός δραστηριοτήτων δημιουργίας ικανοτήτων
Το ΠΑΑ έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό και έχουν διαδοθεί πληροφορίες		Αριθμός δραστηριοτήτων επικοινωνίας και διάδοσης στο πλαίσιο του ΠΑΑ
Το ΠΑΑ έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό και έχουν διαδοθεί πληροφορίες		Αριθμός ατόμων που λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με το ΠΑΑ
Έχει βελτιωθεί η παρακολούθηση		
Έχουν βελτιωθεί οι μέθοδοι αξιολόγησης και έχουν παράσχει άρτια αποτελέσματα αξιολόγησης		
Έχει βελτιωθεί η εφαρμογή του ΠΑΑ		Διάρκεια της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων και πληρωμής
Έχει μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τους δικαιούχους		

7.13) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Ο πολύ περιορισμένος αριθμός ολοκληρωμένων έργων (δύο έργα) οδήγησε στην υιοθέτηση της μεθόδου της απλής εξέτασης του περιεχομένου των τεχνικών δελτίων των έργων και την συντευξη με τα αρμόδια στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής.

7.14) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	Όχι	3.108.217,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός ατόμων που λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με το ΠΑΑ	Όχι				Θα υπολογισθεί από την μέτρηση των αποτελεσμάτων του επικοινωνιακού σχεδίου
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Είδη και αριθμός δραστηριοτήτων δημιουργίας ικανοτήτων	Όχι				Τεχνικά Δελτία Έργων στοιχεία ΟΠΣΑΑ
Πρόσθετος δείκτης	Λειτουργικότητα του συστήματος ΤΠ για τη	Ναι	100%			Συνέντευξη με Διαχειριστική Αρχή

αποτελεσμάτων	διαχείριση του προγράμματος					
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός προσωπικού που συμμετέχει στη διαχείριση του ΠΑΑ	Όχι				Στοιχεία Διαχειριστικής Αρχής
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Δεξιότητες του προσωπικού που συμμετέχει στη διαχείριση του ΠΑΑ	Όχι				Έρευνα πεδίου στο πλαίσιο της αξιολόγησης του 2019
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός δραστηριοτήτων επικοινωνίας και διάδοσης στο πλαίσιο του ΠΑΑ	Όχι				Επικοινωνιακό σχέδιο
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Διάρκεια της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων και πληρωμής	Όχι				Έρευνα Πεδίου για την Αξιολόγηση των Μηχανισμών Εφαρμογής του Προγράμματος
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός προσωπικού (ΕΥΔ, Φορέων Εφαρμογής, ΟΤΔ, ΟΠΕΚΕΠΕ) που μετείχε σε επιμορφωτικές ημερίδες	Όχι	40,00			Ετήσια έκθεση Υλοποίησης δράσεων Εθνικού Αγροτικού Δικτύου
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός και τύπος δράσεων για την βελτίωση της διοικητικής ικανότητας	Όχι				Ετήσια έκθεση Υλοποίησης δράσεων Εθνικού Αγροτικού Δικτύου
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός Αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν.	Όχι				ΟΠΣΑΑ
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Χρόνος που μεσολαβεί από την υποβολή της αίτησης ένταξης μέχρι την ημερομηνία της απόφασης ένταξης.	Όχι				Έρευνα Πεδίου για την Αξιολόγηση των Μηχανισμών Εφαρμογής του Προγράμματος
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός επισκέψεων στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ. Αριθμός αποδεκτών ενημερωτικών εκδόσεων Number Ποσοστό πληθυσμού Αγροτικών περιοχών που γνωρίζει το ΠΑΑ 2014-2020.	Όχι				Αξιολόγηση Επικοινωνιακού Σχεδίου και Δράσεων Δημοσιότητας που θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της Αξιολόγησης των Μηχανισμών Εφαρμογής το 2018
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός δρασεων που παρακολουθούνται μέσω της Κεντρικής Επιχειρησιακής βάσης (operational data base).	Όχι				Έρευνα Πεδίου για την Αξιολόγηση των Μηχανισμών Εφαρμογής του Προγράμματος

Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Χρόνος που μεσολαβεί από την κατάθεση του αιτήματος πληρωμής μέχρι την είσπραξη της ενίσχυσης σε επιλεγμένα μέτρα	Όχι				Έρευνα Πεδίου για την Αξιολόγηση των Μηχανισμών Εφαρμογής του Προγράμματος
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης	Όχι				Συνεντεύξεις με στελέχη Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία έργων, στοιχεία ΟΠΣΑΑ

7.t5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

Ο πολύ περιορισμένος αριθμός ολοκληρωμένων έργων (2) που δεν σχετίζονται άμεσα με τους προτεινόμενους πρόσθετους δείκτες αποτελέσματος δεν επιτρέπει την ποσοτική απάντηση. Η μέτρηση της αποτελεσματικότητας της Τεχνικής Βοήθειας θα βασισθεί, στην αποτίμηση της επιτάχυνσης των ρυθμών υλοποίησης, την ευρεία δημοσιότητα του Προγράμματος, την διάδοση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, προϋποθέτει δε τη διενέργεια κατάλληλα στοχευμένης Έρευνας πεδίου είτε αυτοτελώς είτε στο πλαίσιο της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των Μηχανισμών εφαρμογής του Προγράμματος που θα πρέπει να υλοποιηθεί εντός του 2018.

7.t6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Η αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας είναι κρίσιμη παράμετρος για την αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση του Προγράμματος. Από την εξέταση των ολοκληρωμένων έργων αλλά και την επισκόπηση των ενταγμένων έργων προκύπτει ότι και την περίοδο 2014-2020 συνεχίζεται η αντίστοιχη κατανομή των δαπανών με την περίοδο 2007-2013 όπως και η αντίστοιχη πρακτική του συνεχούς περιορισμού των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας αφού ήδη στην πρόταση τροποποίησης του ΠΑΑ προβλέπεται η σημαντική μείωση των Πόρων.

Η συμβολή της τεχνικής βοήθειας για το πρώτο έτος εφαρμογής περιορίζεται στην κάλυψη μόνο ενός από τους στόχους του άρθρου 59 «Τεχνική Συνδρομή με πρωτοβουλία των κρατών μελών» του άρθρου 59 του καν 1303/2013 και συγκεκριμένα την «υποστήριξη ενεργειών με σκοπό την μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των δικαιούχων, περιλαμβανομένων των συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων και μέτρων για την ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους για την διαχείριση και χρηματοδότηση», ενώ ουσιαστικά ουδεμία δράση ενημέρωσης, επικοινωνίας, δικτύωσης, βελτίωσης της ικανότητας των εταίρων χρηματοδοτήθηκε. Η αργή υλοποίηση του Προγράμματος αποτυπώνεται στην χαμηλή τιμή του δείκτη εκροών Ο1. Σημαντική πρόοδος επιτυγχάνεται σε σχέση με την δημιουργία της Επιχειρησιακής Βάσης Δεδομένων του Προγράμματος που πλέον καλύπτει το 100% των ενταγμένων έργων. Για την επίλυση των προβλημάτων της λογικής της παρεμβάσης, της διαθεσιμότητας δεδομένων αλλά και στόχευσης στη βάση των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που εντοπίστηκαν από την ανάλυση των κοινών ερωτημάτων που καλύπτουν την τ και πέμπτη Προτεραιότητα (P4 και P5) θα πρέπει να αξιοποιηθεί η Τεχνική Βοήθεια για την εξοικείωση των Φορέων εφαρμογής με το Κοινό Πλάνισιο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης αλλά και για την χρηματοδότηση των αναγκαίων ερευνών και μελετών που θα αναδείξουν τις αλληλεπιδράσεις της γεωργίας, δασοκομίας και της βιομηχανίας τροφίμων με το περιβαλλον (βιοποικιλότητα, εδαφος, νερό) και την κλιματική αλλαγή (εκπομπές αερίων θερμοκηπίου).

7.17) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.17.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

C.1: Η κατανομή των πόρων της Τεχνικής Βοήθειας είναι ετεροβαρής χρηματοδοτικά με την κατηγορία «υποστηρικτικοί μηχανισμοί», υποστηρικτικές ενέργειες να «απορροφά» τους περισσότερους πόρους, ενώ αντίθετα ιδιαίτερα για τα πρώτα έτη που οι ανάγκες είναι πολύ μεγάλες η πλειονότητα των πόρων θα έπρεπε να κατευθύνεται στην κατάλληλη προετοιμασία των Μέτρων (Στόχευση, λογική της παρέμβασης, εξυπηρέτηση δεικτών, κάλυψη ελλείψεων σε τιμές βάσης κλπ) αφού ήδη η αξιολόγηση αναδεικνύει σημαντικά προβλήματα στην λογική της παρέμβασης των Μέτρων που εξυπηρετούν τις περιοχές εστίασης της Τέταρτης και Πέμπτης Προτεραιότητας. Εντοπίζεται μια έλλειψη στόχευσης των αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων τόσο σε χωρικό επίπεδο όσο και έναντι σαφώς προσδιορισμένων περιβαλλοντικών προβλημάτων. Η εφαρμογή αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων έχει κατά βάση ένα οριζόντιο χωρικό χαρακτήρα και βασίζεται σε δραστηριότητες σχετιζόμενες με συγκεκριμένες καλλιέργειες και όχι κατ' ανάγκη με σαφώς προσδιορισμένα περιβαλλοντικά προβλήματα. Άλλες δε δράσεις, όπως π.χ. η βιολογική γεωργία, ενισχύονται χωρίς χωρική στόχευση, στοιχείο που με όρους 'περιβαλλοντικής πολιτικής' δεν αποσκοπεί στην επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Σύσταση:

R.1: Ουσιαστική αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας για τη δημιουργία της απαιτούμενης γνώσης για την καλύτερη στόχευση των Μέτρων. Εντοπίζεται μια έλλειψη στόχευσης των αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων τόσο σε χωρικό επίπεδο όσο και έναντι σαφώς προσδιορισμένων περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Συστήνεται μια πιο προσδιορισμένη στόχευση των αγροπεριβαλλοντικών Μέτρων σε προβλήματα τα οποία ορίζονται με μετρήσιμους δείκτες (base line) και με μεθοδολογικές προσεγγίσεις που επιτρέπουν την αξιολόγηση των επιπτώσεων από την εφαρμογή των Μέτρων. Για να καταστεί αυτό εφικτό απαιτείται μια σειρά μελετών για την επίδραση της γεωργίας στο περιβάλλον, τον εντοπισμό των παρεμβάσεων που θα συμβάλλουν στην προσαρμογή (adaptation) και τη μείωση (mitigation) των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή, την καλύτερη διαχείριση των υδατίνων πόρων και τη βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών τους.

7.17.b) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

C.2: Η ενημέρωση και εξοικείωση των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων αλλά και του προσωπικού των Φορέων Εφαρμογής για το Κοινό Πλαίσιο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης, τις Προτεραιότητες της ΚΑΠ αλλά και την στρατηγική του Προγράμματος, θα συμβάλλουν στην καλύτερη επιλογή κριτηρίων επιλογής πράξεων, αλλά και στην μείωση των «πιέσεων» για τροποποιήσεις του Προγράμματος με βάση την «ζήτηση» και όχι την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του ΠΑΑ.

Σύσταση:

R.2: Συστηματική ενημέρωση προς όλους τους «ΕΤΑΙΡΟΥΣ» για την κατανόηση των προτεραιοτήτων της νέας ΚΑΠ, της φιλοσοφίας “RESULT ORIENTATION” και του σημαντικού κινδύνου που δημιουργείται για την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων λόγω μη επίτευξης των στόχων. Η «διασταλτική ερμηνεία» της λογικής της ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ, η θέσπιση κριτηρίων επιλογής που δεν σχετίζονται και δεν εξυπηρετούν την στοχοθέτηση και την στρατηγική του ΠΑΑ θα οδηγήσει στην αδυναμία προσδιορισμού αποτελεσμάτων και επιπτώσεων με βάση τους δείκτες του ΚΠΠΑ.

7.17.c) Συμπέρασμα / Σύσταση 3

Συμπέρασμα:

C.3: Παρατηρείται καθυστέρηση στην ενεργοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στο Πλάνο Αξιολόγησης, αλλά και στο Επικοινωνιακό Σχέδιο

Σύσταση:

R.3: Επανεξέταση του χρονοδιαγράμματος αλλά και του περιεχομένου των δράσεων που περιλαμβάνονται στο πλάνο αξιολόγησης με βάση τα συμπεράσματα της αξιολόγησης και ενεργοποίηση των δράσεων δημοσιότητας

7.u) CEQ21-RN - Σε ποιο βαθμό το εθνικό αγροτικό δίκτυο έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 54 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013;

7.υ1) Λογική παρέμβασης του ΕΑΔ

Το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο λειτουργεί από τον Αύγουστο του 2016 και αριθμεί 186 μέλη που είναι οργανισμοί, φορείς και διοικητικές υπηρεσίες που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα σε θέματα αγροτικής ανάπτυξης. Ειδικότερα, στο ΕΑΔ συμμετέχουν τα μέλη της Εταιρικής Σχέσης του ΠΑΑ, περιφερειακές, τοπικές και άλλες δημόσιες αρχές, οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι, φορείς που αντιπροσωπεύουν την κοινωνία των πολιτών, περιβαλλοντικοί εταίροι, μη κυβερνητικές οργανώσεις, φορείς αρμόδιοι για την προώθηση της ισότητας και της μη διάκρισης, εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, καθώς και τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ 2014-2020.

Για την εύρυθμη λειτουργία του ΕΑΔ έχει συσταθεί μία Συντονιστική Επιτροπή στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι που αντιπροσωπεύουν όλο το φάσμα των μελών του. Η Συντονιστική Επιτροπή υποστηρίζει το έργο του ΕΑΔ και έχει καθοδηγητικό και συμβουλευτικό ρόλο τόσο στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης του ΕΑΔ όσο και στην κατάρτιση του ετήσιου προγραμματισμού δράσεων του ΕΑΔ. Εντός του ΕΑΔ λειτουργούν δύο Υποδίκτυα, ένα για τις Ομάδες Τοπικής Δράσης και ένα για την Καινοτομία. Αρμόδια για τη δικτύωση και την εύρυθμη λειτουργία του ΕΑΔ είναι η Μονάδα Δικτύωσης και Δημοσιότητας της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, η οποία αποτελεί και το συνδετικό – συντονιστικό κρίκο τόσο για τα θέματα αγροτικής δικτύωσης όσο και για την προώθηση της καινοτομίας σε θέματα αγροτικής ανάπτυξης. Στο Σχέδιο Δράσης του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου έχουν τεθεί οι ακόλουθες Προτεραιότητες, οι οποίες εξειδικεύονται σε επιμέρους ενέργειες:

1. Ανάδειξη και προβολή αξιόλογων παρεμβάσεων και πρακτικών που καλύπτουν όλες τις προτεραιότητες του ΠΑΑ.
2. Διευκόλυνση θεματικών ανταλλαγών μεταξύ των φορέων αγροτικής ανάπτυξης, μέσω ομάδων εργασίας, καθώς και ανταλλαγή και διάδοση των πορισμάτων τους.
3. Δικτύωση των Ομάδων Τοπικής Δράσης CLLD/LEADER (κατάρτιση, στήριξη των διατοπικών διακρατικών συνεργασιών, απλοποίηση διαδικασιών).
4. Ανταλλαγή και διάδοση πορισμάτων σχετικά με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του ΠΑΑ.
5. Προώθηση της καινοτομίας και της συνεργασίας μεταξύ των παραγωγικών φορέων με την ερευνητική και επιστημονική κοινότητα.
6. Ενημέρωση και πληροφόρηση των μελών του ΕΑΔ και του ευρύτερου κοινού για θέματα αγροτικής ανάπτυξης.
7. Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης (ENRD – European Network for Rural Development) και το Δίκτυο για την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για την Παραγωγικότητα και Βιωσιμότητας της Γεωργίας (European Innovation Partnership network) και συνεργασία με τα ΕΑΔ των υπόλοιπων Κρατών Μελών και άλλα Δίκτυα.
8. Προετοιμασία των φορέων για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

7.υ2) Δεσμός μεταξύ των κριτηρίων απόφασης, των κοινών και των πρόσθετων δεικτών αποτελεσμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για να απαντηθεί το ΚΕΑ

Κριτήρια απόφασης	Κοινός δείκτης αποτελεσμάτων	Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων
Δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης που υλοποιήθηκαν με την ευθύνη του ΕΑΔ.		Αριθμός ενημερωτικών εκδηλώσεων , Αριθμός συμμετεχόντων LAGs).
Συμβολή του ΕΑΔ στην προώθηση της διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας.		% των δράσεων του Μέτρου 19.3 που υλοποιήθηκαν λόγω της ενεργοποίησης του ΕΑΔ.
Συμβολή του ΕΑΔ στην προώθηση της καινοτομίας		Αριθμός Επιχειρησιακών Ομάδων στην δημιουργία των οποίων συνέβαλε το ΕΑΔ
Έχουν αυξηθεί ο αριθμός και οι τύποι ενδιαφερόμενων φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του ΠΑΑ		Αριθμός ενδιαφερόμενων μερών (ανά κατηγορία) που συμμετέχουν στην υλοποίηση του ΠΑΑ λόγω των δραστηριοτήτων του ΕΑΔ (μεταξύ άλλων μέσω ΟΤΑ)
Η ποιότητα της εφαρμογής του ΠΑΑ έχει βελτιωθεί μέσω των δραστηριοτήτων του ΕΑΔ, π.χ. βελτιωμένη ικανότητα των δικαιούχων του ΠΑΑ βελτιωμένη ενημέρωση σχετικά με την αξιολόγηση- Τα διδάγματα από τις αξιολογήσεις λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή του προγράμματος		Αριθμός τροποποιήσεων του ΠΑΑ βάσει των πορισμάτων της αξιολόγησης και των συστάσεων των θεματικών ομάδων εργασίας που συγκροτήθηκαν από το ΕΑΔ)
Το ευρύτερο κοινό και οι δυνητικοί δικαιούχοι είναι ενήμεροι για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης μέσω των δραστηριοτήτων του ΕΑΔ		Ποσοστό υλοποιηθέντων έργων στο πλαίσιο του ΠΑΑ που προωθήθηκαν από τις δραστηριότητες του (Π)ΕΑΔ)
Το ευρύτερο κοινό και οι δυνητικοί δικαιούχοι είναι ενήμεροι για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης μέσω των δραστηριοτήτων του ΕΑΔ		Αριθμός ατόμων που έχουν ενημερωθεί για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης μέσω των εργαλείων επικοινωνίας ΕΑΔ)
Η καινοτομία στη γεωργία, την παραγωγή τροφίμων, τη δασοκομία και τις αγροτικές περιοχές έχει προωθηθεί μέσω των ευκαιριών που παρέχει το ΕΑΔ		Ποσοστό καινοτόμων έργων που προωθήθηκαν από το ΕΑΔ επί του συνολικού αριθμού καινοτόμων έργων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του/των ΠΑΑ

7.υ3) Εφαρμοσθείσες μέθοδοι

Ποσοτικές μέθοδοι:

i) Λόγοι χρησιμοποίησης της μεθόδου

Δεν εφαρμόστηκαν ποσοτικές μέθοδοι

ii) Περιγραφή μεθόδων για τον υπολογισμό των ποσοστών, ακαθάριστων και καθαρών (εφόσον εφαρμόζεται) τιμών κοινών και συμπληρωματικών δεικτών αποτελέσματος, ή άλλως δεικτών που χρησιμοποιήθηκαν (εκροής, κοινού πλαισίου)

iii) Προκλήσεις στην εφαρμογή των μεθόδων που περιγράφηκαν και λύσεις που εφαρμόστηκαν

Ποιοτικές μέθοδοι:

i) Λόγοι χρησιμοποίησης της μεθόδου

Χρησιμοποιήθηκε ποιοτική έρευνα στα τεχνικά δελτία των έργων και στα δεδομένα του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για το προσδιορισμό των Ολοκληρωμένων έργων και συνέντευξη με τα αρμόδια στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής

ii) Περιγραφή μεθόδων που εφαρμόστηκαν

ii) Προκλήσεις στην εφαρμογή των μεθόδων που περιγράφηκαν και λύσεις που εφαρμόστηκαν

7.υ4) Ποσοτικές τιμές των δεικτών και πηγές δεδομένων

Τύπος δείκτη	Κωδικός και ονομασία δείκτη (μονάδα)	Ποσοστό	Τιμή δείκτη	Υπολογισθείσα ακαθάριστη τιμή	Υπολογισθείσα καθαρή τιμή	Πηγές δεδομένων και πληροφοριών
Κοινός δείκτης εκροών	O24 - Αριθμός υλοποιούμενων θεματικών και αναλυτικών ανταλλαγών με την υποστήριξη του ΕΑΔ	Όχι	1,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ
Κοινός δείκτης εκροών	O25 - Αριθμός εργαλείων επικοινωνίας ΕΑΔ	Όχι	3,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ
Κοινός δείκτης εκροών	O26 - Αριθμός δραστηριοτήτων ΕΔΑΑ στις οποίες συμμετείχε το ΕΑΔ	Όχι	6,00			Παρέχεται από SFC2014, μετά τη συμπλήρωση των πινάκων με στοιχεία από ΟΠΣΑΑ
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός ατόμων που έχουν ενημερωθεί για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης μέσω των εργαλείων επικοινωνίας ΕΑΔ)	Όχι				
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Ποσοστό καινοτόμων έργων που προωθήθηκαν από το ΕΑΔ επί του συνολικού αριθμού καινοτόμων έργων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του/των ΠΑΑ	Όχι				
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Ποσοστό υλοποιηθέντων έργων στο πλαίσιο του ΠΑΑ που προωθήθηκαν από τις δραστηριότητες του (Π)ΕΑΔ)	Όχι				ΟΠΣΑΑ
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός τροποποιήσεων του ΠΑΑ βάσει των πορισμάτων της αξιολόγησης και των συστάσεων των θεματικών ομάδων εργασίας που συγκροτήθηκαν από το ΕΑΔ)	Όχι				Ετήσια έκθεση , ΟΠΣΑΑ
Πρόσθετος δείκτης	Αριθμός ενδιαφερόμενων μερών (ανά κατηγορία) που συμμετέχουν στην	Όχι				Ετήσια έκθεση , ΟΠΣΑΑ

αποτελεσμάτων	υλοποίηση του ΠΑΑ λόγω των δραστηριοτήτων του ΕΑΔ (μεταξύ άλλων μέσω ΟΤΔ)					
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	% των δράσεων του Μέτρου 19.3 που υλοποιήθηκαν λόγω της ενεργοποίησης του ΕΑΔ.	Όχι				Δειγματοληπτική Έρευνα στις Εκθέσεις Αυτοαξιολόγησης των ΟΤΔ
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός ενημερωτικών εκδηλώσεων , Αριθμός συμμετεχόντων LAGs).	Όχι				Ετήσια έκθεση , ΟΠΣΑΑ
Πρόσθετος δείκτης αποτελεσμάτων	Αριθμός Επιχειρησιακών Ομάδων στην δημιουργία των οποίων συνέβαλε το ΕΑΔ	Όχι				Ετήσια έκθεση , ΟΠΣΑΑ

7.υ5) Προβλήματα που προέκυψαν σχετικά με την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πορισμάτων αξιολόγησης

Δεν υπήρξαν προβλήματα

7.υ6) Απάντηση στο ερώτημα αξιολόγησης

Παρα τον περιορισμένο χρόνο λειτουργίας του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου η συμβολή του κρίνεται θετική κυρίως σε σχέση :

(ι) με την «Προώθηση της καινοτομίας και της συνεργασίας μεταξύ των παραγωγικών φορέων με την ερευνητική και επιστημονική κοινότητα» αφού το Πρώτο εθνικό συνέδριο του ΕΑΔ ήταν αφιερωμένο στην προώθηση της καινοτομίας και είχε ευρύτατη συμμετοχή (364 άτομα)

(ιι) με την «Δικτύωση των Ομάδων Τοπικής Δράσης CLLD/LEADER (κατάρτιση, στήριξη των διατοπικών διακρατικών συνεργασιών, απλοποίηση διαδικασιών)» μέσω της διοργάνωσης διημερίδας που εστιάστηκε σε ενημέρωση των συμμετεχόντων εκπροσώπων Ομάδων Τοπικής Δράσης σε εξειδικευμένα θέματα για την καλύτερη προετοιμασία των υποβαλλόμενων τοπικών προγραμμάτων στο πλαίσιο της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων. Η διημερίδα περιλάμβανε εξοικείωση με το Κοινό Πλαίσιο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης (ΚΠΠΑ) στο πλαίσιο χρηματοδότησης από το ΕΓΤΑΑ και παροχή διευκρινιστικών στοιχείων για την προετοιμασία και υποβολή των προτεινόμενων τοπικών προγραμμάτων, στο πλαίσιο της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER).

Οι δράσεις δημοσιότητας ήταν περιορισμένες ενώ ενεργός ήταν η συμμετοχή του Εθνικού Δικτύου στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη.(συμμετοχή στο σύνολο των συναντήσεων)

Η προώθηση της καινοτομίας και η κλιματική αλλαγή αποτελούν δύο νέες προτεραιότητες του ΠΑΑ 2014-2020 που θα απαιτήσουν την ενεργοποίηση του Δικτύου .Η περιορισμένη ενεργοποίηση του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου την περίοδο 2007-2013 δεν μπορεί να αποτελέσει οδηγό για την κάλυψη των αυξημένων αρμοδιοτήτων του ΕΑΔ για την περίοδο 2014-2020. Θα απαιτηθεί η επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης των δράσεων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης του ΕΑΔ τουλάχιστον κατά τα πρώτα

έτη εφαρμογής του ΠΑΑ.

7.u7) Συμπεράσματα και συστάσεις

7.u7.a) Συμπέρασμα / Σύσταση 1

Συμπέρασμα:

C.1

Ο περιορισμένος χρόνος λειτουργίας του Δικτύου δεν επιτρέπει την εξαγωγή μεγάλου αριθμού συμπερασμάτων αλλά η λειτουργία των Υποδικτύων, ο μεγάλος αριθμός Μελών και η ευρεία συμμετοχή στις εκδηλώσεις που έχει διοργανώσει μέχρι σήμερα αποτελούν ιδιαίτερα θετικά σημεία. Παράλληλα όμως θα πρέπει να ενεργοποιηθεί περισσότερο σε δράσεις ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης του ευρύτερου κοινού για τους στόχους και τις προτεραιότητες του Προγράμματος.

Σύσταση:

R.1

Το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο θα πρέπει να συμβάλλει και στην ευαισθητοποίηση/ενημέρωση των γεωργών για τις προτεραιότητες της ΚΑΠ

7.u7.b) Συμπέρασμα / Σύσταση 2

Συμπέρασμα:

C.2

Παρατηρείται μη ενεργοποίηση του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου για την Ανταλλαγή και διάδοση πορισμάτων σχετικά με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του ΠΑΑ ενώ δεν υπάρχουν ενδείξεις για την δραστηριοποίηση του στα μείζονα θέματα που αφορούν την σχέση της Γεωργίας με το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή

Σύσταση:

R.2

Ανάληψη πρωτοβουλιών του ΕΑΔ στο πλαίσιο των δράσεων που αφορούν την βελτίωση των ικανοτήτων των εμπλεκόμενων με την Αγροτική Ανάπτυξη για την μεταφορά καλών πρακτικών από άλλα Κράτη Μέλη με ομοειδείς γεωμορφολογικές και κλιματολογικές συνθήκες για το σχεδιασμό και την εφαρμογή δράσεων στο πλαίσιο των Μέτρων που εξυπηρετούν τις περιοχές εστίασης της 4 και 5 Προτεραιότητας για την Αγροτική Ανάπτυξη

7.v) PSEQ01-FA - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με τους ειδικούς για το πρόγραμμα τομείς επικέντρωσης

Αυτό το ερώτημα δεν είναι σχετικό για τη συγκεκριμένη έκδοση της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης

Δεν υπάρχουν ειδικές για το Πρόγραμμα περιοχές εστίασης.

7.w) PSEQ02-FA - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με τους ειδικούς για το πρόγραμμα τομείς επικέντρωσης

Αυτό το ερώτημα δεν είναι σχετικό για τη συγκεκριμένη έκδοση της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης

Δεν υπάρχουν ειδικές για το Πρόγραμμα περιοχές εστίασης.

7.x) PSEQ03-FA - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με τους ειδικούς για το πρόγραμμα τομείς επικέντρωσης

Αυτό το ερώτημα δεν είναι σχετικό για τη συγκεκριμένη έκδοση της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης

Δεν υπάρχουν ειδικές για το Πρόγραμμα περιοχές εστίασης.

7.y) PSEQ04-FA - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με τους ειδικούς για το πρόγραμμα τομείς επικέντρωσης

Αυτό το ερώτημα δεν είναι σχετικό για τη συγκεκριμένη έκδοση της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης

Δεν υπάρχουν ειδικές για το Πρόγραμμα περιοχές εστίασης.

7.z) PSEQ05-FA - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με τους ειδικούς για το πρόγραμμα τομείς επικέντρωσης

Αυτό το ερώτημα δεν είναι σχετικό για τη συγκεκριμένη έκδοση της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης

Δεν υπάρχουν ειδικές για το Πρόγραμμα περιοχές εστίασης.

7.aa) PSEQ01-TOPIC - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με το ειδικό για το πρόγραμμα θέμα της αξιολόγησης

Αυτό το ερώτημα δεν είναι σχετικό για τη συγκεκριμένη έκδοση της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης

Δεν υπάρχουν ειδικά θέματα αξιολόγησης για το Πρόγραμμα .

7.bb) PSEQ02-TOPIC - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με το ειδικό για το πρόγραμμα θέμα της αξιολόγησης

Αυτό το ερώτημα δεν είναι σχετικό για τη συγκεκριμένη έκδοση της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης

Δεν υπάρχουν ειδικά θέματα αξιολόγησης για το Πρόγραμμα .

7.cc) PSEQ03-TOPIC - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με το ειδικό για το πρόγραμμα θέμα της αξιολόγησης

Αυτό το ερώτημα δεν είναι σχετικό για τη συγκεκριμένη έκδοση της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης

Δεν υπάρχουν ειδικά θέματα αξιολόγησης για το Πρόγραμμα .

7.dd) PSEQ04-TOPIC - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με το ειδικό για το πρόγραμμα θέμα της αξιολόγησης

Αυτό το ερώτημα δεν είναι σχετικό για τη συγκεκριμένη έκδοση της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης

Δεν υπάρχουν ειδικά θέματα αξιολόγησης για το Πρόγραμμα .

7.ee) PSEQ05-TOPIC - Το ειδικό για το πρόγραμμα ερώτημα αξιολόγησης έχει συνδεθεί με το ειδικό για το πρόγραμμα θέμα της αξιολόγησης

Αυτό το ερώτημα δεν είναι σχετικό για τη συγκεκριμένη έκδοση της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης

Δεν υπάρχουν ειδικά θέματα αξιολόγησης για το Πρόγραμμα .

8. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΩΣΤΕ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΥΠΟΨΗ ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΑΡΘΡΑ 5, 7 ΚΑΙ 8 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) ΑΡΙΘ. 1303/2013

8.a) Προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση (άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013)

Στο ΠΑΑ 2014-2020 αποτελεί επιδίωξη η ενίσχυση της απασχόλησης και της συμμετοχής των γυναικών στις αγροτικές περιοχές είτε αφορά τον 1γενή τομέα είτε άλλους τομείς της αγροτικής οικονομίας. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της 6ης προτεραιότητας του ΕΓΤΑΑ για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, τη μείωση της φτώχειας και την οικονομική ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές, το ΠΑΑ 2014-2020 της Ελλάδας έχει ως στόχευση **τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και βασικών υπηρεσιών, ειδικά για ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού της υπαίθρου (γυναίκες, νέοι, ευπαθείς κοινωνικές ομάδες), συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης**, ενώ συγκαταλέγεται και η διαφοροποίηση (εκτός γεωργικού τομέα) για την επαγγελματική δραστηριοποίηση και την ανάπτυξη συμπληρωματικής απασχόλησης, ιδιαίτερα για τις γυναίκες.

Επίσης, σε συμφωνία με την οριζόντια αρχή του άρθρου 7 Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 σχετικά με την προώθηση της ισότητας και της μη διάκρισης, η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στα Ευρωπαϊκά και Διαρθρωτικά Ταμεία, (συμπεριλαμβανομένου του ΕΓΤΑΑ) αποτελεί έναν από τους γενικούς εκ τους προτέρους όρους (εκ των προτέρων αιρεσιμότητα) του ΠΑΑ. Η συμμόρφωση στην αναφερόμενη εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (G2) υπήρξε πλήρης από την έγκριση του ΠΑΑ σύμφωνα με τα επιμέρους κριτήρια αυτής, ήτοι: (i) ύπαρξη εθνικού πλαισίου για τη συμμετοχή φορέων που είναι αρμόδιοι για την ισότητα των φύλων στην εκπόνηση και εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων και (ii) κατάρτιση του προσωπικού που μετέχουν στη διαχείριση και των έλεγχο των προγραμμάτων για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου. Στο ελληνικό εθνικό πλαίσιο, η Γενική Γραμματεία Ισότητας ορίζεται ο σχετικά αρμόδιος φορέας και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο (όπως εκπόνηση Εθνικού Προγράμματος για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2014-2020, έκδοση Οδηγού Ένταξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα, οργάνωση εκπαιδύσεων). Για το ΠΑΑ 2014-2020 η Γ.Γ. Ισότητας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο αφού πέραν του ρόλου που αναφέρεται προηγουμένως και ισχύει για όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα αποτελεί βασικό μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης, με δικαίωμα ψήφου από την αρχή της συγκρότησής της.

Σε συμφωνία με τα αναφερόμενα παραπάνω, σε κάθε πρόσκληση μέτρου του ΠΑΑ, κατά την παροχή σύμφωνης γνώμης από την ΕΥΔ ΠΑΑ εξετάζεται η συμμόρφωση με την οριζόντια αρχή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Ειδικά στις υποχρεώσεις των δικαιούχων που επισυνάπτονται στις προσκλήσεις και τις αποφάσεις ένταξης των πράξεων αναγράφεται ως υποχρέωσή τους «Να τηρούν την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.»

Σε επίπεδο μεμονωμένων μέτρων του ΠΑΑ 2014-2020, η ενθάρρυνση της συμμετοχής των γυναικών συνδέεται άμεσα με τα εξής μέτρα του ΠΑΑ:

- Μέτρο 6: Η στήριξη αφορά τόσο στον γεωργικό τομέα όσο και στη διαφοροποίηση και απευθύνεται εξ' ορισμού στη «μικρού μεγέθους» επιχειρηματικότητα (μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις). Επιπρόσθετα, σε συμφωνία με τις ορισμένες στο ΠΑΑ αρχές κριτηρίων επιλογής, αποφασίστηκαν (με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Παρακολούθησης κατά την 1η Συνεδρίαση αυτής (η οποία έλαβε χώρα στις 4 Απριλίου 2016) κριτήρια επιλογής (βλ. εισοδηματικά κριτήρια, στήριξη νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας), ώστε η στήριξη να «επικεντρώνεται» εκεί που πραγματικά υπάρχει ανάγκη,

λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου καθεαυτή όσο και φαινόμενα (χαμηλά εισοδήματα, ανεργία) που πλήττουν συχνότερα τον γυναικείο πληθυσμό. Ειδικά: α) στο Υπομέτρο 6.1 (Εγκατάσταση Νέων Γεωργών) η ανεργία και τα εισοδηματικά κριτήρια στο εν λόγω υπομέτρο αποτελούν κριτήρια επιλογής το οποίο βαθμολογείται επιπλέον. β) Για το Υπομέτρο 6.2 (Εκκίνηση μη γεωργικής επιχειρηματικής δραστηριότητας σε αγροτικές περιοχές) στόχος είναι η υποστήριξη της νεανικής και γυναικείας απασχόλησης καθώς και υποψηφίων δικαιούχων με χαμηλά εισοδήματα και για τον λόγο αυτό η στήριξη της γυναικείας και νεανικής επιχειρηματικότητας και των ανέργων όπως και το χαμηλό ύψος εισοδήματος αποτελούν κριτήρια επιλογής, τα οποία βαθμολογούνται επιπλέον. γ) Στο Υπομέτρο 6.3 (Ανάπτυξη Μικρών Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων) η στήριξη της γυναικείας και νεανικής επιχειρηματικότητας και το χαμηλό ύψος εισοδήματος αποτελούν κριτήρια επιλογής, τα οποία βαθμολογούνται επιπλέον.

• Μέτρο 19: (Προσέγγιση Leader). Εφόσον έχει προκύψει από τις τοπικές ανάγκες της κάθε περιοχής (bottom up διαδικασία), η διάσταση της ενίσχυσης της γυναικείας απασχόλησης - επιχειρηματικότητας και της εν γένει συμμετοχής των γυναικών, δύναται να ενσωματωθεί στις δράσεις των νέων Τοπικών Προγραμμάτων όπως και να πιμοδοτηθεί (βλ. να αποτελέσει κριτήριο επιλογής της τοπικής στρατηγικής). Εντός του εντός του 2016, έλαβε χώρα και ολοκληρώθηκε η ανάδειξη των ΟΤΔ, ενώ η έναρξη υλοποίησης των δράσεων – παρεμβάσεων των Τοπικών Προγραμμάτων από αυτές αναμένεται να ξεκινήσει εντός του 2017.

Τέλος, ως προς το πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΠΑΑ 2014-2020 , έμφαση θα δοθεί ώστε να υπάρχει κατάλληλη παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του προγράμματος κατά φύλο ειδικά σε μέτρα και δράσεις που σύμφωνα με την προϋπάρχουσα εμπειρία αναμένεται και η συμμετοχή γυναικών.

8.b) Αειφόρος ανάπτυξη (άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013)

Στο ΠΑΑ 2014-2020 αποτελεί ξεχωριστό στόχο ΣΤ2: η **Προαγωγή της αειφορίας του αγροδιατροφικού συστήματος και των αγροτικών περιοχών**, ήτοι η ολοκληρωμένη διαχείριση των φυσικών πόρων, του περιβάλλοντος και του κλίματος στην ύπαιθρο, συμπεριλαμβανόμενων των δασικών συστημάτων. Η αειφορία εξειδικεύεται στην εφαρμογή της αγροτικής δραστηριότητας με τρόπο ώστε να μην επηρεάζεται αρνητικά η ισορροπία του αγρο-οικοσυστήματος και των φυσικών οικοσυστημάτων που αλληλεπιδρούν με αυτό και τελικά να μη θίγεται η παραγωγική ικανότητα σε βάθος χρόνου. Τμήμα αυτής της έννοιας είναι και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Ειδικά η **στήριξη προς το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή** (4η και 5η προτεραιότητα) αποτιμάται σε 10% των πόρων του ΠΑΑ (κοινοτική συμμετοχή) κατά το έτος 2016.

Οριζόντια, η συμμόρφωση προς την αρχή αειφορίας λαμβάνεται υπόψη σε κάθε πρόσκληση μέτρου του ΠΑΑ, κατά την παροχή σύμφωνης γνώμης από την ΕΥΔ ΠΑΑ (αποτελεί μέρος των υποχρεώσεων των δικαιούχων που επισυνάπτονται στις προσκλήσεις και τις αποφάσεις ένταξης των πράξεων). Ειδικά στο θεσμικό πλαίσιο επενδυτικών μέτρων, δημοσίου ή ιδιωτικού χαρακτήρα, βάσει της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», λαμβάνεται υπόψη η εκτιμώμενη περιβαλλοντολογική επίπτωση που μπορεί να έχουν (με βάση και τις υποδείξεις της Στρατηγικής Μελέτης Επιπτώσεων/ΣΜΠΕ) και πρέπει να τηρούνται οι σχετικοί όροι περιβαλλοντικής ή άλλης αδειοδότησης. Με βάση τη φύση και το είδος των παρεμβάσεων των μέτρων, η συμμόρφωση με τη σχετική περιβαλλοντική νομοθεσία (όπως αδειοδοτήσεις) τίθεται ως προαπαιτούμενο κατά την φάση αίτησης ενίσχυσης ή ως δέσμευση κατά την φάση υλοποίησης του επενδυτικού ή επιχειρηματικού σχεδίου. Ενδεικτικά για το 2016, στο Υπομέτρο 6.1 (Εγκατάσταση Νέων Γεωργών) που προκηρύχθηκε υπάρχει ειδική μέριμνα – δέσμευση σχετικά με την απόκτηση της σχετικής

άδειας εγκατάστασης για τις πτηνοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις. Επίσης, στις προσκλήσεις των δημοσίων έργων, εξετάζεται ως κριτήριο επιλεξιμότητας, αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της ΚΥΑ Έγκριση ΣΜΠΕ του ΠΑΑ και για τον σκοπό αυτό ο δικαιούχος συμπληρώνει σχετικό Πίνακα Συμμόρφωσης της πράξης.

Επιπλέον, η αειφορία έχει ενσωματωθεί στα **κριτήρια επιλογής**, σε πολλά μέτρα του ΠΑΑ, είτε αφορούν τους στόχους για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή (4η και 5η προτεραιότητα) είτε όχι. Στα κριτήρια επιλογής που αποφασίστηκαν εντός του 2016 (με τη σύμφωνη γνώμη της 1ς Συνεδρίασης της Επ. Παρακολούθησης, 4 Απριλίου 2016), βάσει των αρχών κριτηρίων επιλογής, δίνεται έμφαση σε παρεμβάσεις που βοηθούν στην περιβαλλοντική προστασία περιοχών (ειδικά ευαίσθητων) και τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ή σε έργα που είναι φιλικά προς το περιβάλλον με αειφόρο χαρακτήρα. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- Στα υπομέτρα 4.1.2 και 4.1.3 (Επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις για την εξοικονόμηση ύδατος-ενέργειας, χρήση ΑΠΕ, προστασία περιβάλλοντος) πριμοδοτούνται οι διαφορετικές δράσεις και επίπεδα εξοικονόμησης ύδατος (και ενέργειας μόνο για το 4.1.2) και όπως και η διαχείριση αποβλήτων.
- Στο υπομέτρο 4.2 (Μεταποίηση - εμπορία γεωργικών προϊόντων) πριμοδοτούνται επενδύσεις βάσει του ποσοστού χρήσης βιολογικών ή φιλικών προς το περιβάλλον α υλών ή του ποσοστού δαπανών του επενδυτικού σχεδίου που αφορούν φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις (εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης, εξοικονόμηση ενέργειας ή ύδατος και χρήση ΑΠΕ). Ομοίως στο υπομέτρο 8.6 (Επενδύσεις σε δάση) πριμοδοτούνται έργα που βοηθούν στην εξοικονόμηση ενέργειας ή την παραγωγή ενέργειας από βιοκαύσιμα ή ΑΠΕ.
- Στο υπομέτρο 4.3.1 (Υποδομές Εγγείων Βελτιώσεων) πριμοδοτούνται μεγαλύτερα επίπεδα εξοικονόμησης ύδατος, ενέργειας όπως και η ταμίευση ή η ανακύκλωση ύδατος.
- Στα υπομέτρα 4.3.3 και 4.3.4 (οδικά δίκτυα δασικά και για γεωργικές εκμεταλλεύσεις) δίνεται πριμοδότηση σε περιοχές που χρήζουν προστασίας (βλ. για το 4.3.3: περιοχές NATURA και περιοχές υψηλού κινδύνου πλημμύρας ή πυρκαγιάς και για το 4.3.4: πλημμυροπαθείς, πυρόπληκτες, ορεινές και μειονεκτικές περιοχές). Επίσης στο υπομέτρο 4.4 (Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις σε υποδομές σχετικά με γεωργο-περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους) υπάρχει σαφής προσανατολισμός σε παρεμβάσεις που συμβάλουν περισσότερο στην αειφορία είτε μέσω της επιλογής βοσκοτόπων με κακή λιβαδική κατάσταση για τις παρεμβάσεις της δράσης 4.4.2 (Περίφραξη υποβαθμισμένων βοσκοτόπων) είτε μέσω της πριμοδότησης νησιωτικών ορεινών και μειονεκτικών περιοχών για τις παρεμβάσεις της δράσης 4.4.3 (Διατήρηση και δημιουργία αναβαθμίδων).
- Στο υπομέτρο 6.1 (Νέοι Γεωργοί) πριμοδοτούνται επιχειρηματικά σχέδια που συμβάλλουν στην παραγωγή προϊόντων βιολογικής παραγωγής ή ολοκληρωμένης διαχείρισης ή στην χρήση καλλιεργειών ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή.
- Το υπομέτρο 7.1 (Θεματικά σχέδια διαχείρισης για τον τομέα της γεωργίας) εκτός του ότι αφορά αποκλειστικά περιοχές NATURA (επιλεξιμότητα), πριμοδοτούνται περιοχές παρέμβασης που περιλαμβάνουν υδροβιότοπους και επομένως είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την ισορροπία των οικοσυστημάτων. Και στο υπομέτρο 7.2 (Δράσεις για τη φυσικά κληρονομιά) αξιολογείται θετικά η Γεωργική Γη Υψηλής Φυσικής Αξίας.
- Στα υπομέτρα 8.1 (Δάσωση) και 8.2 (Ενίσχυση για γεωργο-δασοκομικά συστήματα) έχουν τεθεί κριτήρια επιλογής όπως ο κίνδυνος ερημοποίησης, διάβρωσης και πλημμυρών.
- Στο υπομέτρα 8.3 και 8.4 (Πρόληψη - αποκατάσταση ζημιών σε δάση) δίδεται πριμοδότηση σε περιοχές που χρήζουν επιπλέον προστασίας όπως περιοχές Natura ή περιοχές υψηλής επικινδυνότητας για πλημμύρες, πυρκαγιές ή προσβολές από παθογόνους οργανισμούς.

- Στο μέτρο 10 (Γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές ενισχύσεις) και 11 (Βιολογική γεωργία) τα κριτήρια επιλογής εστιάζουν στις περιοχές εκείνες όπου η αειφορική παραγωγή μπορεί να έχει μεγαλύτερο αποτέλεσμα στο φυσικό περιβάλλον και ειδικότερα, ανάλογα με τη δράση, προηγούνται περιοχές NATURA, περιοχές υψηλής φυσικής αξίας, περιοχές με υδατικά οικοσυστήματα σε κατάσταση που δεν είναι καλή, περιοχές με υποβαθμισμένη βλάστηση, νησιώτικές ορεινές περιοχές
- Μέτρο 19 (Προσέγγιση Leader) εφόσον έχει προκύψει από τις τοπικές ανάγκες της κάθε περιοχής (bottom up διαδικασία), στα Τοπικά Προγράμματα μπορούν να περιληφθούν δράσεις για το περιβάλλον ή σχετικά κριτήρια επιλογής (π.χ. περιβαλλοντική αναβάθμιση των περιοχών, ή έργα φιλικά προς το περιβάλλον με αειφόρο χαρακτήρα).

Τέλος, στα πλαίσια της **Επιτροπής Παρακολούθησης** του ΠΑΑ 2014-2020, μετέχουν 10 φορείς περιβαλλοντικού σκοπού ή με αρμοδιότητες επί πολιτικών περιβάλλοντος (βλ. Φορείς Δημόσιας Διοίκησης, Δίκτυα, ΜΚΟ) εκ των οποίων 3 φορείς έχουν δικαίωμα ψήφου, 2 φορείς είναι ΜΚΟ για το Περιβάλλον και 5 είναι επιστημονικοί και τεχνικοί φορείς που σχετίζονται με το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

8.c) Ο ρόλος των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 στην υλοποίηση του προγράμματος

Η **Επιτροπή Παρακολούθησης** του ΠΑΑ 2014-2020 παίζει τον πιο σημαντικό ρόλο σχετικά την συμμετοχή των εταίρων στην λήψη αποφάσεων και την εν γένει ενημέρωση αυτών και τη διατύπωση απόψεων σχετικά με την εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος. Ειδικά, συγκροτήθηκε εντός 3 μηνών από την κοινοποίηση της έγκρισης του ΠΑΑ, όπως κανονιστικά ορίζεται, ήτοι τον Μάρτιο του 2016 (βλ. Απόφαση Συγκρότησης βλ. ΦΕΚ Β' 777/22-3-2016 και 1η τροποποίηση αυτής βλ. ΦΕΚ Β' 3753/18-11-2016), οπότε και έγινε ορισμός των εκπροσώπων των φορέων με συνήθη εκπροσώπηση του κάθε φορέα από έναν κύριο εκπρόσωπο και έναν αναπληρωτή. Με βάση την 1η τροποποίηση της σύνθεσης, η ΕΥΔ Ψηφιακή Σύγκλιση αντικαταστάθηκε από την ΕΥΔ ΕΠ "ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ" (ΕΠΑΝΕΚ) ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης για θέματα ευρυζωνικότητας (βλ. ΦΕΚ Β' 2406/4-8-2016) οπότε και απέκτησε δικαίωμα ψήφου, ενώ προστέθηκε ως μέλος με δικαίωμα ψήφου η Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς του Υπουργείου Δικαιοσύνης η οποία λειτουργεί ως υποδοχέας καταγγελιών για συγχρηματοδοτούμενα έργα αλλά και ως η αρμόδια αρχή για το συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης (AFCOS). Με βάση και την αναφερόμενη τροποποίηση η Επιτροπή Παρακολούθησης απαρτιζόμενη από 78 μέλη – φορείς, εκ των οποίων 57 με δικαίωμα ψήφου και 21 χωρίς δικαίωμα ψήφου. Συμμετέχουν όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης (Κεντρική Διοίκηση, Τοπική Αυτοδιοίκηση ΜΚΟ, επιστημονικοί εκπρόσωποι) που εμπλέκονται στο ΕΣΠΑ, δίνοντας έμφαση σε φορείς στους οποίους εκχωρούνται αρμοδιότητες διαχείρισης (π.χ. Περιφέρειες) ή εμπλέκονται στους τομείς του περιβάλλοντος και της κοινωνικής πολιτικής. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, συμμετέχουν 16 υπηρεσίες και φορείς του ΥΠΑΑΤ, το σύνολο των 13 ΕΥΔ των Περιφερειών στις οποίες έχουν εκχωρηθεί σχετικά μέτρα του ΠΑΑ (βλ. ΦΕΚ Β' 3447/2016), 16 φορείς κεντρικής διοίκησης που εμπλέκονται στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και κρατικών ενισχύσεων (π.χ. Γεν. Γραμματεία Επενδύσεων, Εθνική Αρχή Συντονισμού, Ειδικές Υπηρεσίες ΕΚΤ και ΕΠΑΝΕΚ κλπ.), 6 φορείς από υπουργεία με αρμοδιότητα επί τομεακών πολιτικών (Γεν. Γραμματείες Τουρισμού, Υδάτων, Ισότητας, Υπ. Κοινωνικών Ασφαλίσεων), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG AGRI), 2 εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ενωση Περιφερειών / ΕΝΠΕ και Δήμων / ΚΕΔΕ), η Ελληνική Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ), 15 εκπρόσωποι θεσμικών, επιστημονικών φορέων όπως και συντεχνιακών φορέων από τον τομέα της

γεωργίας- αγροτικής ανάπτυξης, του τουρισμού όπως και άλλων επιχειρηματικών τομέων (π.χ. ΓΣΕΕ, ΠΑΣΕΓΕΣ, Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων/ΣΕΤΕ, Επιμελητήρια ΤΕΕ και ΓΕΩΤΕΕ, Δίκτυο ΟΤΑ/ HELLADA, Σύνδεσμοι Βιομηχανιών Τροφίμων / ΣΕΒΤ και Ελλήνων Εξαγωγέων, Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, Επιστημονικά – Ερευνητικά Κέντρα), η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με αναπηρία και 7 φορείς (ΜΚΟ και επιστημονικοί) σχετικά με το περιβάλλον.

Κατά την διάρκεια του 2016 στα πλαίσια της Επ. Παρακολούθησης έλαβαν χώρα:

Δύο (2) συνεδριάσεις της Επ. Παρακολούθησης:

α) Η 1η – εναρκτήρια συνεδρίαση (Αθήνα, 4 Απριλίου 2016) με βασικό αντικείμενο την ενεργοποίηση του ΠΑΑ 2014-2020 και την ενημέρωση των μελών επί των σχετικών δομών και συστημάτων (βλ. ΟΠΣΑΑ, Σχέδια Δράσης ΕΑΔ, Δημοσιότητας ΠΑΑ και Αντιμετώπισης Σφάλματος), όπου εγκρίθηκε και ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας αυτής και εξέδωσε γνώμη (όπως κανονιστικά ορίζεται εντός 4 μηνών από την απόφαση έγκρισης του προγράμματος) για τα κριτήρια επιλογής επί του συνόλου των μέτρων και υπομέτρων – δράσεων του ΠΑΑ (εξουσιοδοτώντας την ΕΥΔ ΠΑΑ να κάνει τις αναγκαίες προσαρμογές και ομογενοποιήσεις σύμφωνα με τα σχόλια των μελών και της Ευρ. Επιτροπής).

Β) Η 2η συνεδρίαση (Αθήνα, 19 Δεκεμβρίου 2016) με βασικό αντικείμενο την ενημέρωση των μελών επί της πορείας υλοποίησης και ειδικά τις εκχωρήσεις μέτρων και δράσεων του ΠΑΑ σε ΕΦΔ όπως και το αντικείμενο της 1ης τροποποίησης του ΠΑΑ.

Δύο (2) γραπτές διαδικασίες:

Διενεργούνται στον ηλεκτρονικό χώρο εργασίας της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ 2014-2020, στην επιχειρησιακή πλατφόρμα ΔΙΑΥΛΟΣ : <https://ep.espa.gr/paa/default.aspx> (βάσει του άρθρου 6 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας) και στον οποίο έχουν εξουσιοδότηση για πρόσβαση οι ορισμένοι εκπρόσωποι των φορέων – μελών της Επιτροπής. Ειδικά έγιναν οι εξής:

α) 1η γραπτή διαδικασία (15-28 Ιουνίου 2016) σχετικά με την έγκριση της Ετήσιας Έκθεσης του ΠΑΑ (για τα έτη αναφοράς 2014 & 2015)

β) 2η γραπτή διαδικασία (11-21 Νοεμβρίου 2016) σχετικά με την έγκριση της 1ης Πρόταση Τροποποίησης του ΠΑΑ 2014-2020.

Το σύνολο των κειμένων, αποφάσεων και παρουσιάσεων που σχετίζονται με την λειτουργία και τις συναντήσεις την Επ. Παρακολούθησης του ΠΑΑ βρίσκεται αναρτημένο εκτός από την πλατφόρμα ΔΙΑΥΛΟΣ και στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ (<http://www.agrotikianaptixi.gr/index.php?obj=7cb3c7c270c0a64c>) .

Επιπρόσθετα, **διοργανώθηκαν** από πλευράς ΕΥΔ ΠΑΑ και ΕΥΕ ΠΑΑ **Ενημερωτικές Συναντήσεις** για την ενημέρωση των εταίρων του ΠΑΑ, και ειδικά των ΕΦΔ σε περιφερειακό επίπεδο που έχουν εκχωρηθεί η διαχείριση μέτρων του ΠΑΑ όπως και των Ομάδων Τοπικής Δράσης(ΟΤΔ) σχετικά με την προσέγγιση Leader/CLLD, ως εξής:

- Ενημερωτική Συνάντηση με ΕΦΔ σχετικά με ζητήματα και μέτρα εκχώρησης (18 Ιανουαρίου 2016)
- Τεχνική Συνάντηση με ΕΦΔ σχετικά με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΠΑΑ καθώς και τα κριτήρια επιλογής μέτρων (13 & 14 Απριλίου 2016)
- Τεχνική Συνάντηση με ΕΦΔ σχετικά με την εκχώρηση και τη σχετική κατανομή ποσών (17 Ιουνίου 2016)

- Ημερίδα (4 Μαρτίου 2016) σχετικά με το Μέτρο 19 (Προσέγγιση LEADER) και την πρόσκληση εκδήλωση ενδιαφέροντος για την επιλογή ΟΤΔ
- Διημερίδα του Εθνικού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης /ΕΑΔ (16 & 17 Μαΐου 2016) με θέμα «Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων – CLLD/LEADER»
- Ενημερωτικές Συναντήσεις της ΕΥΕ προς ΕΦΔ (ΔΑΟΚ) για υπομέτρο 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» (8 και 16 Νοεμβρίου 2016)

Οι παρουσιάσεις και σχετικά κείμενα των αναφερόμενων συναντήσεων υπάρχουν επίσης αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ (<http://www.agrotikianaptixi.gr>) στην ενότητα που αφορά την προγραμματική 2014-20.

Τέλος, στα πλαίσια της Μακροπεριφερειακής Στρατηγικής EUSAIR, η ΕΥΔ ΠΑΑ συμμετέχει σε σχετική συνάντηση (5 Οκτωβρίου 2016) που διοργανώθηκε με πρωτοβουλία του Συντονιστικού Υπουργείου (ΕΑΣ), ενώ σε συνέχεια αυτής της συνάντησης έχουν οριστεί οι εκπρόσωποι της ΕΥΔ ΠΑΑ για την EUSAIR ως σύνδεσμοι και για τον συντονισμό των σχετικών δράσεων μεταξύ φορέων και εταίρων.

9. ΠΡΟΟΛΟΣ ΠΟΥ ΣΗΜΕΙΩΘΗΚΕ ΌΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΓΤΑΑ ΚΑΙ ΆΛΛΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Αυτό το τμήμα ισχύει μόνο για τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης 2018

**10. ΈΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ
(ΑΡΘΡΟ 46 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) ΑΡΙΘ. 1303/2013)**

30Α. Έχει ξεκινήσει η εκ των προτέρων αξιολόγηση;	Όχι
30Β. Έχει ολοκληρωθεί η εκ των προτέρων αξιολόγηση;	Όχι
30. Ημερομηνία ολοκλήρωσης της εκ των προτέρων αξιολόγησης	-
31.1. Έχει ξεκινήσει ήδη η διαδικασία επιλογής ή ορισμού;	Όχι
13Α. Έχει υπογραφεί η συμφωνία χρηματοδότησης;	Όχι
13. Ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας χρηματοδότησης με τον φορέα υλοποίησης του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής	-

11. ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ-ΣΤΟΧΟΙ

See Monitoring Annex

Annex II

Detailed table showing implementation level by Focus areas including output indicators

Τομέας επικέντρωσης 1Α							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
1Α	Σ1: Ποσοστό δαπανών δυνάμει των άρθρων 14, 15 και 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 όσον αφορά τις συνολικές δαπάνες για το ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 1Α)	2014-2016					6,14
		2014-2015					

Τομέας επικέντρωσης 1Β							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
1Β	Σ2: Συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013) (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...) (τομέας επικέντρωσης 1Β)	2014-2016					530,00
		2014-2015					

Τομέας επικέντρωσης 1C							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
1C	Σ3: Συνολικός αριθμός καταρτισμένων συμμετεχόντων δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 (τομέας επικέντρωσης 1Γ)	2014-2016					86.640,00
		2014-2015					

Τομέας επικέντρωσης 2Α							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
2Α	Σ4: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την πραγματοποίηση επενδύσεων με σκοπό την αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό (τομέας επικέντρωσης 2Α)	2014-2016	0,40	45,91	0,12	13,77	0,87
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
2Α	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	173.305.352,73	32,89	28.267.157,38	5,37	526.866.443,75
M01	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			23.628.819,44
M01.1	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			0,00	0,00	20.848.958,00
M01.1	Ο12 - Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης	2014-2016					9.656,00
M02	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			8.985.809,22
M02.1	Ο13 - Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν συμβουλές	2014-2016					9.175,00
M04	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	173.305.352,73	38,73	28.267.157,38	6,32	447.521.653,48
M04	Ο2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					895.043.306,96
M04.1	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			25.900.527,00	6,73	384.915.092,32
M04.1	Ο4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	2014-2016			895,00	14,21	6.300,00
M04.3	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			2.366.630,38	3,78	62.606.561,16
M06	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	30.050.994,94
M06	Ο2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					30.050.994,94
M06.3	Ο4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	2014-2016					2.140,00
M16	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			16.679.166,67

Τομέας επικέντρωσης 2B							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
2B	Σ5: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων με επιχειρηματικό σχέδιο ανάπτυξης/επενδύσεις για νέους γεωργούς που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 2B)	2014-2016	1,86	56,27	0,07	2,12	3,31
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
2B	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	69.545.125,00	22,59	2.440.500,00	0,79	307.797.755,56
M06	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	69.545.125,00	22,59	2.440.500,00	0,79	307.797.755,56
M06	O2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					307.797.755,56
M06.1	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			2.440.500,00	0,79	307.797.755,56
M06.1	O4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	2014-2016			521,00	2,18	23.900,00

Τομέας επικέντρωσης 3Α							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
3Α	Σ6: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας, τοπικές αγορές, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και ομάδες/οργανώσεις παραγωγών (τομέας επικέντρωσης 3Α)	2014-2016	0,10	8,71	0,04	3,48	1,15
		2014-2015					
	Ποσοστό επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας τροφίμων και ποτών που στηρίζονται από το ΠΑΑ 2014-2020 (Ποσοστό)	2014-2016			1,00	27,78	3,60
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
3Α	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	96.984.966,48	23,09	19.027.759,37	4,53	420.032.540,00
M01	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			6.393.680,56
M01.1	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			0,00	0,00	5.837.708,33
M01.1	O12 - Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης	2014-2016					12.500,00
M03	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	1.774.476,40	3,42	298.677,50	0,58	51.860.053,53
M03.1	O4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	2014-2016			324,00	5,73	5.650,00
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	95.210.490,08	32,78	18.729.081,87	6,45	290.409.290,78
M04	O2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					645.353.979,52
M04.1	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	2014-2016			83,00	13,83	600,00
M04.2							
M09	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	27.798.611,11
M09	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	2014-2016					110,00
M09	O9 - Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε υποστηριζόμενα συστήματα	2014-2016					2.200,00
M14	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	12.980.583,83
M14	O4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	2014-2016					1.348,00
M16	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			30.590.320,19
M16.4	O9 - Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε υποστηριζόμενα συστήματα	2014-2016					455,00

Τομέας επικέντρωσης 3B							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
3B	Σ7: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε συστήματα διαχείρισης κινδύνου (τομέας επικέντρωσης 3B)	2014-2016					0,21
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
3B	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	51.922.335,32
M05	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	51.922.335,32
M05.1	O4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	2014-2016			0,00	0,00	1.500,00

Προτεραιότητα P4							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
P4	Σ13: Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους (τομέας επικέντρωσης 4Γ)	2014-2016					0,02
		2014-2015					
	Σ11: Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (τομέας επικέντρωσης 4B)	2014-2016					0,04
		2014-2015					
	Σ8: Ποσοστό δασών ή λοιπών δασικών εκτάσεων που υπάγονται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη στήριξη της βιοποικιλότητας (τομέας επικέντρωσης 4A)	2014-2016					0,10
		2014-2015					
	Σ12: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή της πρόληψης της διάβρωσης του εδάφους (τομέας επικέντρωσης 4Γ)	2014-2016			5,79	54,05	10,71
		2014-2015					
	Σ10: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (τομέας επικέντρωσης 4B)	2014-2016			5,78	47,86	12,08
		2014-2015					
	Σ9: Ποσοστό γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη στήριξη της βιοποικιλότητας και/ή των τοπίων (τομέας επικέντρωσης 4A)	2014-2016			6,03	58,59	10,29
		2014-2015					
	Αριθμός εκταρίων που αφορούν στην αποκατάσταση ξημιών στα δάση (Εκτάρια)	2014-2016					70.000,00
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
P4	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	806.548.783,19	32,63	409.735.540,00	16,58	2.471.610.496,64
M01	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			27.242.638,89
M01.1	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			0,00	0,00	23.906.806,22
M01.1	O12 - Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης	2014-2016					40.575,00
M02	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			144.905.502,26
M02.1	O13 - Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν συμβουλές	2014-2016					158.046,00
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	13.165.125,47
M04	O2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					22.063.585,00
M04.4	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων	2014-2016					700,00

	δράσεων/πράξεων						
M07	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			678.235,57
M07.1	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	2014-2016					11,00
M08	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	145.574.805,88	74,86	2.064.712,00	1,06	194.452.720,13
M08.1	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			2.064.712,00	2,95	70.093.734,67
M08.1	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016			6.000,00	31,58	19.000,00
M08.2	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			0,00	0,00	21.333.333,33
M08.2	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016					2.000,00
M08.4	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016					103.025.652,13
M10	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	90.265.329,87	21,04	22.550.132,69	5,26	429.063.480,01
M10.1	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016			59.213,00	26,50	223.451,25
M11	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	208.884.853,94	40,21	47.341.084,59	9,11	519.425.000,00
M11.1	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016			258.883,00	83,27	310.906,70
M11.2	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016					157.172,60
M12	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	10.000.000,00
M12.2	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016					6.600,00
M13	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	361.823.793,50	32,84	337.779.610,72	30,65	1.101.896.621,00
M13.1	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016			2.334.689,39	244,73	954.000,00
M13.2	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016			1.512.200,60	356,65	424.000,00
M16	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			30.781.173,31

Τομέας επικέντρωσης 5Α							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
5Α	Σ14: Ποσοστό αρδευόμενης γης που εντάσσεται σε πιο αποδοτικό αρδευτικό σύστημα (τομέας επικέντρωσης 5Α)	2014-2016			0,16	3,22	4,97
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
5Α	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	228.919.479,62	33,67	3.252.749,24	0,48	679.828.377,00
M01	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			11.675.416,67
M01.1	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			0,00	0,00	9.451.528,00
M01.1	Ο12 - Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης	2014-2016					13.161,00
M02	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			2.206.699,25
M02.1	Ο13 - Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν συμβουλές	2014-2016					1.714,29
M04	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	228.919.479,62	35,41	3.252.749,24	0,50	646.475.385,33
M04	Ο2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					686.475.386,00
M04	Ο5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016			1.675,00	3,28	51.000,00
M04.1 M04.3	Ο3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	2014-2016			27,00	1,29	2.090,00
M16	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			19.470.875,75

Τομέας επικέντρωσης 5Β							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
5Β	Σ15: Συνολική επένδυση για την ενεργειακή απόδοση (τομέας επικέντρωσης 5Β)	2014-2016					29.629.629,63
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
5Β	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	15.279.236,11
M01	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			1.945.902,78
M01.1	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			0,00	0,00	1.945.902,78
M01.1	Ο12 - Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης	2014-2016					4.167,00
M04	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	13.333.333,33
M04	Ο2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					29.629.629,63
M04.1 M04.2 M04.3	Ο3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	2014-2016					15,00

Τομέας επικέντρωσης 5C							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
5C	Σ16: Συνολική επένδυση για την παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (σε ευρώ) (τομέας επικέντρωσης 5Γ)	2014-2016					123.103.425,75
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
5C	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	67.101.603,33
M01	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			1.111.944,44
M02	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			318.024,43
M02.1	O13 - Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν συμβουλές	2014-2016					350,00
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	32.000.000,00
M04	O2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					68.740.740,67
M04.1 M04.3	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	2014-2016					572,00
M08	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			27.181.342,54
M08	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016					150,00
M08.6	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016					27.181.342,54
M08.6	O2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					54.362.685,08
M16	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			6.490.291,92

Τομέας επικέντρωσης 5D							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
5D	Σ18: ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)	2014-2016					0,73
		2014-2015					
	Σ17: Ποσοστό ΜΖΚ που συνδέεται με επενδύσεις στη διαχείριση του ζωικού κεφαλαίου με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)	2014-2016					0,01
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
5D	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	112.476.423,02	35,43	25.491.312,80	8,03	317.419.544,74
M02	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			3.926.626,74
M02.1	O13 - Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν συμβουλές	2014-2016					4.321,00
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	1.333.333,33
M04	O2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					2.666.666,67
M04.1 M04.3 M04.4	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	2014-2016					18,00
M04.1 M04.3 M04.4	O8 - Αριθμός υποστηριζόμενων μονάδων ζωικού κεφαλαίου (ΜΖΚ)	2014-2016					180,00
M10	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	28.750.001,33
M10.1	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016					37.818,50
M11	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	112.476.423,02	39,92	25.491.312,80	9,05	281.741.666,67
M11.1	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016			90.609,00	54,12	167.411,00
M11.2	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016					84.631,40
M16	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			1.667.916,67

Τομέας επικέντρωσης 5E							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
5E	Σ19: Ποσοστό της γεωργικής και της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης οι οποίες συμβάλλουν στη δέσμευση και τη διατήρηση του διοξειδίου του άνθρακα (τομέας επικέντρωσης 5E)	2014-2016			0,02	6,91	0,29
		2014-2015					
	Αριθμός εκταρίων που αφορούν στην πρόληψη ζημιών στα δάση (Εκτάρια)	2014-2016					45.000,00
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
5E	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	127.048.052,28	69,06	688.237,00	0,37	183.972.120,52
M01	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			3.057.847,22
M01.1	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			0,00	0,00	1.945.903,00
M01.1	O12 - Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης	2014-2016					4.167,00
M02	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			1.398.657,84
M02.1	O13 - Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν συμβουλές	2014-2016					1.539,00
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	4.819.552,50	14,79	0,00	0,00	32.582.634,67
M04	O2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					36.202.926,00
M04.4	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	2014-2016					40,00
M08	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	122.228.499,78	103,66	688.237,00	0,58	117.909.480,29
M08.1	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			688.237,00	1,40	49.239.598,67
M08.1	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016			2.000,00	13,33	15.000,00
M08.3	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			0,00	0,00	68.669.881,62
M10	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	14.375.000,00
M10.1	O5 - Συνολική έκταση (εκτάρια)	2014-2016					18.909,25
M16	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			14.648.500,50

Τομέας επικέντρωσης 6Α							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
6Α	Σ20: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε έργα που λαμβάνουν στήριξη (τομέας επικέντρωσης 6Α)	2014-2016			125,00	4,37	2.860,00
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
6Α	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	48.676.282,51	48,56	4.357.600,81	4,35	100.237.582,62
M06	Ο1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	48.676.282,51	48,56	4.357.600,81	4,35	100.237.582,62
M06	Ο2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					132.738.845,33
M06.2 M06.4	Ο4 - Αριθμός υποστηριζόμενων εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων	2014-2016			103,00	3,28	3.140,00

Τομέας επικέντρωσης 6B							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
6B	Σ23: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε έργα Leader που λαμβάνουν στήριξη (τομέας επικέντρωσης 6B)	2014-2016			14,00	0,70	2.000,00
		2014-2015					
	Σ22: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (τομέας επικέντρωσης 6B)	2014-2016					1,24
		2014-2015					
	Σ21: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που καλύπτεται από στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης (τομέας επικέντρωσης 6B)	2014-2016			66,74	143,71	46,44
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
6B	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	88.702.154,97	17,85	1.614.652,32	0,32	497.069.308,55
M04	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00	0,00	0,00	12.724.911,00
M04	O2 - Συνολική επένδυση	2014-2016					14.138.790,00
M07	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	29.420.016,27	73,73	908.360,89	2,28	39.899.953,10
M07.1 M07.2 M07.4 M07.5 M07.6 M07.7 M07.8	O15 - Πληθυσμός που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (πληροφορικής ή άλλες)	2014-2016					75.000,00
M07.6	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	2014-2016			1,00	6,67	15,00
M19	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	59.282.138,70	13,34	706.291,43	0,16	444.444.444,45
M19	O18 - Πληθυσμός που καλύπτεται από ΟΤΔ	2014-2016			4.024.249,00	143,72	2.800.000,00
M19	O19 - Αριθμός επιλεγμένων ΟΤΔ	2014-2016					47,00
M19.1	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016					3.888.888,89
M19.2	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			706.291,43	0,20	346.111.111,11
M19.3	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016					4.444.444,45
M19.4	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016					90.000.000,00

Τομέας επικέντρωσης 6C							
FA/M	Ονομασία δείκτη στόχου	Περίοδος	Based on approved (when relevant)	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Στόχος 2023
6C	Σ24: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από νέες ή βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (ΤΠΕ) (τομέας επικέντρωσης 6Γ)	2014-2016					9,95
		2014-2015					
FA/M	Δείκτης εκροών	Περίοδος	Committed	Εκτέλεση (%)	Realised	Εκτέλεση (%)	Προγραμματισμένες 2023
6C	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	37.189.961,39	42,36			87.800.001,86
M01	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			2.779.861,11
M01.1	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016			0,00	0,00	2.779.861,11
M01.1	O12 - Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης	2014-2016					2.414,00
M02	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	0,00	0,00			515.978,15
M02.1	O13 - Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν συμβουλές	2014-2016					568,00
M07	O1 - Ολική δημόσια δαπάνη	2014-2016	37.189.961,39	44,01			84.504.162,60
M07.3	O15 - Πληθυσμός που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (πληροφορικής ή άλλες)	2014-2016					600.000,00
M07.3	O3 - Αριθμός υποστηριζόμενων δράσεων/πράξεων	2014-2016					2,00

Annex III

Summary table of quantified results

Result indicator name and unit (1)	Target value (2)	Main value (3)	Secondary contribution (4)	LEADER/CLLD contribution (5)	Total RDP (6)=3+4+5
R1 / Σ4: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την πραγματοποίηση επενδύσεων με σκοπό την αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό (τομέας επικέντρωσης 2Α)	0,87	0,12	N/A	0,00	0,12
A2: Αλλαγή στη γεωργική παραγωγή των υποστηριζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων/ΕΜΕ (ετήσια μονάδα εργασίας) (τομέας επικέντρωσης 2Α)*	N/A	18.317,20			18.317,20
R3 / Σ5: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων με επιχειρηματικό σχέδιο ανάπτυξης/επενδύσεις για νέους γεωργούς που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 2Β)	3,31	0,07	N/A	0,00	0,07
R4 / Σ6: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας, τοπικές αγορές, βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού και ομάδες/οργανώσεις παραγωγών (τομέας επικέντρωσης 3Α)	1,15	0,04	N/A	0,00	0,04
R5 / Σ7: Ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε συστήματα διαχείρισης κινδύνου (τομέας επικέντρωσης 3Β)	0,21	0,00	N/A	0,00	0,00
R6 / Σ8: Ποσοστό δασών ή λοιπών δασικών εκτάσεων που υπάγονται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη στήριξη της βιοποικιλότητας (τομέας επικέντρωσης 4Α)	0,10	0,00	N/A	0,00	0,00
R7 / Σ9: Ποσοστό γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη στήριξη της βιοποικιλότητας και/ή των τοπίων (τομέας επικέντρωσης 4Α)	10,29	6,03	N/A	0,00	6,03
R8 / Σ10: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (τομέας επικέντρωσης 4Β)	12,08	5,78	N/A	0,00	5,78
R9 / Σ11: Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (τομέας επικέντρωσης 4Β)	0,04	0,00	N/A	0,00	0,00
R10 / Σ12: Ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή της πρόληψης της διάβρωσης του εδάφους (τομέας επικέντρωσης 4Γ)	10,71	5,79	N/A	0,00	5,79
R11 / Σ13: Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους (τομέας επικέντρωσης 4Γ)	0,02	0,00	N/A	0,00	0,00

R12 / Σ14: Ποσοστό αρδευόμενης γης που εντάσσεται σε πιο αποδοτικό αρδευτικό σύστημα (τομέας επικέντρωσης 5Α)	4,97	0,16	N/A	0,00	0,16
A13: Αύξηση της αποδοτικότητας ως προς τη χρήση ύδατος στη γεωργία σε υποστηριζόμενα έργα του ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 5Α)*	N/A				
A14: Αύξηση της αποδοτικότητας ως προς τη χρήση ενέργειας στη γεωργία και τη μεταποίηση τροφίμων σε υποστηριζόμενα έργα του ΠΑΑ (τομέας επικέντρωσης 5Β)*	N/A				
A15: Ανανεώσιμη ενέργεια παραγόμενη από υποστηριζόμενα έργα (τομέας επικέντρωσης 5Γ)*	N/A				
R16 / Σ17: Ποσοστό ΜΖΚ που συνδέεται με επενδύσεις στη διαχείριση του ζωικού κεφαλαίου με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)	0,01	0,00	N/A	0,00	0,00
R17 / Σ18: ποσοστό της γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)	0,73	0,00	N/A	0,00	0,00
A18: Μειωμένες εκπομπές μεθανίου και υποξειδίου του αζώτου (τομέας επικέντρωσης 5Δ)*	N/A				
A19: Μειωμένες εκπομπές αμμωνίας (τομέας επικέντρωσης 5Δ)*	N/A				
R20 / Σ19: Ποσοστό της γεωργικής και της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης οι οποίες συμβάλλουν στη δέσμευση και τη διατήρηση του διοξειδίου του άνθρακα (τομέας επικέντρωσης 5Ε)	0,29	0,02	N/A	0,00	0,02
R21 / Σ20: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε έργα που λαμβάνουν στήριξη (τομέας επικέντρωσης 6Α)	2.860,00	125,00	N/A	14,00	139,00
R22 / Σ21: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που καλύπτεται από στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης (τομέας επικέντρωσης 6Β)	46,44	66,74	N/A		66,74
R23 / Σ22: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (τομέας επικέντρωσης 6Β)	1,24	0,00	N/A	0,00	0,00
R24 / Σ23: Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε έργα Leader που λαμβάνουν στήριξη (τομέας επικέντρωσης 6Β)	2.000,00	14,00	N/A		14,00
R25 / Σ24: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από νέες ή βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (ΤΠΕ) (τομέας επικέντρωσης 6Γ)	9,95	0,00	N/A	0,00	0,00

Έγγραφα

Τίτλος εγγράφου	Τύπος εγγράφου	Ημερομηνία εγγράφου	Τοπικό στοιχείο αναφοράς	Στοιχείο αναφοράς της Επιτροπής	Άθροισμα ελέγχου	Αρχεία	Ημερομηνία αποστολής	Εστάλη από
AIR Financial Annex 2014GR06RDNP001	Δημοσιονομικό παράρτημα (Σύστημα)	05-09-2017		Ares(2017)5243723	4024802863	AIRfinancialAnnex2014GR06RDNP001_el.pdf	26-10-2017	nlogotge
Answer_ex_ante_water_EAC_6.1_5.2	Άλλο παράρτημα	21-09-2017	101205/EΥΣΣΑ/2062	Ares(2017)5243723	265021180	Απάντηση για Αιρεσιμότητα Υδάτων	26-10-2017	nlogotge
Answer_ex_ante_dimosies_symvaseis_EAC_4	Άλλο παράρτημα	01-09-2017	93928/EΥΣΣΑ/1944	Ares(2017)5243723	1089082797	Απάντηση αιρεσιμότητα για δημόσιες συμβάσεις	26-10-2017	nlogotge

